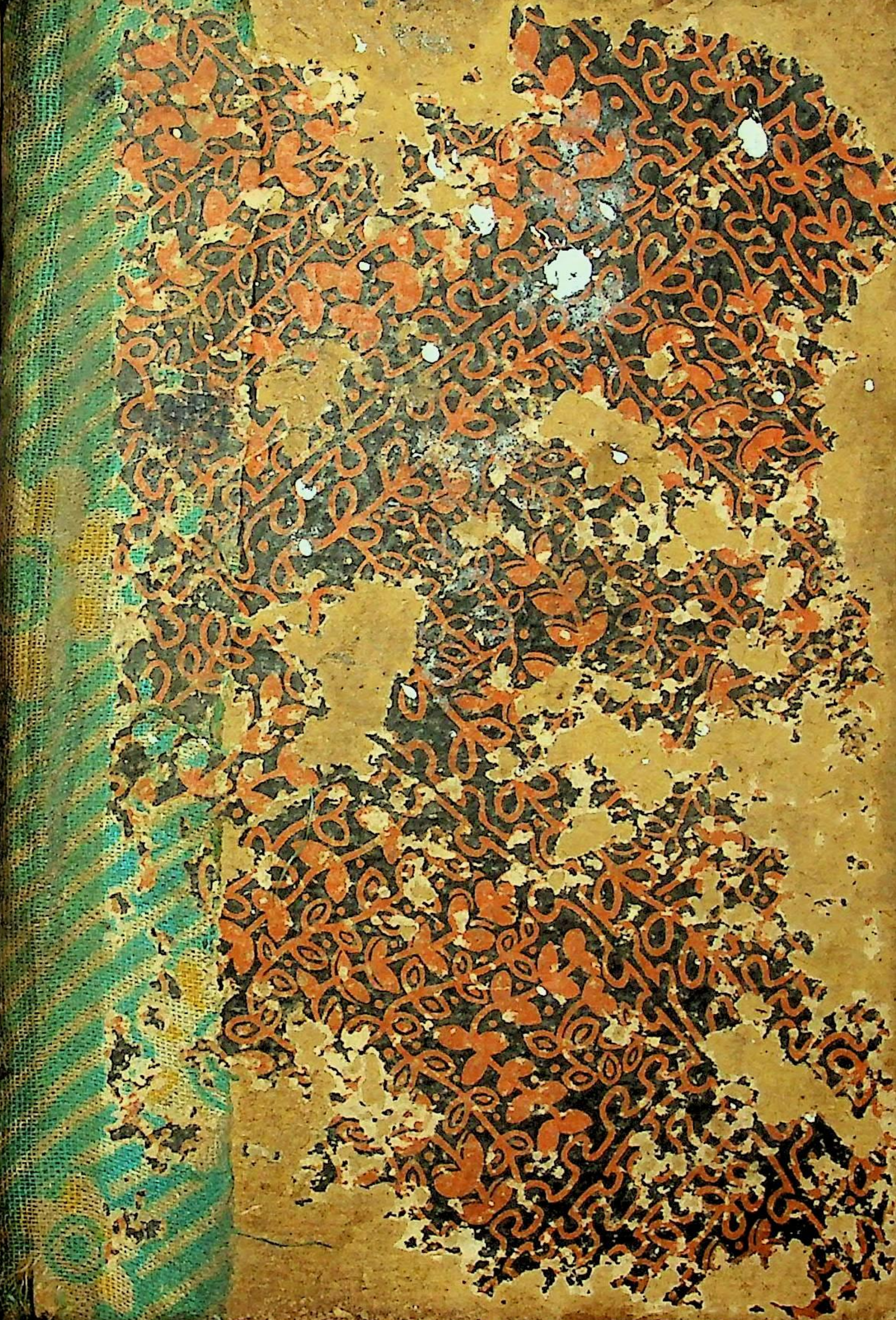

૧ ચોવીશ વર્ષ પ્રભાત ।
૨ ચઉદ્દિંષ્ઠ સગ્નાત્રો
૩ મહીપાળ્યાગાાં
૪ લઘિ સ્તે

વિષ્ણુપૂજનં સર્વત્ર

પાત્રં નિધાય, (પ્રતિ ગંધપૂજા) સમાપ્તાં અગ્નયે. વાયવે.
સૂર્યાય. વરુણાય. સોમાય. બ્રાહ્મણે. રુદ્રે. સ્વાહા સમન.
ઉત્તરતઃ ૦ સાવિત્ર્યાદિ મહાગણપતયે૦ વિઘ્નગણેશ્વ:
વાસુદેવાદિભ્યઃ વિષ્ણુ, ઇન્દ્રાદિભ્યઃ યથાલોકપાલ
અગ્ન્યાદિત્યાદિભ્યઃ નવગ્રહદેવતાભ્યઃ. ગુણં નિવે
ઇદં પ્રોક્ષ્યામિ આજ્યભાગાન્તમ્ ॥

સમિદ્ધોમઃ (સ્વાહા ન વક્તવ્યઃ)
ધ્યાનં નિબુદ્ધીયગણપતેઃ વક્રતુંડ તાવત્ । પ્રધાનાનિ
આનન્દીશ્વરભૈરવાય તાવત્ 'યથાજ્ઞાઃ' ઇન્દ્રાય
વજ્રહસ્તાય૦ હેરમ્બાદિભ્યો૦ યોનિ શ્વાનૌ ઐન્દ્રાણી

અન્નહોમઃ ઇત્યેવમેવ। આજ્યહોમઃ ધ્યાનં નિબુદ્ધિ
વક્રતું તાવત્ પ્રધાનાનિ આનન્દીશ્વરભૈરવાય તાવત્
યથાજ્ઞાઃ 'ગણપસ્વાહાકારઃ સતર્પણમ્' ઇન્દ્રાય
હેરમ્બા૦ યોનિશ્વાનૌ૦ ઐન્દ્રાણી (મહાગણપતિઃ પ્રથમા
આજ્યસ્યાહોમેન પ્રીયન્તાં પ્રીતાઃ સન્તુ ॥
તિલહોમઃ ગાયત્રી બ્રાહ્મણં સતર્પણં. ધ્યાનં
વર તાવત્ પ્રધાનાનિ આનન્દીશ્વરભૈરવાત્
વર્જિતા૦ અગ્નિસ્તુતિ તાવત્ નવગ્રહાઃ સૂર્યસૂતા
નમો આજ્યસ્યાય પ્રાક સૂર્યસ્વાહાકારઃ સતર્પણમ્

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ कुमारसहस्रनामावलिः

भैरवः ॥ धनं दारान्सुतान्क्षेत्रं धान्यं पशुधनं तथा । प्राप्नोति पुरुषो नित्यंस्मरणाद्यस्य स्वामिनः ॥ तस्य वक्ष्ये कुमारस्य दिव्यं नामसहस्रकम् । सर्वतः पापहं धर्म्यं जप्यमेतन्मुमुक्षुभिः ॥

" अस्य श्रीस्वामिकार्तिकेयनामसहस्रस्य, ब्रह्मा ऋषिः, गायत्रंछन्दः, षडाननो देवता, हांबीजं, कुमारायेतिशक्तिः, नमइतिकीलकं आत्मनो० चतुर्वर्गसिद्ध्यर्थे पाठेविनियोगः ॥ कां कींमितिन्यासः ॥ध्यानं ॥

देवं षण्मुखभूषितं सुचतुरं तं द्वादशाक्षं जटा-
तंसं शक्तिधरं सुशुक्लममलं सद्वैजयन्त्याश्रितम् ।
घण्टापाणिभुमाङ्कशीलिनमऽजानन्दं शिखीन्द्रालयं
ध्यायेऽभीष्टवरप्रदं हृदि सदा रक्ताङ्गरागस्रजम् ॥

ॐ कार्तिकेयाय विद्महे,सेनाधिपतये धीमहि । तन्नःकुमारः प्रचोदयात् ३ ॥ ॐ नमः स्वामिकार्तिकेयाय ॥ ॐकुमाराय स्वाहा, कवचिने, कन्दाय, कर्मठाय, कलिकालजिते, कन्दर्परूपाय, कामेशाय, कालपुत्राय, कलाधराय, कलङ्करहिताय, कामकलनाय, कलिकालिकाय, कलाकलितकाय, कामिने, कामनाशाय, करास्पदाय, कठोरचित्ताय, कलशिने, कलाय, कलकराय, करीरनीलाय, किञ्जल्ककलिताय, कोकिलालपाय, क-

रिवकृताग्रगाय, कीलाजटाय, कलिलनाशनाय, कोलपूज्याय, कीलमोक्षाय, कपिलाय, कपिलाननाय, कलकलाय, कलालापाय, कन्दर्पिने, कपटापहाय. कस्मै, काय केताय, कपीन्द्रास्याय कपये, कपिलरूपधृते, कीनाशनाशाय, कङ्कालधारिणे, कक्कोलभक्षकाय, कपोलिने, कमलाकान्ताय, कमलाय, कोशवर्धनाय, कीरवाचे, क्रूरघ्ने, क्रूराय, कूर्मपृष्टाय, क्रमाय, अक्रमाय, क्रौञ्चारये क्रकचोदीर्णाय कृत्तिवाससे कृतिने कृताय करालाय कुलसंपूज्याय कुलघ्ने कुलचेतनाय क्रव्यादगणपरीवाराय क्रव्यादाय कदलीमृदवे कलापियानाय कृकराय कारवे कारिणे कराय कुरवे कल्लालदोष्णे कटीनद्धाय कोटिदाय कोटितत्पराय कटकिने कटवाय कोट्टस्थानाय करभवर्त्तनाय कालरूपाय कम्बुगलाय करिगाय कलगाय करिणे कर्मीराय कल्मषाय करिठने कृतज्ञाय कृत्तिभास्वराय कुवेरवन्धवे काशीपाय कृशमध्याय कृशानुदृशे कुण्डलयलङ्कृताय केशचणाय कचमणये कचाय कश्मीरनिलयाय कम्पाय (तेजोसि) चराचरगुरवे १०० ॥ ॐ चरायस्वाहा चलाचलाय चलज्जिह्वाय चम्पापतये चमूपतये चपालनिलयाय चण्डीप्रियपुत्राय चयाय चुपाय चमूरचर्मवासिने चमकाय चमरीगतये चपलाद्युतिभृते चण्डाय चण्डालक्षपणाय चहाय चकोरनेत्राय चेलासाय चमसिने चीनवस्त्रभृते चार्वङ्गाय चीरवते चन्द्रकलाकलितशेखराय चन्द्रशीताय चन्द्रद्योतिने चन्द्रकावृतदे-

हभृते चन्दनालेपनाय चन्द्राय चन्द्रशेखरललिताय चाणूरमर्द-
नाय चक्रधारिणे चक्रवरानताय चक्रमध्यगताय. चक्रिणे चाक्रि
काय चण्डविग्रहाय चम्पकालङ्कृताय चाराय चारुनेत्राय चला-
ऽलकाय चलद्भ्रुवे चीभनाय चारवे चौरघ्ने चोलपूजिताय चरि
त्रचञ्चवे चण्डीशशास्त्रे चामरचर्चिताय चलनीलगतये चोष्याय
स्वादज्ञाय चुम्बकाय चलाय चलाक्षाय चपलोन्माथिने चम्पेयध
वलाय चकाय चम्पूस्तव्याय चारकाय चरकज्ञनिषेविताय चा-
णिक्यकुशलाय चित्राय चित्रकर्मणे चर्मभृते अलुम्पकाय चण्डांशवे
चामीकरनिभाननाय चटत्कारकृतारावाय चंडीवन्द्याय चलालिका
य चतुर्थीप्रियपूर्वाय चतुर्थीप्रियपालनाय चतुराय चतुराङ्गाढ्याय
चतुष्पथकृतालयाय चतुरव्रतपूज्याय चतूराय चरणार्चिताय चञ्च
रीककृतालापाय चिरध्येयाय चिरातृपाय चञ्चुराय चोद्यकर्त्रे चो
दकाय चोदनाप्रियाय चुलकाचामकाय चित्रचित्रकाङ्कितगोधिका
य चित्राङ्गदाय चित्रभूषाय चिताभस्मानुलेपनाय चिन्तानाशकरा
य चित्तसुखदाय चित्तपद्मभुवे चतुरात्मने चतुर्बाहवे चतुर्व्यूहाय चतु
र्मुखाय चतुरर्थकराय चार्वीगम्याय चतुरक्षराय (ते०) अनादये॥
२००। अगदाय अनन्ताय अजराय अक्षरविचारकाय अप्रमेयाय
अन्तरङ्गाय अणवे अनूनाय अनवराय अनघाय अघघ्ने अनघचि
न्त्याय अघासुरनिसूदनाय अगस्थिराय अगस्त्यनताय अबलाबल
ददाय अवनाय अमोघविक्रमाय अगम्याय अनुत्तानाय अनुत्तराय

अपराय अपाराय अकुन्त्रिमाचाराय अपारावारगभीरधिये अतर्क्याय अनर्घ्यमाहात्म्याय अनेकाधाराय अलयाय अरिधृते अत्रस्वे अगजाभर्त्रे अगेशयाय अङ्काधेवाशिताय असङ्गाय अविभ्रमाय अभङ्गाय अन्धोघ्नाय अब्जाधृतशेखराय अलङ्घ्याय अतीन्द्रियाय अतीन्द्राय अगजावञ्चनपेशलाय अस्तभ्यमूर्तये अन्तज्ञाय अनन्तार्चितपदद्वयाय अचेत्याय अक्षराय अकोपाय अकुसृतये अमलाम्बराय अङ्कार्पितप्रदाकये अचलाटनतत्पराय अमोघविक्रमाय अमर्त्यस्तुताय अमृतपदाय अपदाय अमरार्पितसद्भागाय अभवाय अम्बुजाकृतासनाय अम्बुजार्चितपादाब्जाय अरजसे अफल्गुमनोरथाय अहीनबाहवे अग्राह्याय अहीनाहितविभूषणाय अहीनभोगदाय अभोगाय अंसपीठधृतभूतिकाय अंग्राङ्गनाय अङ्गदाय अनङ्गप्रीतिकृते अगजार्चिताय अग्रगण्याय महामात्याय असदाय अदमविभेदकाय अघोपघोष्याय अघोराय अमलामलविग्रहाय अग्रदर्शिने अग्रमात्रे अनलसाय अलसकोपनाय अनेककोटिदाय अकोटये अरक्ताय अलक्ष्यरूपकाय अमृतांशाय अमृतांशवे अमृतेश्वराय अमृतांशप्रसन्नाय अमरेशाय अमरारिघ्ने अकल्याय अकलहाय अकल्पाय अमूर्तये आनन्दविग्रहाय (तेजोसि) आलोकाय ॥ ३०० ॥ ॐ आप्लवायस्वाहा अप्यालाय आनन्देश्वराय आम्नायाय आगमज्ञेयाय आचारनिधये आज्ञाधराय आज्यभागाय इनाय इभमुखाय इन्द्राय इन्दुकलाधारिणे इन्द्रजालपटवे ईड्याय ईशा

नाय ईरिणे तालाङ्काय तालविग्रहाय तलातलगताय मालिने मा-
ल्यवते ककुदिने कलङ्कघ्ने कपालिने कालिकारमणाय करालरूपा
य कालाग्नये शिखावते शिखिवाहनाय शिरीषकोमलाङ्गाय करीरा
भाय करीरभृते कनकाङ्गददोर्दण्डाय कनकाशाय जयिने जालन्ध
ररिपवे ताराय तारकान्तकाय तारकाय तारवादिने ताराय तार
कराजजिते तरये तरुणरूपिणे तरुशायिने तटान्तकाय तात्पर्यज्ञा
य तलोन्माथिने तारापतये अतलाय तलिनाय तडागाय ततरूपाय
तारदृशे तुलाहीनाय तालज्ञाय तुहिनांशवे तालिकाय स्तोत्राय तु
न्दिलरूपाय तुहिनाचलसंश्रयाय तोतुलाप्रियकारिणे तालवे तो-
तिलरूपकाय तुलापुरुषसंवादाय तर्कगम्याय तलोज्झिताय तालु
ज्ञानरताय तापहन्त्रे तरणये तपोवनरताय तुण्डस्तुताय तापनाय
तमालवनचारिणे तिलकाय ततविश्वकाय तमीभर्त्रे तमोहन्त्रे ताम-
साय तुमलप्रियाय त्वङ्गनाय तङ्गनाय तस्मै तमोरये त्वचिसारका
य ताम्राक्षाय त्र्यम्बकाय त्र्यक्षाय तीक्ष्णज्योतिषे त्रिबन्धुहृते त्रि-
पुरारये त्रिमूर्तीशाय तृतीयपदसंश्रयाय त्रिबन्धवे त्रिपुराधीशाय
तृतीयनयनोज्ज्वलाय त्रिपदासारगेयाय त्रिपुटीशरणाय पवनाय
(तेजोसि) ॐपालकायस्वाहा ॥ ४०० ॥ ॐपालीपाणयेस्वाहा,
पालयग्रण्ये पटवे पातालालयघ्ने पानसक्ताय पङ्कजलोचनाय प-
लायनपराय पीठसंस्थिताय पीठपूजिताय पुरोहिताय पुरोगामिने
पुरारातये पुरेश्वराय प्रवीणाय पुण्यदृशे पूततनवे पर्वतसंश्रयाय

परीक्षकाय पुराणज्ञाय प्रमाणाय प्रत्ययाय प्रमायै प्रमात्रे परमंधाम्ने परंब्राह्मणे पराश्रयाय परापरगतये पाराय पुराणपुरुषाय पदाय प्रकृतिप्रभवाय पात्रे प्रलयाय पद्मविष्टराय पद्माक्षाय पद्मभुवे पाथवरदाय पार्थिवाय पणाय परागतये परेशानाय पुरुषाय पितामहाय पीनवक्षसे पीतवपुषे पत्रिगाय पथिकाय पताय पुरोडाशरताय पान्थाय परेतावृताय पाशिने पलाशहस्ताय पद्माङ्काय परमेश्वराय पुराणगम्याय पूताय पुष्पपूज्याय पुरेशयाय प्रद्युम्नाय पुष्पबाणाय पूज्याय पुष्पशिखामयाय परमेष्ठिने प्रकृतीष्टाय परापरकृतास्पदाय पूर्त्ताय पौलस्त्यवरदाय पौलोमीकुचमर्दनाय प्रजापालाय प्रजालोपिने पूतनान्तकाय पूतनाम्ने पांथतोषिणे पर्यङ्कशयनाय पटाय परमायुषे पशुपतये पल्लीवासिने परायणाय प्रमोदिने पत्तनाय पर्वणे पवित्राय पात्राय सर्वभूतानांपालनाय पूर्णाय पूरयित्रे पत्ये पुण्यकीर्तये पापघ्नाय पविहस्ताय पक्षिराजे पतङ्गधाम्ने पूर्णाशाय पतगेशाय प्रशांतधिये याज्याय यजनपूज्याय (तेजांसि) ॐयष्ट्रे स्वाहा ५०० ॥ ॐयक्षप्रियायस्वाहा यमाय यमाख्याय यजुरूपाय यायिने यानरताय यव्यै यानपानगतये यागिने यमलोकैकशासनाय यशस्विने यापनाय यामाय योगीन्द्राय याज्ञिकप्रियाय यन्त्रे यशोधराय यज्वने यक्षेशाय यामलागमाय योद्ध्रे युगान्तनिलयाय युगलाय युगनामभृते योजनाख्याय यागगम्याय यज्ञभुजे यजतांवराय यायजूकाय यज्ञभोक्त्रे युगावर्ताय यमात्मकाय

यज्ञघ्नाय यमभीतिघ्नाय यमारये यक्षपालकाय यूपाय लक्ष्मीधराय लास्याय ललिताय ललितागमाय लम्बोदराच्यीय लज्जावते लाभदाय ललिताननाय लङ्केशार्चितपत्पद्माय ललनाललिताय लला य लक्ष्याय ललितदेहाय लाक्षारुणपदद्वयाय लयेशाय लङ्घितारातये लिङ्गरूपिणे लताश्रयाय लम्बनाय लघुचेष्टाय रतीशाभाय रतिप्रियाय रमणाय राक्षसेन्द्रघ्नाय रक्षोधिपसुपूजिताय राकापतिवपुषे राज्ञे रमापतिवरप्रदाय राजराजार्चिताय रात्रिधवाङ्कितकलेवराय रामपूज्याय रामस्पर्धिने रेवतीजानिपूजिताय रेवारताय राज्यप्रदाय रावणारातिपूजिताय रसातलगताय रामाय रमणीरामकाय रात्रिनाथाननाय रङ्गनर्तकाय रणाकत्थनाय रालाच्यीय रक्तनेत्राय रसज्ञाय रसवल्लभाय रमाप्रियाय रावणाच्यीय रामेशाय रामवल्लभाय रोहिणीशाय रमाभर्त्रे रसनाय रभसप्रियाय रणार्जितयशसे रक्तनेत्राय रल्लकवासनाय रतीशदेहदाहिने रतिज्ञाय रसभावविदे रोहिताश्वाय रत्नमौलये (त०) ॐ इङ्गनायस्वाहा ॥ ६०० ॥ ॐ इभसद्गतये इननेत्राय इलापुत्राय सर्वकर्मणामीशानाय ईड्याय ईश्वरपुत्राय ईप्सितार्थफलप्रदाय ईतिभङ्गाय खलघ्ने खलण्वे खलपावनाय खसत्ताकाय खसूतये खगतये खचरेश्वराय खमूर्धने खमणये खड्गहस्ताय खचरलोचनाय खगयानाय गणेशानाय गजासुरनिसूदनाय गमागमविहीनाय गमागमविशेषकाय गमागमातिगज्ञेयाय गाङ्गेयाय गणसुवे गणाय गम्भीरनिनदाय

गेयप्रियाय गुरुविशेषिताय गरीयसे गहनाय गण्डमालिने गुणग
णार्चिताय गुण्याय गणकपूज्याय गगनामलसत्त्वधृते गजालया
गंजपतये गुहावासिने गिरिप्रियाय संन्यासतत्त्वानांगतये गतप
रात्मनांगम्याय गयादितीर्थसंघानांपावनाय गतिमते गतये घस्
राय घुसृणालेपिने घृणिने घृतभुजार्चिताय घृणिमते अघानांघ
र्षणाय घनाघनरवाय घनाय घनवाद्यरताय छन्दोभ्यः छविमते अं
सांछिदुराय छन्दसांछन्दरूपाय जरातीताय जपप्रियाय जपाकुसु
मसङ्काशायजनपालाय जलेश्वराय जालन्धरधराय जालिने जाल-
न्धरनिसूदनाय जाज्वल्यमानतेजसे जगतीशाय जनातिगाय जम्बा-
रातिप्रियाय जम्बूप्रसूनाभरणाय जटिने जाबालवेशप्रच्छन्नाय ज-
जशालिने जटापहाय जाड्यघ्ने जङ्गलवासिने नृणांजन्मसाफल्यदा
य जवनाय जीनाय जीवप्राणदाय जपतांवराय जल्पाकाय जन-
जन्मादये जलध्याश्रयाय जलदाय जर्जरीवाद्यरताय झङ्काराय
झरप्रवाह्याय ढक्काढ्याय ढणत्कारप्रियाय बन्धुराय बन्धुराङ्गाय
बन्धुमोचनतत्पराय वालखिल्याग्रण्ये बन्धुप्रियाय बधरसंश्रयिने
(त०) ॐबलिप्रियायस्वाहा ७०० । ॐबलारातिरतिदाय बहुदाय
बहवे बाहुभूष्याय बलिघ्नाय बलासुरनिसूदनाय बलदाय बलिदां-
श्रेष्ठाय वलिष्ठाय बलिदायकाय बाहुलाय बलिदर्पघ्नाय बहुलाबल-
घ्ने बलासुरप्रमाथिने वकपत्रिणे बलोज्ज्वलाय भास्वराय भास्करा-
य भालतलाङ्कितकलोज्ज्वलाय भामाप्रियाय भस्मरूक्षाय भमालिने

भगमालिने भगिने भगवद्दीक्ष्याय भुवनेशाय भगोच्छ्रयकृते भागिने भोगिविभूषाय भूशायिने भारघ्ने भूतप्रभवे भूतीशाय भगनेत्रहराय भपे भानवे भे भुवे भूमिशायिने भूतिदायिने भुवोगतये भोगास्पदाय भूपवन्द्याय भोगिकङ्कणाय भौमासुरप्रमाथिने भौमपीडानिवारणाय भौमदेवाय भूमिदेवभक्तिपूजितपत्कजाय भूमिद्वाराय मतये मन्त्रे मरणत्रासहारकाय महिषासुरघातिने महिषासनभीतिदाय मननाप्याय मनोध्येयाय मतिमते मननप्रियाय मनोरथपथातीताय मनोरथगतिप्रदाय मनोभिरामाय मान्याय महेष्वासाय महाकृपाय महाभरणदक्षाय महाभीतिप्रभञ्जनाय मुनये मननशीलाय मुनीनांत्राणकारणाय मरुज्ज्येष्ठाय मरुत्वते मरुपातामृतापहाय मठाश्रयाय मणिस्थानाय मज्जीरध्वनिसंगताय महाशयाय महाशाय महादेवाय महातपसे महाचरितचञ्चवे महाचर्यनिधये महसे महनीयपदद्वन्द्वाय महानीतये महागुणाय महाधृतये महाशान्ताय महीभरणतत्पराय मयूरपृष्ठगाय मन्त्रिग्रामरणे मन्त्रपारगाय महासीनाय महाचित्ताय महानन्दाय महोदयाय वाजिकृत्तारिपूगाय वाजिपेयैकसाधकाय (त०) ॐ वानप्रस्थार्च्यपत्पीठाय स्वाहा ८०० ॥ अमलात्मनांवरणीयाय वृन्दारकोत्तमाय वन्यवृत्तये वनेनवञ्चकाय वन्दारुगम्याय वृन्दश्रिये वनमालिने विशांपतये वनेचराग्रण्ये वन्द्यचरणाय वनमालकाय वसवे वसुप्रदाय वस्तुसाधकाय वास्तुपूजिताय वासन्तीवासिताय वलगत्पाणये वचनसौख्य-

दाय वल्लीव्रततिगुप्तात्मने वामनाय वामलोचनाय विशुद्धात्मने विरूपाय विस्ताराय विग्रहिने विषाय विकृताय विश्वरूपाय विख्याताय विश्वदृशे वहाय विमोचितामराय वालिने वालिबन्धकाय व्यासाय व्यसनसक्ताय विराजसे वीरराये विबुधाग्र्यचराय विश्वाय वीराय वर्धनाय विरामाय अखिलभूतानांवर्धनाय आपदांवटाय वृषारूढाय विवस्वते वृषशास्त्रे वृषध्वजाय वृषक्षेत्राय विशालाक्षाय विमन्यवे विशदाशयाय विभीषणाय विशेषज्ञाय विज्ञानिने विमर्शकाय विकल्पकल्पिताय वीणावादनैकरताय वणिजे वाग्गिनवीननाय वर्चसे वित्ताय वर्धकिरूपधृते वडवास्याय वरूथिने वसुधातलभूषणाय वसुन्धराधराय वर्मभृतांवरनिनादिताय वक्त्रे वणिताढ्याय व्रतवते व्रतसंयुताय वेदगर्भाय वादिरूपाय वासनाक्षयदाय वशिने शरणाय शरधृते शर्मणे शशिभूषितशेखराय शरीरधृतभूमये शरभाय शशिशीतलाय शीतलामलदेहश्रिये शीतांशुनयनोज्ज्वलाय श्रीपर्णाय शर्मदाय शम्भवे श्रीस्तुताय शलभाय शलाय शशिबिन्दवे शमीगर्भाय शब्दब्रह्मणे शचीपतये शिवाय शरभुवे शार्ङ्गधन्वने (त०) ॐशांतमनसेस्वाहा ९०० ॥ शमाय शिखियानाय शिखिने शैलगर्भवासिने शिवात्मजाय शल्यहारिणे शूलपाणये शीलभुवे शूलरोगहृते शल्यस्तुताय शरासङ्गधुतारये शवलाय शमिने शशाय शङ्करकीर्तये शान्तात्मने शम्वलापहाय शम्बलाग्रामवासिने शंवाहाय शमभुवे शिशवे श्मशाननिलयाय श्वेतच्छवये शक्तिशयाय शिवाय

शनिपीडापहाय शङ्कुकीलिने शवरस्तुताय षाण्मातुराय षड्वक्त्राय सहनाय सहजाय सुहृदे सहस्रदाय सहस्राक्षाय सद्भूतये सद्गतये सदसे सेनाभर्त्रे सभारताय सर्वभूतावसानभुवे सर्वाय सर्गाय सन्मात्राय सिद्धसेवितपद्युगाय सिद्धिदाय साधकाय सिद्धाय सुरासुरनमस्कृताय सुरासुरबलत्रात्रे सुरासुरबलापहाय सप्तस्वराच्र्यकीर्त्तये सप्तलोकैकसंश्रयाय सप्तसप्तिसुतेजसे सुकलाय सकलार्तिहृते सर्वावासाय सर्गबीजाय सिन्धुशायिने स्वदाय स्वभुवे सदोद्योगिने सुलीलाय सद्भूतये सर्गभावनाय स्वभावाय सर्वगाय सन्धये सदसत्पतये सामोदाय सुभगाय सत्याय सर्वाधारिणे सभूतपाय सदेवासुरसंघाताय सहस्रांशुकिरीटधृते सञ्ज्ञाय सङ्कलितालोकाय सर्वभूतसमाश्रयाय सद्भोगनिलयाय सन्धये सङ्गीतागमविश्रुताय साहित्यामृततृप्ताय सौहित्याशिने सुरेश्वराय सत्ववन्द्याय सत्त्वधाम्ने सर्वमङ्गलसंश्रयाय सुधिये सत्सुलभाय सङ्गविकलाय सुविशारदाय हरात्मजाय हताशङ्काय हयेश्वाय हलिपूजिताय हनूमत्संस्तुताय हालापानसक्ताय हरीश्वराय हिरण्यकवचाय आपदांहन्त्रे हाभाय हतास्वराय हेतिहस्ताय हयाय हालाय हयगाय (तेजोऽसि) ॐहारभूषितायस्वाहा ॥ १००८ ॥ अथ सहस्रनामस्तोत्रम् ॥

ॐ भैरवउवाच ॥ कुमारः कवची कन्दः कर्मठः कलिकालजित् । कन्दर्परूपः कामेशः कालपुत्रः कलाधरः ॥ कलङ्करहितः कालकलनः कलिकालिकः । कलाकलितकः कामी कामनाशः

करास्पदः ॥ कठोरचित्तः कलशी कलः कलकलाकरः । करीरनीलः किञ्जल्ककलितः कोकिलालपः ॥ करिवक्त्राग्रगः कीलाजटः कलिलनाशनः । कोलपूज्यः कीलमोक्षः कपिलः कपिलाननः ॥ कलकलः कलालापः कन्दर्पी कपटापहः । कः कं केनः कपेन्द्रास्यः कपिः कपिलरूपधृत् ॥ कीनाशनाशः कङ्कालधारी कक्कोलभक्षकः । कपाली कमलाकान्तः कमलः कोशवर्धनः ॥ कीरवाक्क्रूरहाक्रूरः कूर्मपृष्टःक्रमोऽक्रमः । क्रौञ्चारिः क्रकचोदीर्णः कृत्तिवासः कृती कृतम् ॥ करालः कुलसम्पूज्यः कूलहा कुलचेतनः । क्रव्याद्गणपरीवारः क्रव्यादः कदलीमृदुः ॥ कलापियानः कुकरः कारुः कारी करः कुरः । कल्लोलदोःकटीनग्नः कोटिदः कोटितत्परः ॥ कटकी कटवः कोट्टस्थानः करभवर्तनः । कालरूपः कम्बुगलः करिगः कलगः करी ॥ कर्मीरः कल्मषः कराठी कृतज्ञः कृत्तिभास्वरः । कुवेरबन्धुः काशीपः कृशमध्यः कृशानुदृक् ॥ कुराडलयलङ्कृतः केशचराः कचमणिः कचः । कश्मीरनिलयः कम्पश्चराचरगुरुश्चरः ॥ चलाचलश्चलज्जिह्वश्चम्पापतिश्चमूपतिः । चषालनिलयश्चराडीप्रियपुत्रश्चयश्चुपः ॥ चमूरचर्मवासी च चमकश्चमरीगतिः । चपलाद्युतिभृच्चराडश्चराडालक्षपणश्चहः ॥ चकोरनेत्रश्चेलासश्चमसी चीनवस्त्रभृत् । चार्वाङ्गश्चीरवांश्चन्द्रकलाकलितशेखरः ॥ चन्द्रशीतश्चन्द्रद्योती चन्द्रकावृतदेहभृत् । चन्दनालेपनश्चन्द्रश्चन्द्रशेखरलालितः ॥ चाणूरमर्दनश्चक्रधारी चक्रवरानतः । चक्रमध्यगतश्चक्री चाक्रिकश्चराडविग्रहः ॥ चम्पकालङ्कृतश्चारनेत्र

ललालकः । चलद्भ्रूश्चीभनश्चारुश्चौरहा चोलपूजितः ॥ चरित्रचञ्चु-
ग्रण्डीशशास्ता चामरचर्चितः । चलनीलगतिश्चोष्यास्वदुज्ञश्चु-
ञ्चकश्चलः ॥ चलाक्षश्चपनोन्माथी चम्पीयधवलश्चकः । चम्पूस्त-
यश्चारकश्चचरकज्ञनिषेवितः ॥ चाणिक्यकुशलश्चित्रश्चित्रकर्मा च च-
र्मभृत् । चलुम्पकश्च चण्डांशुश्चामीकरनिभाननः ॥ चटत्कारकृता
रावश्चण्डीवन्द्यश्चलालिकः । चतुर्थीप्रियपूर्वश्च चतुर्थीप्रियपालनः ॥
चतुरश्चतुराङ्गाढ्यश्चतुष्पथकृतालयः । चतुरव्रतपूज्यश्च चतूरश्चर-
णार्चितः ॥ चञ्चरीककृतालापश्चिरध्येयश्चिरातृपः । चञ्चुरश्चोद्यक-
र्ता च चोदकश्चोदनाप्रियः ॥ चुलकाचमकश्चित्रचित्रकाङ्कितगोधि-
कः । चित्राङ्गदश्चित्रभूषश्चित्ताभस्मानुलेपनः ॥ चिन्तानाशकरश्चित्त
सुखदश्चित्तपद्मभूः । चतुरात्माचतुर्बाहुश्चतुर्व्यूहश्चतुर्मुखः ॥ चतुरथक
रश्चार्वीगम्यश्च चतुरक्षरः । अनादिरगदोऽनन्तोऽजरोक्षरविचरकः ॥
अप्रमेयोऽन्तरङ्गोऽणुरनूनोऽनवरोऽनघः । अघहाऽनघचिन्त्यश्च अघा
सुरनिसूदनः ॥ अघस्थिरोऽगस्त्यनतोऽबलाबलददोऽवनः । अमो
घविक्रमोगम्योऽनुत्तानोनुत्तरोपरः । अपारोऽकृत्रिमाचारो पारावा
रगभीरधीः ॥ अतर्क्योनर्घ्यमाहात्म्योऽनेकाधारोलयोरिधृत् । अ
त्रस्नुरगजाभर्ताऽगेशयोङ्गार्धवाशितः ॥ असङ्गोविभ्रमो भङ्गोन्धघ्नो-
ब्जाधृतशेखरः । अलङ्घ्योतीन्द्रियातीन्द्रो गोजावञ्चनपेशलः ॥
अस्तभ्यमूर्तिरन्तज्ञोनन्तार्चितपदद्वयः । अचेतयश्चाक्षरोकोपोकुसृति
रमलाम्बरः । अङ्गार्पितप्रदाकुश्च अचलाटनतत्परः ॥ अमोघविक्र-
मोमर्त्यस्तुतोऽमृतपदोऽपदः । अमरार्पितसद्भोगोभवोम्बुजकृतासनः ।

अम्बुजार्चितपादाब्जोऽरजोऽफल्गुमनोरथः। अहीनबाहुरआद्यो ही नाहितविभूषणः॥ अहीनभोगदोऽभोगोंसपीठधृतभूतिकः। अग्राङ्ग- नोङ्गदोनङ्गप्रीतिकृदऽगजार्चितः॥ अग्रगण्यो महामात्योमदोद्म- विभेदकः। अघोषघोष्यो घोरश्च अमलामलविग्रहः॥ अग्रदर्श्यग्र- माताचानलसोलसकोपनः। अनेककोटिदो कोटिरक्तोलक्ष्यरूपकः ॥ अमृताशोऽमृतांशुश्चाप्यमृतेश्वर एवच। अमृतांशप्रसन्नश्च अमरे शोमरारिहा॥ अकल्यकलहोकल्योमूर्तआनन्दविग्रहः। आलेक आप्लवोप्याल आनन्देश्वर एवच॥ आम्नायोथागमज्ञेय आचारनि धिरेवच। आज्ञाधरोथाज्यभोग इनश्चेभमुखस्तथा॥ इन्द्रइन्दुक- लाधारी इन्द्रजालपटुस्तथा। ईड्यईशान ईरीच तालाङ्कस्ताल- विग्रहः॥ तलातलगतोमाली माल्यवान्ककुदी तथा। कलङ्कहा कपाली च कालिकारमणस्तथा॥ करालरूपः कालाग्निः शिखा वाञ्छिखिवाहनः। शिरीषकोमलाङ्गश्च करीराभः करीरभृत्॥ कनकाङ्गददोर्दण्डः कनकाशो जयीतथा। जालन्धररिपुस्तार- स्तारकान्तक एवच॥ तारकस्तारवादी च तारस्तारकराजजित् । तरिस्तरुणरूपीच तरुशायी जटान्तकः॥ तात्पर्यज्ञस्तलोन्मा थी तारापतिरथोतलः। तलिनं च तडागश्च ततरूपश्च तारदृक्॥ तुलाहीनोथ तालज्ञस्तुहिनांशुस्तुतालिकः। स्तोत्रं स्तुन्दिलरूपश्च तुहिनाचलसंश्रयः॥ तोतुलाप्रियकारीच तालुस्तौतिलरूपकः। तुलापुरुषसंवादस्तर्कगम्यस्तलोज्झितः॥ तालज्ञानरतस्तापहन्ता तरणिरेवच। तपोवनरतस्तुण्डिस्तुतस्तापन एवच॥ तमालवन-

चारीच तिलकस्ततविश्रकः । तमीभर्ता तमोहन्ता तामसस्तुमलप्रियः । त्वङ्गनस्तङ्गनस्तत्व तमोरिस्त्वचिसारकः । ताम्राक्षस्त्र्यम्बक स्त्र्यक्षस्तीक्ष्णज्योतिस्त्रिबन्धुहृत् ॥ त्रिपुरारिस्त्रिमूर्तीशस्तृतीयपद-संश्रयः । त्रिबन्धुस्त्रिपुराधीशस्तृतीयनयनोज्ज्वलः ॥ त्रिपदासा रगेयश्चत्रिपुटीशरणं तथा । पवनः पालकः पालीपाणिः पाल्यग्र णीः पटुः ॥ पातालालयहा पानसक्तः पङ्कजलोचनः । पलायनप रः पीठसंस्थितापीठपूजितः ॥ पुरोहितः पुरोग्रामी पुरारातिः पुरे श्वरः । प्रवीणः पुण्यदृक्पूततनुः पर्वतसंश्रयः ॥ परीक्षकः पुराणज्ञः प्रमाणंप्रत्ययः प्रमा । प्रमाता परमंधाम परंब्रह्म पराश्रयः ॥ पराप रगतिः पारः पुराणपुरुषः परम् । प्रकृतिप्रभवः पाता प्रलयः प-द्मविष्टरः ॥ पद्माक्षः पद्मभूः पार्थवरदः पार्थिवः पणः । परापतिःप रेशानः पुरुषश्चपितामहः ॥ पीनवक्षाःपीतवपुः पत्रिगः पथिकः पतः । पुरोळाशरतः पान्थः परेता वृतएवच ॥ पाशीपालशहस्तश्च पद्माङ्कः परमेश्वरः । पुराणगम्यःपूतश्च पुष्पपूज्यः पुरेशयः ॥ प्रद्युम्नःपुष्पबाणश्च पूज्यःपुष्पशिखीमयः । परमेष्ठी प्रकृतीष्टः परा-परकृतास्पदः ॥ पूर्वः पौलस्त्यवरदः पौलोमीकुचमर्दनः । प्रजापा लः प्रजालोपी पूतनान्तक एवच ॥ पूतनामा पान्थतोषी पर्यङ्कश-यनः पटः । परमायुः पशुपतिः पल्लीवासी परायणः ॥ प्रमोदी प त्तनं पर्व पवित्रं पात्रमेवच । पालनः सर्वभूतानां पूर्णः पूरयिता प तिः ॥ पुण्यकीर्तिश्च पापघ्नः पविहस्तश्च पक्षिराट् । पतङ्गधामा पूर्णांशः पतगेशः प्रशान्तधीः ॥ याज्यो यजनपूज्यश्च यष्टायक्षप्रियो

यमः । यमाप्यो ययुरूपश्च यायी यानरतो ययी ॥ यानयानग-
तियोगी यमलोकैकशासनः । यशस्वी यापनो यामो योगेन्द्रो या
ज्ञिकप्रियः ॥ यन्ता यशोधरो यज्वा यक्षेशो यामलागमः । योद्धा
युगैकनिलयो युगलं युगनामभृत् ॥ योजनाप्यो यागगम्यो य
ज्ञभुग्यजतां वरः । यायजूको यज्ञगोपा युगवर्ती यमात्मकः ॥ य
ज्ञघ्नो यमभीतिघ्नो यमारिर्यक्षपालकः । यूपो लक्ष्मीधरो लास्यो
ललितो ललितागमः ॥ लम्बोदराच्यो लज्जावाञ्छाभदो ललितान-
नः । लङ्केशार्चितपत्पद्मो ललनाललितो ललः ॥ लक्ष्यो ललि
तदेहश्च लाक्षारुणपदद्वयः । लयेशो लङ्घितारातिर्लिङ्गरूपी लता
श्रयः ॥ लम्बनो लघुचेष्टश्च रतीशाभो रतिप्रियः । रमणो राक्ष
सेन्द्रघ्नो रक्षोधिपसुपूजितः ॥ राकापतिवपू राजा रमापतिवरप्र-
दः । राजराजार्चितो रात्रिधवाङ्कितकलेवरः ॥ रामपूज्यो रा-
मस्पर्धी रेवतीजानिपूजितः । रेवारतो राज्यप्रदो रावणारातिपू
जितः ॥ रसातलगतो रामो रमणीरामकोपिच । रात्रिनाथान-
नो रङ्गनर्तको रणकत्थनः ॥ रालाच्यो रक्तनेत्रश्च रसज्ञो रसव-
ल्लभः । रमाप्रियो रावणाच्यो रामेशो रामवल्लभः ॥ रोहिणी
शो रमाभर्ता रसनो रभसप्रियः । रणार्जितयशा रक्तनेत्रो रक्त
वासनः ॥ रतीशदेहदाही च रतिज्ञो रसभाववित् । रोहिताश्वो रत्नमौ
लिरिङ्गनोपोभसद्गतिः ॥ इननेत्र इलापुत्र ईशानः सर्वकर्मणाम्
। ईड्य ईश्वरपुत्रश्च ईप्सितार्थफलप्रदः ॥ ईतिभङ्गश्चखलहा खल
पूः खलपावनः । खसत्तांकः खसूतिश्च खगतिः खचरेश्वरः ॥ ख

भालतलाङ्कितकलोज्ज्वलः ॥ भामाप्रियो भस्मरूक्षो भमाली भग माल्यपि । भगी भगवदीड्यश्च भुवनेशो भगौघ्र्यकृत् ॥ भोगी भोगिविभूषश्च भूशायी भारहापि च । भूतप्रभुश्च भूतीशो भगनेत्र हरो भपः ॥ भानुर्भाभूमिशायो च भूतिदायी भुवोगतिः । भोगास्पदं भूपवन्द्यो भोगिकङ्कण एवच ॥ भौमासुरप्रमाथीच भौमपीडानिवारणः । भौमदेवो भूमिदेवभक्तिपूजितपत्कजः ॥ भूमिद्वारं मतिमन्ता मरणत्रासकारकः । महिषासुरघाती च महिषासनभीतिदः ॥ मननाध्यो मनोध्येयोमतिमान्मननप्रियः । मनोरथपथातीतो मनोरथगतिप्रदः । मनोभिरामो मान्यश्च महेश्वासो महाकृपः । महीभरणदक्षश्च महाभीतिप्रभञ्जनः । मुनिर्मननशीलश्च मुनीनां त्राणकारणम् । मरुज्ज्येष्टो मरुत्वांश्च मरुपातामृतापहः ॥ मठाश्रयो मणिस्थानो मञ्जीरध्वनिसङ्गतः । महाशयो महाशश्च महादेहो महातपाः । महाचरितचञ्चुश्च महाश्चर्यनिधिर्महः । महनीयपदद्वन्द्वो महानीतिर्महागुणः । महाधृतिर्महाशान्तो महीभरणतत्परः । मयूरपृष्टगो मन्त्रिग्रामणीर्मन्त्रपारगः । महासीनो महाचित्तो महानन्दो महोदयः । वाजिकृतारियूगश्च वाजपेयैकसाधकः । वानप्रस्थार्च्यपत्पीठो वरणीयोमलात्मनाम् । वृन्दारकोत्तमो वन्यवृत्तिर्वननवञ्चकः । वन्दारुगम्यो वृन्दश्रीर्वनमाली विशांपतिः । वनेचराग्रणीर्वन्द्यचरणो वनपालकः । वसुर्वसुप्रदो वस्तुसाधको वास्तुपूजितः । वासिन्तीवासितोवल्गत्पाणिर्वचनसौख्यदः । वल्लीव्रततिगुप्तात्मा वामनो वामलोचनः । विशुद्धात्मा विरूपश्च विस्ता

मूर्धा खमणिः खड्गहस्तः खचरलोचनः । खगयानो गणेशानो ग
जासुरनिसूदनः ॥ गमागमविहीनश्च गमागमविशेषकः । गमा
गमातिगज्ञेयो गाङ्गेयो गणसूर्गणः ॥ गम्भीरनिनदोगेयप्रियो गुरु-
विशेषितः । गरीयान्गहनंगण्डमाली गुणागणार्चितः ॥ गुणयो ग
णकपूज्यश्च गगनामलसत्त्वधृत् । गङ्गालयो गङ्गपतिर्गुहावासी
गिरिप्रियः ॥ गतिःसंन्यासतत्त्वानां गम्यो गतपरात्मनाम् । ग
यादितीर्थसङ्घानां पावनो गतिमान्गतिः ॥ घस्मरो घुसृणलेपी घृ-
णी घृतभुजार्चितः । घृणिमान्घर्षणोऽघानां घनाघनरवो घनः ॥
घनवाद्यरतःच्छन्दः छविमांश्छिदुरोहसाम् । छन्दसां च्छन्दरूपश्च
जरातीतो जपप्रियः ॥ जपाकुसुमसङ्काशोजनपालो जलेश्वरः ।
जालन्धरधरो जाली जालन्धरनिषूदनः ॥ जाज्वल्यमानतेजा-
श्च जगतीशो जनातिगः । जम्भारातिप्रियो जम्बूप्रसूनाभरणो ज
टी ॥ जाबालवेशप्रच्छन्नोजजशाली जटापहः । जाड्यहाजङ्ग
लावासी जन्मसाफल्यदो नृणाम् ॥ जवनो जीवनं जीवप्राणदो
जयतांवरः । जल्पाकोजनजन्मादिर्जलदाश्रय एवच ॥ जलदो
जर्जरीवाद्यरतोझङ्कार एवच । झरप्रवाह्योढक्काढ्यो फणत्कार
प्रियस्तथा ॥ वन्धुरो वन्धुराङ्गश्च वन्धमोचनतत्परः । वालखि
ल्याग्रणीर्बन्धुप्रियो वधरसंश्रयी ॥ वलिप्रियो वलारातिरतिदो
वहुदो वहुः । वाहुभूष्यो वलिघ्नश्च बलासुरनिषूदनः ॥ बलदो व
लिनांश्रेष्टो वलिष्टो वलिदायकः । वाहुलो वलिदर्पघ्नो वहुलावलहो
वली ॥ वकासुरप्रमाथोच वकपत्री बलोज्ज्वलः । भासुरो भास्करो

रो विग्रही विषः ॥ विकृतो विश्वरूपश्च विख्यातो विश्वदृग्वहः । विमोचितामरो वाली वालिबन्धकएवच ॥ व्यासो व्यसनसक्तश्च विरजा वीरणीस्तथा । विबुधाग्र्यचरो विश्वो वीरो वर्धनएवच ॥ विरामोखिलभूतानां वर्धनश्चापदांवटः। वृषारूढो विवस्वांश्च वृषशास्तावृषध्वजः ॥ विश्वक्षेत्रो विशालाक्षो विमन्युर्विशदाशयः । विभीषणो विशेषज्ञो विज्ञानी च विमर्शकः ॥ विकल्पकल्पितावीणावादनैकरतो वणिक् । वाणिनीवननो वर्चो वित्तो वार्धकिरूपधृत् ॥ वाडवास्यो वरूथी च वरधातलरूपरम् । वसुन्धराधरो वर्मभूतांवरनिनादितः ॥ वक्ता च वनिताढ्यश्च व्रतवान्व्रतसंयुतः । वेदगर्भो वादिरूपो वासनाक्षयदो वशी ॥ शरणं शरधच्छर्म शशिभूषितशेखरः । शरीरधृतभूमिश्च शरभः शशिशीतलः ॥ शीतलामलदेहश्रीः शीतांशुनयनोज्ज्वलः । श्रीपर्णः शर्मदः शम्भुः श्रीस्तुतः शलभः शलः ।। शशिविन्दुः शमीगर्भःशब्दब्रह्म शचीपतिः । शिवश्च शरभूः शार्ङ्गधन्वा शान्तमनाः शमः । शिखियानः शिखी शैलगर्भवासी शिवात्मजः ॥ शल्यहारी शूलपाणिः शूलभूः शूलरोगहृत् ॥ शल्यस्तुतः शरासङ्घुतारिङ्वलः शमी । शशः शङ्करकीर्तिश्च शान्तात्मा शम्वलापहः ॥ शम्वलाग्रामवासी च शंवाहः शमभूः शिशुः।। श्मशाननिलयः श्वेतच्छविः शक्तिमयः शिवः ॥ शनिपीडापहः शङ्कुकीली शवरसंस्तुतः। षाण्मातुरश्च षड्वक्त्रः सहनसहजः सुहृत् ॥ सहस्रदः सहस्राक्षः सद्गतिः सद्गतिः सदः। सेनाभर्तृसभारलं सर्वभूतावसानभूः ।। सर्वः सर्गश्च सन्मात्रं सिद्धसेवितपद्युगः।

सिद्धिदः साधकः सिद्धः सुरासुरनमस्कृतः ॥ सुरासुरबलत्राता सुरासुरबलापहः। सप्तस्वराच्र्यकीर्तिश्च सप्तलोकैकसंश्रयः ॥सप्तसप्ति-सुतेजाश्च सुकलःसकलार्तिहृत् ॥सर्वावासः सर्ववीजं सिन्धुशायी स्वदः स्वभूः ॥ सदोद्योगी सुलीलश्च सद्भूतिः सर्गभावनः। स्वभावः सर्वगः सन्धिः सदसत्पतिरेवच ॥ सामोदः सुभगः सत्यः सर्वाधारः सभूतपः। सदेवासुरसङ्गीतः सहस्रांशुकिरीटधृत् ॥ सज्ज :संकलिता-लोकः सर्वभूतसमाश्रयः।सद्भोगनिलयः सिन्धुः सङ्गीतागमविश्रुतः ॥ साहित्यामृततृप्तश्च सौहित्याशी सुरेश्वरः । सत्त्ववन्द्यः सत्वधामा सर्वमङ्गलसंश्रयः ॥ सुधीः सत्सुलभः सङ्गविकलः सुविशारदः। हरात्मजो हताशङ्को हर्यश्वो हलिपूजितः । हनूमत्संस्तुतो हालापा-नसक्तो हरीश्वरः । हिरण्यकवचो हन्ताऽपदां हाभो हतास्वरः ॥ हेतिहस्तो हयो हालो हयगो हारभूषितः ॥ इत्येवं कार्तिकेयस्य
८। सर्वागमरहस्यकम् । नाम्नामष्टाभिरधिकं सहस्रं सत्फलप्रदम् ॥ अवाप्नुवन्ति तत्सर्वपाठेनास्य मनीषिणः। भूतप्रेतपिषाचाद्या दूरादेवक्षयन्ति हि ॥ नतादृग्जायतेनर्थं लोके किञ्चन भूतजम् । यादृशी विघ्नशान्त्यर्थं शक्तिरस्य मता सताम् ॥ तस्मान्निः संशयोभत्वा धर्मकामार्थसिद्धये स्वामिनः कार्तिकेयस्य पठेन्नाम्नां सहस्रकम् ।

इतिस्वामिकार्तिकेयसहस्रनामाभिधं चतुर्थाङ्गं समाप्तम् ॥

ॐ अथ भवानीनामसहस्रस्तोत्रम् ।

नामावली च ॥

ॐनमो भवान्यै ॥ अरिशङ्खकृपाणखेटबाणान् सुधनुः शूलकतर्जनीं दधाना । भवतां महिषोत्तमाङ्गसंस्था नवदूर्वासदृशी श्रियेऽस्तु दुर्गा ॥ ॥ ॐशङ्खत्रिशूलशरचापकरां त्रिनेत्रां तिग्मेतरांशुकलया विकसत्किरीटाम् । सिंहस्थितामसुरसिद्धनुतां च दुर्गां दूर्वानिभां दुरितदुःखहरां नमामि ॥ ॥ अकुलकुलपतन्ती चक्रमध्ये स्फुरन्ती । मधुरमधुपिबन्ती कण्टकान्भक्षयन्ती । दुरितमपहरन्ती साधकान्पोषयन्ती । जयति जगति देवी सुन्दरी क्रीडयन्ती ॥ ॥ चतुर्भुजामेकवक्त्रां पूर्णेन्दुवदनप्रभाम् । खड्गशक्तिधरां देवीं वरदाभयपाणिकाम् ॥ प्रेतसंस्थां महारौद्रीं भुजगेनोपवीतिनीम् । भवानीं कालसंहारबद्धमुद्राविभूषिताम् ॥ जगत्स्थितिकरीं ब्रह्मविष्णुरुद्रादिभिः सुरैः । स्तुतां तां परमेशानीं नौम्यहं विघ्नहारिणीम् ॥ ॥ ॐनमो भवान्यै ॥ कैलासशिखरे रम्ये देवदेवं महेश्वरम् । ध्यानोपरतमासीनं प्रसन्नमुखपङ्कजम् ॥ सुरासुरशिरोरत्नरञ्जिताङ्घ्रियुगं प्रभुम् । प्रणम्य शिरसा नन्दी बद्धाञ्जलिरभाषत ॥ ॥ श्रीनन्दिकेश्वर उवाच ॥ ॥ देवदेव जगन्नाथ संशयोस्ति महान्मम । रहस्यमेकमिच्छामि प्रष्टुं त्वां भक्तिवत्सलम् ॥ देवतायास्त्वया कस्याः स्तोत्रमेतद्दिवानिशम् । पठ्यतेऽविरतं नाथ! त्वत्तः किमपरः परः ॥ इति पृष्टस्तदा देवो नन्दिकेन जगद्गुरुः ।

प्रोवाच भगवानेको विकसन्नेत्रपङ्कजः ॥ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥
साधु साधु गणश्रेष्ठ पृष्टवानसि मां च यत् । स्कन्दस्यापि च
यद्गोप्यं रहस्यं कथयामि तत् ॥ पुरा कल्पक्षये लोकान्सिसृक्षु-
र्मूढचेतना । गुणत्रयमयी शक्तिर्मूलप्रकृतिसंज्ञिता ॥ तस्यामहं
समुत्पन्नस्तत्त्वैस्तैर्महदादिभिः । चेतनेति ततः शक्तिर्मां काप्या-
लिङ्ग्य तस्थुषी । हेतुः सङ्कल्पजालस्य मनोधिष्ठायिनी शुभा ॥
इच्छेति परमा शक्तिरुन्मिमील ततः परम् । ततो वागिति
विख्याता शक्तिः शब्दमयी परा ॥ प्रादुरासीज्जगन्माता वेद-
माता सरस्वती । ब्राह्मी च वैष्णवी रौद्री कौमारी पार्वती शिवा ॥
सिद्धिदा बुद्धिदा शान्ता सर्वमङ्गलदायिनी ॥ तयैतत्सृज्यते
विश्वमनाधारं च धार्यते ॥ तयैतत्पाल्यते सर्वं तस्यामेव प्रली-
यते । अर्चिता प्रणता ध्याता सर्वभावविनिश्चिता ॥ आराधिता
स्तुता सैव सर्वसिद्धिप्रदायिनी । तस्या अनुग्रहादेव तामेव
स्तुतवानहम् ॥ सहस्रैर्नामभिर्दिव्यैस्त्रैलोक्यप्राणिपूजितैः ।
स्तवेनानेन सन्तुष्टा मामेव प्रविवेश सा ॥ तदारभ्य मया
प्राप्तमैश्वर्यं पदमुत्तमम् । तत्प्रभावान्मया सृष्टं जगदेतच्चराचरम् ॥
ससुरासुरगन्धर्वयक्षराक्षसमानवम् । सपन्नगं ससमुद्रं सशैलव-
नकाननम् ॥ सराशिग्रहनक्षत्रं पञ्चभूतगुणान्वितम् । नन्दि-
न्नामसहस्रेण स्तवेनानेन सर्वदा ॥ स्तुवे परापरां शक्तिं ममानु-
ग्रहकारिणीम् । इत्युक्त्वोपरतं देवं चराचरगुरुं विभुम् । प्रणम्य
शिरसा नन्दी प्रोवाच परमेश्वरम् ॥ ॥ श्रीनन्दिकेश्वर उवाच ॥
॥ भगवन्देवदेवेश लोकनाथ जगत्पते । भक्तोऽस्मि तव दासोऽस्मि
प्रसादः क्रियतां मयि । देव्याः स्तवमिमं पुण्यं दुर्लभं यत्सुरै-

रपि । श्रोतुमिच्छाम्यहं देव प्रभावमपि चास्य तु ॥ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ ॥ शृणु नन्दिन्महाभाग स्तवराजमिमं शुभम् । सहस्रैर्नामभिर्दिव्यैः सिद्धिदं सुखमोक्षदम् । शुचिभिः प्रातरुत्थाय पठितव्यं समाहितैः । त्रिकालं श्रद्धया युक्तैर्नातः परतरः स्तवः ॥ ॥ अस्य श्रीभवानीनामसहस्रस्तवराजस्य, महादेव-ऋषिः, अनुष्टुप्छन्दः, आद्या शक्तिः, भगवती भवानी देवता, ह्रीं बीजं, श्रीं शक्तिः, क्लीं कीलकं, आत्मनो वाङ्मनःकायोपार्जितपापनिवारणार्थं, अमुककामनासिद्ध्यर्थे पाठे होमे वा विनियोगः ॥ अथ करन्यासः ॥ ॐ एकवीरायै अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ॐ महामायायै तर्जनीभ्यां नमः, ॐ पार्वत्यै मध्यमाभ्यां नमः ॐ गिरिशप्रियायै अनामिकाभ्यांनमः, ॐ गौर्यै कनिष्ठिकाभ्यां नमः, करालिन्यै करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ ॥ अथ षडङ्गन्यासः ॥ ॐ एकवीरायै हृदयायनमः, ॐ महामायायै शिरसे स्वाहा, ॐ पार्वत्यै शिखायै वषट्, ॐ गिरिशप्रियायै कवचायहुम्, ॐ गौर्यै नेत्रत्रयाय वौषट्, ॐ करालिन्यै अस्त्रायफट् ॥ प्राणायामः ॥ ॥ ध्यानम् ॥ बालार्कमण्डलाभासां चतुर्बाहुं त्रिलोचनाम् । पाशाङ्कुशशरांश्चापं धारयन्तीं शिवां भजे ॥ १ ॥ अर्धेन्दुमौलिममलाममराभिवन्द्यामम्भोजपाशसृणिरक्तकपालहस्ताम् । रक्ताङ्गरागरशनाभरणां त्रिनेत्रां ध्यायेशिवस्य वनितां मधुविह्वलाङ्गीम् ॥ ॥ बीजत्रयाय विद्महे तत्प्रधानाय धीमहि, तन्नः शक्तिः प्रचोदयात् ॥ २ ॥ मूलम् । "ॐ श्रींश्रींॐॐह्रींश्रींश्रीं भवानि हुं फट् स्वाहा" ॥ १०८ ॥

॥ श्रीईश्वर उवाच ॥

ॐमहाविद्या जगन्माता महालक्ष्मीः शिवप्रिया । विष्णुमाया शुभा शान्ता सिद्धा सिद्धसरस्वती । क्षमा कान्तिः प्रभा ज्योत्स्ना पार्वती सर्वमङ्गला । हिङ्गुला चण्डिका दान्ता पद्मा लक्ष्मीर्हरिप्रिया । त्रिपुरानन्दिनी नन्दा सुनन्दा सुरवन्दिता । यज्ञविद्या महामाया वेदमाता सुधाधृतिः । प्रीतिप्रिया प्रसिद्धा च मृडानी विन्ध्यवासिनी । सिद्धविद्या महाशक्तिः पृथ्वी नारदसेविता । पुरुहूतप्रिया कान्ता कामिनी पद्मलोचना । प्रह्लादिनी महामाता दुर्गा दुर्ग-

ॐ महाविद्यायैस्वाहा, जगन्मात्रे, महालक्ष्म्यै, शिवप्रियायै, विष्णुमायायै, शुभायै, शान्तायै, सिद्धायै, सिद्धसरस्वत्यै, क्षमायै, कान्त्यै, प्रभायै, ज्योत्स्नायै, पार्वत्यै, सर्वमङ्गलायै, हिङ्गुलायै, चण्डिकायै, दान्तायै, पद्मायै, लक्ष्म्यै, हरिप्रियायै, त्रिपुरानन्दिन्यै, नन्दायै, सुनन्दायै, सुरवन्दितायै, यज्ञविद्यायै, महामायायै, वेदमात्रे, सुधाधृत्यै, प्रीतिप्रियायै, प्रसिद्धायै, मृडान्यै, विन्ध्यवासिन्यै, सिद्धविद्यायै, महाशक्त्यै, पृथ्व्यै, नारदसेवितायै, पुरुहूतप्रियायै, कान्तायै, कामिन्यै, पद्मलोचनायै, प्रह्लादिन्यै, महामात्रे, दुर्गायै, दुर्गासुर-

तिनाशिनी । ज्वाला-
मुखी सुगोत्रा च ज्यो-
तिः कुमुदहासिनी ।
दुर्गमा दुर्लभा विद्या
स्वर्गतिः पुरवासिनी ।
अपर्णा शाम्बरी माया
मदिरा मृदुहासिनी ।
कुलवागीश्वरी नित्या-
नित्यक्लिन्ना कृशोद-
री। कामेश्वरी च नीला
च भीरुण्डा वह्निवा-
सिनी । लम्बोदरी म-
हाकाली विद्याविद्ये-
श्वरी तथा । नरेश्वरी
च सत्या च सर्वसौ-
भाग्यवर्धिनी । सङ्क-
र्षणी नारसिंही वैष्ण-
वी च महोदरी । का-
त्यायनी च चम्पा च
सर्वसम्पत्तिकारिणी ।
नारायणी महानिद्रा
योगनिद्रा प्रभावती ।
प्रज्ञापारमिता प्रज्ञा

शिन्यै, ज्वालामुख्यै सुगो-
त्रायै, ज्योतिषे, कुमुदहासि-
न्यै, दुर्गमायै, दुर्लभायै, वि-
द्यायै, स्वर्गतये, पुरवासिन्यै,
अपर्णायै, शाम्बरीमायायै,
मदिरायै, मृदुहासिन्यै, कुल-
वागीश्वर्यै, नित्यानित्यक्लिन्ना-
यै, कृशोदर्यै, कामेश्वर्यै, नी-
लायै, भीरुण्डायै, वह्निवा-
सिन्यै, लम्बोदर्यै, महाकाल्यै,
विद्याविद्येश्वर्यै, नरेश्वर्यै, स-
त्यायै, सर्वसौभाग्यवर्धिन्यै,
सङ्कर्षण्यै, नारसिंह्यै, वैष्णव्यै,
महोदर्यै, कात्यायन्यै, चम्पा-
यै, सर्वसम्पत्तिकारिण्यै, ना-
रायण्यै, महानिद्रायै, योग-
निद्रायै, प्रभावत्यै, प्रज्ञापार-
मितायै, प्रज्ञायै, तारायै, म-
धुमत्यै, मधवे, क्षीरार्णवसु-
तायै, हालायै, कालिकायै,
सिंहवाहनायै, ॐकारायै, सु-

तारा मधुमती मधु ।
क्षीरार्णवसुता हाला
कालिका सिंहवाहना ।
ॐकारा च सुधाहारा
चेतना कोपना कृतिः ।
अर्धबिन्दुधरा धीरा
विश्वमाता कलावती
१०० । पद्मावती सु-
वस्त्रा च प्रबुद्धा च
सरस्वती । कुण्डासना
जगद्धात्री बुद्धमाता
जिनेश्वरी । जिनमाता
जिनेन्द्रा च शारदा
हंसवाहना । राज्यल-
क्ष्मीर्वषट्कारा सुधाका-
रासुधात्मिका । राज-
नीतिस्त्रयीवार्ता दण्ड-
नीतिः क्रियावती ।
सद्भूतिस्तारिणी श्रद्धा
सद्गतिः सत्परायणा ।
सिन्धुर्मन्दाकिनी गङ्गा
यमुना च सरस्वती ।
गोदावरी विपाशा च
कावेरी च शतह्रदा ।

धाहारायै, चेतनायै, कोपना
यै, कृत्यै, अर्धबिन्दुधरायै, धी
रायै विश्वमात्रे, "तेजोऽसि"
कलावत्यै, १०० ध्यानम् । वरा-
ङ्कुशौ पाशमभीतिमुद्रां करै
र्वहन्तीं कमलासनस्थाम् । बा
लार्ककोटिप्रतिमां त्रिनेत्रां भ
जेऽहमाद्यां भुवनेश्वरीं ताम् ।
ॐपद्मावत्यैस्वाहा, सुवस्त्रायै,
प्रबुद्धायै, सरस्वत्यै, कुण्डा
सनायै, जगद्धात्र्यै, बुद्धमात्रे,
जिनेश्वर्यै, जिनमात्रे, जिने
न्द्रायै, शारदायै, हंसवाह
नायै, राज्यलक्ष्म्यै, वषट्का
रायै, सुधाकारायै, सुधात्मि
कायै, राजनीत्यै, त्रयीवा
र्तायै, दण्डनीत्यै, क्रियावत्यै,
सद्भूतये, तारिण्यै, श्रद्धायै,
सद्गतये, सत्परायणायै, सि
न्धवे, मन्दाकिन्यै, गङ्गायै,
यमुनायै सरस्वत्यै, गो[illegible]
विपाशायै, कावेर्यै, [illegible]
दायै, सरय्वै, चन्द्र[illegible]

सरयूश्चन्द्रभागा च कौशिकी गण्डकी शुचिः । नर्मदा कर्मनाशा च चर्मण्वत्यथ देविका । वेत्रवती वितस्ता च वरदा नरवाहना । सती पतिव्रता साध्वी सुचक्षुः कुण्डवासिनी । एकचक्षुः सहस्राक्षी सुश्रेणिर्भगमालिनी । सेनाश्रेणिः पताका च सुव्यूहा युद्धकाङ्क्षिणी । पताकिनी दयारम्भा विपञ्ची पञ्चमप्रिया । परापरकलाकान्ता त्रिशक्तिर्मोक्षदायिनी । ऐन्द्री माहेश्वरी ब्राह्मी कौमारी कुलवासिनी । इच्छा भगवती शक्तिः कामधेनुः कृपावती । वज्रायुधा वज्रहस्ता चण्डी चण्डपराक्रमा । गौरी

कौशिक्यै, गण्डक्यै, शुचये, नर्मदायै, कर्मनाशायै, चर्मण्वत्यै, देविकायै, वेत्रवत्यै, वितस्तायै, वरदायै, नरवाहनायै, सत्यै, पतिव्रतायै, साध्व्यै, सुचक्षुषे, कुण्डवासिन्यै, एकचक्षुषे, सहस्राक्ष्यै, सुश्रेणये, भगमालिन्यै, सेनाश्रेणये, पताकायै, सुव्यूहायै, युद्धकाङ्क्षिण्यै, पताकिन्यै, दयारम्भायै, विपञ्च्यै, पञ्चमप्रियायै, परापरकलाकान्तायै, त्रिशक्तये, मोक्षदायिन्यै, ऐन्द्र्यै, माहेश्वर्यै, ब्राह्म्यै, कौमार्यै, कुलवासिन्यै, इच्छायै, भगवत्यै, शक्तये, कामधेनवे, कृपावत्यै, वज्रायुधायै, वज्रहस्तायै, चण्ड्यै, चण्डपराक्रमायै, गौर्यै, सुवर्णवर्णायै, स्थितिसंहारकारिण्यै, एकानेकायै, महेज्यायै, शतबाहवे, महाभुजायै, भुजङ्गभूषणायै,

सुवर्णवर्णा च स्थिति-
संहारकारिणी । एका-
नेका महेज्या च शत-
बाहुर्महाभुजा । भुज-
ङ्गभूषणा भूषा षट्चक्र-
क्रमवासिनी । षट्चक्र-
भेदिनी शूरा कायस्था
कायवर्जिता । सुस्मि-
ता सुमुखी क्षामा मू-
लप्रकृतिरीश्वरी । २००
अजा च बहुवर्णा च
पुरुषार्थप्रवर्तिनी । र-
क्ता नीला सिता श्या-
मा कृष्णा पीता च
कर्बुरा । क्षुधा तृष्णा
जरा वृद्धा तरुणी क-
रुणालया । कला काष्ठा
मुहूर्ता च निमेषा का-
लरूपिणी । सुवर्णर-
सनानासा चक्षुःस्पर्श-
वती रसा । गन्धप्रिया
सुगन्धा च सुस्पर्शा च
मनोगतिः । मृगना-
भिर्मृगाक्षी च कर्पूरा-

भूषायै, षट्चक्रक्रमवासिन्यै
षट्चक्रभेदिन्यै, शूरायै, काय
स्थायै, कायवर्जितायै, सु
स्मितायै, सुमुख्यै, क्षामायै,
मूलप्रकृतये, "तेजोसि" ईश्वर्यै,
"२०० माता भवानी च
पिता भवानी बन्धुर्भवानी च
गुरुर्भवानी । विद्या भवानी
द्रविणं भवानी यतो यतो
यामि ततो भवानी ॥" ॐ
अजायैस्वाहा, बहुवर्णायै, पु-
रुषार्थप्रवर्तिन्यै, रक्तायै, नी-
लायै, सितायै, श्यामायै,
कृष्णायै, पीतायै, कर्बुरायै,
क्षुधायै, तृष्णायै, जरायै, वृ-
द्धायै, तरुण्यै, करुणालयायै,
कलायै, काष्ठायै, मुहूर्तायै,
निमेषायै, कालरूपिण्यै, सुव-
र्णरसनानासायै, चक्षुःस्पर्श-
वत्यै, रसायै, गन्धप्रियायै
सुगन्धायै, सुस्पर्शायै, मनो-
गतये, मृगनाभये, मृगाक्ष्यै,
कर्पूरामोदधारिण्यै, पद्मयो-

मोद्धारिणी । पद्मयोनिः सुकेशी च सुलिङ्गा भगरूपिणी । योनिमुद्रा महामुद्रा खेचरी खगगामिनी । मधुश्रीर्माधवीवल्ली मधुमत्ता मदोद्धता । मातङ्गी शुकहस्ता च पुष्पबाणेक्षुचापिनी । रक्ताम्बरधरा क्षीबा रक्तपुष्पावतंसिनी । शुभ्राम्बरधरा धीरा महाश्वेता वसुप्रिया । सुवेणी पद्महस्ता च मुक्ताहारविभूषणा । कर्पूरामोदनिःश्वासा पद्मिनी पद्ममन्दिरा । खड्गिनी चक्रहस्ता च भुसुण्डी परिघायुधा । चापिनी पाशहस्ता च त्रिशूलवरधारिणी । सुबाणा शक्तिहस्ता च मयूरवरवाहना । वरायुधधरा वीरा वीरपा-

नये, सुकेश्यै, सुलिङ्गायै, भगरूपिण्यै, योनिमुद्रायै, महामुद्रायै, खेचर्यै, खगगामिन्यै, मधुश्रियै, माधवीवल्ल्यै, मधुमत्तायै, मदोद्धतायै, मातङ्ग्यै, शुकहस्तायै, पुष्पबाणायै, इक्षुचापिन्यै, रक्ताम्बरधरायै, क्षीबायै, रक्तपुष्पावतंसिन्यै, शुभ्राम्बरधरायै, धीरायै, महाश्वेतायै, वसुप्रियायै, सुवेण्यै, पद्महस्तायै, मुक्ताहारविभूषणायै, कर्पूरामोदनिःश्वासायै, पद्मिन्यै, पद्ममन्दिरायै, खड्गिन्यै, चक्रहस्तायै, भुसुण्ड्यै, परिघायुधायै, चापिन्यै, पाशहस्तायै, त्रिशूलवरधारिण्यै, सुबाणायै, शक्तिहस्तायै, मयूरवरवाहनायै, वरायुधधरायै, वीरायै, वीरपानमदोत्कटायै, वसुधायै, वसुधारायै, जयायै, शाकम्भर्यै, शिवायै, विजयायै,

नर्मदोत्कटा । वसुधा वसुधारा च जया शाकम्भरी शिवा । विजया च जयन्ती च सुस्तनी शत्रुनाशिनी । अन्तर्वत्नी वेदशक्तिर्वरदा वरधारिणी । शीतला च सुशीला च बालग्रहविनाशिनी । कुमारी वसुपर्णा च कामाख्या कामवन्दिता । जालन्धरधराऽनन्ता कामरूपनिवासिनी । कामबीजवती सत्या सत्यधर्मपरायणा । स्थूलमार्गस्थिता "३००" सूक्ष्मा सूक्ष्मबुद्धिप्रबोधिनी । षट्कोणा च त्रिकोणा च त्रिनेत्रा वृषभध्वजा । वृषप्रिया वृषारूढा महिषासुरघातिनी । शुम्भदर्पहरा दीप्ता दीप्तपावकसन्निभा । क-

जयन्त्यै, सुस्तन्यै, शत्रुना शिन्यै, अन्तर्वत्न्यै, वेदश क्त्यै, वरदायै, वरधारिण्यै शीतलायै, सुशीलायै, बाल ग्रहविनाशिन्यै, कुमार्यै, व सुपर्णायै, कामाख्यायै, का मवन्दितायै, जालन्धरधराय् अनन्तायै, कामरूपनिवासि न्यै, कामबीजवत्यै, सत्यायै सत्यधर्मपरायणायै, "तेजोऽसि ॐस्थूलमार्गस्थितायैस्वाहा, २०० ॥ "यावत्पदं पदसरो जयुगं त्वदीयं नाङ्गीकरोति हृदयेषु जगच्छरण्ये । ताव द्विकल्पजटिला कुटिलप्रका रास्तर्कग्रहाः समयिनां प्रलय न यान्ति ॥" ॐसूक्ष्माय स्वाहा, सूक्ष्मबुद्धिप्रबोधिन्यै षट्कोणायै, त्रिकोणायै, त्रि नेत्रायै, वृषभध्वजायै, वृष प्रियायै, वृषारूढायै, महिषा सुरघातिन्यै, शुम्भदर्पहरायै दीप्तायै, दीप्तपावकसन्निभा

पालभूषणा काली कपालमालभारिणी । कपालकुण्डला दीर्घा शिवदूती घनध्वनिः । सिद्धिदा बुद्धिदा नित्या सत्यमार्गप्रबोधिनी । कम्बुग्रीवा वसुमती च्छत्रच्छायाकृतालया । जगद्गर्भा कुण्डलिनी भुजगाकारशायिनी । प्रोल्लसत्सप्तपद्मा च नाभिनालमृणालिनी । मूलाधारा निराकारा वह्निकुण्डकृतालया । वायुकुण्डसुखासीना निराधारा निराश्रया । श्वासोच्छ्वासगतिर्जीवाग्राहिणी वह्निसंश्रया । वल्लीतन्तुसमुत्थाना षड्रसास्वादलोलुपा । तपस्विनी तपःसिद्धिस्तपसः सिद्धिदायिनी । तपोनिष्ठा

यै, कपालभूषणायै, काल्यै, कपालमालभारिण्यै, कपालकुण्डलायै, दीर्घायै, शिवदूत्यै, घनध्वनये, सिद्धिदायै, बुद्धिदायै, नित्यायै, सत्यमार्गप्रबोधिन्यै, कम्बुग्रीवायै, वसुमत्यै, छत्रच्छायाकृतालयायै, जगद्गर्भायै, कुण्डलिन्यै, भुजगाकारशायिन्यै, प्रोल्लसत्सप्तपद्मायै, नाभिनालमृणालिन्यै, मूलाधारायै, निराकारायै, वह्निकुण्डकृतालयायै, वायुकुण्डसुखासीनायै, निराधारायै, निराश्रयायै श्वासोच्छ्वासगतये, जीवाग्राहिण्यै, वह्निसंश्रयायै, वल्लीतन्तुसमुत्थानायै, षड्रसास्वादलोलुपायै, तपस्विन्यै, तपःसिद्धये, तपसःसिद्धदायिन्यै, तपोनिष्ठायै, तपोयुक्तायै, तापस्यै, तपःप्रियायै, सप्तधा-

तपोयुक्ता तापसी च तपःप्रिया। सप्तधातुमयी मूर्तिः सप्तधात्वन्तराश्रया। देहपुष्टिर्मनःपुष्टिरन्नपुष्टिर्बलोद्धृता। ओषधिर्वैद्यमाता च द्रव्यशक्तिः प्रभावती। वैद्या वैद्यचिकित्सा च सुपथ्या रोगनाशिनी। मृगया मृगमांसादा मृगत्वङ्मृगलोचना। वागुरा बन्धरूपा च वधरूपा वधोद्धृता। वन्दी वन्दिस्तुताकारा काराबन्धविमोचिनी। शृङ्खला खलहा विद्युद्दृढबन्धविमोचिनी। अम्बिकाऽम्बालिका चाम्बा स्वक्षा साधुजनार्चिता। कौलिकी कुलविद्या च सुकुला कुलपूजिता। कालचक्रभ्रमा भ्रान्ता विभ्रमा भ्रमनाशिनी।

तुमय्यै, मूर्त्यै, सप्तधात्वन्तरा श्रयायै, देहपुष्ट्यै, मनःपु ष्ट्यै, अन्नपुष्ट्यै, बलोद्धृतायै ओषधये, वैद्यमात्रे, द्रव्यश क्त्यै, प्रभावत्यै, वैद्यायै, वै द्यचिकित्सायै, सुपथ्यायै, रो गनाशिन्यै, मृगयायै, मृगमां सादायै, मृगत्वचे, मृगलोच नायै, वागुरायै, बन्धुरूपायै वधरूपायै, वधोद्धृतायै, वन्द्यै वन्दिस्तुतायै, कारायै, कारा बन्धविमोचिन्यै, शृङ्खलायै खलहायै, विद्युते, दृढबन्धवि मोचिन्यै, अम्बिकायै, अम्बा लिकायै, अम्बायै, स्वक्षायै साधुजनार्चितायै, कौलिक्यै कुलविद्यायै, सुकुलायै, कुल पूजितायै, कालचक्रभ्रमायै भ्रान्तायै, विभ्रमायै, भ्रमना शिन्यै, वातालयै, मेघमालायै सुवृष्ट्यै, सस्यवर्धिन्यै, अ कारायै, इकारायै, "तेजोऽ

वात्याली मेघमाला च सुवृष्टिः सस्यवर्धिनी । अकारा च इकारा च "४००" । उकारैकाररूपिणी । ह्रींकारीबीजरूपा च क्लींकाराम्बरवासिनी । सर्वाक्षरमयीमूर्तिरक्षरा वर्णमालिनी । सिन्दूरारुणवर्णा च सिन्दूरतिलकप्रिया । वश्या च वश्यबीजा च लोकवश्यविभाविनी । नृपवश्या नृपसेव्या नृपवश्यकरी प्रिया । महिषी नृपमान्या च नृमान्या नृपनन्दिनी । नृपधर्ममयी धन्या धनधान्यविवर्धिनी । चतुर्वर्णमयी मूर्तिश्चतुर्वर्णैः सुपूजिता । सर्वधर्ममयी सिद्धिश्चतुराश्रमवासिनी । ब्राह्मी क्षत्रिया वैश्या

ॐउकारायैस्वाहा ॥४००॥ "तां भवानीं भवानीतक्लेशनाशविशारदाम् । शारदां शरदम्भोजसितपद्मासनां नमः ॥"
ॐऐकाररूपिण्यैस्वाहा, ह्रींकारीबीजरूपायै, क्लींकाराम्बरवासिन्यै, सर्वाक्षरमयीमूर्त्यै, अक्षरायै, वर्णमालिन्यै, सिन्दूरारुणवर्णायै, सिन्दूरतिलकप्रियायै, वश्यायै, वश्यबीजायै, लोकवश्यविभाविन्यै, नृपवश्यायै, नृपसेव्यायै, नृपवश्यकर्यै, प्रियायै, महिष्यै, नृपमान्यायै, नृमान्यायै, नृपनन्दिन्यै, नृपधर्ममय्यै, धन्यायै, धनधान्यविवर्धिन्यै, चतुर्वर्णमयीमूर्त्यै, चतुर्वर्णैःसुपूजितायै, सर्वधर्ममयीसिद्ध्यै, चतुराश्रमवासिन्यै, ब्राह्मण्यै, क्षत्रियायै, वैश्यायै, शूद्रायै, अवरवर्ण-

शूद्रा चावरवर्णजा । वेदमार्गरता यज्ञा वेदविश्वविभाविनी । अस्त्रशस्त्रमयीविद्या वरशस्त्रास्त्रधारिणी । सुमेधा सत्यमेधा च भद्रकाल्यऽपराजिता। गायत्री सत्कृतिः सन्ध्या सावित्री त्रिपदाश्रया । त्रिसन्ध्या त्रिपदा धात्री सुपर्वा सामगायनी । पञ्चाली बालिका बाला बालक्रीडा सनातनी । गर्भाधारधरा शून्या गर्भाशयनिवासिनी । सुरारिघातिनी कृत्या पूतना च तिलोत्तमा। लज्जा रसवती नन्दा भवानी पापनाशिनी। पट्टाम्बरधरा गीतिः सुगीतिर्ज्ञानलोचना । सप्तसुरमयी तन्त्री षड्जमध्यमदैवता। मूर्छा-

जायै, वेदमार्गरतायै, यज्ञायै वेदविश्वविभाविन्यै, अस्त्रशस्त्रमयीविद्यायै, वरशस्त्रास्त्रधारिण्यै, सुमेधायै, सत्यमेधायै, भद्रकाल्यै, अपराजितायै, गायत्र्यै, सत्कृतये, सन्ध्यायै, सावित्र्यै, त्रिपदाश्रयायै, त्रिसन्ध्यायै, त्रिपदायै, धात्र्यै, सुपर्वायै, सामगायिन्यै, पञ्चाल्यै, बालिकायै बालायै, बालक्रीडायै, सनातन्यै, गर्भाधारधरायै, शून्यायै, गर्भाशयनिवासिन्यै सुरारिघातिन्यै, कृत्यायै, पूतनायै, तिलोत्तमायै, लज्जायै रसवत्यै, नन्दायै, भवान्यै पापनाशिन्यै, पट्टाम्बरधरायै गीत्यै, सुगीत्यै, ज्ञानलोचनायै, सप्तसुरमय्यै, तन्त्र्यै, षड्जमध्यमदैवतायै, मूर्छानायै ग्रामसंस्थानायै, स्वच्छस्वस्थनवासिन्यै, अट्टाट्टहासिन्यै प्रेतायै, प्रेतासननिवासि-

ना ग्रामसंस्थाना स्व-
च्छस्वस्थानवासिनी ।
अट्टाट्टहासिनी प्रेता
प्रेतासननिवासिनी ।
गीतनृत्तप्रिया कामा
तुष्टिदा पुष्टिदा क्षया ।
निष्ठा सत्यप्रिया प्र-
ख्या लोकेशी च सु-
रोत्तमा । सुविषा ज्वा-
लिनीज्वाला विष-
मोहार्त्तिनाशिनी । वि-
षारिर्नागदमनी कुरु-
कुल्लाऽमृतोद्भवा । भू-
तभीतिहरा रक्षा
"५००" भूतावेशवि-
नाशिनी । रक्षोघ्नी रा-
क्षसीरात्रिर्दीर्घनिद्रा
दिवागतिः । चन्द्रिका
चन्द्रकान्तिश्च सूर्य-
कान्तिर्निशाचरी । डा-
किनी शाकिनी शि-
ष्या हाकिनी चक्रवा-
किनी । सितासितप्रि-

गीतनृत्तप्रियायै, कामायै, तु-
ष्टिदायै, पुष्टिदायै, अक्षयायै,
निष्ठायै,सत्यप्रियायै, प्रख्यायै,
लोकेश्यै, सुरोत्तमायै, सुवि-
षायै, ज्वालिन्यै, ज्वालायै,
विषमोहार्तिनाशिन्यै, विषा-
र्यै,नागदमन्यै,कुरुकुल्लायै,अ-
मृतोद्भवायै, भूतभीतिहरायै,
"तेजोऽसि" ॐ रक्षायैस्वाहा,
५०० "भवानि त्वं दासे मयि
वितर दृष्टिं सकरुणामिति
स्तोतुं वाञ्छन्कथयति भवानि
त्वमिति यः । तदैव त्वं तस्मै
दिशसि निजसायुज्यपदवीं
मुकुन्दब्रह्मेन्द्रस्फुटमुकुटनी-
राजितपदाम् ॥" ॐ भूतावे-
शविनाशिन्यैस्वाहा, रक्षोघ्न्यै,
राक्षस्यै, रात्र्यै, दीर्घनिद्रायै,
दिवागतये,चन्द्रिकायै, चन्द्र-
कान्तये, सूर्यकान्तये, निशा-
चर्यै, डाकिन्यै, शाकिन्यै शि-
ष्यायै, हाकिन्यै, चक्रवाकि-

या स्वङ्गा सुकुला वनदेवता । गुरुरूपधरा गुर्वी मृत्युर्मारी विशारदा । महामारी विनिन्द्रा च तन्द्रा मृत्युविनाशिनी । चन्द्रमण्डलसङ्काशा चन्द्रमण्डलवासिनी । अणिमादिगुणोपेता सुस्पृहा कामरूपिणी । अष्टसिद्धिप्रदा प्रौढा दुष्टदानवघातिनी । अनादिनिधना पुष्टिश्चतुर्बाहुश्चतुर्मुखी । चतुःसमुद्रशयना चतुर्वर्गफलप्रदा । काशपुष्पप्रतीकाशा शरत्कुमुदलोचना । भूता भव्या भविष्या च शैलजा शैलवासिनी । वाममार्गरता वामा शिववामाङ्गवासिनी । वामाचारप्रिया तुष्टिर्लोपामुद्राप्रबोधिनी ।

न्यै, सितासितप्रियायै, स्वङ्गायै, सुकुलायै, वनदेवतायै, गुरुरूपधरायै, गुर्व्यै, मृत्यवे, मार्यै, विशारदायै, महामार्यै, विनिन्द्रायै, तन्द्रायै, मृत्युविनाशिन्यै, चन्द्रमण्डलसङ्काशायै, चन्द्रमण्डलवासिन्यै, अणिमादिगुणोपेतायै, सुस्पृहायै, कामरूपिण्यै, अष्टसिद्धिप्रदायै, प्रौढायै, दुष्टदानवघातिन्यै, अनादिनिधनायै, पुष्टये, चतुर्बाहवे, चतुर्मुख्यै, चतुःसमुद्रशयनायै, चतुर्वर्गफलप्रदायै, काशपुष्पप्रतीकाशायै, शरत्कुमुदलोचनायै, भूतायै, भव्यायै, भविष्यायै, शैलजायै, शैलवासिन्यै, वामामार्गरतायै, वामायै, [illegible]यै, वामाङ्गवासिन्यै, वामाचारप्रियायै, तुष्टये, लोपामुद्राप्रबोधिन्यै, भूतात्मने, परमा

भूतात्मा परमात्मा च भूतभव्यविभाविनी । मङ्गला साधुशीला च परमार्थप्रबोधिका । दक्षिणा दक्षिणामूर्तिः सुदक्षिणा हरिप्रसूः । योगिनी योगियुक्ता च योगाङ्गा ध्यानशालिनी । योगपट्टधरा-मुक्ता मुक्तानां परमागतिः । नारसिंही सुजन्मा च त्रिवर्गफलदायिनी । धर्मदा धनदा चैका कामदा मोक्षदा द्युतिः । साक्षिणी क्षणदा दक्षा दक्षजा कोटिरूपिणी । क्रतुः कात्यायनी स्वच्छा स्वच्छन्दा च कविप्रिया । सत्यागमा बहिःस्था च काव्यशक्तिः कवित्वदा । मेनापुत्री सतीमाता मैनाकभगिनी तडित् । सौदामिनी

त्मने, भूतभव्यविभाविन्यै, मङ्गलायै, साधुशीलायै, परमार्थप्रबोधिकायै, दक्षिणायै, दक्षिणामूर्तये, सुदक्षिणायै, हरिप्रस्वै, योगिन्यै, योगयुक्तायै, योगाङ्गायै, ध्यानशालिन्यै, योगपट्टधरायै, मुक्तायै, मुक्तानांपरमागतये, नारसिंह्यै, सुजन्मने, त्रिवर्गफलदायिन्यै, धर्मदायै, धनदायै, एकायै, कामदायै, मोक्षदायै, द्युतये, साक्षिण्यै, क्षणदायै, दक्षायै, दक्षजायै, कोटिरूपिण्यै, क्रतवे कात्यायन्यै, स्वच्छायै, स्वच्छन्दायै, कविप्रियायै, सत्यागमायै, बहिःस्थायै, काव्यशक्तये, कवित्वदायै, मेनापुत्र्यै, सतीमात्रे, मैनाकभगिन्यै, तडिते "तेजोऽसि" ॐ सौदामिन्यैस्वाहा ६००। "किं किं दुःखं दनुजदलनि क्षीयते न स्मृतायां का का कीर्तिः कुलकमलिनि ख्याप्यते न

सुदामा च सुधामा धामशालिनी । सौभाग्यदायिनी द्यौश्च सुभगा द्युतिवर्धिनी । श्रीकृत्तिवसना चैव कङ्काली कलिनाशिनी । रक्तबीजवधोद्दृप्ता सुतन्तुर्बीजसन्ततिः । जगज्जीवा जगद्बीजा जगत्त्रयहितैषिणी । चामीकररुचिश्चान्द्री साक्षया षोडशीकला यत्तत्पदानुबन्धा च यक्षिणी धनदार्चिता । चित्रिणी चित्रमाया च विचित्रा भुवनेश्वरी । चामुण्डा मुण्डहस्ता च चण्डमुण्डवधोद्धुरा । अष्टम्येकादशी पूर्णा नवमी च चतुर्दशी । अमा कलशहस्ता च पूर्णकुम्भपयोधरा । अभीरुर्भैरवी भीरा भीमा त्रिपुरभैरवी । महा-

स्तुतायाम् । का का सिद्धि सुरवरनुते प्राप्यते नार्चित यां कं कं योगं त्वयि न चिनु चित्तमालम्बितायाम्" ॥ सुदामायै स्वाहा, सुधामायै धामशालिन्यै, सौभाग्यदायिन्यै, दिवे, सुभगायै, द्युतिवर्धिन्यै, श्रीकृत्तिवसनायै कङ्काल्यै, कलिनाशिन्यै रक्तबीजवधोद्दृप्तायै, सुतन्तु बीजसन्ततये, जगज्जीवायै जगद्बीजायै, जगत्त्रयहितैषिण्यै, चामीकररुचये चान्द्र्यै साक्षयायै, षोडशीकलायै यत्तत्पदानुबन्धायै, यक्षिण्यै धनदार्चितायै, चित्रिण्यै, चित्रमायायै, विचित्रायै, भुवनेश्वर्यै, चामुण्डायै, मुण्डहस्तायै, चण्डमुण्डवधोद्धुरायै अष्टम्यै, एकादश्यै, पूर्णायै नवम्यै, चतुर्दश्यै, अमायै कलशहस्तायै, पूर्णकुम्भपयोधरायै, अभीरवे, भैरव्यै भीरायै, भीमायै, त्रिपुर

रुण्डा च रौद्री च महाभैरवपूजिता । निर्मुण्डा हस्तिनी चण्डा करालदशनानना । कराला विकराला च घोरा घुर्घुरनादिनी । रक्तदन्तोर्ध्वकेशी च बन्धूककुसुमारुणा । कादम्बरी पटासा च काश्मीरी कुङ्कुमप्रिया । क्षान्तिर्बहुसुवर्णा च मतिर्बहुसुवर्णदा । मातङ्गिनी वरारोहा मत्तमातङ्गगामिनी । हिंसा हंसगतिर्हंसी हंसोज्ज्वलशिरोरुहा । पूर्णचन्द्रमुखी श्यामा स्मितास्या श्यामकुन्तला । मषी च लेखनी लेखा सुलेखा लेखकप्रिया । शङ्खिनी शङ्खहस्ता च जलस्था जलदेवता । कुरुक्षेत्रावनिः काशी मथुरा काञ्च्यवन्ति-

रुण्ड्यै, महारुण्डायै, रौद्र्यै, महाभैरवपूजितायै, निर्मुण्डायै, हस्तिन्यै, चण्डायै, करालदशनाननायै, करालायै, विकरालायै, घोरायै, घुर्घुरनादिन्यै, रक्तदन्तायै, ऊर्ध्वकेश्यै, बन्धूककुसुमारुणायै, कादम्बर्यै, पटासायै, काश्मीर्यै, कुङ्कुमप्रियायै, क्षान्तये, बहुसुवर्णायै, मतये, बहुसुवर्णदायै, मातङ्गिन्यै, वरारोहायै, मत्तमातङ्गगामिन्यै, हिंसायै, हंसगतये, हंस्यै, हंसोज्ज्वलशिरोरुहायै, पूर्णचन्द्रमुख्यै, श्यामायै, स्मितास्यायै, श्यामकुन्तलायै, मष्यै, लेखन्यै, लेखायै, सुलेखायै, लेखकप्रियायै, शङ्खिन्यै, शङ्खहस्तायै, जलस्थायै, जलदेवतायै, कुरुक्षेत्रावनये, काश्यै, मथुरायै, काञ्च्यै, अवन्तिका-

का । अयोध्या द्वारि-
कामाया तीर्था तीर्थ-
करप्रिया । त्रिपुष्क-
राऽप्रमेया च कोश-
स्था कोशवासिनी ।
कौशिकी तु कुशावर्ता
॥ ७०० ॥ कोशाम्बी
कोशवर्धिनी । कोश-
दा पद्मकोशाक्षी कुसु-
म्भकुसुमप्रिया । तो-
तुला च तुलाकोटिः
कोटिस्था कोटराश्र-
या । स्वयम्भूश्च सुगु-
प्ता च सुरूपा रूपव-
र्धिनी । तेजस्विनी सु-
भिक्षा च बलदा बल-
दायिनी । महाकोशी
महावर्त्ता बुद्धिः सद-
सदात्मिका । महा-
ग्रहहरा सौम्या वि-
शोका शोकनाशिनी ।
सात्त्विकी सत्त्वसंस्था

यै, अयोध्यायै, द्वारिकामा
यायै, तीर्थायै, तीर्थकरप्रि
यायै, त्रिपुष्करायै, अप्रमे
यायै, कोशस्थायै, कोशवा
सिन्यै, कौशिक्यै, "तेजोऽसि
ओंकुशावर्तायैस्वाहा, ७००
आरक्ताभां त्रिनेत्रां मणिमुकु
टवतीं रत्नताटङ्करम्यां हस्ता
म्भोजैः सपाशाङ्कुशमदनध
नुःसायकैर्विस्फुरन्तीम् । आ
पीनोत्तुङ्गवक्षोरुहतटविलुठ-
त्तारहारोज्ज्वलाङ्गीं ध्यायाम्य
म्भोरुहस्थामरुणविवसनामी
श्वरीमीश्वराणाम् ॥ ॐको
शाम्ब्यैस्वाहा, कोशवर्धि
न्यै, कोशदायै, पद्मकोशाक्ष्यै
कुसुम्भकुसुमप्रियायै, तोतु
लायै, तुलाकोटये, कोटिस्थायै
कोटराश्रयायै, स्वयम्भुवे, सु
गुप्तायै, सुरूपायै, रूपवर्धिन्यै,
तेजस्विन्यै, सुभिक्षायै, ब
लदायै, बलदायिन्यै, महाको
श्यै, महावर्तायै, बुद्धये, सदस
दात्मिकायै, महाग्रहहरायै

च राजसी च रजोवृता । तामसी च तमोयुक्ता गुणत्रयविभाविनी । अव्यक्ता व्यक्तरूपा च वेदविद्या च शाम्भवी । शम्भुकल्याणिनी कल्पा मनःसङ्कल्पसन्ततिः । सर्वलोकमयी शक्तिः सर्वश्रवणगोचरा । सर्वज्ञानवती वाञ्छा सर्वतत्त्वावबोधिनी । जाग्रती च सुषुप्तिश्च स्वप्नावस्था तुरीयका । त्वरा मन्दगतिर्मन्दा मदिरामोदधारिणी । पानभूमिः पानपात्रा पानदानकरोद्यता । अघूर्णारुणनेत्रा च किञ्चिदव्यक्तभाषिणी । आशापूरा च दीक्षा च दक्षा दीक्षितपूजिता ॥ ६० ॥ नागवल्ली नागकन्या भोगिनी भोगवल्लभा । सर्वशास्त्रवती विद्या सुस्मृति-

सौम्यायै, विशोकायै, शोकनाशिन्यै, सात्त्विक्यै, सत्त्वसंस्थायै, राजस्यै, रजोवृतायै, तामस्यै, तमोयुक्तायै, गुणत्रयविभाविन्यै, अव्यक्तायै, व्यक्तरूपायै, वेदविद्यायै, शाम्भव्यै, शम्भुकल्याणिन्यै, कल्पायै, मनःसङ्कल्पसन्तत्यै, सर्वलोकमयीशक्तये ४० सर्वश्रवणगोचरायै, सर्वज्ञानवत्यै, वाञ्छायै, सर्वतत्त्वावबोधिन्यै, जाग्रत्यै, सुषुप्तये, स्वप्नावस्थायै, तुरीयकायै, त्वरायै, मन्दगतये, मन्दायै, मदिरामोदधारिण्यै, पानभूमये, पानपात्रायै, पानदानकरोद्यतायै, अघूर्णारुणनेत्रायै, किञ्चिदव्यक्तभाषिण्यै, आशापूरायै, दीक्षायै, दक्षायै, दीक्षितपूजितायै, नागवल्ल्यै, नागकन्यायै, भोगिन्यै, भोगवल्लभायै, सर्वशास्त्रवतीविद्यायै, सुस्मृतये, धर्मवादिन्यै,

धर्मवादिनी । श्रुतिः श्रुतिधरा ज्येष्ठा श्रेष्ठा पातालवासिनी । मीमांसा तर्कविद्या च सुभक्तिर्भक्तवत्सला। सुनाभिर्यातना जातिर्गम्भीराऽभाववर्जिता। नागपाशधरा मूर्तिरगाधा नागकुण्डला। सुचक्रा चक्रमध्यस्था चक्रकोणनिवासिनी । सर्वमन्त्रमयी विद्या सर्वमन्त्राक्षरावलिः । मधुस्रवा स्रवन्ती च भ्रामरी भ्रमरालका । मातृमण्डलमध्यस्था मातृमण्डलवासिनी । कुमारजननी क्रूरा सुमुखी ज्वरनाशिनी । अतीता विद्यमाना च भाविनी प्रीतिमञ्जरी ॥ ८०० ॥ सर्वसौख्यवती युक्तिराहारपरिणामिनी । निधानं पञ्चभूतानां भवसागर-

श्रुतये, श्रुतिधरायै, ज्येष्ठा[यै,] श्रेष्ठायै, पातालवासिन्यै, मी[मां]मांसायै, तर्कविद्यायै, ७५ सु[भक्त्यै,] भक्तये, भक्तवत्सलायै, सुना[भये,] भये, यातनायै, जात्यै, गम्भी[रायै,] रायै, अभाववर्जितायै, नाग[पाशधरायै,] पाशधरामूर्तये, अगाधायै, नागकुण्डलायै, सुचक्रायै, चक्रमध्यस्थायै, चक्रकोणनि[वासिन्यै,] वासिन्यै, सर्वमन्त्रमयीविद्या[यै,] यै, सर्वमन्त्राक्षरावलये, मधु[स्रवायै,] स्रवायै, स्रवन्त्यै, भ्रामर्यै, भ्रमरालकायै, मातृमण्डलम[ध्यस्थायै,] ध्यस्थायै, मातृमण्डलवासि[न्यै,] न्यै, कुमारजनन्यै, क्रूरायै, सुमुख्यै, ज्वरनाशिन्यै, अ[तीतायै,] तीतायै, विद्यमानायै, भा[विन्यै,] विन्यै, "तेजोऽसि" ॐ प्रीति[मञ्जर्यै] मञ्जर्यै स्वाहा ८०० भक्ता[नां] सिद्धिदात्री नलिनयुगकर[ा] श्वेतपद्मासनस्था लक्ष्मीरूप[ा] त्रिनेत्रा हिमकरवदना सर्वै[श्वर्यदात्री] त्यन्द्रहर्त्री । वागीशी सि[द्धि]कर्त्री सकलमुनिजनैः सेवित[ा]

तारिणी । अक्रूरा च ग्रहवती विग्रहा ग्रहवर्जिता । रोहिणी भूमिगर्भा च कालभूः कालवर्जिता । कलङ्करहिता नारी चतुष्षष्ट्यभिधावती । जीर्णा च जीर्णवस्त्रा च नूतना नववल्लभा । अजरा नियतिः प्रीतिररतिरागविवर्धिनी । पञ्चवातगतेर्भिन्ना पञ्चश्लेष्माशयाधरा । पञ्चपित्तवती पंक्तिः पञ्चस्थानविभाविनी । ऋतुमती कामवती बहिःप्रस्रविणी त्र्यहा । रजःशुक्रधराशक्तिर्जरायुर्गर्भधारिणी । त्रिकालज्ञा त्रिलिङ्गा च त्रिमूर्तिः पुरवासिनी । अरागा शिवतत्त्वा च कामतत्त्वानु-

या भवानी नौम्यहं नौम्यहं त्वां हरिहरनमितां शारिकां नौमि नौमि ॥ ओं सर्वसौख्यवतीयुक्तयै स्वाहा, आहारपरिणामिन्यै, पञ्चभूतानां निधानायै, भवसागरतारिण्यै, अक्रूरायै, ग्रहवत्यै, विग्रहायै, ग्रहवर्जितायै, रोहिण्यै, भूमिगर्भायै, कालभुवे, कालवर्जितायै, कलङ्करहितायै, नार्यै, चतुःषष्ट्यभिधावत्यै, जीर्णायै, जीर्णवस्त्रायै, नूतनायै, नववल्लभायै, अजरायै, नियत्यै, प्रीत्यै, अतिरागविवर्धिन्यै, पञ्चवातगतेर्भिन्नायै, पञ्चश्लेष्माशयाधरायै, पञ्चपित्तवतीपङ्क्त्यै, पञ्चस्थानविभाविन्यै, ऋतुमत्यै, कामवत्यै, बहिःप्रस्रविण्यै, त्र्यहायै, रजःशुक्रधराशक्तये, जरायवे, गर्भधारिण्यै, त्रिकालज्ञायै, त्रिलिङ्गायै, त्रिमूर्तये, पुरवासिन्यै, अरागायै, शिवतत्त्वायै, कामतत्त्वानुरागिण्यै,

रागिणी । प्राच्यवाची प्रतीचीदिगुदीचीदिग्विदिग्दिशा । "७०" अहंकृतिरहंकारा बालमाया बलिप्रिया । स्रुक्स्रुवा सामिधेनी च सुश्रद्धा श्राद्धदेवता । माता मातामही तृप्तिः पितृमाता पितामही । स्नुषा दौहित्रिणी पुत्री पौत्री नप्त्री शिशुप्रिया । स्तनदा स्तनधारा च विश्वयोनिः स्तनन्धयी । शिशूत्सङ्गधरा दोला दोलाक्रीडाभिनन्दिनी । उर्वशी कदली केका विशिखा शिखिनर्तिनी । खट्वाङ्गधारिणी खट्वा बाणपुङ्खानुवर्तिनी । लक्ष्यप्राप्तिः काललक्ष्या लक्ष्या च शुभलक्षणा । वर्तिनी सुपथाचारा परिखा च

प्राच्यै, अवाच्यै, प्रतीचीदि-
शे, उदीचीदिशे, विदिग्दिशे
अहङ्कृतये, अहङ्कारायै, बाल-
मायायै, बलिप्रियायै, स्रु-
स्रुवायै, सामिधेन्यै, सुश्रद्धा-
यै, श्राद्धदेवतायै, मात्रे, मा-
तामह्यै, तृप्तये, पितृमात्रे, पि-
तामह्यै, स्नुषायै, दौहित्रिण्यै,
पुत्र्यै, पौत्र्यै, नप्त्र्यै, शिशुप्रि-
यायै, स्तनदायै, स्तनधारायै,
विश्वयोनये, स्तनन्धय्यै, शि-
शूत्सङ्गधरायै, दोलायै, दो-
लाक्रीडाभिनन्दिन्यै, उर्वश्यै,
कदल्यै, केकायै, विशिखायै,
शिखिनर्तिन्यै, खट्वाङ्गधारि-
ण्यै, खट्वायै, बाणपुङ्खानुव-
र्त्यै, लक्ष्यप्राप्तये, काललक्ष्या-
यै, लक्ष्यायै, शुभलक्षणा-
वर्तिन्यै, सुपथाचारायै, प-
रिखायै, खनिर्वृतये, प्राका-
लयायै, वेलायै, महोदधि-
र्यादायै, पोषण्यै, शोषणी-
क्त्यै, दीर्घकेश्यै, सुलोमश-

खनिर्वृतिः । प्राकारवलया वेला मर्यादा च महोदधौ । पोषणी शोषणीशक्तिर्दीर्घकेशी सुलोमशा । ललिता मांसला तन्वी १००वेदवेदाङ्गधारिणी नरासृक्पानमत्ता च नरमुण्डास्थिभूषणा । अक्षक्रीडारतिः शारी शारिका शुकभाषिणी । शाम्बरी गारुडीविद्या वारुणी वरुणार्चिता । वाराही तुण्डहस्ता च दंष्ट्रोद्धृतवसुन्धरा । मीनमूर्तिधरा मूर्त्ता वदान्या प्रतिमाश्रया । अष्टमूर्तिर्निधीशा च शालिग्रामशिला स्तुतिः । स्मृतिः संस्काररूपा च सुसंस्कारा च संस्कृतिः । प्राकृता देशभाषा च गाथा गीतिः प्रहेलिका । इडा च

ललितायै, मांसलायै, "तेजोऽसि" तन्व्यै, स्वाहा ॥१००॥ रे मूढाः किमयं वृथैव तपसा कायः परिक्लिश्यते यज्ञैर्वा बहुदक्षिणैः किमितरे रिक्तीक्रियन्ते गृहाः । भक्तिश्चेद्विनाशिनी भगवतीपादद्वयी सेव्यतामुन्निद्राम्बुरुहातपत्रसुभगा लक्ष्मीः पुरो धावति ॥ ॐवेदवेदाङ्गधारिण्यै स्वाहा, नरासृक्पानमत्तायै, नरमुण्डास्थिभूषणायै, अक्षक्रीडारतये, शार्यै, शारिकायै, शुकभाषिण्यै, शाम्बर्यै, गारुडीविद्यायै, वारुण्यै, वरुणार्चितायै, वाराह्यै, तुण्डहस्तायै, दंष्ट्रोद्धृतवसुन्धरायै, मीनमूर्तिधरायै, मूर्तायै, वदान्यायै, प्रतिमाश्रयायै, अष्टमूर्त्तये निधीशायै, शालिग्रामशिलायै, स्तुतये, स्मृतये, संस्काररूपायै, सुसंस्कारायै, संस्कृतये, प्राकृतायै, देशभाषायै, गाथायै, गीत्यै, प्रहेलिकायै,

पिङ्गला पिङ्गा सुषुम्णा सूर्यवाहिनी । शशिस्रवा च तालुस्था काकिनी मृतजीविनी । अणुरूपा बृहद्रूपा लघुरूपा गुरुस्थिरा । स्थावरा जङ्गमादेवी कृतकर्मफलप्रदा । विषयाक्रान्तदेहा च निर्विशेषा जितेन्द्रिया । विश्वरूपा चिदानन्दा परंब्रह्मप्रबोधिनी । निर्विकारा च निर्वैरा विरतिः सत्त्ववर्धिनी । पुरुषा ज्ञानभिन्ना च भ्रान्तिः कैवल्यदायिनी । विविक्तसेविनी प्रज्ञा जनयित्री बहुश्रुतिः । निरीहा च समस्तेहा सर्वलोकैकसेविता । सेवा सेवाप्रिया सेव्या सेवाफलविवर्धिनी । कलौकल्किप्रिया काली दुष्टम्लेच्छविनाशिनी ।

इडायै, पिङ्गलायै, पिङ्गायै, सुषुम्णायै, सूर्यवाहिन्यै, श[शि]स्रवायै, तालुस्थायै, काकिन्यै, मृतजीविन्यै, अणुरूपायै, बृहद्रूपायै, लघुरूपायै, गुरुस्थिरायै, स्थावरायै, जङ्गमादेव्यै, कृतकर्मफलप्रदायै, विषयाक्रान्तदेहायै, निर्विशेषायै, जितेन्द्रियायै, विश्वरूपायै, चिदानन्दायै, परंब्रह्मप्रबोधिन्यै, निर्विकारायै, निर्वैरायै, विरत्यै, स[त्त्ववर्धिन्यै], पुरुषायै, अज्ञान[भिन्नायै], भ्रान्तये, कैवल्यद[ायिन्यै], विविक्तसेविन्यै, प्रज्ञायै, जनयित्र्यै, बहुश्रुतये, नि[रीहायै], समस्तेहायै, सर्वलोकैकसेवितायै, सेवायै, से[वाप्रियायै], सेव्यायै, सेवाफ[ल]विवर्धिन्यै, कलौकल्किप्रि[यायै], काल्यै, दुष्टम्लेच्छविना[शिन्यै]

प्रत्यश्वा च धनुर्यष्टिः
खड्गधारा दुरानतिः ।
अश्वप्लुतिश्च वल्गा च
सृणिः सन्मत्तवारुणा ।
वीरभूर्वीरमाता च
वीरसूर्वीरनन्दिनी ।
जयश्रीर्जयदीक्षा च
जयस्था जयवर्धिनी ।
सौभाग्यसुभगाकारा
सर्वसौभाग्यवर्धिनी ।
क्षेमङ्करी सिद्धिरूपा
सत्कीर्तिः पथिदेवता ।
सर्वतीर्थमयीमूर्तिः
सर्वदेवमयीप्रभा ।
सर्वसिद्धिप्रदाशक्तिः
सर्वमङ्गलमङ्गला १०००

न्यै, प्रत्यश्वायै, धनुर्यष्ट्यै, खड्गधारायै, दुरानतये, अश्वप्लुतये वल्गायै, सृणये, सन्मत्तवारुणायै, वीरभुवे, वीरमात्रे, वीरसुवे, वीरनन्दिन्यै, जयश्रियै, जयदीक्षायै, जयस्थायै, जयवर्धिन्यै, सौभाग्यसुभगाकारायै, सर्वसौभाग्यवर्धिन्यै, क्षेमङ्कर्यै, सिद्धिरूपायै, सत्कीर्त्यै, पथिदेवतायै, सर्वतीर्थमयीमूर्तये, सर्वदेवमयीप्रभायै, सर्वसिद्धिप्रदाशक्तये, ॐ "तेजोऽसि" सर्वमङ्गलमङ्गलायै, स्वाहा ॥१०००॥

...पुण्यं सहस्रनामेदमम्बायाः शिवभाषितम् । यः पठेत्प्रा...तरुत्थाय शुचिर्भूत्वा समाहितः ॥ यश्चापि शृणुयान्नित्यं नरो ...निश्चलमानसः । एककालं द्विकालं वा त्रिकालं श्रद्धयान्वितः ॥ ...जस्वी बलवान् शूरः शोकरोगविवर्जितः । यशस्वी कीर्ति...मान्धन्यः सुभगो लोकपूजितः ॥ रूपवान्गुणसम्पन्नः प्रभा...वैश्वर्यसमन्वितः । यशांसि लभते नित्यं निश्चलां च शुभां श्रि...यम् ॥ सर्वपापविनिर्मुक्तो लोभक्रोधविवर्जितः । नित्यं बन्धु...तादारापुत्रपौत्रमहोत्सवैः ॥ नन्दितः सेवितो भृत्यैर्बहुभिः ...शुचिमानसैः । विद्यानां पारगो विप्रः क्षत्रियो विजयी रणे ।

वैश्यस्तु धनलाभाढ्यः शूद्रः सुखमवाप्नुयात् ॥ पुत्रार्थी लभे पुत्रान्धनार्थी लभते धनम् । इच्छाकामं तु कामार्थी धर्मार्थ धर्ममक्षयम् ॥ कन्यार्थी लभते कन्यां रूपशीलगुणान्विताम् क्षेत्रं च बहुसस्यं स्याद्गावस्तु बहुदुग्धदाः ॥ नाशुभं नापदस्तस न भयं नृपशत्रुतः । जायते नाशुभा बुद्धिर्लभते कुलधुर्यताम् ॥ न बाधन्ते ग्रहास्तस्य न रक्षांसि न पन्नगाः । न पिशाचा न डाकिन्यो भूता व्यन्तरजम्बकाः ॥ बालग्रहाभिभूतानां बा लानां शान्तिकारकम् । द्वन्द्वानां प्रीतिभेदे च मैत्रीकरणमु त्तमम् ॥ लोहपाशैर्दृढैर्बद्धो बन्दी वेश्मनि दुर्गमे । तिष्ठञ्छृण्व न्पठन्मर्त्यो मुच्यते नात्र संशयः ॥ न दाराणां न पुत्राणां न बन्धूनां न मित्रजम् । पश्यन्ति न हि ते शोकं वियोगं चिरजी विनः ॥ अन्धस्तु लभते दृष्टिं चक्षूरोगैर्न बाध्यते । बधिर श्रुतिमाप्नोति मूको वाचं शुभां नरः ॥ पतद्गर्भा च या नारी स्थिरगर्भा च जायते । कुष्ठिनः शीर्णदेहा ये गतकेशनखत्वचः ॥ पठनाच्छ्रवणाद्वापि दिव्यकाया भवन्ति ते । ये पठन्ति सदा मर्त्याः शुचिष्मन्तो जितेन्द्रियाः । अपुत्राः प्राप्नुयुः पुत्राञ्छृण्व न्तोपि न संशयः । महाव्याधिपरिग्रस्तास्तप्ता ये विविधैर्ज्वरैः ॥ भूताभिषङ्गसञ्जातैश्चातुर्थिकतृतीयकैः ॥ अन्यैश्च दारुणै रोगैः पीड्यमानाश्च मानवाः । गतबाधाः प्रजायन्ते ते मुक्ता नात्र संशयः ॥ श्रुतग्रन्थधरो बालो दिव्यवादी कवीश्वरः । पठना च्छ्रवणाद्वापि भवत्येव न संशयः ॥ अष्टम्यां वा चतुर्दश्यां नवम्यां चैकचेतसः । ये पठन्ति सदा मर्त्या न ते वै दुःख भाजनाः ॥ नवरात्रं जिताहारो दृढभक्तिर्जितेन्द्रियः । चण्डि कायतने विद्वाञ्छुचिष्मान्मूर्तिसन्निधौ ॥ एकाकी तु शतावर्तं पठन्धीरश्च निर्भयः । साक्षाद्भगवती तस्मै प्रयच्छतीप्सितं फलम् ॥ सिद्धपीठे गिरौ रम्ये सिद्धक्षेत्रे सुरालये । पठनात्साधकस्याशु

सिद्धिर्भवति वाञ्छिता ॥ दशावर्तयाय नमः, भुवनेश्वर्यै शिरः-
शुचिः । स्वप्ने मूर्तिमतीं देवीं वरदां खड्गहस्तायै कवचाय हुं,
नसहस्रैर्ये पठन्ति पुरुषोत्तमाः । ते सिद्धावत्यै अस्त्राय फट् ॥
शापानुग्रहयोः क्षमाः ॥ कवित्वं संस्कृतौ तेषां द्विभुजां देवीं
कृतौ स्वतः । शक्तिः प्रोन्मील्यते स्वान्तेऽप्यनधीतेषुवरप्रदाम् ॥
नखरागशिरोरत्नद्विगुणीकृतरोचिषः । प्रयच्छन्तश्च सं नित्या-
वन्ते तान्महेश्वराः ॥ रोचनालिखितं भूर्जे कुङ्कुमेन शुभे दिने
धारयेद्यन्त्रितं देहे पूजयित्वा कुमारिकाः ॥ विप्रांश्च वरनारीश्च
धूपैः कुङ्कुमचन्दनैः । क्षीरखण्डाज्यभोज्यैश्च भोजयित्वा सु-
भूषिताः ॥ बध्नन्ति ये महारक्षां बालानां च विशेषतः ।
भवन्ति नृपपूज्यास्ते कीर्तिभाजो यशस्विनः ॥ शत्रुतो न भयं
तेषां दुर्जनेभ्यो न राजतः । न च दाराभिचारेभ्यो न दारि-
द्रान्न दुर्गतेः ॥ महार्णवे महानद्यां पोतस्थेपि न भीः क्वचित् ।
रणे द्यूते विवादे च विजयं प्राप्नुवन्ति ते ॥ नृपाश्च वशतां
यान्ति नृपमान्याश्च ये नराः । सर्वत्र पूजिता लोके बहुमान-
पुरःसरम् ॥ रतिरागविवृद्धाश्च विह्वलाः कामपीडिताः । यौ-
वनाक्रान्तदेहास्ताञ्छ्रयन्ते वामलोचनाः ॥ लिखितं मूर्ध्नि कण्ठे
वा धारयेद्यो रणे शुचिः सप्तधा युध्यमानं तं प्रतियोद्धा न
पश्यति ॥ केतौ वा दुन्दुभौ येषां तिष्ठेद्वै लिखितं रणे । महा-
सैन्यपरिग्रस्तान्कान्दिशीकान्हतौजसः ॥ विचेतनान्विमूढांश्च
शस्त्रकृत्यविवर्जितान् । निर्जित्य शत्रुसङ्घांस्तु लभते विजयं
ध्रुवम् ॥ नाभिचारो न शापश्च बाणवीरादिकीलनम् । डाकिनी
पूतना कृत्या महामारी च शाकिनी ॥ भूताः प्रेताः पिशा-
चाश्च रक्षांसि व्यन्तरादयः । न विशन्ति गृहे देहे लिखितं
यत्र तिष्ठति ॥ न शस्त्रानलतोयौघाद्भयं तस्योपजायते । दुर्वृत्तानां

च पापानां बलहानिकरं परम् ॥ मन्दुराकरिशालासु गवां गोष्ठे समाहितः । पठेत्तद्दोषशान्त्यर्थं कूटपाकलिनाशनम् ॥ यमदूतान्न पश्यन्ति न ते निरययातनाम् । प्राप्नुवन्त्यक्षयं प्रान्ते शिवलोकं सनातनम् ॥ सर्वबाधासु घोरासु सर्वदुःखनिवारणम् । सर्वमङ्गल्यकृत्स्वर्ग्यं पठितव्यं समाहितैः ॥ श्रोतव्यं च सदा भक्त्या परं स्वस्त्ययनं महत् ॥

पुण्यं सहस्रनामेदमम्बाया रुद्रभाषितम् । चतुर्वर्गप्रदं सत्यं नन्दिकेन प्रकाशितम् ॥ नातः परतरो मन्त्रो नातः परतरः स्तवः । नातः परतरा विद्या तीर्थं नातः परं परम् । ते धन्याः कृतपुण्यास्ते त एव भुवि पूजिताः । एकभावं मुदा नित्यं येऽर्चयन्ति महेश्वरीम् । देवतानां देवता या ब्रह्माद्यैर्या च पूजिता। भूयात्सा वरदा लोके साधूनां विश्वमङ्गला । एतामेव पुराराध्य विद्यां त्रिपुरभैरवीम् । त्रैलोक्यमोहनं रूपमकार्षीद्भगवद्धरिः ॥ मायाकुण्डलिनी० अनेन मन्त्रपाठेन० ॥ इति श्रीरुद्रयामले तन्त्रे नन्दिकेश्वरसंवादे महाप्रभावो भवानीनामसहस्रस्तवराजः समाप्तः ॥

अथ इन्द्राक्षीस्तोत्रम् ॥

ॐ अस्य श्रीइन्द्राक्षीस्तोत्रमन्त्रस्य, पुरन्दर ऋषिः, अनुष्टुप् छन्दः, श्रीइन्द्राक्षीभगवती देवता, भुवनेश्वरी शक्तिः, माहेश्वरी कीलकं, गायत्री सावित्री सरस्वती कवचं, आत्मनो वाङ्मनःकायोपार्जितपापनिवारणार्थं अमुककामनासिद्ध्यर्थे पाठे विनियोगः ॥ ॥ लक्ष्म्यै अङ्गुष्ठाभ्यां नमः, भुवनेश्वर्यै तर्जनीभ्यां नमः, माहेश्वर्यै मध्यमाभ्यां नमः, वज्रहस्तायै अनामिकाभ्यां नमः, सहस्रनयनायै कनिष्ठिकाभ्यां नमः, इन्द्राक्षीभगवत्यै करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ इति करन्यासः ॥

अथ षडङ्गन्यासः ॥ लक्ष्म्यै हृदयाय नमः, भुवनेश्वर्यै शिरसे स्वाहा, माहेश्वर्यै शिखायै वषट्, वज्रहस्तायै कवचाय हुं, सहस्रनयनायै नेत्राभ्यां वौषट्, इन्द्राक्षीभगवत्यै अस्त्राय फट् ॥ प्राणायामः ॥ ॥ ध्यानम् ॥ ॥ ॐ इन्द्राक्षीं द्विभुजां देवीं पीतवस्त्रधरां शुभाम् । वामे वज्रधरां सव्यहस्तेऽभयवरप्रदाम् ॥ सहस्रनेत्रां सूर्याभां नानालङ्कारभूषिताम् । प्रसन्नवदनां नित्यामप्सरोगणसेविताम् ॥ श्रीदुर्गां सौम्यवदनां पाशाङ्कुशधरां पराम् । त्रैलोक्यमोहिनीं देवीं भवानीं प्रणमाम्यहम् ॥ ॥

॥ इन्द्र उवाच ॥ इन्द्राक्षी नाम सा देवी देवता समुदाहृता । गौरी शाकम्भरी देवी दुर्गानाम्नेति विश्रुता ॥ कात्यायनी महादेवी चण्डघण्टा महतपा । सावित्री सा च गायत्री ब्रह्माणी ब्रह्मवादिनी ॥ नारायणी भद्रकाली रुद्राणी कृष्णपिङ्गला । अग्निज्वाला रुद्रमुखी कालरात्री तपस्विनी ॥ मेघश्यामा सहस्राक्षी विष्णुमाया जलोदरी । महोदरी मुक्तकेशी घोररूपा महाबला ॥ आनन्दा भद्रजानन्दा रोगहर्त्री शिवप्रिया । शिवदूती कराली च प्रत्यक्षपरमेश्वरी ॥ इन्द्राणी चन्द्ररूपा च इन्द्रशक्तिः परायणा । महिषासुरसंहर्त्री चामुण्डा गर्भदेवता ॥ वाराही नारसिंही च भीमा भैरवनादिनी । श्रुतिः स्मृतिर्धृतिर्मेधा विद्या लक्ष्मीः सरस्वती ॥ अनन्ता विजया पूर्णा मनस्तोषाऽपराजिता । भवानी पार्वती दुर्गा हैमवत्यम्बिका शिवा ॥ शिवा भवानी रुद्राणी शङ्करार्धशरीरिणी ॥

एतैर्नामपदैर्दिव्यैः स्तुता शक्रेण धीमता । आयुरारोग्यमैश्वर्याऽक्षयसम्पत्तिकारकम् ॥ क्षयापसारकुष्ठादितापज्वरनिवा-[illegible] शतमावर्तयेद्यस्तु मुच्यते व्याधिबन्धनात् । आवर्तयेत्स-[illegible] त्ययुते वाञ्छितं फलम् । राजा वशमवाप्नोति सत्यमेव न

संशयः । लक्षमेकं जपेद्यस्तु साक्षाद्देवीं स पश्यति । त्रिकालं पठते नित्यं धनधान्यांश्च सम्पदः । अर्धरात्रे पठेन्नित्यं मुच्यते व्याधिबन्धनात् । ऐन्द्रस्तोत्रमिदं पुण्यं जपे तु फलवर्धनम् । विनाशाय तु रोगाणामपमृत्युहराय च । राज्यार्थी लभते राज्यं धनार्थी विपुलं धनम् । इच्छाकामं तु कामार्थी धर्मार्थी धर्ममव्ययम् । विद्यार्थी लभते विद्यां मोक्षार्थी परमं पदम् ॥ इन्द्रेण कथितं स्तोत्रं सत्यमेव न संशयः ॥ ॥ या माया मधुकैटभप्रमथिनी या माहिषोन्मूलिनी । या धूम्रेक्षणचण्डमुण्डमथिनी या रक्तबीजाशनी ॥ शक्तिः शुम्भनिशुम्भदैत्यदलिनी या सिद्धलक्ष्मीः परा । सा देवी नवकोटिमूर्तिसहिता मां पातु माहेश्वरी ॥ ॥ जप्तं पापहरं नुतं बलकरं सम्पूजितं श्रीकरं ध्यातं मानकरं स्तुतं धनकरं सम्भाषितं सिद्धिदम् । गीतं सुन्दरि वाञ्छितं प्रतनुते ते पादपद्मद्वयं भक्तानां भवभीतिभञ्जनकरं सिद्ध्यष्टदं पातु नः ॥ ॥ माया कुण्डलिनी क्रिया मधुमती काली कला मालिनी मातङ्गी विजया जया भगवती देवी शिवा शाम्भवी । शक्तिः शङ्करवल्लभा त्रिनयना वाग्वादिनी भैरवी ह्रींकारी त्रिपुरा परापरमयी माता कुमारीत्यसि ॥ अनेन मन्त्रपाठेन आत्मनो वाङ्मनःकायोपार्जितपापनिवारणार्थं श्रीइष्टदेवीप्रीत्यर्थं भगवती अमा कामा चार्वङ्गी टङ्कधारिणी तारा पार्वती यक्षिणी श्रीशारिकाभगवती श्रीशारदाभगवती श्रीमहाराज्ञी भगवती श्रीज्वालाभगवती श्रीडाभगवती वैखरीभगवती वितस्ताभगवती गङ्गाभगवती यमुनाभगवती कालिकाभगवती सिद्धलक्ष्मीः महालक्ष्मीः महात्रिपुरसुन्दरी सहस्रनाम्नी देवी भवानी सपरिवारा सवाहना सायुधा साङ्गा प्रीयतां प्रीतास्तु ॥ इति इन्द्राक्षीस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

अथ विष्णुसहस्रनामस्तोत्रं नामावली च प्रारभ्यते

ॐ नमो नारायणाय ॥ शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ ब्रह्मलोकादिह प्राप्तं नारदं भगवत्प्रियम् । दृष्ट्वा नुत्वा सभायां ते पप्रच्छुर्मुनयो मुदा ॥ नैमिषे निमिषक्षेत्रे ऋषयः शौनकादयः । देवर्षिमुपसङ्गम्य पप्रच्छुरिदमादृताः ॥ ऋषय ऊचुः ॥ ब्रह्मन् केन प्रकारेण सर्वपापक्षयो भवेत् । विना दानेन तपसा विना तीर्थैर्विना मखैः ॥ विना ज्ञानैर्विना ध्यानैर्विना चेन्द्रियनिग्रहैः । विना शास्त्रसमूहैश्च कथं मुक्तिरवाप्यते ॥ नारद उवाच ॥ देवादिदेवो देवेशः स्थितस्तपसि शङ्करः । विष्णुमाराधयद्देवं जपध्यानपरायणः ॥ इदमेव पुरा पृष्टः पार्वत्या परमेश्वरः । यदुवाच शृणुध्वं तत्कथयामि सुविस्तरम् ॥ कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुम् । प्रणिपत्य महादेवं पर्यपृच्छदुमा प्रियम् ॥ श्रीपार्वत्युवाच ॥ भगवंस्त्वं परो देवः सर्वज्ञः सर्वपूजितः। त्वल्लिङ्गमर्च्यते देवैर्ब्रह्मसूर्यादिकैरपि ॥ त्वत्तो लभन्तेऽभिमतां सिद्धिं सर्ववरप्रद । त्वं जन्ममृत्युरहितः स्वयम्भूः सर्वशक्तिमान् ॥ सदा ध्यायसि किं स्वामिन् दिग्वासा मदनान्तकः । तपश्चरसि कस्मात्त्वं जटिलो धूलिधूसरः ॥ किंवा जपसि देवेश परं कौतूहलं हि मे । अनुग्राह्या प्रिया तेऽसि तत्त्वं कथय सुव्रत ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ नेदं कस्यापि कथितं गोपनीयमिदं मम । किन्तु वक्ष्यामि ते भद्रे सर्वज्ञासि प्रियासि मे ॥ पुरा सत्ययुगे देवि विशुद्धमतयोऽखिलाः । यजन्ति विष्णुमे-

वैकं ज्ञात्वा सर्वेश्वरेश्वरम् ॥ प्रयान्ति परमामृद्धिमैहिकयाम्
ष्मिकीं पराम् । या न प्राप्या सुरैः सर्वैरक्षया क्लेशवर्जिता ।
न तां गतिं प्रपद्यन्ते विना भागवतान्नरान् । मन्मुखादपि सं
श्रुत्य देवा विष्णुबहिर्मुखाः ॥ वेदैः पुराणैः सिद्धान्तैर्भिन्नैर्वि
भ्रान्तचेतसः । निश्चयं नाधिगच्छन्ति किं तत्त्वं किं परं पदम् ।
तुलापुरुषदानाद्यैरश्वमेधादिभिर्मखैः । वाराणसीप्रयागादितीर्थ
र्थस्नानादिभिः प्रिये ॥ गयाश्राद्धादिभिः पित्र्यैर्वेदपाठादिभि
र्जपैः । तपोभिरुग्रैर्नियमैर्यमैर्भूतदयादिभिः ॥ गुरुशुश्रूषणैः स
त्यैर्धर्मैर्वर्णाश्रमोचितैः । ज्ञानध्यानादिभिः सम्यक्चरितैर्जन्म
जन्मभिः ॥ न यान्ति तत्परं श्रेयो विष्णुं सर्वेश्वरेश्वरम् ।
सर्वभावैरनाश्रित्य पुराणं पुरुषोत्तमम् ॥ अनन्यगतयो मर्त्या
भोगिनोपि परन्तपाः । ज्ञानवैराग्यरहिता ब्रह्मचर्यादिवर्जिताः ।
सर्वधर्मोज्झिता विष्णोर्नाममात्रैकजल्पकाः ॥ सुखेन यां गतिं
यान्ति न तां सर्वेऽपि धार्मिकाः ॥ स्मर्तव्यः सततं विष्णुर्वि
स्मर्तव्यो न कर्हिचित् । सर्वे विधिनिषेधाः स्युरेतयोरेव कि
ङ्कराः ॥ किन्तु ब्रह्मादिभिर्देवैः पुरा दृष्ट्वा निरंहसः । निर्भ
विष्णुनाम्नैव यथेष्टं पदमागतान् ॥ अलब्ध्वा चात्मनः पूज
सम्यगाराधितो हरिः । मया चास्मादधिश्रैष्ठ्यं वाञ्छिताहङ्
तात्मना ॥ ततः साक्षाज्जगन्नाथः प्रसन्नो भक्तवत्सलः । अं
शांशेनात्मनो वै तान्पूजयामास केशवः ॥ देवान्पितॄन्द्विजा
हव्यकव्याद्यैः करुणामयः । ततःप्रभृति पूज्यन्ते त्रैलोक्ये स
चराचरे ॥ मां चोवाच यथा मत्तः पूज्यः श्रेष्ठो भविष्यसि
त्वामाराध्य यथा शम्भो ग्रहीष्यामि वरं सदा ॥ द्वापरादौ
युगे भूत्वा कलया मानुषादिषु । आगमैः कल्पितैस्त्वं च

जनान्मद्विमुखान्कुरु ॥ मां च गोपय येन स्यात्सृष्टिरेषोत्तरोत्तरा । ततस्तं प्रणिपत्याऽहमवोचं परमेश्वरम् ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ ब्रह्महत्यासहस्रस्य पापं शाम्येत्कथञ्चन । न पुनस्त्वद्वज्ञाने कल्पकोटिशतैरपि ॥ यस्मात्त्वयि कृतस्पर्धः पवित्रः स्यां कथं हरे । तन्मे कथय देवेश प्रायश्चित्तं यथा तथा ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ सदा नामसहस्रं मे पावनं मत्पदावहम् । तत्पठाऽनुदिनं शम्भो सर्वैश्वर्यं यदेच्छसि ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ तमेव तपसा नित्यं भजामि स्तौमि चिन्तये । तेनाद्वितीयमहिमा जगत्पूज्योऽस्मि पार्वति ॥ श्रीपार्वत्युवाच ॥ तन्मे कथय देवेश यथाहमपि शङ्कर । सर्वेश्वरी निरुपमा तव स्यां सदृशी प्रभो ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ साधु साधु त्वया पृष्टं विष्णोर्भगवतः प्रभोः । नाम्नां सहस्रं वक्ष्यामि मुख्यं त्रैलोक्यमुक्तिदम् ॥ ॥ अस्य श्रीवासुदेवनामसहस्रस्य, श्रीमहादेव ऋषिः, अनुष्टुप्छन्दः, श्रीकृष्णः परमात्मा देवता, प्रणवो बीजम्, हरिः शक्तिः, आत्मनो वाङ्मनःकायोपार्जितपापनिवारणार्थं श्रीविष्णुप्रीत्यर्थे पाठे होमे वा विनियोगः ॥ ॥ अथ षडङ्गन्यासः ॥ वासुदेवः परंब्रह्मेति हृदयाय नमः । मूलप्रकृतिरानन्द इति शिरसे स्वाहा । महावराहो यज्ञाङ्गध्वंसन इति शिखायै वौषट् । सूर्यवंशध्वजो राम इति कवचाय हुम् । ब्रह्मादिकाम्यलालित्यजगदाश्चर्यशैशव इति नेत्राभ्यां वषट् । पार्थार्थखण्डिताशेषदिव्यास्त्र इति अस्त्राय फट् ॥ एवं करन्यासः ॥ ॥ वासुदेवः परंब्रह्म इति अङ्गुष्ठाभ्यां नमः । मूलप्रकृतिरानन्द इति तर्जनीभ्यां नमः । महावराहो यज्ञाङ्गध्वंसन इति मध्यमाभ्यां

नमः । सूर्यवंशध्वजो राम इति अनामिकाभ्यां नमः । ब्रह्मादि
काम्यलालित्यजगदाश्चर्यशैशव इति कनिष्ठिकाभ्यां नमः । प
र्थार्थखण्डिताशेषदिव्यास्त्र इति करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ प्रा
णायामः ॥ ध्यानं ॥ विष्णुं भास्वत्किरीटाङ्गदवलयगदाकल्पहा
रोदराङ्घ्रिश्रेणीभूषं सुवक्षोमणिमकरमहाकुण्डलामण्डिताङ्गम् ।
हस्तोद्यच्छङ्खचक्राम्बुजगदममलं पीतकौशेयवासोद्योतद्भास्वं स
मुद्यद्दिनकरसदृशं पद्मसंस्थं नमामि ॥ ॥ ॐ नमो नारायणा
पुरुषाय महात्मने । विशुद्धसत्वधिष्ण्याय महाहंसाय धीमहि ॥ ३
ॐ नमो नारायणाय इति मन्त्रः ॥ ॐ वासुदेवाय स्वाहा, प
रस्मै ब्रह्मणे, परमात्मने, परात्पराय, परस्मै धाम्ने, परस्मै ज्योति
परस्मै तत्वाय, परस्मै पदाय, परस्मै शिवाय, परस्मै ध्येयाय
परस्मै ज्ञानाय, परायै गत्यै, परमार्थाय, परस्मै श्रेयसे, पर
नन्दाय, परोदयाय, अव्यक्तात्पराय, परस्मै व्योम्ने, परर्द्धये
परमेश्वराय, निरामयाय, निर्विकाराय, निर्विकल्पाय, निरा
याय, निरञ्जनाय, निरालम्बाय, निर्लेपाय, निरवग्रहाय, निर्गु
णाय, निष्कलाय, अनन्ताय, अभयाय, अचिन्त्याय, अचलाय
अच्युताय, अतीन्द्रियाय, अमिताय, अपराय, अनीशाय, अन
ीहाय, अव्ययाय, अक्षयाय, सर्वज्ञाय, सर्वगाय, सर्वस्मै, सर्व
दाय, सर्वभावनाय, सर्वशास्त्रे, सर्वसाक्षिणे, सर्वपूज्याय, स
र्वदृशे, सर्वशक्तये, सर्वसाराय, सर्वात्मने, सर्वतोमुखाय, सर्व
वासाय, सर्वरूपाय, सर्वादये, सर्वदुःखघ्ने, सर्वार्थाय, सर्वतं
भद्राय, सर्वकारणकारणाय, सर्वातिशायकाय, सर्वाध्यक्षाय
सर्वेश्वरेश्वराय, षड्विंशकाय, महाविष्णवे, महागुह्याय, महावि

भवे, नित्योदिताय, नित्यशुक्ताय, नित्यानन्दाय, सनातनाय, मायापतये, योगपतये, कैवल्यपतये, आत्मभुवे, जन्ममृत्युजरातीताय, कालातीताय, भवातिगाय, पूर्णाय, सत्याय, शुद्धबुद्धस्वरूपाय, नित्यचिन्मयाय, योगिप्रियाय, योगमयाय, भवबन्धैकमोचकाय, पुराणपुरुषाय, प्रत्यक्चैतन्याय, पुरुषोत्तमाय, वेदान्तवेद्याय, दुर्ज्ञेयाय, तापत्रयविवर्जिताय, ब्रह्मविद्याश्रयाय, अनघ्याय, स्वप्रकाशाय, स्वयंप्रभाय, सर्वोपेयाय, उदासीनाय, "तेजोऽसि" प्रणवाय, ॥१००॥

[illegible]त्यन्ती तव वीक्षणाङ्गणगता कालस्वभावादिभिर्भावान्सत्त्वरजस्तमोगुणमयानुन्मीलयन्ती बहून् । मामाऽक्रम्य पदा शिरस्यऽतिभरं संमर्दयत्यातुरं माया ते शरणं गतोऽस्मि नृहरे त्वमेव तां वारय ॥ ॥ ॐ सर्वतःसमाय स्वाहा, सर्वानवद्याय, दुष्प्राप्याय, तुरीयाय, तमसःपराय, कूटस्थाय, सर्वसंश्लिष्टाय, वाङ्मनोगोचरातिगाय, सङ्कर्षणाय, सर्वहराय, कालाय, सर्वभयङ्कराय, अनुल्लङ्घ्याय, सर्वगतये, महारुद्राय, दुरासदाय, मूलप्रकृतये, आनन्दाय, प्रद्युम्नाय, विश्वमोहनाय, महामायाय, विश्वबीजाय, परशक्तये, सुखैकभुवे, सर्वकाम्याय, अनन्तलीलाय, सर्वभूतवशंकराय, अनिरुद्धाय, सर्वजीवाय, हृषीकेशाय, मनस्पतये, निरुपाधिप्रियाय, हंसाय, अक्षराय, सर्वनियोजकाय, ब्रह्मणे, प्राणेश्वराय, सर्वभूतभृते, देहनायकाय, क्षेत्रज्ञाय, प्रकृतिस्वामिने, पुरुषाय, विश्वसूत्रधृते, अन्तर्यामिणे, त्रिधाम्ने, अन्तःसाक्षिणे, त्रिगुणाय, ईश्वराय, योगिगम्याय, पद्मनाभाय, शेषशायिने, श्रियःपतये,

श्रीमद्दोग्यस्थपादाब्जाय, अनन्तश्रिये, श्रीनिकेतनाय, नित्यं
क्षःस्थलस्थश्रिये, श्रीनिधये, श्रीधराय, हरये, वश्यश्रिये, नि
लश्रीदाय, विष्णवे, क्षीराब्धिमन्दिराय कौस्तुभोद्भासितो
स्काय, माधवाय, जगदार्तिघ्ने, श्रीवत्सवक्षसे, निःसीमकल्या
णगुणभाजनाय, पीताम्बराय, जगन्नाथाय, जगत्त्रात्रे, जग
त्पित्रे, जगद्बन्धवे, जगत्स्रष्ट्रे, जगद्धात्रे, जगन्निधये, जगदेक
स्फुरद्वीर्याय, अनहंवादिने, जगन्मयाय, सर्वाश्चर्यमयाय, स
र्वसिद्धार्थाय, सर्ववीरजिते, सर्वामोघोद्यमाय, ब्रह्मरुद्राद्युत्कृष्ट
चेतनाय, शम्भोःपितामहाय, ब्रह्मपित्रे, शक्राद्यधीश्वराय, सर्व
देवप्रियाय, सर्वदेवमूर्तये, अनुत्तमाय, सर्वदेवैकशरणाय, सर्व
देवैकदैवताय, यज्ञभुजे, यज्ञफलदाय, यज्ञेशाय, यज्ञभावनाय
यज्ञत्रात्रे, यज्ञपुंसे, वनमालिने, "तेजोसि" द्विजप्रियाय ॥२००
दम्भन्यासमिषेण वञ्चितजनं भोगैकचिन्तातुरं, सम्मुह्यन्तम
हर्निशं नियमितोद्योगक्रमैः संकुलम् । आज्ञालङ्घिनमज्ञमज्ञ
जनतासंमाननासंमदं, दीनानाथ दयानिधान परमानन्द
प्रभो पाहि माम् ॥ ॥ ॐ द्विजैकमानदाय स्वाहा, विप्रकुल
देवाय, असुरान्तकाय, सर्वदुष्टान्तकृते, सर्वसज्जनानन्यपाल
काय, सप्तलोकैकजठराय, सप्तलोकैकमण्डनाय, सृष्टिस्थित्य
न्तकृते, चक्रिणे, शार्ङ्गधन्वने, गदाधराय, शङ्खभृते, नन्द
किने, पद्मपाणये, गरुडवाहनाय, अनिर्देश्यवपुषे, सर्वपूज्याय
त्रैलोक्यपावनाय, अनन्तकीर्तये, निःसीमपौरुषाय, सर्वमङ्ग
लाय, सूर्यकोटिप्रतीकाशाय, यमकोटिदुरासदाय, ब्रह्मकोटि
जगत्स्रष्ट्रे, वायुकोटिमहाबलाय, कोटीन्दुजगदानन्दिने, शम्भु

कोटिमहेश्वराय, कुबेरकोटिलक्ष्मीवते, शक्रकोटिविलासवते, कन्दर्पकोटिलावण्याय, दुर्गाकोट्यरिमर्दनाय, समुद्रकोटिगम्भीराय, तीर्थकोटिसमाह्वयाय, हिमवत्कोटिनिष्कम्पाय, कोटिब्रह्माण्डविग्रहाय, कोट्यश्वमेधपापघ्नाय, यज्ञकोटिसमार्चनाय, सुधाकोटिस्वास्थ्यहेतवे, कामधुक्कोटिकामदाय, ब्रह्मविद्याकोटिरूपाय, शिपिविष्टाय, शुचिश्रवसे, विश्वम्भराय, तीर्थपादाय, पुण्यश्रवणकीर्तनाय, आदिदेवाय, जगज्जैत्राय, मुकुन्दाय, कालनेमिघ्ने, वैकुण्ठाय, अनन्तमाहात्म्याय, महायोगीश्वरोत्सवाय, नित्यतृप्ताय, लसद्भावाय, निःशङ्काय, नरकान्तकाय, दीनानाथैकशरणाय, विश्वैकव्यसनापहाय, जगत्कृपाक्षमाय, नित्यकृपालवे, सज्जनाश्रयाय, योगीश्वराय, सदोदीर्णाय, वृद्धिक्षयविवर्जिताय, अधोक्षजाय, विश्वरेतसे, प्रजापतिशताधिपाय, शक्रब्रह्मार्चितपदाय, शम्भुब्रह्मोर्ध्वधामगाय, सूर्यसोमेक्षणाय, विश्वभोक्त्रे, सर्वस्यपारगाय, जगत्सेतवे, धर्मसेतवेधराय, विश्वधुरन्धराय, निर्ममाय, अखिललोकेशाय, निःसङ्गाय, अद्भुतभोगवते, वश्यमायाय, वश्यविश्वाय, विष्वक्सेनाय, सुरोत्तमाय, सर्वश्रेयस्पतये, दिव्यानर्घभूषणभूषिताय, सर्वलक्षणलक्षण्याय, सर्वदैत्येन्द्रदर्पघ्ने, समस्तदेवसर्वस्वाय, सर्वदैवतनायकाय, समस्तदेवतादुर्गाय, प्रपन्नाशनिपञ्जराय, सर्वदेवकवचाय, सर्वदेवशिरोमणये, समस्तभयभिन्नाम्ने, भगवते विष्टरश्रवसे, विभवे, सर्वहितोदर्काय, "तेजोऽसि" हतारिगतिप्रदाय ॥३००॥ येन ध्वस्तमनोभवेन बलिजित्कायः पदे स्त्रीकृतो यश्चोद्वृत्तभुजङ्गहारवलयोऽगङ्गां च योऽधारयत् ।

यस्याहुः शशिमच्छिरोहर इति स्तुत्यं च नामाऽमराः पायात्स स्वयमन्धकक्षयकरो नः सर्वदो माधवः ॥ ॥ ॐ सर्वदैवतजीवेशाय, ब्राह्मणादये, नियोजकाय, ब्रह्मशम्भुपरार्ध्यायुषे, ब्रह्मज्येष्ठाय, शिशवे, स्वराजे, विराजे, भक्तपराधीनाय, स्तुत्याय, स्तोत्रार्थसाधकाय, परार्थकर्त्रे, कृत्यज्ञाय, स्वार्थकृत्यसदोज्झिताय, सदानवाय, सदाभद्राय, सदाशान्ताय, सदाशिवाय, सदाप्रियाय, सदातुष्टाय, सदापुष्टाय, सदार्चिताय, सदापूताय, पावनाग्र्याय, वेदगुह्याय, वृषाकपये, सहस्रनाम्ने, त्रियुगाय, चतुर्मूर्तये, चतुर्भुजाय, भूतभव्यभवन्नाथाय, महापुरुषपूर्वजाय, नारायणाय, मुञ्जकेशाय, सर्वयोगाविनिःसृताय, वेदसाराय, यज्ञसाराय, सामसाराय, तपोनिधये, साध्याय, श्रेष्ठाय, पुराणर्षये, निष्ठायै, शान्त्यै, परायणाय, शिवत्रिशूलविध्वंसिने, श्रीकण्ठैकवरप्रदाय, नराय, कृष्णाय, हरये, धर्मनन्दनाय, धर्मजीवनाय, आदिकर्त्रे, सर्वसत्याय, सर्वस्त्रीरत्नदर्पघ्ने, त्रिकालजितकंदर्पाय, उर्वशीसृजे, मुनीश्वराय, आद्याय, कवये, हयग्रीवाय, सर्ववागीश्वरेश्वराय, सर्वदेवमयाय, ब्रह्मगुरवे, वागीश्वरीपतये, अनन्तविद्याप्रभवाय, मूलविद्याविनाशकाय, सार्वज्ञदाय, जगज्जाड्यनाशकाय, मधुसूदनाय, अनेकमन्त्रकोटीशाय, शब्दब्रह्मैकपारगाय, आदिविदुषे, वेदकर्त्रे, वेदात्मने, श्रुतिपारगाय, ब्रह्मार्थवेदाहरणाय, सर्वविज्ञानजन्मभुवे, विद्याराजाय, ज्ञानमूर्तये, ज्ञानसिन्धवे, अखण्डधिये, मत्स्यदेवाय, महाश्रृङ्गाय, जगद्बीजवहित्रधृते, लीलाव्याप्ताखिलाम्बोधये, चतुर्वेदप्रवर्तकाय, आदिकूर्माय, अखिलाम्बुधि

राय, तृणीकृतजगत्त्रयाय, अमरीकृतदेवौघाय, पीयूषोत्पत्तिकारणाय, आत्माधाराय, धराधाराय, यज्ञाङ्गाय, धरणीधराय, हिरण्याक्षहराय, पृथ्वीपतये, श्राद्धादिकल्पकाय, "तेजोऽसि" समस्तपितृभीतिघ्नाय ॥ ॥४००॥ ॥ शान्ताकारं भुजगशयनं पद्मनाभं सुरेशं विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभाङ्गम्। लक्ष्मीकान्तं कमलनयनं योगिभिर्ध्यानगम्यं वन्दे विष्णुं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथम् ॥ ॥ ॐसमस्तपितृजीवनाय स्वाहा, हव्यकव्यैकभुजे, हव्यकव्यैकफलदायकाय, लोमान्तर्लीनजलधये, क्षोभिताशेषसागराय, महावराहाय, यज्ञघ्नध्वंसनाय, याज्ञिकाश्रयाय, नरसिंहाय, दिव्यसिंहाय, सर्वारिष्टार्तिदुःखघ्ने, एकवीराय, अद्भुतबलाय, मन्त्रयन्त्रैकभञ्जनाय, ब्रह्मादिदुःसहज्योतिषे, युगान्ताग्न्यतिभीषणाय, कोटिवज्राधिकनखाय, जगद्दुष्प्रेक्ष्यमूर्तिधृते, मातृचक्रप्रमथनाय, महामातृगणेश्वराय, अचिन्त्यामोघवीर्याढ्याय, समस्तासुरघस्मराय, हिरण्यकश्यपुच्छेदिने, कालसङ्कर्षणीपतये, कृतान्तवाहनाय, सद्यःसमस्तभयनाशनाय, सर्वविघ्नान्तकाय, सर्वसिद्धिदाय, सर्वपूरकाय, समस्तपातकध्वंसिने, सिद्धमन्त्राधिकाह्वयाय, भैरवेशाय, हरार्तिघ्नाय, कालकोटिदुरासदाय, दैत्यगर्भस्राविनाम्ने, स्फुटद्ब्रह्माण्डगर्जिताय, स्मृतमात्राखिलत्रात्रे, अद्भुतरूपाय, दाशरये, ब्रह्मचर्मशिरःपट्टिने, दिक्पालोर्धाङ्गभूषणाय, द्वादअखिलगेदाम्ने, रुद्रशीर्षैकनूपुराय, योगिनीत्रस्तगिरिजात्रात्रे, ं ब्रह्मा वरु०.वीरचक्रेश्वराय, अत्युग्राय, यमारये, कालशम्बपदक्रमोपनिषदैग.रुद्रचण्डीपरिवारादिदुष्टभुजे, सर्वाक्षोभ्याय,

मृत्युमृत्यवे, कालाय, मृत्युनिवर्तकाय, असाध्यसर्वरोगघ्नाय, सर्वदुर्ग्रहसौम्यकृते, गणेशकोटिदर्पघ्नाय, दुःसहाशेषगोत्रघ्ने, देवदानवदुर्दर्शाय, जगद्भयदभीषकाय, समस्तदुर्गतित्रात्रे, जगद्भक्षकभक्षकाय, उग्रेशाय, अम्बरमार्जाराय, कालमूषकभक्षकाय, अनन्तायुधदोर्दण्डाय, नृसिंहाय, वीरभद्रजिते, योगिनीचक्रगुह्येशाय, शक्रारिपशुमांसभुजे, रुद्राय, नारायणाय, मेषरूपशङ्करवाहनाय, मेषरूपशिवत्रात्रे, दुष्टशक्तिसहस्रभुजे, तुलसीवल्लभाय, वीराय, वामाचाराय, अखिलेष्टदाय, महाशिवाय, शिवारूढाय, भैरवैककपालभृते, झिल्लीचक्रेश्वराय, शक्रदिव्यमोहनरूपदाय, गौरीसौभाग्यदाय, मायानिधये, मायाभयापहाय, ब्रह्मतेजोमयाय, ब्रह्मणे, श्रीमयाय, त्रयीमयाय सुब्रह्मण्याय, बलिध्वंसिने, वामनाय, अदितिदुःखघ्ने, उपेन्द्राय, नृपतये, विष्णवे, "तेजोऽसि" कश्यपान्वयमण्डनाय स्वाहा ॥५००॥ ॥ विरमति महाकल्पे नाभीपथैकनिकेतनस्त्रिभुवनपुरःशिल्पी यस्य प्रतिक्षणमात्मभूः । किमधिकरणा कीदृकस्य व्यवस्थितिरित्यसावुदरमविशद्द्रष्टुं तस्मै जगन्निधये नमः ॥ ॥ ॐ बलिस्वाराज्यदाय स्वाहा, सर्वदेवविप्रान्नदाय, अच्युताय, उरुक्रमाय, तीर्थपादाय, त्रिपदाय, त्रिविक्रमाय, व्योमपादाय, स्वपादाम्भःपवित्रितजगत्त्रयाय, ब्रह्मेशाद्यभिवन्द्याङ्घ्रये, द्रुतधर्माङ्घ्रिधावनाय, अचिन्त्याद्भुतविस्तार, [illegible] श्ववृक्षाय, महाबलाय, राहुमूर्धापराङ्गच्छिदे, भृगुपत्नी[illegible] राय, पापत्रस्ताय, सदापुण्याय, दैत्याशानित्यख[illegible]लीलाव्या[illegible]दितांखिलदेवाशाय, विश्वार्थैकावतारकृते, स्वमयाय, अखिलाम्[illegible]

भक्तचिन्तामणये, सदावरदाय, कार्तवीर्यादिराजराज्यप्रदाय, अनघाय, विश्वश्लाघ्याय, अमिताचाराय, दत्तात्रेयाय, मुनीश्वराय, परशक्तिसदाश्लिष्टाय, योगानन्दसदोन्मदाय, समस्तेन्द्रारितेजोहृते, परमामृतपद्मपाय, अनुसूयागर्भरत्नाय, भोगमोक्षसुखप्रदाय, जामदग्निकुलादित्याय, रेणुकाद्भुतशक्तिकृते, मातृहत्यादिनिर्लेपाय, स्कंन्दजिते, विप्रराज्यदाय, सर्वक्षत्रान्तकृते, वीरदर्पघ्ने, कार्तवीर्यजिते, सप्तद्वीपवतीदात्रे, शिवाचार्ययशःप्रदाय, भीमाय, परशुरामाय, शिवाचार्यैकविश्वभुवे, शिवाखिलज्ञानकोशाय, भीष्माचार्याय, अग्निदैवताय, द्रोणाचार्यगुरवे, विश्वजैत्रधन्वने, कृतान्तजिते, अद्वितीयतपोमूर्त्तये, ब्रह्मचर्यैकदक्षिणाय, मनवे, श्रेष्ठाय, सतांसेतवे, महीयसे, वृषभाय, विराजे, आदिराजाय, क्षितिपित्रे, सर्वरत्नैकदोहकृते, पृथवे, जन्माद्येकदक्षाय, गीः श्रीकीर्तिस्वयंवृताय, जगद्वृत्तिप्रदाय, चक्रवर्तिश्रेष्ठाय, अद्वयास्त्रधृते, सनकादिमुनिप्राप्यभगवद्भक्तिवर्धनाय, वर्णाश्रमादिधर्माणांकर्त्रे, धर्मप्रवर्तकाय, सूर्यवंशध्वजाय, रामाय, राघवाय, सद्गुणार्णवाय, काकुत्स्थाय, वीरराजे, आर्यराजाय, धर्मधुरन्धराय, नित्यस्वस्थाशयाय, सर्वभद्रग्राहिणे, शुभैकदृशे, नररत्नाय, रत्नगर्भाय, धर्माध्यक्षाय, महानिधये, सर्वश्रेष्ठाश्रयाय, सर्वशस्त्रास्त्रग्रामवीर्यवते, जगद्वशिने, दाशरथये, सर्वरत्नाश्रयाय, नृपाय, समस्तधर्मसुवे, सर्वधर्मद्रष्ट्रे, अखिलार्तिहृते, "तेजोऽसि" अतीन्द्राय स्वाहा ॥ ॥६००॥

यं ब्रह्मा वरुणेन्द्ररुद्रमरुतः स्तुन्वन्ति दिव्यैः स्तवैर्वेदैः साङ्गपदक्रमोपनिषदैर्गायन्ति यं सामगाः । ध्यानावस्थिततद्गतेन

मनसा पश्यन्ति यं योगिनो यस्यान्तं न विदुः सुरासुरगणा देवाय तस्मै नमः ॥ ॐ ज्ञानविज्ञानपारदृश्वने स्वाहा, क्षमाम्बुधये, सर्वप्रकृष्टाय, शिष्टेष्टाय, हर्षशोकाद्यनाकुलाय, पित्राज्ञात्यक्तसाम्राज्याय, सपत्नोदयनिर्भयाय, गुहादेशार्पितैश्वर्याय, शिवस्पर्धोजटाधराय, चित्रकूटाप्तरत्नाद्रये, जगदीशाय, वनेचराय, यथेष्टामोघसर्वास्त्राय, देवेन्द्रतनयाक्षिघ्ने, ब्रह्मेन्द्रादिनतैषीकाय, मारीचघ्नाय, विराधघ्ने, ब्रह्मशापहताशेषदण्डकारण्यपावनाय, चतुर्दशसहस्रोग्ररक्षोघ्नैकशरैककृते, खराराये, त्रिशिरोहन्त्रे, दूषणघ्नाय, जनार्दनाय, जटायुषोऽग्निगतिदाय, अगस्त्याय, सर्वस्वपात्रराजे, लीलाधनुष्कोट्यपास्तदुन्दुभ्यस्थिमहाचयाय, सप्ततालव्यधाकृष्टध्वस्तपातालदानवाय, सुग्रीवराज्यदाय, अहीनमनसैवाभयप्रदाय, हनुमद्रुद्रमुख्येशाय, समस्तकपिदेहभृते, सनागदैत्यबाणैकव्याकुलीकृतसागराय, सम्लेच्छकोटिबाणैकशुष्कनिर्दग्धसागराय, समुद्राद्भुतपूर्वैकबद्धसेतवे, यशोनिधये, असाध्यसाधकाय, लङ्कासमूलोत्कर्षदक्षिणाय, वरदृप्तजगच्छल्यपुलस्त्यकुलकृन्तनाय, रावणिघ्नाय, प्रहस्तच्छिदे, कुम्भकर्णभिदे, उग्रघ्ने, रावणैकशिरश्छेत्रे, निःशङ्केन्द्रैकराज्यदाय, स्वर्गास्वर्गत्वविच्छेदिने, देवेन्द्रानिन्द्रताहराय, रक्षोदेवत्वहृते, धर्माधर्मत्वघ्नाय, पुरुष्टुताय, नतिमात्रदशास्यारिदत्तराज्याय, विभीषणाय, सुधावृष्टिमृताशेषस्वसैन्योज्जीवनैककृते, देवब्राह्मणनामैकधात्रे, सर्वामरार्चिताय, ब्रह्मसूर्येन्द्ररुद्रादिवन्द्यार्पितसतीप्रियाय, अयोध्याखिलराज्याढ्याय, सर्वभूतमनोहराय, स्वामितुल्यकृपादण्डाय, हीनोत्कृष्टैकसत्प्रियाय, श्वपक्ष्यादिन्यायदर्शिने, ही-

नार्थाधिकसाधकाय, वयन्याधानुचितकृत्तारकाय, अखिलतुल्यकृते, पार्वत्यधिकमुक्तात्मने, प्रियात्यक्तसरारिजिते, साक्षात्कुशलवच्छद्मेन्द्राग्निताताय, अपराजिताय, कौसलेन्द्राय, वीरबाहवे, सत्यार्थत्यक्तसोदराय, शरसन्धाननिर्धूतधरणीमण्डलाय, जयाय, ब्रह्मादिकाम्यसान्निध्यसनाथीकृतदैवताय, ब्रह्मलोकाप्तचण्डालाद्यशेषप्राणिसार्थपाय, स्वर्नीतगर्दभाश्वादये, चिरायोध्यावनैककृते, रामद्वितीयाय, सौमित्रये, लक्ष्मणाय, प्रहतेन्द्रजिते, विष्णुभक्तांशरामाङ्घ्रिपादुकाराज्यनिर्वृताय, भरताय, असह्यगन्धर्वकोटिघ्नाय, लवणान्तकाय, शत्रुघ्नाय, वैद्यराजे, आयुर्वेदस्रजे, ओषधीपतये, नित्यामृतकराय, धान्वन्तरये, यज्ञाय, जगद्धराय, सूर्यारिघ्नाय, सुराजीवाय, दक्षिणेशाय, द्विजप्रियाय, च्छिन्नमूर्धापदेशार्काय, शेषाङ्गस्थापितामराय, "तोजोसि" विश्वार्थाशेषरुद्रार्थशिरश्छेदक्षताकृतये स्वाहा ॥७००॥

प्राह्लाद प्रभुरस्ति चेत्तव हरिः सर्वत्र मे दर्शय स्तम्भे चैनमिति ब्रुवाण असुरे तत्राविरासीद्धरिः। वक्षस्तस्य विदारयन् निजनखैर्वात्सल्यमावेदयन्नार्तत्राणपरायणः स भगवान्नारायणो मे गतिः ॥ ॥ ॐवाजपेयादिनाम्ने स्वाहा, अग्नये, वेदधर्मपरायणाय, श्वेतद्वीपपतये, सांख्यप्रनेत्रे, सर्वसिद्धराजे, विश्वप्रकाशितज्ञानयो-·ाय, मोहतमिस्रघ्ने, योगस्वामिने, ध्यानभङ्गसगरात्मजभस्मकृते, धर्माय, वृषेन्द्राय, सुरभीपतये, शुद्धात्मभाविताय, शम्भुत्पुरदाहैकस्थैर्यविश्वरथोद्वहाय, भक्तशम्भुजिताय, दैत्यामृतवापीसमस्तपाय, महाप्रबलविश्वैकद्वितीयाय, अखिलनागराजे,

शेषदेवाय[३०], सहस्राक्षाय, सहस्रास्यशिरोभुजाय, फणामणिकणाकारयोज्जितांऽध्यम्बुदक्षितये, कालाग्निरुद्राय, जनकाय, मुसलास्त्राय, हलायुधाय, नीलाम्बराय, वारुणीशाय, मनोवाक्कायदोषघ्ने, असन्तोषाद्दृष्टिमात्रपातितैकदशाननाय[३७], बलिसंयमनाय, घोराय, रौहिणेयाय, प्रलम्बघ्ने, मुष्टिकघ्नाय, द्विविदघ्ने, कालिन्दीकर्षणाय, बलाय, रेवतीरमणाय[४०], पूर्वभक्तिखेदाच्युताग्रजाय[४१], देवकीवसुदेवाह्वकश्यपादितिनन्दनाय, वार्ष्णेयाय, सात्वतांश्रेष्ठाय, शौरये, यदुकुलोद्वहाय, नराकृतये, परंब्रह्मणे, सव्यसाचिवरप्रदाय, ब्रह्मादिकाम्यलालित्य[५०]जगदाश्चर्यशैशवाय, पूतनाघ्नाय, शकटभिदे[५२], यमलार्जुनभञ्जनाय, वातासुरारये, केशिघ्नाय, धेनुकारये, गवीश्वराय, दामोदराय, गोपदेवाय, यशोदानन्दकारकाय, कालीयमर्दनाय, सर्वगोप[६२]गोपीजनप्रियाय, लीलागोवर्धनधराय, गोविन्दाय, गोकुलोत्सवाय, अरिष्टमथनाय, कामोन्मत्तगोपीविमुक्तिदाय, सद्यःकुवलयापीडघातिने, चाणूरमर्दनाय, कंसारये, उग्रसेनादिराज्यव्यापारितामराय, स्वधर्माङ्कितभूलोकाय[७२], जरासन्धबलान्तकाय, त्यक्तभग्नजरासन्धाय, भीमसेनयशःप्रदाय, सान्दीपनिमृतापत्यदात्रे, कालान्तकादिजिते, समस्तनरकत्रात्रे, सर्वभूपतिकोटिजिते, रुक्मिणीरमणाय[८०], रुक्मिशासनाय, नरकान्तकृते[८२], समस्तसुन्दरीकान्ताय, मुरारये, गरुडध्वजाय, एकाकिजितरुद्रार्कमरुदाद्यखिलेश्वराय, देवेन्द्रदर्पघ्ने, कल्पद्रुमालङ्कृतभूतलाय, बाणबाहुसहस्रजिते, नन्द्यादिगणकोटिजिते, लीलाजितमहा-वाय, महादेवैकपूजिताय[९२], इन्द्रार्थार्जुननिर्भङ्गजयदाय, पार्

वैकधृते, काशीराजशिरश्छेत्रे, रुद्रशक्त्यैकमर्दनाय, विश्वेश्वरप्रसादाढ्याय, काशीराजसुतार्दनाय, शम्भुप्रतिज्ञाविध्वंसिने "तेजोसि" काशीनिर्दग्धनायकाय, ॥ ॥८००॥ ॥

क्षीरसारमपनीय शङ्कया स्वीकृतं यदि पलायनं त्वया।
मानसे मम नितान्ततामसे नन्दनन्दन कुतो न लीयसे॥ ॐ

काशीशाय, गणकोटिघ्नाय, लोकशिक्षाद्विजार्चकाय, युवतीव्रतपाय, अवश्याय, पुराशिववरप्रदाय, शङ्करैकप्रतिष्ठाधृते, स्वांशशङ्करपूजकाय, शिवकन्याव्रतपतये, कृष्णारूपशिवारिघ्ने, महालक्ष्मीवपुषे गौरीत्रात्रे, वेदलवितृघ्ने, श्रीधाममुचुकुन्दैकनिष्कालयवनेष्टकृते, यमुनापतये, आनीतपरिलीनद्विजात्मजाय, श्रीदामरङ्कभक्तार्थभूम्यानीतेन्द्रवैभवाय, दुर्वृत्तशिशुपालादिमुक्तिदाय, द्वारकेश्वराय, आचण्डालादिकप्राप्यद्वारकानिधिकोटिकृते, अक्रूरोद्धवमुख्यैकभक्तस्वच्छन्दमुक्तिदाय, सबालस्त्रीजलक्रीडामृतवापीकृतार्णवाय, ब्रह्मास्त्रदग्धगर्भस्थपरीक्षिज्जीवनैककृते, परिलीनद्विजसुतानीतार्जुनमदापहाय, गूढमुद्राकृतिध्वस्तभीष्माद्यखिलकौरवाय, पार्थार्थखण्डिताशेषदिव्यास्त्राय, पार्थमोहभिदे, गर्भशापच्छलध्वस्तयादवोर्वीभरापहाय, जराव्याधारिगतिदाय, स्मृतमात्राखिलेष्टदाय, कामदेवाय, रतिपतये, मन्मथाय, शम्बरान्तकाय, अनङ्गजितगौरीशाय, रतिकान्ताय, सदीप्सिताय, पुष्पेषवे, विश्वविजयिने, स्मराय, कामेश्वरीप्रियाय, उषापतये, विश्वकेतवे, विश्वतृप्ताय, अधिपूरुषाय, चतुरात्मने, चतुर्वर्णाय, चतुर्युगविधायकाय, चतुर्वेदैकविश्वात्मने, सर्वोत्कृष्टांशकोटिसुवे, आश्रमात्मने, पुराणर्षये, व्यासाय,

शाखासहस्रकृते, महाभारतनिर्मात्रे, कवीन्द्राय, बादरायणा
कृष्णद्वैपायनाय, सर्वपुरुषार्थैकबोधकाय, वेदान्तकर्त्रे, ब्रह्मै
व्यञ्जकाय, पूर्रुवंशकृते, बुद्धाय, ध्यानजिताशेषदेवदेवा
जगत्प्रियाय, निरायुधजगज्जैत्राय, श्रीघनाय, दुष्टमोहना
दैत्यवेदबहिष्कर्त्रे, वेदार्थश्रुतिगोपकाय, शौद्धोदनये, नष्टदि
सुखदाय, सदसत्पतये, यथायोग्याखिलकृपाय, सर्वशून्या
अखिलेष्टदाय, चतुष्कोटिपृथक्तत्त्वाय, प्रज्ञापारमितेश्वराय, पा
षाण्डश्रुतिमार्गेशाय, पाषाण्डश्रुतिगोपकाय, कल्किने, विष्णु
यशःपुत्राय, कलिकालविलोपकाय, समस्तम्लेच्छदुष्टघ्नाय, सर्व
शिष्टद्विजार्तिकृते, सत्यप्रवर्तकाय, देवद्विजदीर्घक्षुधापहाय, अ
श्ववारादिरेवन्ताय, पृथ्वीदुर्गतिनाशनाय, सद्यःक्ष्मानन्तलक्ष्मी
कृते, नष्टनिःशेषधर्मकृते, अनन्तस्वर्णयागैकहेमपूर्णाखिलद्वि
जाय, असाध्यैकजगच्छास्त्रे, विश्ववन्द्यजयध्वजाय, आत्मने
तत्त्वाधिपाय, कर्तृश्रेष्ठाय, विधये, उमापतये, "तेजोसि" भर्व
श्रेष्ठाय ॥१०००॥ क्षीरसागरतरङ्गशीकरासारतारकितचारुमूर्त्तये
भोगिभोगशयनीयशायिने माधवाय मधुविद्विषे नमः ॥ ॐ प्रजे
शाग्र्यायस्वाहा, मरीचये, जनकाग्रण्ये, कश्यपाय, देवराजे
इन्द्राय, प्रह्लादाय, दैत्यराजे, शशिने, नक्षत्रेशाय, रवये, तेजः
श्रेष्ठाय, शुक्राय, कवीश्वराय, महर्षिराजे, भृगवे, विष्णवे, आ
दित्येशाय, बलिसुराजे, वायवे, वह्नये, शुचिश्रेष्ठाय, शङ्कराय
रुद्रराजे, गुरवे, विदुत्तमाय, चित्ररथाय, गन्धर्वाग्र्याय, अक्ष
रोत्तमाय, वर्णादये, अग्र्याय, स्त्रियै, गौर्यै, शक्त्यग्र्याय, श्रियै
नारदाय, देवर्षिराजे, पाण्डवाग्र्याय, अर्जुनाय, वादाय, प्रव

द्रराजे, पवनाय, पवनेशानाय, वरुणाय, यादसांपतये, गंगायै, तीर्थोत्तमाय, द्यूताय, च्छलकाग्र्याय, वरौषधाय, अन्नाय, सुदर्शनाय, अस्त्राग्र्याय, वज्राय, प्रहरणोत्तमाय, उच्चैःश्रवसे, वाजिराजाय, ऐरावताय, इभेश्वराय, अरुन्धत्यै, एकपत्नीशाय, अश्वत्थाय, अशेषवृक्षराजे, अध्यात्मविद्यायै, विद्याग्र्याय, प्रणवाय, च्छन्दसांवराय, मेरवे, गिरिपतये, मार्गायै, मासाग्र्याय, कालसत्तमाय, दिनाद्यात्मने, पूर्वसिद्धाय, कपिलाय, सामवेदराजे, तार्क्ष्याय, खगेन्द्राय, ऋत्वग्र्याय, वसन्तायै, कल्पपादपाय, भ्रातृश्रेष्ठाय, कामधेनवे, आर्तिघ्नाग्र्याय, सुहृत्तमाय, चिन्तामणये, गुरुश्रेष्ठाय, मात्रे, हिततमाय, पित्रे, सिंहाय, मृगेन्द्राय, नागेन्द्राय, वासुकये, नृवराय, नृपाय, वर्णेशाय, ब्राह्मणाय, चेतसे, "तेजोसि" ॐकरणाग्र्याय स्वाहा ॥१०००॥

ॐ श्रीमहादेव उवाच ॥ ॐ वासुदेवः परंब्रह्म परमात्मा परात्परः । परंधाम परंज्योतिः परंतत्त्वं परंपदम् ॥ परःशिवः परो ध्येयः परंज्ञानं परागतिः । परमार्थः परंश्रेयः परानन्दः परोदयः ॥ परोऽव्यक्तात्परंव्योम परर्द्धिः परमेश्वरः । निरामयो निर्विकारो निर्विकल्पो निराश्रयः ॥ निरञ्जनो निरालम्बो निर्लेपो निरवग्रहः । निर्गुणो निष्कलोऽनन्तोऽभयोऽचिन्त्योऽचलोऽच्युतः ॥ अतीन्द्रियोऽमितोऽपारोऽनीशोऽनीहोऽव्ययोऽक्षयः। सर्वज्ञः सर्वगः सर्वः सर्वदः सर्वभावनः ॥ सर्वशास्ता सर्वसाक्षी पूज्यः सर्वस्य सर्वदृक् । सर्वशक्तिः सर्वसारः सर्वात्मा सर्वतोमुखः ॥ सर्वावासः सर्वरूपः सर्वादिः सर्वदुःखहा । सर्वार्थः सर्वतोभद्रः सर्वकारणकारणम् ॥ सर्वातिशायकः सर्वा-

ध्यक्षः सर्वेश्वरेश्वरः । षड्विंशको महाविष्णुर्महागुह्यो महाविभुः ।
नित्योदितो नित्ययुक्तो नित्यानन्दः सनातनः । मायापतिर्यो
गपतिः कैवल्यपतिरात्मभूः ॥ जन्ममृत्युजरातीतः कालाती
भवातिगः । पूर्णः सत्यः शुद्धबुद्धस्वरूपो नित्यचिन्मयः ॥ यो
गिप्रियो योगमयो भवबन्धैकमोचकः । पुराणपुरुषः प्रत्यक्चै
तन्यः पुरुषोत्तमः ॥ वेदान्तवेद्यो दुर्ज्ञेयस्तापत्रयविवर्जितः
ब्रह्मविद्याश्रयोऽनर्घ्यः स्वप्रकाशः स्वयंप्रभः ॥ सर्वोपेय उदा
सीनः प्रणवः सर्वतः समः । सर्वानवद्यो दुष्प्राप्यस्तुरीयस्तम
परः ॥ कूटस्थः सर्वसंश्लिष्टो वाङ्मनोगोचरातिगः । सङ्कर्ष
सर्वहरः कालः सर्वभयङ्करः ॥ अनुल्लङ्घ्यः सर्वगतिर्महारुद्रो
रासदः । मूलप्रकृतिरानन्दः प्रद्युम्नो विश्वमोहनः ॥ महामा
विश्वबीजं परशक्तिः सुखैकभूः । सर्वकाम्योऽनन्तलीलः सर्व
तवशङ्करः ॥ अनिरुद्धः सर्वजीवो हृषीकेशो मनस्पतिः । नि
पाधिप्रियो हंसोऽक्षरः सर्वनियोजकः ॥ ब्रह्मा प्राणेश्वरः स
भूतभृद्देहनायकः । क्षेत्रज्ञः प्रकृतिस्वामी पुरुषो विश्वसूत्रधृत
अन्तर्यामी त्रिधामाऽन्तःसाक्षी त्रिगुण ईश्वरः । योगगम
पद्मनाभः शेषशायी श्रियःपतिः ॥ श्रीसदोपास्यपादाब्जोऽ
न्तश्रीः श्रीनिकेतनः । नित्यंवक्षःस्थलस्थश्रीः श्रीनिधिः श्री
हरिः ॥ वश्यश्रीर्निश्चलश्रीदो विष्णुः क्षीराब्धिमन्दिरः । कौ
स्तुभोद्भासितोरस्को माधवो जगदार्तिहा ॥ श्रीवत्सवक्षा नि
सीमकल्याणगुणभाजनम् । पीताम्बरो जगन्नाथो जगत्रा
जगत्पिता ॥ जगद्बन्धुर्जगत्स्रष्टा जगद्धाता जगन्निधिः । ज
देकस्फुरद्वीर्यो नाहंवादी जगन्मयः ॥ सर्वाश्चर्यमयः सर्व
द्धार्थः सर्ववीरजित् । सर्वामोघोद्यमो ब्रह्मरुद्राद्युत्कृष्टचेतनः

शम्भोः पितामहो ब्रह्मपिता शक्राद्यधीश्वरः । सर्वदेवप्रियः सर्वदेवमूर्तिरनुत्तमः ॥ सर्वदेवैकशरणं सर्वदेवैकदैवतम् । यज्ञभुग्यज्ञफलदो यज्ञेशो यज्ञभावनः ॥ यज्ञत्राता यज्ञपुमान्वनमाली द्विजप्रियः[२००] । द्विजैकमानदो विप्रकुलदेवोऽसुरान्तकः ॥ सर्वदुष्टान्तकृत्सर्वसज्जनानन्यपालकः । सप्तलोकैकजठरः सप्तलोकैकमण्डनम् ॥ सृष्टिस्थित्यन्तकृच्चक्री शार्ङ्गधन्वा गदाधरः । शङ्खभृन्नन्दकी पद्मपाणिर्गरुडवाहनः ॥ अनिर्देश्यवपुः सर्वपूज्यस्त्रैलोक्यपावनः । अनन्तकीर्तिर्निःसीमपौरुषः[२०] सर्वमङ्गलः ॥ सूर्यकोटिप्रतीकाशो यमकोटिदुरासदः । ब्रह्मकोटिजगत्स्रष्टा वायुकोटिमहाबलः ॥ कोटीन्दुजगदानन्दी शम्भुकोटिमहेश्वरः । कुबेरकोटिलक्ष्मीवाञ्छक्रकोटिविलासवान् ॥ कन्दर्पकोटिला[३०]वण्यो दुर्गाकोट्यरिमर्दनः । समुद्रकोटिगम्भीरस्तीर्थकोटिसमाह्वयः ॥ हिमवत्कोटिनिष्कम्पः कोटिब्रह्माण्डविग्रहः । कोट्यश्वमेधपापघ्नो यज्ञकोटिसमार्चनः ॥ स्वधाकोटिस्वास्थ्यहेतुः कामधुक्कोटिकामदः । ब्रह्मविद्याकोटिरूपः[४०] शिपिविष्टः शुचिश्रवाः ॥ विश्वम्भरस्तीर्थपादः पुण्यश्रवणकीर्तनः । आदिदेवो जगज्जैत्रो मुकुन्दः कालनेमिहा ॥ वैकुण्ठो[५०]ऽनन्तमाहात्म्यो महायोगीश्वरोत्सवः । नित्यतृप्तो लसद्भावो निःशङ्को नरकान्तकः ॥ दीनानाथैकशरणं विश्वैकव्यसनापहः । जगत्कृपाक्षमो नित्यकृपालुः[६०] सज्जनाश्रयः ॥ योगीश्वरः सदोदीर्णो वृद्धिक्षयविवर्जितः । अधोक्षजो विश्वरेताः प्रजापतिशताधिपः ॥ शक्रब्रह्मार्चितपदः शम्भुब्रह्मोर्ध्वधामगः । सूर्य[७०]सोमेक्षणो विश्वभोक्ता सर्वस्य पारगः ॥ जगत्सेतुर्धर्मसेतुर्धरो विश्वधुरन्धरः । निर्ममोऽखिललोकेशो निःसङ्गोऽद्भुतभोगवान् ॥ वश्यमायो वश्यविश्वो विष्वक्सेनः

सुरोत्तमः । सर्वश्रेयस्पतिर्दिव्यानर्घभूषणभूषितः ॥ सर्वलक्षण
लक्षण्यः सर्वदैत्येन्द्रदर्पहा । समस्तदेवसर्वस्वं सर्वदैवतनायकः ।
समस्तदेवतादुर्गं प्रपन्नाशनिपञ्जरः । समस्तदेवकवचं सर्वदेव
शिरोमणिः ॥ समस्तभयभिन्नामा भगवान्विष्टरश्रवाः । विभु
सर्वहितोदर्को हतारिस्वगतिप्रदः ॥ सर्वदैवतजीवेशो ब्राह्मणा
दिर्नियोजकः । ब्रह्मशम्भुपरार्ध्यायुर्ब्रह्मज्येष्ठः शिशुः स्वराट् ।
विराट् भक्तपराधीनः स्तुत्यः स्तोत्रार्थसाधकः । परार्थकर्त
कृत्यज्ञः स्वार्थकृत्यसदोज्झितः ॥ सदानवः सदाभद्रः सदा
शान्तः सदाशिवः । सदाप्रियः सदातुष्टः सदापुष्टः सदार्चितः ।
सदापूतः पावनाग्र्यो वेदगुह्यो वृषाकपिः । सहस्रनामा त्रियु
गश्चतुर्मूर्तिश्चतुर्भुजः ॥ भूतभव्यभवन्नाथो महापुरुषपूर्वजः ।
नारायणो मुञ्जकेशः सर्वयोगविनिस्सृतः ॥ वेदसारो यज्ञसार
सामसारस्तपोनिधिः । साध्यः श्रेष्ठः पुराणर्षिर्निष्ठा शान्ति
परायणम् ॥ शिवत्रिशूलविध्वंसी श्रीकण्ठैकवरप्रदः । नरः कृष्णो
हरिर्धर्मनन्दनो धर्मजीवनः । आदिकर्ता सर्वसत्यः सर्वस्त्रीरत्नद
र्पहा । त्रिकालजितकन्दर्प उर्वशीसृड्मुनीश्वरः ॥ आद्यः कवि
र्हयग्रीवः सर्ववागीश्वरेश्वरः । सर्वदेवमयो ब्रह्मगुरुर्वागीश्वरी
पतिः ॥ अनन्तविद्याप्रभवो मूलविद्याविनाशकः । सार्वज्ञद
जगज्जाड्यनाशको मधुसूदनः । अनेकमन्त्रकोटीशः शब्दब्रह्मैक
पारगः । आदिविद्वान्वेदकर्ता वेदात्मा श्रुतिपारगः ॥ ब्रह्मा
र्थवेदाहरणः सर्वविज्ञानजन्मभूः । विद्याराजो ज्ञानमूर्तिर्ज्ञान
सिन्धुरखण्डधीः । मत्स्यदेवो महाश्रृङ्गो जगद्बीजवहित्रधृत्
लीलाव्याप्ताखिलाम्बोधिश्चतुर्वेदप्रवर्तकः ॥ आदिकूर्मोऽखि
लाधारस्तृणीकृतजगद्भरः । अमरीकृतदेवौघः पीयूषोत्पत्तिकार

रणम् । आत्माधारो धराधारो यज्ञाङ्गो धरणीधरः । हिरण्याक्षहरः पृथ्वीपतिः श्राद्धादिकल्पकः ॥ समस्तपितृभीतिघ्नः, समस्तपितृजीवनः । हव्यकव्यैकभुग्घव्यकव्यैकफलदायकः ॥ लोमान्तर्लीनजलधिः क्षोभिताशेषसागरः । महावराहो यज्ञघ्नध्वंसनो याज्ञिकाश्रयः ॥ नरसिंहो दिव्यसिंहः सर्वारिष्टार्तिदुःखहा । एकवीरोऽद्भुतबलो मन्त्रयन्त्रैकभञ्जनः ॥ ब्रह्मादिदुःसहज्योतिर्युगान्ताग्न्यतिभीषणः । कोटिवज्राधिकनखो जगद्दुष्प्रेक्ष्यमूर्तिधृत् ॥ मातृचक्रप्रमथनो महामातृगणेश्वरः । अचिन्त्यामोघवीर्याढ्यः समस्तासुरघस्मरः ॥ हिरण्यकशिपुच्छेदी कालसङ्कर्षणीपतिः । कृतान्तवाहनः सद्यः समस्तभयनाशनः ॥ सर्वविघ्नान्तकः सर्वसिद्धिदः सर्वपूरकः । समस्तपातकध्वंसी सिद्धमन्त्राधिकाह्वयः । भैरवेशो हरार्तिघ्नः कालकोटिदुरासदः । दैत्यगर्भस्राविनामा स्फुटब्रह्माण्डगर्जितः ॥ स्मृतमात्राखिलत्राताऽद्भुतरूपो महाहरिः । ब्रह्मचर्मशिरःपट्टी दिक्पालोर्ध्वाङ्गभूषणः ॥ द्वादशार्कशिरोदामा रुद्रशीर्षैकनूपुरः । योगिनीग्रस्तगिरिजात्राता भैरवतर्जकः ॥ वीरचक्रेश्वरोऽत्युग्रो यमारिः कालशम्बरः । क्रोधेश्वरो रुद्रचण्डीपरिवारादिदुष्टभुक् ॥ सर्वाक्षोभ्यो मृत्युमृत्युः कालो मृत्युनिवर्तकः । असाध्यसर्वरोगघ्नः सर्वदुर्ग्रहसौम्यकृत् ॥ गणेशकोटिदर्पघ्नो दुःसहाशेषगोत्रहा । देवदानवदुर्दर्शो जगद्भयदभीषकः ॥ समस्तदुर्गतित्राता जगद्भक्षकभक्षकः । उग्रेशोऽम्बरमार्जारः कालमूषकभक्षकः ॥ अनन्तायुधदोर्दण्डो नृसिंहो वीरभद्रजित् । योगिनीचक्रगुह्येशः शक्रारिपशुमांसभुक् ॥ रुद्रो नारायणो मेषरूपशङ्करवाहनः । मेषरूपशिवत्राता दुष्टशक्तिसहस्रभुक् ॥ तुलसीवल्लभो वीरो

वामाचारोऽखिलेष्टदः । सदाशिवः शिवारूढो भैरवैककपाल-
भृत् ॥ झिल्लीचक्रेश्वरः शक्रदिव्यमोहनरूपदः । गौरीसौभाग्यदो
मायानिधिर्मायाभयापहः ॥ ब्रह्मतेजोमयो ब्रह्म श्रीमयश्च त्रयी-
मयः । सुब्रह्मण्यो बलिध्वंसी वामनोऽदितिदुःखहा ॥ उपेन्द्रो
नृपतिर्विष्णुः कश्यपान्वयमण्डनः । बलिस्वाराज्यदः सर्वदेव
विप्रान्नदोऽच्युतः । उरुक्रमस्तीर्थपादस्त्रिपदश्च त्रिविक्रमः । व्यो-
मपादः स्वपादाम्भःपवित्रितजगत्त्रयः ॥ ब्रह्मेशाद्यऽभिवन्द्यां-
घ्रिर्द्रुतधर्माङ्घ्रिधावनः । अचिन्त्याद्भुतविस्तारो विश्ववृक्षो महा-
बलः ॥ राहुमूर्धापराङ्गच्छिद्भृगुपत्नीशिरोहरः । पापत्रस्तः स-
दापुण्यो दैत्याशानित्यखण्डनः ॥ पूरिताखिलदेवाशो विश्वा-
र्थैकावतारकृत् । स्वमायानित्यगुप्तात्मा भक्तचिन्तामणिः सदा ॥
वरदः कार्तवीर्यादिराजराज्यप्रदोऽनघः । विश्वश्लाघ्योऽमिता-
चारो दत्तात्रेयो मुनीश्वरः ॥ परशक्तिसदाश्लिष्टो योगानन्दस-
दोन्मदः । समस्तेन्द्रारितेजोहृत्परमामृतपद्मपः ॥ अनसूयागर्भ-
रत्नं भोगमोक्षसुखप्रदः । जमदग्निकुलादित्यो रेणुकाद्भुतशक्ति-
कृत् ॥ मातृहत्यादिनिर्लेपः स्कन्दजिद्विप्रराज्यदः । सर्वक्षत्रा-
न्तकृद्वीरदर्पहा कार्तवीर्यजित् ॥ सप्तद्वीपवतीदाता शिवाचार्य-
यशःप्रदः । भीमः परशुरामश्च शिवाचार्यैकविश्वभूः ॥ शिवा-
खिलज्ञानकोशो भीष्माचार्योऽग्निदैवतः । द्रोणाचार्यगुरुर्विश्व-
जैत्रधन्वा कृतान्तजित् ॥ अद्वितीयतपोमूर्तिर्ब्रह्मचर्यैकदक्षिणः ।
मनुः श्रेष्ठः सतांसेतुर्महीयान्वृषभो विराट् ॥ आदिराजः क्षि-
तिपिता सर्वरत्नैकदोहकृत् । पृथुर्जन्माद्येकदक्षो गीःश्रीकीर्तिस्व-
यंवृतः ॥ जगद्वृत्तिप्रदश्चक्रवर्तिश्रेष्ठोऽद्वयास्त्रधृत् । सनकादिमु-
निप्राप्यभगवद्भक्तिवर्धनः । वर्णाश्रमादिधर्माणां कर्ता धर्मप्रव-

र्तकः ॥ सूर्यवंशध्वजो रामो राघवः सद्गुणार्णवः ॥ काकुत्स्थो
वीरराडार्यराजो धर्मधुरन्धरः । नित्यस्वस्थाशयः सर्वभद्रग्राही
शुभैकदृक् ॥ नवरत्नं रत्नगर्भो धर्माध्यक्षो ९० महानिधिः । सर्वश्रे-
ष्ठाश्रयः सर्वशस्त्रास्त्रग्रामवीर्यवान् ॥ जगद्दर्शी दाशरथिः सर्व-
रत्नाश्रयो नृपः । समस्तधर्मसूः सर्वधर्मद्रष्टाऽखिलार्तिहृत् ॥ अ-
६०० तीन्द्रो ज्ञानविज्ञानपारदश्वा क्षमाम्बुधिः । सर्वप्रकृष्टः शिष्टेष्टो
हर्षशोकाद्यनाकुलः ॥ पित्राज्ञात्यक्तसाम्राज्यः सपत्नोदयनि-
र्भयः । गुहादेशार्पितैश्वर्यः शिवस्पर्धाजटाधरः ॥ चित्रकूटाप्तर-
त्नाद्रिर्जगदीशो वनेचरः । यथेष्टामोघसर्वास्त्रो देवेन्द्रतनया-
क्षिहा ॥ ब्रह्मेन्द्रादिनतैषीको मारीचघ्नो विराधहा । ब्रह्मशापह-
ताशेषदण्डकारण्यपावनः ॥ चतुर्दशसहस्रोग्ररक्षोघ्नैकशरैककृत् ।
खरारिस्त्रिशिरोहन्ता दूषणघ्नो जनार्दनः ॥ जटायुषोग्निगति-
दोऽगस्त्यः सर्वस्वपात्रराट् । लीलाधनुष्कोट्यपास्तदुन्दुभ्यस्थि-
महाचयः ॥ सप्ततालव्यधाकृष्टध्वस्तपातालदानवः । सुग्रीवरा-
ज्यदोऽहीनमनसैवाभयप्रदः ॥ हनुमद्रुद्रमुख्येशः समस्तकपिदे-
हभृत् । सनागदैत्यबाणैकव्याकुलीकृतसागरः ॥ सम्लेच्छको-
टिबाणैकशुष्कनिर्दग्धसागरः । समुद्राद्भुतपूर्वैकबद्धसेतुर्यशो-
निधिः ॥ असाध्यसाधको लङ्कासमूलोत्कर्षदक्षिणः । वरदृप्त-
जगच्छल्यपुलस्त्यकुलकृन्तनः ॥ रावणिघ्नः प्रहस्तच्छित्कुम्भक-
र्णभिदुग्रहा । रावणैकशिरश्छेत्ता निःशङ्केन्द्रैकराज्यदः ॥ स्व-
र्गास्वर्गत्वविच्छेदी देवेन्द्रानिन्द्रताहरः । रक्षोदेवत्वहृद्धर्माधर्म-
त्वघ्नः पुरुष्टुतः । नतिमात्रदशास्यारिदत्तराज्यो विभीषणः ।
सुधावृष्टिमृताशेषस्वसैन्योज्जीवनैककृत् ॥ देवब्राह्मणनामैक-
धाता सर्वामरार्चितः । ब्रह्मसूर्येन्द्ररुद्रादिवन्द्यार्पितसतीप्रियः ॥

अयोध्याखिलराज्याग्र्यः सर्वभूतमनोहरः । स्वामितुल्यकृपाद-
ण्डो हीनोत्कृष्टैक[६०]सत्प्रियः ॥ श्वपक्ष्यादिन्यायदर्शी हीनार्थाधि-
कसाधकः । वधव्याधानुचितकृत्तारकोऽखिलतुल्यकृत् ॥ पार्व-
त्यधिकमुक्तात्मा प्रियात्यक्तस्मरारिजित् । साक्षात्कुशलवच्छद्मे-
न्द्राग्नितातोऽपराजितः ॥ कौसलेन्द्रो वीरबाहुः[७०] सत्यार्थत्यक्त-
सोदरः । शरसन्धाननिर्धूतधरणीमण्डलो जयः ॥ ब्रह्मादिका-
म्यसान्निध्यसनाथीकृतदैवतः । ब्रह्मलोकाप्तचण्डालाद्यशेषप्राणि-
सार्थपः ॥ स्वर्नीतगदभाश्वादिश्चिरायोध्यावनैककृत् । रामद्वि-
तीयः सौमित्रिर्लक्ष्मणः[८०] प्रहतेन्द्रजित् ॥ विष्णुभक्तांशरामाङ्घ्रि-
पादुकाराज्यनिर्वृतः । भरतो, सह्यगन्धर्वकोटिघ्नो लवणान्तकः ॥
शत्रुघ्नो वैद्यराडायुर्वेदराडोषधीपतिः । नित्यामृतकरो[९०] धान्वन्त-
रिर्यज्ञो जगद्धरः ॥ सूर्यारिघ्नः सुराजीवो दक्षिणेशो द्विजप्रियः ।
छिन्नमूर्धापदेशार्कः शेषाङ्गस्थापितामरः ॥ विश्वार्थाशेषरुद्रार्थ-
शिरच्छेदाक्षताकृतिः[७००] । वाजपेय्यादिनामाऽग्निर्वेदधर्मपरायणः ॥
श्वेतद्वीपपतिः साङ्ख्यप्रणेता सर्वसिद्धराट् । विश्वप्रकाशितज्ञान-
योगो मोहतमिस्रहा ॥ योगस्वामी ध्यानभङ्गसर्गै[१०]रात्मजभस्म-
कृत् । धर्मो वृषेन्द्रः सुरभीपतिः शुद्धात्मभावितः ॥ शम्भुत्रि-
पुरदाहैकस्थैर्यविश्वरथोद्वहः । भक्तशम्भुजितो दैत्यामृतवापीस-
मस्तपः ॥ महाप्रलयविश्वैकद्वितीयोऽखिलनागराट् । शेषदेवः[२०]
सहस्राक्षः सहस्रास्यशिरोभुजः ॥ फणामणिकणाकारयोजिता-
ब्ध्यम्बुदक्षितिः । कालाग्निरुद्रो जनको मुसलास्त्रो हलायुधः ॥
नीलाम्बरो वारुणीशो मनोवाक्कायदोषहा[३०] । असन्तोषाद्दृष्टिमा-
त्रपातितैकदशाननः॥ बलिसंयमनो घोरो रौहिणेयः प्रलम्बहा ।
मुष्टिकघ्नो द्विविदहा कालिन्दीकर्षणो बलः ॥ रेवतीरमणः[४०]

पूर्वभक्तिखेदाच्युताग्रजः । देवकीवसुदेवाह्वकश्यपादितिनन्दनः ॥ वार्ष्णेयः सात्वतांश्रेष्ठो शौरिर्यदुकुलोद्वहः । नराकृतिः परंब्रह्म सव्यसाचिवरप्रदः ॥ ब्रह्मादिकाम्यलालित्यजगदाश्चर्यशैशवः । पूतनाघ्नः शकटभिद्यमलार्जुनभञ्जनः ॥ वातासुरारिः केशिघ्नो धेनुकारिर्गवीश्वरः । दामोदरो गोपदेवो यशोदानन्दकारकः ॥ कालीयमर्दनः सर्वगोपगोपीजनप्रियः । लीलागोवर्धनधरो गोविन्दो गोकुलोत्सवः ॥ अरिष्टमथनः कामोन्मत्तगोपीविमुक्तिदः । सद्यःकुवलयापीडघाती चाणूरमर्दनः ॥ कंसारिरुग्रसेनादिराज्यव्यापारितामरः । स्वधर्माङ्कितभूलोको जरासन्धबलान्तकः ॥ त्यक्तभग्नजरासन्धो भीमसेनयशःप्रदः । सान्दीपनिमृतापत्यदाता कालान्तकादिजित् ॥ समस्तनरकत्राता सर्वभूपतिकोटिजित् । रुक्मिणीरमणो रुक्मिशासनो नरकान्तकृत् ॥ समस्तसुन्दरीकान्तो मुरारिर्गरुडध्वजः । एकाकिजितरुद्रार्कमरुदाद्यखिलेश्वरः ॥ देवेन्द्रदर्पहा कल्पद्रुमालङ्कृतभूतलः । बाणबाहुसहस्रजिन्नन्द्यादिगणकोटिजित् ॥ लीलाजितमहादेवो महादेवैकपूजितः । इन्द्रार्थार्जुननिर्भङ्गजयदः पाण्डवैकधृत् ॥ काशिराजशिरच्छेत्ता रुद्रशक्त्येकमर्दनः । विश्वेश्वरप्रसादाढ्यः काशिराजसुतार्दनः ॥ शम्भुप्रत्याज्ञाविध्वंसी काशीनिर्दग्धनायकः । काशीशो गणकोटिघ्नो लोकशिक्षाद्विजार्चकः ॥ युवतीव्रतपो वश्यः पुराशिववरप्रदः । शङ्करैकप्रतिष्ठाधृत्स्वांशशङ्करपूजकः ॥ शिवकन्याव्रतपतिः कृष्णरूपशिवारिहा । महालक्ष्मीवपुर्गौरीत्राता वेदलवित्रहा ॥ स्वधाममुचुकुन्दैकनिष्कालयवनेष्टकृत् । यमुनापतिरानीतपरिलीनद्विजात्मजः ॥ श्रीदामरङ्कभक्तार्थभूम्यानीतेन्द्रवैभवः ॥ दुर्वृत्तशिशुपालादिमु-

क्तिदो द्वारकेश्वरः । आचण्डालादिकप्राप्यद्वारकानिधिकोटिकृत् ॥ अक्रूरोद्धवमुख्यैकभक्तस्वच्छन्दमुक्तिदः । सबालस्त्रीजलक्रीडामृतवापीकृतार्णवः ॥ ब्रह्मास्त्रदग्धगर्भस्थपरीक्षिज्जीवनैककृत् । परिलीनद्विजसुतानीतार्जुनमदापहः ॥ गूढमुद्राकृतिग्रस्तभीष्माद्यखिलकौरवः । पार्थार्थखण्डिताशेषदिव्यास्त्रः पार्थमोहभित् ॥ गर्भशापच्छलध्वस्तयादवोर्वीभरापहः । जराव्याधारिगतिदः स्मृतमात्राखिलेष्टदः ॥ कामदेवो रतिपतिर्मन्मथः शम्बरान्तकः । अनङ्गजितगौरीशो रतिकान्तः सदीप्सितः ॥ पुष्पेषुर्विश्वविजयी स्मरः कामेश्वरीप्रियः । उषापतिर्विश्वकेतुर्विश्वतृप्तोऽधिपूरुषः ॥ चतुरात्मा चतुर्वर्णश्चतुर्युगविधायकः । चतुर्भेदैकविश्वात्मा सर्वोत्कृष्टांशकोटिसूः ॥ आश्रमात्मा पुराणर्षिर्व्यासः शाखासहस्रकृत् । महाभारतनिर्माता कवीन्द्रो बादरायणः ॥ कृष्णद्वैपायनः सर्वपुरुषार्थैकबोधकः । वेदान्तकर्ता ब्रह्मैकव्यञ्जकः पूरुवंशकृत् ॥ बुद्धो ध्यानजिताशेषदेवदेवो जगत्प्रियः । निरायुधजगज्जैत्रः श्रीघनो दुष्टमोहनः ॥ दैत्यवेदबहिष्कर्ता वेदार्थश्रुतिगोपकः । शुद्धोदनिर्नष्टदिष्टसुखदः सदसत्पतिः ॥ यथायोग्याखिलकृपः सर्वशून्योऽखिलेष्टदः । चतुष्कोटिपृथक्तत्त्वं प्रज्ञापारमितेश्वरः ॥ पाषाणश्रुतिमार्गेशः पाषण्डश्रुतिगोपकः । कल्की विष्णुयशःपुत्रः कलिकालविलोपकः ॥ समस्तम्लेच्छदुष्टघ्नः सर्वशिष्टद्विजातिकृत् । सत्यप्रवर्तको देवद्विजदीर्घक्षुधापहः ॥ अश्ववारादिरेवान्तःपृथ्वीदुर्गतिनाशनः । सद्यः क्ष्मानन्तलक्ष्मीकृन्नष्टनिःशेषधर्मकृत् ॥ अनन्तस्वर्णयागैकहेमपूर्णाखिलद्विजः । असाध्यैकजगच्छास्ता विश्ववन्द्यजयध्वजः ॥ आत्मा तत्त्वाधिपः कर्तृश्रेष्ठो विधिरुमापतिः ।

भर्तृश्रेष्ठः प्रजेशाग्र्यो मरीचिर्जनकाग्रणीः ॥ कश्यपो देवराडिन्द्रः प्रह्लादो दैत्यराट् शशी । नक्षत्रेशो रविस्तेजःश्रेष्ठः शुक्रः कवीश्वरः ॥ महर्षिराड्भृगुर्विष्णुरादित्येशो बली सुराट् । वायुर्वह्निः शुचिश्रेष्ठः शङ्करो रुद्रराड्गुरुः ॥ विदुत्तमश्चित्ररथो गन्धर्वाग्र्योऽक्षरोत्तमः । वर्णादिरग्र्यः स्त्रीगौरीशक्त्यग्र्यः श्रीश्च नारदः ॥ देवर्षिराड्पाण्डवाग्र्योऽर्जुनो वादः प्रवादराट् । पवनः पवनेशानो वरुणो यादसांपतिः ॥ गङ्गातीर्थोत्तमो द्यूतं च्छलकाग्र्यं वरौषधम् । अन्नं सुदर्शनोऽस्त्र्याग्र्यं वज्रं प्रहरणोत्तमम् ॥ उच्चैःश्रवा वाजिराज ऐरावत इभेश्वरः । अरुन्धत्येकपत्नीशो ह्यश्वत्थोऽशेषवृक्षराट् ॥ अध्यात्मविद्या विद्याग्र्यः प्रणवश्छन्दसांवरः । मेरुर्गिरिपतिर्मार्गो मासाग्र्यः कालसत्तमः । दिनाद्यात्मा पूर्वसिद्धः कपिलः सामवेदराट् । तार्क्ष्यः खगेन्द्र ऋत्वग्र्यो वसन्तः कल्पपादपः । धातृश्रेष्ठः कामधेनुरार्तिघ्नाग्र्यः सुहृत्तमः । चिन्तामणिर्गुरुश्रेष्ठो माता हिततमः पिता ॥ सिंहो मृगेन्द्रो नागेन्द्रो वासुकिर्नृवरो नृपः । वर्णेशो ब्राह्मणश्चेतः करणाग्र्यं नमोनमः ॥

इत्येतद्वासुदेवस्य विष्णोर्नामसहस्रकम् । सर्वापराधशमनं परं भक्तिविवर्धनम् ॥ अक्षयब्रह्मलोकादिसर्वस्वर्गैकसाधनम् । विष्णुलोकैकसोपानं सर्वदुःखविनाशनम् ॥ समस्तसुखदं सद्यः परं निर्वाणदायकम् । कामक्रोधादिनिःशेषमनोमलविशोधनम् ॥ शान्तिदं पावनं नृणां महापातकिनामपि । सर्वेषां प्राणिनामाशु सर्वाभीष्टफलप्रदम् ॥ समस्तविघ्नशमनं सर्वारिष्टविनाशनम् । घोरदुःखप्रशमनं तीव्रदारिद्र्यनाशनम् ॥ ऋणत्रयापहं गुह्यं धनधान्ययशस्करम् । सर्वैश्वर्यप्रदं सर्वसिद्धिदं सर्वधर्मदम् ॥ तीर्थ-

यज्ञतपोदानव्रतकोटिफलप्रदम् । जगज्जाड्यप्रशमनं सर्वविद्याप्र
वर्तकम् ॥ राज्यदं भ्रष्टराज्यानां रोगिणां सर्वरोगनुत् । वन्ध्यान
सुतदं चायुःक्षीणानां जीवितप्रदम् ॥ भूतग्रहविषध्वंसि ग्रहपी
डाविनाशनम् । मङ्गल्यं पुण्यमायुष्यं श्रवणात्पठनाज्जपात् ।
सकृदस्याखिला वेदाः साङ्गा मन्त्राश्च कोटिशः । पुराणशास्त्र
स्मृतयः श्रुताः स्युः पठितास्तथा ॥ यस्त्वस्यैकाक्षरं श्लोकं पाद
वा पठति प्रिये । नित्यं सिद्ध्यति सर्वेष्टमचिरात्किमुताखिलम् ।
नानेन सदृशं सद्यःप्रत्ययः सर्वकर्मसु । इदं भद्रे त्वया गोप्य
पाठ्यं स्वार्थैकसिद्धये ॥ नावैष्णवाय दातव्यं विकल्पोपहता
त्मने । भक्तिश्रद्धाविहीनाय विष्णुसामान्यदर्शिने ॥ देयं पु
त्राय शिष्याय सुहृदे हितकाम्यया । मत्प्रसादादृते नेदं ग्रही
ष्यन्त्यल्पमेधसः ॥ कलौ च सद्यः फलदं पापहृत्पार्वति प्रिये ।
लोकानां भाग्यहीनानां येन दुःखं विनश्यति ॥ द्वित्रेषु वैष्ण
वेष्वेतदार्यावर्ते भविष्यति । नास्ति विष्णोः परं सत्यं नास्ति
विष्णोः परं पदम् ॥ नास्ति विष्णोः परं ज्ञानं नास्ति मो
क्षमवैष्णवम् । नास्ति विष्णोः परं स्थानं नास्ति विष्णोः परं
तपः ॥ नास्ति विष्णोः परं ध्यानं नास्ति मन्त्रमवैष्णवम् ।
किं तस्य बहुभिर्मन्त्रैः शास्त्रैः किं बहुविस्तरैः ॥ वाज
पेयसहस्रैस्तु भक्तिर्यस्य जनार्दने । सर्वतीर्थमयो विष्णुः सर्व
शास्त्रमयः प्रभुः ॥ सर्वक्रतुमयो विष्णुः सत्यं सत्यं वदाम्यहम् ।
आब्रह्मसारसर्वस्वं सत्यमेतन्मयोदितम् ॥ श्रीपार्वत्युवाच ॥ धन्या
स्म्यऽनुगृहीतास्मि कृतार्थास्मि जगत्प्रभो । यन्मयेदं श्रुतं स्तोत्रं
त्वद्रहस्यं सुदुर्लभम् ॥ अहो बत महत्कष्टं समस्तसुखदे हरौ ।
विद्यमानेऽपि सर्वेशे मूढः क्लिश्यति संसृतौ ॥ यमुद्दिश्य रमानाथं

महेशोपि दिगम्बरः । जटी भस्मानुलिप्ताङ्गस्तपस्वी वीक्षते जनैः ॥ ततोऽधिकोस्ति को देवो लक्ष्मीकान्तान्मधुद्विषः । यस्त्वं चिन्त्यते नित्यं त्वया योगीश्वरेण हि ॥ ततः परं किमधिकं पदं श्रीपुरुषोत्तमात् । तमवज्ञाय किं मूढा भजन्ते ज्ञानमानिनः । मुषितास्मि त्वया नाथ चिरं यदयमीश्वरः । प्रकाशितो न मे यस्मात्त्वदाद्या दिव्यशक्तयः ॥ अहो सर्वेश्वरो विष्णुः सर्वदेवोत्तमोत्तमः । भवदादिगुरुर्मूढैः सामान्य इव वीक्ष्यते ॥ महीयसां च माहात्म्यं भजमानान्भजन्ति ते । द्विषतोपि तथा पापानुपेक्ष्यन्ते क्षमान्विताः । मयापि बाल्ये स्वपितुः प्रजा दृष्ट्वा बुभुक्षिताः। दुःखादशक्ताः संपोष्टुं श्रिया पुष्टास्तु ताः पुरा ॥ तया संविहिताभिश्च मुनिभिर्भवदादयः । विलसन्ति सशक्राद्याः ससुहृन्मित्रबान्धवाः ॥ तया विना क्व देवत्वं क्वैश्वर्यं क्व परिग्रहः । सर्वे भजन्ति जीवन्तो यातनास्विव संस्थिताः ॥ तामृते नैव धर्मार्थौ काममोक्षौ न दूरतः । क्षुधितानां दुर्गतानां कुतो योगसमाधयः ॥ सा च संसारसारैका सर्वलोकैकनायिका। कमला वशगा यस्य त्यक्त्वा त्वामपि शङ्कर ॥ अनौद्धत्येन शौचेन रूपेणार्जवसम्पदा । सर्वातिशयवीर्येण सम्पूर्णस्य महात्मनः ॥ कस्तेन तुल्यतामेति देवदेवेन विष्णुना । यस्यांशांशावतारेण विना सद्यो विलीयते ॥ जगदेतत्तथाप्याहुर्दोषायैतद्विमोहितः । नास्य जन्म नवा मृत्युर्न प्राप्यं स्वार्थ एव वा ॥ कामाद्यासक्तचित्तत्वात्किन्तु सर्वेश्वर प्रभो । तन्मयत्वात्प्रमादाद्वा शक्नोमि पठितुं न चेत् ॥ विष्णोर्नामसहस्रं तत्प्रत्यहं वृषभध्वज । नाम्नैकेन तु येन स्यात्तत्फलं ब्रूहि मे प्रभो ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ रकारादीनि नामानि शृ-

मननं श्रीवासुदेवनाम सहस्र हामन ... देवता सन्तोषणार्थं भगवान् वासुदेवः प्रीयतां ...

ण्वतो मम पार्वति । मनः प्रसन्नतामेति रामनामाभिशङ्कया । रमन्ते योगिनो यत्र सदानन्दे चिदात्मनि । इति रामपदेनासौ परं ब्रह्माभिधीयते ॥ श्रीराम रामरामेति रमे रामे मनोरमे । सहस्रनाम तत्तुल्यं रामनाम वरानने ॥ इति श्रीपद्मपुराणे पार्वतीपरमेश्वरसंवादे परमरहस्ये श्रीवासुदेवनामसहस्रस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

अथ गोविन्दाष्टकम् ॥

ॐसत्यं ज्ञानमनन्तं नित्यमनाकाशं परमाकाशं, गोष्ठप्राङ्गणरिङ्खणलोलमनायासं परमायासम् । मायाकल्पितनानाकारमनाकारं भुवनाकारं, क्ष्मामानाथमनाथं प्रणमत गोविन्दं परमानन्दम् ॥ १ ॥ मृत्स्नामत्सीहेति यशोदाताडनशैशवसन्त्रासं, व्यादितवक्त्रालोकितलोकालोकचतुर्दशलोकालिम् । लोकत्रयपुरमूलस्तम्भं लोकालोकमनालोकं लोकेशं परमेशं प्रण० ॥ २ ॥ त्रैविष्टपरिपुवीरघ्नं क्षितिभारघ्नं भवरोगघ्नं कैवल्यं नवनीताहारमनाहारं भुवनाहारम् । वैमल्यस्फुटचेतोवृत्तिविशेषाभासमनाभासं, शैवं केवलशान्तं प्रणमत० ॥ ३ ॥ गोपालं प्रभुलीलाविग्रहगोपालं कुलगोपालं, गोपीखेलनगोवर्धनधृतिलीलालालितगोपालम् । गोभिर्निगदितगोविन्दस्फुटनामानं बहुनामानं, गोधीगोचरदूरं प्रण० ॥ ४ ॥ गोपीमण्डलगोष्ठीभेदं भेदावस्थमभेदाभं, शश्वद्गोखुरनिर्धूतोद्धतधूलीधूसरसौभाग्यम् । श्रद्धाभक्तिगृहीतानन्दमचिन्त्यं चिन्तितसद्भावं चिन्तामणिमणिमानं प्रण० ॥ ५ ॥ स्नानव्याकुलयोषिद्वस्त्राण्यादायागमुपारूढं, व्यादित्सन्तीरथ दिग्वस्त्रा वस्त्रं दातुमुपाकर्षन्तं ताः । निर्धूतद्वयशोकविमोहं बुद्धं बुद्धेरन्तःस्थं सत्तामात्रशरीरं प्रणमत० ॥ ६ ॥ कान्तं कारणकारणमादि-

मनादिं कालघनाभासं, कालिन्दीगतकालियशिरसि नृत्यन्तं मुहुर्नृत्यन्तम् । कालं कालकलातीतं कलिताशेषं कलिदोषघ्नं कालत्रयगतिहेतुं प्रण० ॥ ७ ॥ वृन्दावनभुवि वृन्दारकगणवृन्दाराधितवन्द्येहं कुन्दाभामलमन्दस्मेरसुधानन्दं सुहृदानन्दम् । वन्द्याशेषमहामुनिमानसवन्द्यानन्दपदद्वन्द्वं, वन्द्याशेषगुणाब्धिं, प्र० ॥८॥ गोविन्दाष्टकमेतदधीते गोविन्दार्पितचेता यो, गोविन्दाच्युतमाधव विष्णो ! गोकुलनायक कृष्णेति । गोविन्दाङ्घ्रिसरोजध्यानसुधाजलधौतसमस्ताघो, गोविन्दं परमानन्दामृतमन्तःस्थं समभ्येति ॥९॥ इति श्रीशङ्कराचार्यकृतं गोविन्दाष्टकम् ॥

अथ श्रीकृष्णलीला ।

ॐ निगमतरोः प्रतिशाखं मृगितं च मया परंब्रह्म । मिलितमिदानीमङ्के गोकुलपङ्केरुहाक्षीणाम् ॥ १ ॥ तप्तं तपोभिरन्यैः फलितं च तद्गोपबालानाम् । आसां यत्कुचकुम्भे नीलनिचोलायते परंब्रह्म ॥२॥ श्रुतिमपरे स्मृतिमपरे भारतमन्ये भजन्तु भवभीताः । अहमपि नन्दं वन्दे यस्यालिन्दे परंब्रह्म ॥ ३ ॥ किं कथयामः कस्मै कस्य मनः प्रत्ययमाधत्ते । रमयति गोपवधूटीकुञ्जकुटीरे परंब्रह्म ॥ ४ ॥ नीतं नीतं नवनवनीतं केन च पीतं पयः क्व मे मुरली । इति समुदीर्य लुठन्तं भूमौ बालं नमामि गोपालम् ॥ ५ ॥ पश्यत बलमबलानामनाविले हृद्बिले प्रबन्धुर्याः । तनुदृष्टिपातरश्म्याऽकृष्टममूर्तं परंब्रह्म ॥ ६ ॥ एतत्त्वामहमर्थयामि सततं रे चित्त चिन्तातुर, मा चिन्तां कुरु चञ्चलेषु विषयेष्वागारदारादिषु । गायन्तं यमुनातटद्रुमतले नीलाम्बुदश्यामलं गोपालं वनमालिनं कमलिनं नन्दात्मजं चिन्तय ॥ ७ ॥ ध्यानाभ्यासवशीकृतेन मनसा तन्निर्गुणं

निष्क्रियं ज्योतिः किञ्चन योगिनो यदि परं पश्यन्ति पश्यन्तु ते। अस्माकं तु तदेव लोचनचमत्काराय भूयाच्चिरं कालिन्दीपुलिनेषु तत्किमपि यन्नीलं तमो धावति ॥८॥ इति कृष्णलीला।

शिवस्तोत्रम्

ॐ विश्वेश्वराय नरकार्णवतारणाय, ज्ञानप्रदाय करुणामृतसागराय। कर्पूरकुन्दधवलेन्दुजटाधराय, दारिद्र्यदुःखदहनाय नमः शिवाय ॥१॥ गौरीप्रियाय निशिराजकलाधराय, लोकान्तकाय भुजगाधिपकङ्कणाय। गङ्गाधराय जलदानवमर्दनाय दारिद्र्यदुःखदहनाय नमः शिवाय ॥ २ ॥ भानुप्रियाय भवसागरनाशनाय कामान्तकाय कमलाप्रियपूजिताय। नेत्रत्रयाय शुभलक्षणलक्षिताय दारिद्र्य० ॥ ३ ॥ पञ्चाननाय फणिराजविभूषणाय स्वर्गापवर्गफलदाय विभूतिदाय। हैमांशुकाय भवनत्रयवन्दिताय दारिद्र्य० ॥ ४ ॥ भक्तिप्रियाय भवरोगभयापहाय दिव्याय दिव्यवसनाय गुणार्णवाय। तेजोमयाय सकलार्थदसंस्थिताय दारिद्र्य० ॥५॥ रामप्रियाय रघुनाथवरप्रदाय नाथप्रियाय नगराजसुताप्रियाय। पुण्याय पुण्यचरिताय सुरार्चिताय दारिद्र्य० ॥६॥ चर्माम्बराय चितिभस्मविलेपनाय भालेक्षणाय मणिकुण्डलमण्डिताय। मञ्जीरपादयुगलाय वृषध्वजाय दारिद्र्य०॥७॥ मुक्ताय यज्ञफलदाय गणेश्वराय गीतप्रियाय वृषभेश्वरवाहनाय। मातङ्गचर्मवसनाय महेश्वराय दारिद्र्य० ॥ ८ ॥ वसिष्ठेन कृतं स्तोत्रं सर्वरोगनिकृन्तनम्। सर्वकामप्रदं नृणां हत्याकोटिविनाशनम् ॥ ९ ॥ ब्रह्मघ्नो वा सुरापो वा स्त्रीहन्तागुरुतल्पगः। यः पठेच्छिवसान्निध्यं शिवसायुज्यमाप्नुयात् ॥ इति वसिष्ठकृतं शिवस्तोत्रम् ॥

अथ महाराज्ञीसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

श्रीदेवी । भगवन्वेदतत्त्वज्ञ तन्त्रमन्त्रविचक्षण । शरण्य सर्वलोकेश शरणागतवत्सल ॥ कथं श्रियमवाप्नोति लोके दारिद्र्यदुःखभाक् । मान्त्रिको भैरवेशान तन्मे गदितुमर्हसि ॥ श्रीभैरवः । या देवी निष्कला राज्ञी भगवत्यऽमलेश्वरी । सा सृजत्यवति व्यक्तं संहरिष्यति तामसी ॥ तस्या नामसहस्रं ते वक्ष्ये स्नेहेन पार्वति । अवाच्यं दुर्लभं लोके दुःखदारिद्र्यनाशनम् ॥ परमार्थप्रदं पुण्यं परमैश्वर्यकारणम् । सर्वागमरहस्याढ्यं सकलार्थप्रदीपकम् ॥ समस्तशोकशमनं महापातकनाशनम् । सर्वमन्त्रमयं दिव्यं राज्ञीनामसहस्रकम् ॥ अस्य श्रीभगवतीराज्ञीनामसहस्रस्य, ब्रह्मा ऋषिः, गायत्रं छन्दः, श्रीभूतेश्वरीराज्ञी देवता, ह्रीं बीजं, सौः शक्तिः, क्लीं कीलकं, आत्मनो वाङ्मनःकायोपार्जितपापनिवारणार्थं महाराज्ञीप्रसादसिद्ध्यर्थं पाठे होमे वा विनियोगः ॥ रां रीं रूं रैं रौं रः इति न्यासः प्राणायामः ॥ ध्यानं ॥ उद्यद्दिवाकरसहस्ररुचिं त्रिनेत्रां सिंहासनोपरिगतामुरगोपवीताम् । खड्गाऽम्बुजाढ्यकलशामृतपात्रहस्तां राज्ञीं भजामि विकसद्वदनारविन्दाम् ॥ ॐराज्यप्रदायै विद्महे पंचदशाक्षर्यै धीमहि । तन्नो राज्ञी प्रचोदयात् ३ मूलं ॐह्रीं श्रींरांक्लींसौःभगवत्यैराज्यैह्रींस्वाहा १०८ ॥ श्रीभैरवः ॥ ॐह्रींश्रींरांमहाराज्ञी क्लींसौःपञ्चदशाक्षरी । ह्रींस्वाहा त्र्यक्षरीविद्या पराभगवती विभा ॥ भास्वती भद्रिका भीमा भर्गरूपा मनस्विनी । माननीया मनीषा च मनोजा च मनोजवा ॥ मानदा मन्त्रविद्या च महाविद्या षडक्षरी । षट्कूटा च त्रिकूटा च त्रयी वेदत्रयी शिवा ॥ शिवाकारा विरूपाक्षी शशिखण्डावतंसिनी । महालक्ष्मी

महोरस्का महौजस्का महोदया ॥ मातङ्गी मोदकाहारा मदिरा-
रुणलोचना । साध्वी शीलवती शाला सुधाकलशधारिणी । ख-
ड्गिनी पद्मिनी पद्मा पद्मकिञ्जल्करञ्जिता । हृत्पद्मवासिनी हृद्य-
पानपात्रधरा धरा ॥ धराधरेन्द्रतनया दक्षिणा दक्षजा दया ।
दयावती महामेधा मोदिनी बोधिनी गदा ॥ गदाधरार्चिता
गोदा गङ्गा गोदावरी गया । महाप्रभावसंहिता महोरगविभू-
षणा ॥ महामुनिकृतातिथ्या माध्वी मानवती मघा । बाला
सरस्वती लक्ष्मीर्दुर्गा दुर्गतिनाशिनी । शारी शरीरमध्यस्था
वैखरी खेचरीश्वरी । शिवदा शिववक्षःस्था कालिका त्रिपुर-
पुरी ॥ पुरारिकुंक्षिमध्यस्था मुरारिहृदयेश्वरी । बलारिरा-
ज्यदा चण्डी चामुण्डा मुण्डधारिणी ॥ मुण्डमालाञ्चिता मु-
द्रा क्षोभदा कर्षणक्षमा । ब्राह्मी नारायणी देवी कौमारी चाप-
राजिता ॥ रुद्राणी च शचीन्द्राणी वाराही वीरसुन्दरी ।
९०० नारसिंही भैरवेशी भैरवाकारभीषणा ॥ नागालङ्कारशोभाढ्या
नागयज्ञोपवीतिनी । नागकङ्कणकेयूरा नागहारा सुरेश्वरी ॥
सुरारिघातिनी पूता पूतना डाकिनी क्रिया । क्रियावती कु-
कृत्या शाकिनी लाकिनी लया ॥ लीलावती रसाकीर्णा ना-
गकन्या मनोहरा । हारकङ्कणशोभाढ्या सदानन्दा शुभङ्करी ॥
भहासिनी मधुमती सरश्रीः सरमोहिनी । महोग्रवपुषी वा-
वामाचारप्रिया सिरा ॥ सुधामयी वेणुकरा वैरहा वामसु-
न्दरी । वारमध्यस्थिता वामा वामनेत्रा शशिप्रभा ॥ शर्मदा
शाङ्करी सीता रवीन्दुशिखिलोचना । मदिरा वारुणी वीणा-
गीतज्ञा मदिरावती ॥ वटस्था वारुणी स्वक्तिर्वटजा वटवासिनी

वटुकी वीरसूर्वन्द्या स्तम्भिनी मोहिनी चमूः[६०] ॥ मुद्गराङ्कुशहस्तेड्या वराभयकरा कुटी । पाटीरद्रुमवल्ली च वटिका वटुकेश्वरी । इष्टदा कृषिभूः [७०]कीटी रेवतीरमणप्रिया । रोहिणी रेवती रम्या रमणा रोमहर्षिणी ॥ रसोल्लासा रसासारा सारिणी तारिणी तडित् ॥ तरी अरित्रहस्ता च तोतुला तरणिप्रभा । रत्नाकरप्रिया रम्भा रत्नालङ्कारशोभिता । रुक्माङ्गदा गदा[९०]हस्ता गदाधरवरप्रदा । षड्रसा द्विरसा माला मालाभरणभूषिता ॥ मालती मल्लिकामोदा मोदकाहारवल्लभा । वल्लरी मधुरा[२००] माया काशी काञ्ची अवन्तिका ॥ हसन्तिका हसन्ती च भ्रामरी च वसन्तिका । क्षेमा क्षेमङ्करी[१०] क्षामा क्षौमवस्त्रा क्षणेश्वरी ॥ क्षणदा क्षेमदा सीरा सीरपाणिसमर्चिता । क्रीता क्रीतातपा क्रूरा[२०] कमनीया कुलेश्वरी ॥ कूर्चबीजा कुठाराढ्या कूर्मिणी कूर्मसुन्दरी । कारुण्या चैव काश्मीरी दूती द्वारवती[३०] ध्रुवा ॥ ध्रुवस्तुता द्रुतगतिः पीठेशी बगलामुखी । सुमुखी शोभनाऽनेकरत्ना ज्वालामुखी नुतिः[४०] ॥ अलकोज्जयिनी भोग्या भङ्ग्या भोगवती बला । धर्मराजपुरी पूर्णा पूर्णसत्वाऽमरावती[५०] ॥ अयोध्या योधनीया च युगमाता च यक्षिणी । यज्ञेश्वरी योगगम्या योगिध्येया यशस्विनी ॥ यशोवती च शोभाङ्गी[६०] चारुहासा चलाचला । हरेश्वरी हरेर्माया मायिनी वायुवेगिनी ॥ अम्बालिकाऽम्बा भर्गेशी भृगुकूटा[७०] महामतिः । कोशेश्वरी च कमला कीर्तिदा कीर्तिवर्धिनी ॥ कठोरवाक् कुहूमूर्तिश्चन्द्रबिम्बसमानना । चन्द्रकुङ्कुमलिप्ताङ्गी कनकाचलवासिनी ॥ मलयाचलसानुस्था हिमाद्रितनया तनुः । हिमाद्रि-

कुक्षिदेशस्था कुब्जिका कोसलेश्वरी ॥ कारैकनिगडा गूढा गूढ-
गुल्फाऽतिगोपिता[९०] । तनुजा तनुरूपा च चापबाणधरा नुतिः[३००]।
धुरीणा धूम्रवाराही धूम्रकेशाऽरुणानना । अरुणेशी रतिः स्वा-
तिर्गरिष्ठा च गरीयसी ॥ महानसी महाकारा सुरासुरभयंकरी।
अणुरूपा बृहज्ज्योतिरनिरुद्धा सरस्वती[१०] ॥ श्यामा श्याममुखी
शान्ता शान्तसन्तापहारिणी । गौर्गुण्या गोमयी गुह्या गोमती गु-
रुर्वाक्[२०] गतिः ॥ गीतसन्तोषसंसक्ता ग्राहिणी ग्रहिणी गुहा । गण-
प्रिया गजगतिर्गान्धारी गन्धमोदिनी ॥ गन्धमादन[३०]सानुस्था स-
ह्याचलकृतालया । गजाननप्रिया गव्या ग्रामिका ग्राहवाहना॥
गुहप्रसूर्गुहावासा ग्रहमालाविभूषणा । कावेरी कुहकभ्रान्ति[४०]स्तर्क-
विद्या प्रियङ्करी । पीताम्बरा पटाकारा पताका सृष्टिदा सुधा॥
दाक्षायणी दक्षसुता दक्षयज्ञविनाशिनी[५०] । ताराचक्रस्थिता तारा
तुरी तुर्या तुटिस्तुला ॥ सन्ध्यात्रयी सन्धिजरा सन्ध्या तारुण्य-
लालिता[६०] । ललिता लोहिता लुम्पा चम्पा कम्पा कुणस्तृणिः ॥
स्तुतिः सत्यवती स्वस्था समानी[७०] मानवर्धिनी । मनोमयी मन-
स्तुष्टिः कामधेनुः सनातनी ॥ सूक्ष्मरूपा सूक्ष्ममुखी स्थूलरूपा
कलावती । तलातला[८०]श्रया सिन्धुरुद्ध्यम्बिका लम्बिका जया ॥
सौदामिनी महादेवी सनकार्षिसमर्चिता । मन्दाकिनी च
यमुना विपाशा[९०] नर्मदानदी ॥ गण्डकी रावनी सिप्रा वितस्ता
च सरस्वती । रेवा चैरावती चेक्षुमती सागर[४००]वासिनी ॥
देवकी देवमाता च देवेशी देवसुन्दरी । दैत्यघ्नी दमनी दाता
दितिर्दितिजसुन्दरी ॥ विद्याधरी[१०] च विद्येशी विद्याधरजसु-
न्दरी । मेनका चित्रलेखा च चित्रिणी च तिलोत्तमा ॥

उर्वशी मोहिनी रम्भा अप्सरोगणसुन्दरी ॥ यक्षिणी यक्षलोकेशी नरवाहनपूजिता ॥ यक्षेन्द्रतनया योग्या यक्षनायकसुन्दरी । मन्दोदरी करालाक्षी मेघनादवरप्रदा ॥ मेघवाहनसन्तुष्टा मेघमूर्तिश्च राक्षसी । रक्षोहर्त्री केकसी च रक्षोनायकसुन्दरी ॥ किन्नरी कम्बुकण्ठी च कलकण्ठस्वना स्वधा । किंमुखी हयवक्त्रा च केला किन्नरसुन्दरी । पिशाची राजमातङ्गी चोच्छिष्टपदसंस्थिता । महापिशाचिनी चान्द्री पिशाचकुलसुन्दरी ॥ गुह्येश्वरी गुह्यरूपा गुर्वी गुह्यकसुन्दरी । सिद्धिप्रदा सिद्धवधूः सिद्धेशी सिद्धसुन्दरी ॥ भूतेश्वरी भूतलया भूतधात्री भयापहा । भूतभीतिहरी भव्या भूतजा भूतसुन्दरी ॥ पृथ्वी पार्थिवलोकेशी पृथा विष्णुसमर्चिता । वसुन्धरा वसुनता पृथिवी भूमिसुन्दरी ॥ अम्बोधितनया लुप्ता जलजाक्षी जलेश्वरी । अमूर्तिरम्मयी मारी जलस्था जलसुन्दरी ॥ तेजस्विनी महोधात्री तेजस्वी सूर्यबिम्बगा । सूर्यकान्तिः सूर्यतेजास्तेजोरूपैकसुन्दरी ॥ वायुवाहा वायुमुखी वायुलोकैकसुन्दरी । गगनस्था खेचरेशी शून्यरूपा निराकृतिः ॥ निराभासा भासमाना द्युतिराकाशसुन्दरी । क्षितिमूर्तिधराऽनन्ता क्षितिभृल्लोकसुन्दरी ॥ अब्धियाना रत्नशोभा वारुणेशी वरायुधा । पाशहस्ता पोषणा च वरुणेश्वरसुन्दरी ॥ अतिलोकरुचिर्ज्योतिः पञ्चाननगतिस्थितिः । प्राणापानसमानेशा चोदानव्यानरूपिणी ॥ पञ्चवातगतिर्नाडीरूपिणी वातसुन्दरी । अग्निरूपा वह्निशिखा वडवानलसन्निभा ॥ हेतिर्हव्यहुतज्योतिरग्निजा वह्निसुन्दरी । सोमेश्वरी सोमकला सोमपानपरायणा ॥ सौम्यानना

सौम्यरूपा सोमस्था सोमसुन्दरी । सूर्यप्रभा सूर्यमुखी सूर्यजा सूर्यसुन्दरी ॥ याज्ञिकी यज्ञभागेच्छा यजमानवरप्रदा[४०] । याजकी यज्ञविद्या च यजमानैकसुन्दरी ॥ आकाशगामिनी वन्द्या शब्दजाऽकाशसुन्दरी । मीनप्रिया मीननेत्रा मीनेशा[५०] मीनसुन्दरी ॥ कूर्मपृष्ठगता कूर्मी कूर्मजा कूर्मरूपिणी । वाराही वीरसूर्वन्द्या वरारोहा मृगेक्षणा[६०] ॥ वराहमूर्तिर्वाचाला दंष्ट्रा वाराहसुन्दरी । नरसिंहाकृतिर्देवी दुष्टदैत्यनिषूदना ॥ प्रद्युम्नवरदा नारी नारसिंहैकसुन्दरी[७०] । वामजा वामनाकारा नारायणपरायणा ॥ बलिदानवदर्पघ्नी वामा वामनसुन्दरी । रामप्रिया रामकीला क्षत्रवंशक्षयङ्करी ॥ धर्न[८०]पुत्री राजकन्या रामा परशुधारिणी । भार्गवी भार्गवेष्टा च जमदग्निवरप्रदा । कुठारधारिणी रात्रिर्जामदग्न्यैकसुन्दरी । सीता[९०] लक्ष्मणसेव्या च रक्षःकुलविनाशिनी ॥ रामप्रिया च शत्रुघ्नी शत्रुघ्नभरतेष्टदा । लावण्यामृतधाराढ्या लवणासुरघातिनी ॥ लोहितास्या प्रसन्नास्या सुरामा[१००] रामसुन्दरी । कृष्णकेशा कृष्णमुखी यादवान्तकरी लया ॥ यादोगणार्चिता योग्या राधा श्रीकृष्णसुन्दरी । बुद्ध[१०]प्रसूर्बुद्धदेवी जिनमार्गपरायणा ॥ जितक्रोधा जितालस्या जिनसेव्या जितेन्द्रिया । जिनवंशधरोग्रा च नीलान्ता बुद्धसुन्दरी[२०] ॥ काली कोलाहलप्रीता प्रेतवाहा पुरेश्वरी । कल्किप्रिया कम्बुधरा कलिकालैकसुन्दरी । विष्णुमाया ब्रह्ममाया शाम्भवी[३०] शववाहना ॥ इन्द्रावरजवक्त्रस्था स्थाणुपती पलालिनी । जृम्भिनी जृम्भहर्त्री च लम्बमानकचाऽकुला ॥ कुलाकुलपदेशानी पददानफलप्रदा[४०] । कुलवागीश्वरी कुल्या कुलजा कुलसुन्दरी ॥ पुरन्दरेष्टा कारुण्यालया पुण्यजने

श्वरी ॥ पुण्योत्साहा पापहर्त्री पाकशासनसुन्दरी[५] ॥ सूर्यकोटि-
प्रतीकाशा सूर्यतेजोमयी मषी । लेखनी अजिता रज्जुरूपिणी
सूर्यसुन्दरी ॥ चन्द्रिका च सुधाधारा ज्योत्स्ना[६] शीतांशुसुन्दरी ।
लोलाक्षी च शताक्षी च सहस्राक्षी सहस्रपात् ॥ सहस्रशीर्षा
चन्द्राक्षी सहस्रभुजवल्लिका । कोटिरत्नांशुशोभाढ्या शुभ्रवस्त्रा[७]
शतानना ॥ शतानन्दा श्रुतिधरा पिङ्गलेडोग्रनादिनी । सुषुम्णा
हारकेयूरनूपुरारावसंकुला ॥ घोरनादा घोरमुखी[८] चोन्मुखी
चोल्मुकायुधा । गोपिता गुर्जरी गाथा गायत्री वेदवल्लभा ॥
वल्लकी सुरनादा च नादविद्या[९] नदीतटी । विन्दुरूपा चक्रयो-
निर्विन्दुनादस्वरूपिणी ॥ चक्रेश्वरी भैरवेशी महाभैरववल्लभा ।
कालभैरवबल्या च कल्पान्तरङ्गनर्तकी ॥ प्रलयानलधूम्राभा[१०]
योनिमध्यकृतालया । भूचरीखेचरीमुद्रा नवमुद्राविलासिनी ॥
वियोगिनी श्मशानस्था श्मशानार्चनतोषिता । भास्वराङ्गी
भर्गशिखा भर्गवामाङ्गवासिनी ॥ भद्रकाली[१] विश्वकाली श्रीकाली
मेघकालिका । नीलकाली कालरात्रिः काली कामेशकालिका ॥
इन्द्रकाली पूर्वकाली पश्चिमाम्नायकालिका[२] । श्मशानकालिका
श्रींह्रींकाली श्रीकृष्णकालिका ॥ क्रींकारोत्तरकाली श्रींहुंह्रींद-
क्षिणकालिका । सुन्दरी त्रिपुरेशानी त्रिकूटा त्रिपुरार्चिता ॥
त्रिनेत्रा[३] त्रिपुराध्यक्षा त्रिपुटा पुटभैरवी । त्रिलोकजननी त्रेता
महात्रिपुरसुन्दरी ॥ कामेश्वरी कामकला कालकामेशसुन्दरी ।
द्व्यक्षरी[४] त्र्यक्षरीदेवी भावना भुवनेश्वरी ॥ एकाक्षरी चतुष्कूटा
त्रिकूटेशी लयेश्वरी । चतुर्वर्णा चतुर्वेशी वर्णाढ्या[५] चतुरक्षरी ॥
पञ्चाक्षरी च षट्चक्रा षट्कूटा च षडक्षरी । सप्ताक्षरी नवीनीवी

परमाष्टाक्षरीश्वरी ॥ नवमी पञ्चमी षष्ठी नागेशी च नवाक्षरी। दशाक्षरी दशास्येशी देविकैकादशाक्षरी ॥ द्वादशादित्यसंकाशा द्वादशी द्वादशाक्षरी । त्रयोदशी वेदगर्भा वाद्या त्रयोदशाक्षरी॥ चतुर्दशाक्षरीविद्या विद्या पञ्चदशाक्षरी । षोडशी सर्वविद्येशी महाश्रीषोडशाक्षरी ॥ महाश्रीषोडशीविद्या चिन्तामणिमनुप्रिया। द्वाविंशत्यक्षरी श्यामा महाकालकुटुम्बिनी ॥ वज्रतारा कालतारा नारीतारोग्रतारिणी । कामतारा शब्दतारा शब्दतारा रसाश्रया ॥ रूपतारा गन्धतारा महानीलसरस्वती । कामज्वाला वह्निज्वाला ब्रह्मज्वाला जटाकुला ॥ विष्णुज्वाला जिष्णुशिखा भद्रज्वाला करालिनी । विकरालमुखी देवी कराली भूतिभूषणा ॥ चिता शवासना चिन्ता चितामण्डलमध्यगा । भूतभैरवसेव्या च भूतभैरवपालिनी ॥ बन्धकी बद्धसम्बन्धा भवबन्धविनाशिनी । भवानी देवदेवेशी दीक्षा दीक्षितपूजिता ॥ साधकेशी सिद्धिदात्री साधकानन्दवर्धिनी । साधकाश्रयभूता च साधकेष्टफलप्रदा ॥ रजोवती राजसी च रजकी च रजस्वला । पुष्पप्रिया पुष्पवती स्वयम्भूः पुष्पमालिका ॥ स्वयम्भूपुष्पगन्धाढ्या पुलस्त्यसुतघातिनी । पात्रहस्ता सुरापात्रार्पिताशा पीतभूषणा ॥ पिङ्गानना पिङ्गकेशी पिङ्गला पिङ्गलेश्वरी । मङ्गला मङ्गलेशानी सर्वमङ्गलमङ्गला ॥ पुरूरवेश्वरी पाशधरा चापधराऽध्वरा । पुण्यधात्री पुण्यमयी पुण्यलोकनिवासिनी ॥ होतृसेव्या हकारस्था मकारस्था सुखावहा । सुखी शोभावती सत्या सत्याचारपरायणा ॥ सत्यार्चना कुलेशानी वासुदेवकलाश्रया । सद्योजातकलादेवी शिवा घोरकलाकृतिः ॥ शर्वरी

क्षीरसदृशी क्षीरनीरविवेकिनी । वितर्कनिलया नित्या नित्यक्लिन्ना पराम्बिका ॥ पुरारिदयिता दीर्घा दीर्घनासाऽल्पभाषिणी । काशिका कौशिकी कोशी कोशदा रूपवर्धिनी ॥ तुष्टिः पुष्टिः प्रजा प्रीता पूजिका पूजकप्रिया । प्रजावती गर्भवती गर्भपोषणपोषिता । शुक्लवासाः शुक्लरूपा शुचिहासा जयावहा । जानकी जन्यजनका जनतोषणतत्परा ॥ वादप्रिया वाद्यरता वन्दिता वातसुन्दरी । वाक्स्तम्भिनी कीरवाणी धीरा धीरधुरन्धरी ॥ स्तनन्धयी सामधेनी निरानन्दा निरालया । समस्तसुखदा शारी वारांनिधिवरप्रदा ॥ वालुकी वीरपानेष्टा वसुदात्री वसुप्रिया । शुक्रानन्दा शुक्ररसा शुक्रपूज्या शुकप्रिया ॥ शुकी च शुकहस्ता च समस्तनरकान्तका । समस्ततत्त्वनिलया भगरूपा भगेश्वरी ॥ भगविम्बा भगा हृद्या भगलिङ्गस्वरूपिणी । भगलिङ्गेश्वरी श्रीदा भगलिङ्गाऽमृतस्रवा ॥ क्षीराशना क्षीररुचिराऽज्यपानपरायणा । मधुपानपरा प्रौढा पीवरांसा परम्परा ॥ पिलम्पिला पटोलेशा पाटलाऽरुणलोचना । क्षीराम्बुधिप्रिया क्षीवा सरला सरलायुधा ॥ सङ्ग्रामा सुनया स्रस्ता संसृतिः सनकेश्वरी । कन्या कनकलेखा च कान्यकुब्जनिवासिनी ॥ काञ्चनाभतनुः काष्ठा कुष्ठरोगविनाशिनी । कठोरमूर्धजा कुन्ती कुन्तायुधधरा धृतिः ॥ चर्माम्बरा क्रूरनखी कठोराक्षी चतुर्भुजा । चतुर्वेदप्रिया चर्या चतुर्वर्गफलप्रदा ॥ ब्रह्माण्डचारिणी स्फूर्तिर्ब्रह्माणी ब्रह्मसंमिता । सत्कारकारिणी मूर्तिः सूतिका लतिका लता ॥ कल्पवल्ली कृशाङ्गी च कल्पपादपवासिनी । कल्पपाशा महाविद्या विद्याराज्ञी सुखाश्रया ॥ भूतराज्ञी विश्व-

राज्ञी लोकराज्ञी शिवाश्रयाँ । ब्रह्मराज्ञी विष्णुराज्ञी रुद्रराज्ञी जटाश्रया ॥ नागराज्ञी वंशराज्ञी वीरराज्ञी रजःप्रिया । सत्वराज्ञी तमो[१०००]राज्ञी गुणराज्ञी चलाचला । वसुराज्ञी सत्यराज्ञी तपोराज्ञी जयप्रिया । मन्त्रराज्ञी वेदराज्ञी तन्त्रराज्ञी श्रुतिप्रियाँ । देवराज्ञी मन्त्रिराज्ञी दैत्यराज्ञी दयाकरा । कालराज्ञी प्रजाराज्ञी तेजोराज्ञी हराश्रया ॥ गजराज्ञी गदा[२]राँज्ञी गणराज्ञी गुणाश्रया । पृथ्वीराज्ञी पयोराज्ञी वायुराज्ञी मदालसा ॥ सुराराज्ञी सुधाराज्ञी भीमराज्ञी भयोज्झि[३]ताँ । तथ्यराज्ञी जयाराज्ञी महाराज्ञी कुलाकृतिः ॥ वामराज्ञी चैनराज्ञी हलिराज्ञी हलेश्वरी । पराराज्ञी यक्षराँज्ञी भूतराज्ञी शवासना ॥ वटुराज्ञी प्रेतराज्ञी शेषराज्ञी शमप्रदा । आकाशराज्ञी राज्येशी राज्यराज्ञी रतिप्रियाँ ॥ पातालराज्ञी भूराज्ञी प्रेमराज्ञी विषापहा । सिद्धराज्ञी विभाराज्ञी ज्योतीराज्ञी विभास्वरी ॥ भास्वद्राज्ञी चन्द्र[६]राँज्ञी ताराराज्ञी खवासिनी । ग्रहराज्ञी लताराज्ञी वृक्षराज्ञी मतिप्रदा ॥ धीरराज्ञी मनोराज्ञी मनुराज्ञी च काश्यँपी । मुनिराज्ञी रत्नराज्ञी युगराज्ञी मणिप्रभा ॥ सिन्धुराज्ञी नदीराज्ञी नदराज्ञी दरीस्थितिः । बिन्दुराज्ञी नादँराज्ञी त्वात्मराज्ञी च सद्गतिः । पुत्रराज्ञी ध्यानराज्ञी जयराज्ञी सदेश्वरी । ईशानराज्ञी राज्ञीशी स्वाहाराज्ञी महत्तराँ ॥ वह्निराज्ञी योगराज्ञी यज्ञराज्ञी चिदाकृतिः । जगद्राज्ञी तत्वराज्ञी वाग्राज्ञी विश्वरूपिणी ॥ पञ्चदशाक्षरीराज्ञी ॐह्रींभूतेश्वरीश्वरी ॥ इति नामस्तोत्रम् ॥ अथ नामावली ॥

ॐह्रींश्रींरांमहाराज्ञ्यै स्वाहा, क्लींसौःपञ्चादशाक्षर्यैह्रीं स्वाहा, त्र्यक्षरीविद्यायै, पराभगवत्यै, विभायै, भास्वत्यै, भद्रि-

कायै, भीमायै, भर्गरूपायै, महस्विन्यै,[१०] माननीयायै, मनीषायै, मनोजायै, मनोजवायै, मानदायै, मन्त्रविद्यायै, महाविद्यायै, षडक्षर्यै, षट्कूटायै, त्रिकूटायै,[२०] त्रय्यै, वेदत्रय्यै, शिवायै, शिवाकारायै, विरूपाक्ष्यै, शशिखण्डावतंसिन्यै, महालक्ष्म्यै, महोरस्कायै, महौजस्कायै, महोदर्यायै,[३०] मातङ्ग्यै, मोदकाहारायै, मदिरारुणलोचनायै, साध्व्यै, शीलवत्यै, शालायै, सुधाकलशधारिण्यै, खड्गिन्यै, पद्मिन्यै, पद्मायै,[४०] पद्मकिञ्जल्करञ्जितायै, हृत्पद्मवासिन्यै, हृद्यायै, पानपात्रधरायै, धरायै, धराधरेन्द्रतनयायै, दक्षिणायै, दक्षजायै, दयायै, दयावत्यै,[५०] महामेधायै, मेदिन्यै, बोधिन्यै, गदायै, गदाधरार्चितायै, गोधायै, गङ्गायै, गोदावर्यै, गयायै, महाप्रभावसहितायै,[६०] महोरगविभूषणायै, महामुनिकृतातिथ्यायै, माध्व्यै, मानवत्यै, मघायै, बालायै, सरस्वत्यै, लक्ष्म्यै, दुर्गायै, दुर्गतिनाशिन्यै,[७०] शार्यै, शरीरमध्यस्थायै, वैखर्यै, खेचरीश्वर्यै, शिवदायै, शिववक्षःस्थायै, कालिकायै, त्रिपुरायै, पुर्यै, पुरारिकुक्षिमध्यस्थायै,[८०] मुरारिहृदयेश्वर्यै, बलारिराज्यदायै, चण्ड्यै, चामुण्डायै, मुण्डधारिण्यै, मुण्डमालाञ्चितायै, मुद्रायै, क्षोभदायै, कर्षणक्षमायै, ब्राह्म्यै,[९०] नारायणीदेव्यै, कौमार्यै, अपराजितायै, रुद्राण्यै, शच्यै, इन्द्राण्यै, वाराह्यै, वीरसुन्दर्यै, नारसिंह्यै "तेजोसि" भैरवेश्यै स्वाहा[१००] ॥ ध्यानं ॥ भैरवाकारभीषणायै, नागालङ्कारशोभाढ्यायै, नागयज्ञोपवीतिन्यै, नागकङ्कणकेयूरायै, नागहारायै, सुरेश्वर्यै, सुरारिघातिन्यै, पूतायै, पूतनायै, डाकिन्यैक्रियायै, क्रियावत्यै, कुर्यै, कृत्यायै,

शाकिन्यै, हाकिन्यै, लयायै, लीलावत्यै, रसाकीर्णायै, नागकन्यायै, मनोहरायै, हारकङ्कणशोभाढ्यायै, सदानन्दायै, शुभङ्कर्यै, प्रहासिन्यै, मधुमत्यै, सरश्रियै, सरमोहिन्यै, महोग्रवपुष्यै, वार्तायै, वामाचारप्रियायै, सिरायै, सुधामय्यै, वेणुकरायै, वैरहायै, वामसुन्दर्यै, वारमध्यस्थितायै, वामायै, वामनेत्रायै, शशिप्रभायै, शर्मदायै, शाङ्कर्यै, सीतायै, रवीन्दुशिखिलोचनायै, मदिरायै, वारुण्यै, वीणायै, गीतज्ञायै, मदिरावत्यै, वटस्थायै, वारुण्यै, सूक्तये, वटुजायै, वटुवासिन्यै, वटुक्यै, वीरसुवे, वन्ध्यायै, स्तम्भिन्यै, मोहिन्यै, चम्वै, मुद्गराङ्कुशहस्तायै, ईड्यायै, वराभयकरायै, कुट्यै, पाटीरद्रुमवल्लर्यै, वटिकायै, वटुकेश्वर्यै, इष्टदायै, कृषिभुवे, कीर्त्यै, रेवतीरमणप्रियायै, रोहिण्यै, रेवत्यै, रम्यायै, रमणायै, रोमहर्षिण्यै, रसोल्लासायै, रसासारायै, सारिण्यै, तारिण्यै, तडिते, तर्यै, अरित्रहस्तायै, तोतुलायै, तरणिप्रभायै, रत्नाकरप्रियायै, रम्भायै, रत्नालङ्कारशोभितायै, रुक्माङ्गदायै, गदाहस्तायै, गदाधरवरप्रदायै, षड्रसायै, द्विरसायै, मालायै, मालाभरणभूषितायै, मालत्यै, मल्लिकामोदायै, मोदकाहारवल्लभायै, वल्लर्यै, मधुरायै, "तेजोसि" मायायै, स्वाहा २००

॥ ध्यानं ॥ काश्यै, काञ्च्यै, अवन्तिकायै, हसन्तिकायै, हसन्त्यै, भ्रामर्यै, वसन्तिकायै, क्षेमायै, क्षेमङ्कर्यै, क्षामायै, क्षौमवस्त्रायै, क्षणेश्वर्यै, क्षणदायै, क्षेमदायै, सीरायै, सीरपाणिसमर्चितायै, क्रीतायै, क्रीतातपायै, क्रूरायै, कमनीयायै, कुलेश्वर्यै, कूर्चबीजायै, कुठाराढ्यायै, कूर्मिण्यै, कूर्मसुन्दर्यै, कारुण्यायै, काश्मीर्यै, दूत्यै, द्वारवत्यै, ध्रुवायै, ध्रुवस्तुतायै, ध्रुवगतये, पी-

ठेश्यै, बगलामुख्यै, सुमुख्यै, शोभनायै, अनेकरत्नायै, ज्वाला-
मुख्यै, नुतये, अलकायै[४०], उज्जयिन्यै, भोग्यायै, भंग्यायै, भोग-
वत्यै, बलायै, धर्मराजपुर्यै, पूर्णायै, पूर्णसत्वायै, अमरावत्यै,
अयोध्यायै[५०], योधिनीयायै, युगमात्रे, यक्षिण्यै, यज्ञेश्वर्यै, योगग-
म्यायै, योगिध्येयायै, यशस्विन्यै, यशोवत्यै, शोभाङ्ग्यै, चारु-
हासायै[६०], चलाचलायै, हरेश्वर्यै, हरेर्मायायै, मायिन्यै, वायु-
वेगिन्यै, अम्बालिकायै, अम्बायै, भर्गेश्यै, भृगुकूटायै, महा-
मतये[७०], कोशेश्वर्यै, कमलायै, कीर्तिदायै, कीर्तिवर्धिन्यै, कठोर-
वाचे, कुहूमूर्तये, चन्द्रबिम्बसमाननायै, चन्द्रकुङ्कुमलिप्ताङ्ग्यै,
कनकाचलवासिन्यै, मलयाचलसानुस्थायै[८०], हिमाद्रितनयायै,
तन्वे, हिमाद्रिकुक्षिदेशस्थायै, कुब्जिकायै, कोसलेश्वर्यै, कारैकनि-
गडायै, गूढायै, गूढगुल्फायै, अतिगोपितायै, तनुजायै[९०], तनुरू-
पायै, चापबाणधरायै, नुतये, धुरीणायै, धूम्रवाराह्यै, धूम्रके-
शायै, अरुणाननायै, अरुणेश्यै, रतये, "तेजोसि" स्वात्यै स्वाहा
३०० ॥ ध्यानं ॥ गरिष्ठायै, गरीयस्यै, महानस्यै, महाकारायै,
सुरासुरभयङ्कर्यै, अणुरूपायै, बृहज्ज्योतिषे, अनिरुद्धायै, सर-
स्वत्यै, श्यामायै[१०], श्याममुख्यै, शान्तायै, शान्तसन्तापहारिण्यै,
गवे, गुण्यायै, गोमय्यै, गुह्यायै, गोमत्यै, गुरुवाचे, गर्तये[२०],
गीतसन्तोषसंसक्तायै, ग्राहिण्यै, ग्रहिण्यै, गुहायै, गणप्रियायै,
गजगतये, गान्धार्यै, गन्धमोदिन्यै, गन्धमादनसानुस्थायै,
सह्याचलकृतालयायै[३०], गजाननप्रियायै, गव्यायै, ग्रामिकायै,
ग्रहवाहनायै, गुहप्रस्वै, गुहावासायै, ग्रहमालाविभूषणायै, का-
वीर्यै, कुहकभ्रान्त्यै, तर्कविद्यायै[४०], प्रियङ्कर्यै, पीताम्बरायै, पटा-

कारायै, पताकायै, सृष्टिदायै, सुधायै, दाक्षायण्यै, दक्षसुतायै, दक्षयज्ञविनाशिन्यै, ताराचक्रस्थितायै, तारायै, तुर्यै, तुर्यायै, तुटयै, तुलायै, सन्ध्यात्रय्यै, सन्धिजरायै, सन्ध्यायै, तारण्यललितायै, ललितायै, लोहितायै, लुम्पायै, चम्पायै, कम्पायै, कुणत्कुणये, सृतये, सत्यवत्यै, स्वस्थायै, समानायै, मानवर्धिन्यै, मनोमय्यै, मनस्तुष्ट्यै, कामधेन्वै, सनातन्यै, सूक्ष्मरूपायै, सूक्ष्ममुख्यै, स्थूलरूपायै, कलावत्यै, तलातलाश्रयायै, सिन्धवे, त्र्यम्बिकायै, लम्बिकायै, जयायै, सौदामिन्यै, महादेव्यै, सनकर्षिसमर्चितायै, मन्दाकिन्यै, यमुनायै, विपाशायै, नर्मदानद्यै, गण्डक्यै, इरावत्यै, सिप्रायै, वितस्तायै, सरस्वत्यै, रेवायै, ऐरावत्यै, इक्षुमत्यै, सागरवासिन्यै, "तेजोऽसि" देवक्यै, स्वाहा ॥ ४०० । ध्यानं ॥ देवमात्रे, देवेश्यै, देवसुन्दर्यै, दैत्यघ्न्यै, दमन्यै, दात्रे, दित्यै, दितिजसुन्दर्यै, विद्याधर्यै, विद्येश्यै, विद्याधरजसुन्दर्यै, मेनकायै, चित्रलेखायै, चित्रिण्यै, तिलोत्तमायै, उर्वश्यै, मोहिन्यै, रम्भायै, अप्सरोगणसुन्दर्यै, यक्षिण्यै, यक्षलोकेश्यै, नरवाहनपूजितायै, यक्षेन्द्रतनयायै, योग्यायै, यक्षनायकसुन्दर्यै, मन्दोदर्यै, करालाक्ष्यै, मेघनादवरप्रदायै, मेघवाहनसन्तुष्टायै, मेघमूर्तये, राक्षस्यै, रक्षोहर्त्र्यै, कैकस्यै, रक्षोनायकसुन्दर्यै, किन्नर्यै, कम्बुकण्ठ्यै, कलकण्ठस्वनायै, स्वधायै, किंमुख्यै, हयवक्त्रायै, केलायै, किन्नरीसुन्दर्यै, पिशाच्यै, राजमातङ्ग्यै, उच्छिष्टपदसंस्थितायै, महापिशाचिन्यै, चान्द्र्यै, पिशाचकुलसुन्दर्यै, गुह्येश्वर्यै, गुह्यरूपायै, गुर्व्यै, गुह्यकसुन्दर्यै, सिद्धिप्रदायै, सिद्धवध्व्यै, सिद्धेश्यै, सिद्ध

सुन्दर्यै, भूतेश्वर्यै, भूतलयायै, भूतधात्र्यै, भयापहायै, भूतभीतिहर्यै, भव्यायै, भूतजायै, भूतसुन्दर्यै, पृथ्व्यै, पार्थिवलोकेश्यै, पृथायै, विष्णुसमर्चितायै, वसुन्धरायै, वसुनतायै, पृथिव्यै, भूमिसुन्दर्यै, अम्भोधितनयायै, लुप्तायै, जलजाक्ष्यै, जलेश्वर्यै, अमूर्तये, अम्मय्यै, मार्यै, जलस्थायै, जलसुन्दर्यै, तेजस्विन्यै, महोधात्र्यै, तेजस्व्यै, सूर्यविम्बगायै, सूर्यकान्तये, सूर्यतेजसे, तेजोरूपायै, एकसुन्दर्यै, वायुवाहायै, वायुमुख्यै, वायुलोकैकसुन्दर्यै, गगनस्थायै, देवचरिण्यै, शून्यरूपायै, निराकृतये, निराभासायै, भासमानायै, द्युतये "तेजोसि" आकाशसुन्दर्यै स्वाहा ५०० । ध्यानम् ॥ ॐक्षितिमूर्तिधरायै, अनन्तायै, क्षितिभृते, लोकसुन्दर्यै, अब्धियानायै, रत्नशोभायै, वारुणेश्यै, वरायुधायै, पाशहस्तायै, पोषणायै, वरुणेश्वरसुन्दर्यै, अतिलोकरुचये, ज्योतिषे, पञ्चाननकृतास्थितये, प्राणापानसमानेशायै, उदानव्यानरूपिण्यै, पञ्चवातगतये, नाडीरूपिण्यै, वातसुन्दर्यै, अग्निरूपायै, वह्निशिखायै, वाडवानलसन्निभायै, हेतये, हव्यहृतज्योतिषे, अग्निजायै, वह्निसुन्दर्यै, सोमेश्वर्यै, सोमकलायै, सोमपानपरायणायै, सौम्याननायै, सौम्यरूपायै, सोमस्थायै, सोमसुन्दर्यै, सूर्यप्रभायै, सूर्यमुख्यै, सूर्यजायै, सूर्यसुन्दर्यै, याज्ञिक्यै, यज्ञभागेच्छायै, यजमानवरप्रदायै, याजक्यै, यज्ञविद्यायै, यजमानैकसुन्दर्यै, आकाशगामिन्यै, वन्द्यायै, शब्दजायै, आकाशसुन्दर्यै, मीनप्रियायै, मीननेत्रायै, मीनेशायै, मीनसुन्दर्यै, कूर्मपृष्ठगतायै, कूर्म्यै, कूर्मजायै, कूर्मरूपिण्यै, वाराह्यै, वीरस्वै, वद्यायै, वरारोहायै, मृगेक्षणायै, वराहमूर्त्तये, वाचालायै, दं-

ष्ट्रायै, वाराहसुन्दर्यै, नारसिंहाकृतये, देव्यै, दुष्टदैत्यनिषूद-
नायै, प्रद्युम्नवरदायै, नार्यै, नारसिंहैकसुन्दर्यै, वामजायै, वाम-
नायै, कारायै, नारायणपरायणायै, बलिदानवदर्पघ्न्यै, वामायै,
वामनसुन्दर्यै, रामप्रियायै, रामकीलायै, क्षत्रवंशक्षयङ्कर्यै, धन-
पुत्र्यै, राजकन्यायै, रामायै, परशुधारिण्यै, भार्गव्यै, भार्गवे-
ष्टायै, जमदग्निवरप्रदायै, कुठारधारिण्यै, रात्र्यै, जामदग्न्यैकसु-
न्दर्यै, सीतायै, लक्ष्मणसेव्यायै, रक्षःकुलविनाशिन्यै, रामप्रि-
यायै, शत्रुघ्न्यै, शत्रुघ्नभरतेष्टदायै, लावण्यामृतधाराढ्यायै, लव-
णासुरघातिन्यै, लोहितास्यायै, "तेजोऽसि" प्रसन्नास्यायै स्वाहा
६०० ॥ ध्यानम् ॥ सुरामायै, रामसुन्दर्यै, कृष्णकेशायै, कृष्ण-
मुख्यै, यादवान्तकर्यै, लयायै, यादोगणार्चितायै, योग्यायै,
राधायै, श्रीकृष्णसुन्दर्यै, बुद्धप्रस्वै, बुद्धदेव्यै, जिनमार्गपराय-
णायै, जितक्रोधायै, जितालस्यायै, जिनसेव्यायै, जितेन्द्रियायै,
जिनवंशधरायै, उग्रायै, नीलान्तायै, बुद्धसुन्दर्यै, काल्यै, को-
लाहलप्रीतायै, प्रेतवाहायै, पुरीश्वर्यै, कल्किप्रियायै, कम्बुधरायै,
कलिकालैकसुन्दर्यै, विष्णुमायायै, ब्रह्ममायायै, शाम्भव्यै, शव-
वाहनायै, इन्द्रावरजवक्षःस्थायै, स्थाणुपत्न्यै, पलालिन्यै, जृम्भि-
न्यै, जृम्भहर्त्र्यै, लम्बमानकचाकुलायै, कुलाकुलपदेशान्यै, पद-
दानफलप्रदायै, कुलवागीश्वर्यै, कुल्यायै, कुलजायै, कुलसुन्दर्यै,
पुरन्दरेष्टायै, कारुण्यालयायै, पुण्यजनेश्वर्यै, पुण्योत्साहायै,
पापहर्त्र्यै, पाकशासनसुन्दर्यै, सूर्यकोटिप्रतीकाशायै, सूर्यतेजो-
मय्यै, मष्यै, लेखन्यै, भ्राजितायै, रज्जुरूपिण्यै, सूर्यसुन्दर्यै,
चन्द्रिकायै, सुधाधारायै, ज्योत्स्नायै, शीतांशुसुन्दर्यै, लोला-

क्ष्यै, शताक्ष्यै, सहस्राक्ष्यै, सहस्रपादे, सहस्रशीर्षायै, चन्द्राक्ष्यै, सहस्रभुजवल्लिकायै, कोटिरत्नांशुशोभाढ्यायै, शुभ्रवँस्त्रायै, शताननायै, शतानन्दायै, श्रुतिधरायै, पिङ्गलायै, इडायै, उग्रनादिन्यै, सुषुम्णायै, हारकेयूरनूपुरारवसंकुलायै, घोरनादायै, घोरमुंख्यै, उन्मुख्यै, उल्मुकायुधायै, गोपितायै, गूर्ज्यै, गाथायै, गायत्र्यै, वेदवल्लभायै, वल्लक्यै, सुरनादायै, नादविद्यांयै, नदीतट्यै, विन्दुरूपायै, चक्रयोनये, बिन्दुनादस्वरूपिण्यै, चक्रेश्वर्यै, भैरवेश्यै, महाभैरववल्लभायै, कालभैरववल्यायै, कल्पान्तरङ्गनर्तक्यै, "तेजोसि" प्रलयानलधूम्राभायै, स्वाहा ७०० ॥

ध्यानं ॥ योनिमध्यकृतालयायै, भूचरीखेचरीमुद्रायै, नवमुद्राविलासिन्यै, वियोगिन्यै, श्मशानस्थायै, श्मशानार्चनतोषितायै, भास्वराङ्ग्यै, भर्गशिखायै, भर्गवामाङ्गवासिन्यै, भद्रंकाल्यै, विश्वकाल्यै, श्रीकाल्यै, मेघकालिकायै, नीलकाल्यै, कालरात्र्यै, काल्यै, कामेशकालिकायै, इन्द्रकाल्यै, पूर्वकाल्यै, पश्चिमाम्नायकालिकांयै, श्मशानकालिकायै, श्रींह्रींकाल्यै, श्रींकृष्णकालिकायै, क्रींकारोत्तरकाल्यै, श्रींहुंह्रींदक्षिणकालिकायै, सुन्दर्यै, त्रिपुरेशान्यै, त्रिकूटायै, त्रिपुरार्चितायै, त्रिनेत्रांयै, त्रिपुराध्यक्षायै, त्रिपुटायै, पुटभैरव्यै, त्रिलोकजनन्यै, त्रेतायै, महात्रिपुरसुन्दर्यै, कामेश्वर्यै, कामकलायै, कालकामेशसुन्दर्यै, त्र्यंक्षर्यै, त्र्यक्षरीदेव्यै, भावनायै, भुवनेश्वर्यै, एकाक्षर्यै, चतुष्कूटायै, त्रिकूटेश्यै, लयेश्वर्यै, चतुर्वर्णायै, चतुर्वेश्यै, वर्णाढ्यांयै, चतुरक्षर्यै, पञ्चाक्षर्यै, षड्वक्रायै, षट्कूटायै, षडक्षर्यै, सप्ताक्षर्यै, नवीनीव्यै, परमाष्टाक्षरीश्वर्यै, नवम्यै, पञ्चंम्यै, षष्ठ्यै, नागेश्यै, नवाक्षर्यै,

दशाक्षर्यै, दशास्यै, देविकायै, एकादशाक्षर्यै, द्वादशादित्य-
सङ्काशायै, द्वादश्यै, द्वादशाक्षर्यै, त्रयोदश्यै, वेदगर्भायै, वा-
द्यायै, त्रयोदशाक्षर्यै, चतुर्दशाक्षरीविद्यायै, पञ्चदशाक्षरी-
विद्यायै, षोडशीविद्यायै, सर्वविद्येश्यै, महाश्रीषोडशाक्षर्यै, महा-
श्रीषोडशीविद्यायै, चिन्तामणिमनुप्रियायै, द्वाविंशत्यक्षर्यै, श्या-
मायै, महाकालकुटुम्बिन्यै, वज्रतारायै, कालतारायै, नारी-
तारायै, उग्रतारिण्यै, कामतारायै, शब्दतारायै, शब्दतारारसा-
श्रयायै, रूपतारायै, गन्धतारायै, महानीलायै, सरस्वत्यै, काम-
ज्वालायै, वह्निज्वालायै, ब्रह्मज्वालायै, जटाकुलायै, "तेजोसि"
ॐविष्णुज्वालायै, स्वाहा ॥ ८०० ॥ ध्यानं ॥ ॐजिष्णुशिखायै,
भद्रज्वालायै, करालिन्यै, विकरालमुखीदेव्यै, करालयै, भूतिभूष-
णायै, चितायै, शवासनायै, चिन्तायै, चिन्तामण्डलमध्यगायै,
भूतभैरवसेव्यायै, भूतभैरवपालिन्यै, बन्धकर्यै, बद्धसम्बन्धायै,
भवबन्धविनाशिन्यै, भवान्यै, देवदेवेश्यै, दीक्षायै, दीक्षितपू-
जितायै, साधकेश्यै, सिद्धिदात्र्यै, साधकानन्दवर्धिन्यै, साधका-
श्रयभूतायै, साधकेष्टफलप्रदायै, रजोवत्यै, राजस्यै, रजस्यै,
रजस्वलायै, पुष्पप्रियायै, पुष्पवत्यै, स्वयम्भुवे, पुष्पमालिकायै,
स्वयम्भूपुष्पगन्धाढ्यायै, पुलस्त्यसुतघातिन्यै, पात्रहस्तायै, सु-
रापात्रार्पिताशायै, पीतभूषणायै, पिङ्गाननायै, पिङ्गकेश्यै, पि-
ङ्गलायै, पिङ्गलेश्वर्यै, मङ्गलायै, मङ्गलेशान्यै, सर्वमङ्गलमङ्गलायै,
पुरूरवेश्वर्यै, पाशधरायै, चापधरायै, अध्वरायै, पुण्यधात्र्यै,
पुण्यमय्यै, पुण्यलोकनिवासिन्यै, होतृसेव्यायै, हकारस्थायै,
मकारस्थायै, सुखावहायै, सुख्यै, शोभावत्यै, सत्यायै, सत्या-

चारपरायणायै, सत्यार्चनायै, कुलेशान्यै, वामदेवकलाश्रयायै, सद्योजातकलादेव्यै, शिवायै, घोरकलाकृत्यै, शर्वर्यै, क्षीरसदृश्यै, क्षीरनीरविवेकिन्यै, वितर्कनिलयायै, नित्यायै, नित्यक्लिन्नायै, परास्मिकायै, पुरारिदयितायै, दीर्घायै, दीर्घनासायै, अल्पभाषिण्यै, काशिकायै, कौशिक्यै, कोश्यै, कोशदायै, रूपवर्धिन्यै, तुष्ट्यै, पुष्ट्यै, प्रजायै, प्रीतायै, पूजकायै, पूजकप्रियायै, प्रजावत्यै, गर्भवत्यै, गर्भपोषणपोषितायै, शुक्लवाससे, शुक्लरूपायै, शुक्लहासायै, जयावहायै, जानक्यै, जन्यजनकायै, जनतोषणतत्परायै, वादप्रियायै, वाद्यरतायै, "तेजोसि" ॐवन्दितायैस्वाहा ॥ ९०० ॥ ध्यानं ॥ वातसुन्दर्यै, वाक्स्तम्भिन्यै, कीरवाण्यै, धीरायै, धीरधुरन्धर्यै, स्तनन्धय्यै, सामिधेन्यै, निरानन्दायै, निरामयायै, समस्तसुखदायै, शार्यै, वारांनिधिवरप्रदायै, वालुक्यै, वीरपानेष्टायै, वसुदात्र्यै, वसुप्रियायै, शुक्रानन्दायै, शुक्ररसायै, शुक्रपूज्यायै, शुकप्रियायै, शुक्यै, शुकहस्तायै, समस्तनरकान्तकायै, समस्ततत्त्वनिलयायै, भगरूपायै, भगेश्वर्यै, भगविम्बायै, भगायै, हृद्यायै, भगलिङ्गस्वरूपिण्यै, भगलिङ्गेश्वर्यै, श्रीदायै, भगलिङ्गाऽमृतस्रवायै, क्षीराशनायै, क्षीररुचये, आज्यपानपरायणायै, मधुपानपरायै, प्रौढायै, पीवरांसायै, परम्परायै, पिलम्पिलायै, पटोलेशायै, पाटलायै, अरुणलोचनायै, क्षीराम्बुधिप्रियायै, क्षीवायै, सरलायै, सरलायुधायै, संग्रामायै, सुनयायै, स्रस्तायै, संसृतये, सनकेश्वर्यै, कन्यायै, कनकलेखायै, कान्यकुब्जनिवासिन्यै, काञ्चनाभतन्व्यै, काष्ठायै, कुष्ठरोगविनाशिन्यै, कठोरमूर्धजायै, कुन्त्यै, कुन्तायुधधरायै, धृत्यै,

चर्माम्बरायै, क्रूरनख्यै, कठोराक्ष्यै, चतुर्भुजायै, चतुर्वेदप्रियायै,
चर्यायै, चतुर्वर्गफलप्रदायै, ब्रह्माण्डचारिण्यै, स्फूर्तये, ब्रह्माण्यै,
ब्रह्मसंमितायै, सत्कारकारिण्यै, मूर्तये, स्तुतिकायै, लतिकायै,
लतायै, कल्पवल्ल्यै, कृशाङ्ग्यै, कल्पपादपवासिन्यै, कल्पपाशायै,
महाविद्यायै, विद्याराज्यै, सुखाश्रयायै, भूतराज्यै, विश्वराज्यै,
लोकराज्यै, शिवाश्रयायै ब्रह्मराज्यै, विष्णुराज्यै, रुद्रराज्यै,
जटाश्रयायै, नागराज्यै, वंशराज्यै, वीरराज्यै, रजःप्रियायै, स-
त्वराज्यै, "तेजोसि"। ॐतमोराज्यै स्वाहा ॥ १००० ॥ ध्यानं।
गुणराज्यै, चलाचलायै, वसुराज्यै, सत्यराज्यै, तपोराज्यै,
जपप्रियायै, मन्त्रराज्यै, वेदराज्यै, तन्त्रराज्यै, श्रुतिप्रियायै, दे-
वराज्यै, मन्त्रिराज्यै, दैत्यराज्यै, दयाकरायै, कालराज्यै, प्रजा-
राज्यै, तेजोराज्यै, हराश्रयायै, गजराज्यै, गदाराज्यै, गणराज्यै,
गुणाश्रयायै, पृथ्वीराज्यै, पयोराज्यै, वायुराज्यै, मदालसायै,
सुराराज्यै, सुधाराज्यै, भीमराज्यै, भयोज्झितायै, तथ्यराज्यै,
जयाराज्यै, महाराज्यै, कुलाकृतये, वामराज्यै, चैनराज्यै, हलि-
राज्यै, हलेश्वर्यै, पराराज्यै, यक्षराज्यै, भूतराज्यै, शवासनायै,
वटुराज्यै, प्रेतराज्यै, शेषराज्यै, शमप्रदायै, आकाशराज्यै,
राज्येश्यै, राज्यराज्यै, रतिप्रियायै, पातालराज्यै, भूराज्यै, प्रेम-
राज्यै, विषापहायै, सिद्धराज्यै, विभाराज्यै, ज्योतीराज्यै, वि-
भास्वर्यै, भास्वद्राज्यै, चन्द्रराज्यै, ताराराज्यै, खवासिन्यै, ग्रह-
राज्यै, लताराज्यै, वृक्षराज्यै, मतिप्रदायै, धीरराज्यै, मनो-
राज्यै, मनुराज्यै, काश्यप्यै, मुनिराज्यै, रत्नराज्यै, युगराज्यै,
मणिप्रभायै, सिन्धुराज्यै, नदीराज्यै, नदराज्यै, दरीस्थितयै,

बिन्दुराज्ञ्यै, नादराज्ञ्यै, आत्मराज्ञ्यै, सद्गतये, पुत्रराज्ञ्यै, ध्यानराज्ञ्यै, जयराज्ञ्यै, सदैश्वर्यै, ईशानराज्ञ्यै, राज्ञीज्ञ्यै, स्वाहाराज्ञ्यै, महत्तराज्ञ्यै, वह्निराज्ञ्यै, योगराज्ञ्यै, यज्ञराज्ञ्यै, चिदाकृतये, जगद्राज्ञ्यै, तत्वराज्ञ्यै, वाग्राज्ञ्यै, विश्वरूपिण्यै, पञ्चदशाक्षरीराज्ञ्यै । तेजोसि ॥ ॐ ह्रीं भूतेश्वरीश्वर्यै स्वाहा ११०० ॥ इतीदं मन्त्रसर्वस्वं राज्ञीनामसहस्रकम् । पञ्चदशाक्षरीतत्त्वं तत्त्वसारं मनुप्रियम् ॥ सर्वतत्त्वमयं पुण्यं महापातकनाशनम् । सर्वसिद्धिप्रदं लोके सर्वरोगनिबर्हणम् ॥ महोत्पातप्रशमनं ग्रहशान्तिकरं परम् । सर्वदेवमयं प्राज्यं सर्वशत्रुभयापहम् ॥ सर्वदुःखौघशमनं सर्वशोकविनाशनम् । पठेद्वा पाठयेन्नाम्नां सहस्रं शक्तिसन्निधौ ॥ दूरादेव पलायन्ते विपदः शत्रुभीतयः । राक्षसा भूतवेतालाः पन्नगा हरिणद्विषः ॥ पठनाद्विद्रवन्त्याशु महाकालादिव प्रजाः । श्रवणात्पातकं नश्येच्छ्रावयेद्यः सुभाग्यवान् ॥ अश्वमेधसहस्रस्य वाजपेयशतस्य च । सहस्रनामपाठे तु फलमाप्नोति मानवः ॥ गङ्गास्नानसहस्राणि चान्द्रायणयुतानि च । तप्तकृच्छ्रस्य लक्षाणि पराकस्यायुतानि च ॥ सहस्रनामपाठस्य कलां नार्हन्ति षोडशीम् । सर्वसिद्धीश्वरं साध्यं राज्ञीनामसहस्रकम् ॥ मन्त्रगर्भं पठेद्यस्तु राज्यकामो महेश्वरि । वर्षमेकं शतावर्तं महाचीनक्रमाकुलः ॥ शक्तिपूजापरो रात्रौ स लभेद्राज्यमीश्वरि । श्मशाने तु लभेत्पुत्रं साक्षाद्वैश्रवणोपमम् ॥ परदारार्चनरतो भगबिम्बं स्मरन्सुधीः । पठेन्नामसहस्रं तु वसुकामो लभेद्धनम् ॥ रात्रौ वारत्रयं देवि पठेन्नामसहस्रकम् । मृदुविष्टरनिर्विष्टः क्षीरपानपरायणः ॥ स्वप्ने सिंहासनां राज्ञीं वरदां सोपि पश्यति ।

क्षीराचरणसन्तृप्तो वीरपानरसालसः ॥ यः पठेत्परया भक्त्या
राज्ञीनामसहस्रकम् । स सद्यो मुच्यते घोरान्महापातकजाद्भ-
यात् ॥ यः पठेत्साधको भक्त्या शक्तिवक्षःकृतासनः । शुक्रो-
त्तरेण काले तु तस्य हस्ते च सिद्धयः ॥ यः पठेन्निशि चक्राग्रः
परस्त्रीध्यानतत्परः । सर्वस्वं वरमानन्दी स लभेत्संयुगे जयम् ।
इदं नामसहस्रं तु सर्वमन्त्रमयं शिवे । भूर्जत्वचि लिखेद्रात्रौ च-
क्रार्चनसमागमे ॥ अष्टगन्धेन पूतेन वेष्टयेत् स्वर्णपत्रके । धार-
येत्कण्ठदेशे तु सर्वसिद्धिः प्रजायते ॥ यो धारयेन्महारक्षां सर्वदे-
वातिदुर्लभाम् । रणे राजकुले द्यूते चौररोगाद्युपद्रवे ॥ समाप्नोति
जयं सद्यः साधको धीरनायकः । श्रीचक्रं पूजयेद्यस्तु धारये-
द्यो हि मस्तके ॥ पठेन्नामसहस्रं तु स्तोत्रं मन्त्रात्मकं तथा । किं
किं न लभते कामं देवानामपि दुर्लभम् ॥ सुरापात्रं ततः संवि-
च्चर्वणं मीनमांसकम् । नवकन्यासमायोगो मुद्रावीणारवा-
प्रिये ॥ तत्सङ्गो गुरुसान्निध्यं राज्ञीश्रीचक्रमग्रतः । यस्य देवि
स एव स्याद्योगी ब्रह्मविदीश्वरः ॥ इदं रहस्यं परमं भक्त्या त-
मयोदितम् । अप्रकाश्यमदातव्यं न देयं यस्य कस्यचित् ।
अन्यशिष्याय दुष्टाय दुर्जनाय दुरात्मने । गुरुभक्तिविहीनाय
सुरास्त्रीनिन्दकाय च ॥ नास्तिकाय कुशीलाय न देयं तत्त्वद-
र्शिभिः ॥ देयं शिष्याय शान्ताय भक्तायाऽद्वैतवादिने ।
दीक्षिताय कुलीनाय राज्ञीभक्तिपराय च । दत्त्वा भोगापव-
र्गत्वं लभेत्साधकसत्तमः ॥ इति नामसहस्रं तु राज्ञ्याः शिव-
मुखोद्गतम् । अत्यन्तदुर्लभं गोप्यं गोपनीयं स्वयोनिवत् ।

इति श्रीरुद्रयामले तन्त्रे श्रीमहाराज्ञीनामसहस्रं समाप्तम् ॥

अथ ज्वालामुखीसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

श्रीदेव्युवाच ॥ ॐभगवन्सर्वधर्मज्ञ भक्तानामभयप्रद । पुरा मे यत्त्वया दत्तो वरः कैलाससानुतः ॥ कृपया परया नाथ तं मे दातुं क्षमो भव ॥ श्रीभैरव उवाच ॥ सत्यमेतन्मया प्रोक्तं वरं वरय पार्वति । तं प्रयच्छामि संसिद्ध्यै मनसा यदभीप्सितम् ॥ श्रीदेव्युवाच ॥ ज्वालामुख्यास्त्वया देव सहस्राणि च तत्वतः । प्रोक्तानि ब्रूहि नामानि यदि मे त्वत्कृपा भवेत् ॥ श्रीभैरवः ॥ प्रवक्ष्यामि महादेवि ज्वालानामानि तत्त्वतः । सहस्राणि कलौ नृणां वरदानि यथेप्सितम् ॥ अभक्ताय न दातव्यं सहस्राणां स्तवोत्तमम् । या सा ज्वालामुखी देवी त्रैलोक्यजननी स्मृता । तस्या नामानि वक्ष्यामि दुर्लभानि जगत्त्रये । विना नित्यबलिं स्तोत्रं न रक्ष्यं साधकोत्तमैः । दुर्भिक्षे शत्रुभीतौ च मारणे स्तम्भने पठेत् । सहस्राख्यं स्तवं देव्याः सद्यः सिद्धिर्भविष्यति । विना गन्धाक्षतैः पुष्पैर्धूपैर्दीपैर्विना बलिम् । न रक्ष्यं साधकेनैव ज्वालानामसहस्रकम् । देवि सत्यं मया प्रोक्तं सर्वसिद्धिर्भविष्यति ॥ ॐ अस्य श्रीज्वालामुखीसहस्रनामस्तोत्रस्य, भैरवऋषिः, त्रिष्टुप्छन्दः, अद्वैतरूपिणी ज्वालामुखी देवता, ह्रींबीजं, श्रींशक्तिः, ॐकीलकं, आत्मनो वाङ्मनःकायोपार्जितपापनिवारणार्थं श्रीज्वालामुखीप्रसादसिद्ध्यर्थं पाठे होमे वा विनियोगः ॥ ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः इति न्यासः ॥ ध्यानं ॥ ॐ उद्यच्चन्द्रमरीचिसन्निभमुखीमेकादशाराब्जगां पाशाम्भोजवराभयां करतलैः संबिभ्रतीमादरात् । अग्नीन्द्वर्कविलोचनां शशिकलाचूडां त्रिवर्गोज्ज्वलां प्रेतस्थां ज्वलदग्निमण्डलशिखां ज्वालामुखीं नौम्यहम् ॥ ॐज्वालामुख्यै

विद्महे, जगद्भक्षिण्यै धीमहि, तन्नो ज्वाला प्रचोदयात् ॥ ३ ॥
मूलं ॥ ॐ ह्रींश्रींज्वालामुखि मम सर्वशत्रून् भक्षय भक्षय
ह्रींफट् स्वाहा १०८ ॥ श्रीभैरवः ॥ ॐह्रींज्वालामुखी जैत्री श्री-
ज्योत्स्ना जयदा जया । औदुम्बरा महानीला शुक्लिप्ता शची
[1]श्रुतिः । स्मयदा स्मयहर्त्री च स्मरशत्रुप्रियङ्करी । मानदा
मोहिनी मत्ता माया बाला बलन्धरा । भगरूपा[2] भगावासा
भीरुण्डा भयघातिनी । भीतिर्भयानकास्या च भ्रूः सुभ्रूः
सुखिनी सती । शूलिनी[3] शूलहस्ता च शूलिवामाङ्गवासिनी ।
शशाङ्कजननी शीता शीतला शारिका शिवा । सुचिका
मधुमन्मान्या त्रिवर्गफलदायिनी[4] । त्रेता त्रिलोचना दुर्गा दुर्गमा
दुर्गतिर्गतिः । पूता प्लुतिर्विसर्गा च सृष्टिकर्त्री[5] सुखावहा ।
सुखदा सर्वमध्यस्था लोकमाता महेश्वरी । लोकेष्टा वरदा
स्तुत्या स्तुतिर्द्रुतगतिर्नुतिः[6] । नयदा नयनेत्रा च नवग्रहनिषे-
विता । अम्बा वरूथिनी वीरजननी वीरसुन्दरी । वीरसूर्वा-
रुणी[7] वार्ता वराभयकरा वधूः । वानीरतलगा वाम्या वामा-
चारफलप्रदा । वीरा चौर्यकरी शान्ता शार्दूलत्वक्[8] शर्वरी
शलभी शास्त्रमर्यादा शिवदा शम्बरान्तका । शम्बरारिप्रिया
शम्भुकान्ता शशिनिभानना । शस्त्रायुधधरा धीरा[9] ज्योति-
र्दीप्तिर्जगत्प्रिया । जगती जित्वरी जारी मार्जारी पशुपालिनी
मेरुमध्यगता मैत्री[100] मुसलायुधधारिणी । मान्या मन्त्रेष्टदा
माध्वी माध्वीरसविघूर्णिता । मोदकाहारमत्ता च मत्तमात-
ङ्गगामिनी । महेश्वरप्रियोन्मत्ता दार्वी[10] दैत्यविमर्दिनी । देवेष्टा
साधकेष्टा च साध्वी सर्वत्रगा समा । सन्तानकतरुच्छाया

सन्तुष्टाऽध्वश्रमापहा । शारदा[२०] शरदब्जाक्षी शरच्चन्द्रनिभानना । नम्राङ्गी कर्कशाङ्गी च वज्राङ्गी वज्रधारिणी । वज्रेष्टा वज्रकङ्काली वानरी वायु[३०]वेगिनी । वराकी कुलकी काम्या कुलेष्टा कुलकामिनी । कुन्ता कामेश्वरी क्रूरा कुल्या [४०]कामान्तकारिणी । कुन्ती कुन्तधरा कुब्जा काष्टदा बगलामुखी । मृडानी मधुरा मूका प्रमत्ता वैन्धवीश्वरी[५०] । कुमारी कुष्टहा काम्या कूवरी नडकूवरी । नगेश्वरी नगावासा नगपुत्री नगारिहा । नाग[६०]कन्या कुहू कुण्ठी करुणा कृपयान्विता । ककारवर्णरूपाढ्या ह्रीर्लज्जा श्रीः शुभाऽशुभा[७०] । खेचरी खगपुत्री च खगनेत्रा खगेश्वरी । खाता खनित्री खस्था च जप्या जप्ता जरात्मिका[८०] । जगतो जन्मदा जम्भी जम्बुवृक्षतलस्थिता । जाम्बूनदप्रिया सत्या सात्त्विकी सत्वसंस्थिता । सर्वमाता समालोका लोकाख्या[९०]तिर्लयात्मिका । लूता लतारतिर्लाजा वाजिगा वारुणीप्रिया । कुटिला कुत्सिता ब्राह्मी ब्रह्माणी[२००] ब्रह्मदायिनी । व्रतेष्टा वाजिनी वस्तिर्वामनेत्रा वशङ्करी । शाङ्करी शङ्करेष्टा च शशाङ्ककृतशेखरा । कुम्भेश्वरी[१०] कुरुघ्नी च पाण्डवेष्टा परात्परा । महिषासुरसंहर्त्री माननीया मनुप्रिया । दक्षिणा दक्षजा दक्षा द्राक्षा[२०] दूती धराद्युतिः । धर्मदा धर्मराजेष्टा धर्मस्था धर्मपालिनी । धनदा धनिका धर्म्या पताका[३०] पार्वती प्रजा । प्रजावती पुरी प्रज्ञा पूः पुत्री पत्रिवाहिनी । पत्रिहस्ता च मातङ्गी[४०] पुत्रिका च पतिव्रता । पुष्टिः पुक्षा श्मशानस्था देवी धनदसेविता । दयावती दयापूरा गयानिकटवासिनी[५०] । नर्मदा शर्मदा नन्दा नाकिनी नाकिसेविता । नासा संक्रा-

न्तिरीड्या च भैरवी च्छिन्न[६०]मस्तिका । श्यामा श्यामाम्बरा
पीता पीतवस्त्रा कलावती । कुन्तकी कौतुकाचारा कुलधर्म-
प्रकाशिनी । शाम्भवी गारु[७०]डीविद्या गरुडासनसंस्थिता ।
विनता वैनतेयेष्टा वैष्णवी विष्णुपूजिता । वार्ताका वालुका-
वेत्री वेत्रहस्ता वरा[८०]ङ्गना । विवेकलोचना लुप्ता नौर्नारायण-
पूजिता । नारायणी च सुमुखी दुर्जया दुःखहारिणी । दुर्भा-
ग्यहा दुरा[९०]चारा दुष्टहर्त्री च द्वेषिणी । वाङ्मयी भारती भाषा
मषी लेखकपूजिता । लेखपत्री च लोलाक्षी लास्या[३००] हास्य
प्रियङ्करी । प्रमदा प्रणयज्ञा च प्रमाणप्रत्ययाङ्किता । वाराही
कुब्जिकाकारा कारावन्धनमोक्षदा । उग्रा चोग्रत[१०]रोग्रेष्टा नृमान्या
नारसिंहिका । नरनारायणस्तुत्या नरवाहनपूजिता । नृमुण्डा
नूपुराढ्या च नृमाता त्रिपुरीश्वरी । दिव्यायु[२०]धोग्रतारा च त्र्यक्षा
त्रिपुरमालिनी । त्रिनेत्रा कोटराक्षी च षट्चक्रस्था क्रमेश्वरी
क्रिमिका क्रिमियोनिश्च कला[३०] चन्द्रकला चमूः । चर्माम्बरा
च चार्वङ्गी चञ्चलाक्षी च भद्रदा । भद्रकाली सुभद्रा च भ
द्राङ्गी प्रेतवा[४०]हिनी । सुषमा स्त्रीप्रिया कान्ता कौलिनी कुटि
लालका । कुशब्दा कुगतिर्मध्या मध्यमा ज्या[५०] च काश्यपी
दक्षिणा कालिका काली कालभैरवपूजिता । क्लींकारी कुमति
र्वाणी वाणासुरनिसूदिनी । निर्मदा निर्ममेष्टा[६०] च नरयोनि
र्निराश्रया । निर्विकारा निरीक्ष्या च निलया नृपपुत्रिणी
नृपसेव्या विरिञ्चेष्टा विशिष्टा विश्वमातृका[७०] । मातृकार्णविलि
प्ताङ्गी मधुस्नाता मधुस्रवा । शुक्रेष्टा शुक्रसन्तुष्टा शुक्रस्नाता
कृशोदरी । वृषा वृष्टिरना[८०]वृष्टिर्लुभ्या लोभविवर्जिता । लुब्धिश्च

ललना लक्ष्या लक्ष्मी रामा रमा द्युतिः । रेवा रम्भोर्वशी वश्या वासुकिप्रियकारिणी । शेषा शेषरता श्रेष्ठा शेषशायिनमस्कृता । शिष्या शर्वप्रिया शस्ता प्रशस्ता शम्भुसेविता । आशुशुक्षणिनेत्रा च क्षणदा क्षणसेविता । क्षुरिका कर्णिकासंस्था साचाराऽचाररूपिणी । चरित्री च धरित्रीशी देवदैत्येन्द्रपूजिता । गुणिनी गुणरूपा च त्रिगुणा निर्गुणा घृणा । घोषा गजाननेष्टा च गजाकारा गजप्रिया । गीता गीतप्रिया तथ्या पथ्या त्रिपुरसुन्दरी । पीनस्तनी च रमणी रमणेष्टा च मैथिली । पद्मा पद्मधरा वत्सा धेनुर्मेरुधरा मघा । मालती मधुरालापा मातृज्ञा मासिनी तथा । वैश्वानरप्रिया वैद्या चिकित्सा वैद्यपूजिता । वेदिका वारपुत्री च वयस्या वाग्भवी प्रसूः । क्रीता पद्मासना सिद्धा सिद्धलक्ष्मीः सरस्वती । सत्त्वश्रेष्ठा सत्त्वसंस्था सामान्या सामवायिका । साधकेष्टा च सत्पत्नी सत्पुत्री सत्कुलाश्रया । समदा प्रमदा प्रान्ता परलोकगतिप्रदा । घोररूपा घोररावा मुक्तकेशी च मुक्तिदा । मोक्षदा बलदा मुक्तिर्भुक्तिर्बलिप्रिया बला । तिलप्रसूननासा च प्रसूना कुलरूपिणी । परद्रोहकरी पन्थाः पारावारसुता भगा । भगप्रिया भर्गरता होला हैमवतीश्वरी । हेरुकेष्टा वटुस्था च वटुमाता वटेश्वरी । नटिनी त्रोटिनी त्राता स्वसा सारवती सभा । सौभाग्यभाग्यदा भाग्या भोगदा भूः प्रभावती । चन्द्रिका कालहर्त्री च ज्योत्स्नोल्काऽशनिराह्निका । ऐहिक्यामुष्मिकी चोष्मा ग्रीष्मार्कद्युतिरूपिणी । ग्रीवा ग्रीष्मा नागकन्या कैलासाचलवासिनी । मल्ली मार्तण्डरूपा च मानहर्त्री

मनोरमा । मानिनी मानकर्त्री च मानसी तापसीश्वरी । पयःस्था तु परंब्रह्मस्तुता स्तोत्रप्रिया तनुः । तन्वी तनुतरा सूक्ष्मा स्थूला शूरप्रियाऽधमा । उत्तमा मणिभूषाढ्या मणिमण्डप-संस्थिता । भार्या तीक्ष्णा त्रपा चिन्ता चण्डिका चर्चिका-चला । चण्डी चुल्ली चमत्कारकर्त्री हरिहरेश्वरी । हरिसेव्या कपिश्रेष्ठा चर्चिता चारुरूपिणी । चण्डेश्वरी चण्डरूपा मुण्ड-हस्ता मनोगतिः । पूता प्रोता पवित्रा च मज्जा मेध्या सुग-न्धिनी । सुगन्धा पुष्पिणी पुष्पा प्रेरिता पवनेश्वरी । प्रेता क्रोधाकुला न्यस्ता न्यक्काराम्बरवाहिनी । स्रोतस्वती मधुमती वेदमाता सुरा सुधा । मत्स्या मत्स्येन्द्रपीठस्था वीरपानमदातुरा । पृथिवी तैजसी तृप्तिर्मूलाधारा प्रभा पृथुः । नागपाशधराऽनन्ता पाशहस्तप्रबोधिनी । प्रसाधना कलिङ्गाख्या मदनाशा मद-द्रवा । मधुवीरा मदान्धा च पावनी वेदना स्मृतिः । बोधिका बोधिनी पुष्टिः काशी वाराणसी गया । कौशिक्युज्जयिनी धारा काश्मीरी कुङ्कुमालया । भूमिः सिन्धुः प्रभासा च गङ्गा गौरी शुभाश्रया । नानाविद्यामयी वेत्रवती गोदावरीनदी । गदहर्त्री गजारूढा चेन्द्राणी कुरुकौलिनी । कुलाचारा कुरूपा च सुरूपा रूपवर्जिता । चन्द्रभागा च यमुना यामी यमक्षयङ्करी । काम्भोजी सरयूश्चित्रा वितस्तैरावती झषा । चषका मथिका तन्त्री वीणा वेणुप्रियंकरी । कुण्डलिनी निर्विकारा गायत्री नरकान्तका । कृष्णा सरस्वती तापी पयोष्णी शतरुद्रिका । कावेरी शतपत्राभा शतबाहुः शतह्रदा । रेवती रोहिणी क्षिप्या क्षीणा क्षोणी क्षमा क्षया । क्षान्तिर्भ्रान्तिर्गुरुर्गुर्वी ग-

रिष्टा गोकुलालया । नादिनी [७०]कूँपिणी कृष्टा सत्कुटी भूमिका भ्रमा । विभ्राजमाना तीर्था च तीर्थाऽतीर्थफलप्रदा । तरुणी तापसी पाशाँ विपाशा पाशधारिणी । पशूपहारसन्तुष्टा कुक्कुटी हंसवाहना । मदना विपुला काण्डी वेदकाण्डी विचित्रिणी । स्वभावती सरित्सीताधारिणी मत्सरी चमत् । शतद्रूर्भारती कद्रूरनन्तानन्तशायिनी । वेद[७००]नाँ वासवी वेश्या पूतना पुष्पहासिनी । त्रिशक्तिः शक्तिरूपा च क्षुरमाता क्षुरी क्षुधा । [१०]मँन्दा मन्दाकिनी क्षुद्रा भूताभूतपतिव्रता । भूतेष्टा पञ्चभूतघ्नी स्वक्षा कोमलहासिनी । वासिनी कुहिका लम्[२०]बाँ लम्बकेशी सुकेशिनी । ऊर्ध्वकेशी विशालाक्षी घोरा पुण्यपतिव्रता । पांसुला पात्रहस्ता च खर्परी खर्परायु[३०]धाँ । केकरी काकिनी कुम्भी सुफला केकराकृतिः । विफला विजया श्रीदा श्रीदसेव्या शुभं[४०]करी । शैत्या शीतालया शीधुपात्रहस्ता कृपावती । कारुण्यविश्वसारा च करुणा करुणाकुला । प्रज्ञाऽज्ञाना च [५०]षँड्वर्गा-षडास्या षण्मुखप्रिया । क्रौञ्ची क्रौञ्चाद्रिदलिनी दान्ता दारिद्र्यहारिणी । सुशीलभास्वरा साध्या साधनीया च साम[६०]गाँ । सप्तस्वरा सप्तिवाहा सप्तसप्तिविलोचना । स्थितिः क्षेमङ्करी स्वाहा वाचाली विधिभास्वरा । कालकण्ठी घोषध[७०]राँ सुग्रीवा स्कन्दसंरुचिः । शुचिस्मिता समुद्रेष्टा शशिनी वशिनी सुदृक् । सर्वज्ञा सर्वदा [८०]शाँरी सुनासा सुरकन्यका । मीना मीनासुता भृङ्गी भृङ्गिनी हाटकेश्वरी । होटिका हारिणी लि[९०]ङ्गाँ भगलिङ्गस्वरूपिणी । भगमाता च लिङ्गाख्या लिङ्गप्रीता कलिङ्गजा । कुमारी युवतिः प्रौढा नवोढा प्रौ[८००]ढँरूपिणी । रम्या रजोवती

रज्जू राजोली राजसी घटी । कैवर्ती राक्षसी रात्री रात्रिञ्चर-क्षयङ्करी । महोग्रा मुदिता भिल्ली भल्लहस्ता भयङ्करी । नीलाभा द्वारिका द्वाःस्था दारिकामध्यदेशगा । चित्रलेखा वसुमती सुन्दराङ्गी वसुन्धरा । देवता पर्वतस्था च स्वयम्भूः परमाकृतिः । परमेशमुण्डमाला नागयज्ञोपवीतिनी । श्मशानकालिका श्मश्रुः प्रलयात्मप्रलोपिणी । ग्रस्थस्था ग्रस्थिनी ग्रस्था धूम्रार्चिर्धूम्रधूमिनी । धूम्राङ्गी धूम्रकेशा च कपिला कालनाशिनी । कङ्काली कालरूपा च कालमाता मलिम्लुची । शर्वाणी रुद्रपत्नी च रूक्षा रुद्रस्वरूपिणी । सन्ध्या त्रिसन्ध्या संपूज्या सर्वैश्वर्यप्रदायिनी । कुलजा सत्यलोकेशा सत्यवाक् सत्यवादिनी । सप्तस्वरा सत्यमयी हरिद्वारा हरिन्मयी । हरिद्रत्नमयी राशिर्ग्रहतारा तिथिस्तमी । तुम्बुरुस्त्रुटिका त्रोटिर्भुवनेशी भयापहा । राज्ञी राज्यप्रदा योग्या योगिनी भुवनेश्वरी । तुरीया च तमस्पारा व्रीडा भंर्गी भयानका । कालरात्रिर्महारात्रिर्महाविद्या शिवालया । शिवसङ्गा शिवस्था च समाधिरग्निवाहना । अग्नीश्वरी सदाग्यामिर्बलाका बालरूपिणी । वटुकेशी वामरूपा सदसत्पुरभैरवी । विघ्नहा खलहा गाथा कथा कन्था शुभाम्बरा । ऋतुजा ऋतुहा क्रान्ता माधवेशाऽमरावती । अरुणाक्षी विशालाक्षी पुण्यशीला विलासिनी । स्वमाता स्कन्दमाता च कृत्तिका भरणी बलिः । जिनेश्वरी सुकुशला गोपी गोपतिपूजिता । गुप्ता गोप्यतरा ख्याता प्रकटा गोपितात्मिका । कुलाम्नायवती कीला पूर्णा स्वर्णाङ्गदोत्सुका । उत्कण्ठा कालकण्ठा च रक्तपा पानपाऽमला । सम्पूर्णचन्द्रवदना यशोदा

च यशस्विनी। आनन्दा सुन्दरी सर्वानन्दा नन्दात्मजाऽऽलया। विद्युत् खद्योतरूपा च सादरा जविका जनिः। मन्त्रदा मानदा मान्या सर्वपूज्या सुरेश्वरी। जनिकर्त्री जगद्रूपा जगद्वन्द्या प्रियङ्करी। मुग्धास्या मुग्धनेत्रा च लोकेशी च मनोरमा। वरदा शौर्यदा मुग्धा प्रेतस्था वह्निलोचना। अग्निमुखी महादीप्तीरौद्रा संहारकारिणी। वृहन्नेत्रा कृशाङ्गी च घोरा घोरतरा, शिवा। देवेन्द्रसेविता नित्या भार्ग्यदा सर्वमङ्गला। सौख्यदा शुभकर्त्री च भक्तानांहितकारिणी। जननी जनिहर्त्री च जम्भारिवरदा जनुः। जीर्णा जीमूतलक्ष्यां च जयिनी जयवर्धिनी। जलस्था च जयन्ती च जम्भारिप्रियकारिणी। सहस्रनामसम्पूर्णा देवी ज्वालामुखीश्वरी। महादेवी महेशानी महात्रिपुरसुन्दरी॥ इति नामस्तोत्रम्॥ अथ नामावली॥

ॐ ॐह्रींज्वालामुख्यैस्वाहा, जैत्र्यै, श्रींज्योत्स्नायै, जयदायै, जयायै, औदुम्बरायै, महानीलायै, शुक्रलिप्तायै, शच्यै, श्रुत्यै, स्मयदायै, स्मयहर्त्र्यै, स्मरशत्रुप्रियङ्कर्यै, मानदायै, मोहिन्यै, मत्तायै, मायायै, बालायै, बलन्धरायै, भगरूपायै, भगावासायै, भीरुण्डायै, भयघातिन्यै, भीत्यै, भयानकास्यायै, भ्रुवे, सुभ्रुवे, सुखिन्यै, सत्यै, शूलिन्यै, शूलहस्तायै, शूलिवामाङ्गवासिन्यै, शशाङ्कजनन्यै, शीतायै, शीतलायै, शारिकायै, शिवायै, स्रुचिकायै, मधुमन्मान्यायै, त्रिवर्गफलदायिन्यै, त्रेतायै, त्रिलोचनायै, दुर्गायै, दुर्गमायै, दुर्गतये, गतये, पूतायै, पुत्यै, विसर्गायै, सृष्टिकर्त्र्यै, सुखावहायै, सुखदायै, सर्वमध्यस्थायै, लोकमात्रे, महेश्वर्यै, लोकेष्टायै, वरदायै, स्तु-

त्यायै, स्तुतये, द्रुतगतये, नुतये, नयदायै, नयनेत्रायै, नव-ग्रहनिषेवितायै, अम्बायै, वरूथिन्यै, वीरजनन्यै, वीरसुन्दर्यै, वीरस्वै, वारुण्यै, वार्तायै, वराभयकरायै, वध्वै, वानीरतलगायै, वाम्यायै, वामाचारफलप्रदायै, वीरायै, चौर्यकर्यै, शान्तायै, शार्दूलत्वचे, शर्वर्यै, शलभ्यै, शास्त्रमर्यादायै, शिवदायै, शम्ब-रान्तकायै, शम्बरारिप्रियायै, शम्भुकान्तायै, शशिनिभाननायै, शस्त्रायुधधरायै, धीरायै, ज्योतिषे, दीप्तये, जगत्प्रियायै, जगत्य-जित्वर्यै, जायै, मार्जार्यै, पशुपालिन्यै, मेरुमध्यगतायै, तेजोलि-मैत्र्यै स्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐमुसलायुधधारिण्यैस्वाहा, ॐमान्यायै, मन्त्रेष्टदायै, माध्व्यै, माध्वीरसविघूर्णितायै, मोदकाहारमत्तायै, मत्तमातङ्गगामिन्यै, महेश्वरप्रियायै, उन्मत्तायै, दांव्यै, दैत्य-विमर्दिन्यै, देवेष्टायै, साधकेष्टायै, साध्व्यै, सर्वत्रगायै, समायै, सन्तानकतरुच्छायायै, सन्तुष्टायै, अध्वश्रमापहायै, शारदायै, शरदब्जाक्ष्यै, शरच्चन्द्रनिभाननायै, नम्राङ्ग्यै, कर्कशाङ्ग्यै, वज्राङ्ग्यै, वज्रधारिण्यै, वज्रेष्टायै, वज्रकङ्काल्यै, वानर्यै, वा-युवेगिन्यै, वराक्यै, कुलक्यै, काम्यायै, कुलेष्टायै, कुलका-मिन्यै, कुन्तायै, कामेश्वर्यै, क्रूरायै, कुल्यायै, कामान्तकारिण्यै, कुन्त्यै, कुन्तधरायै, कुब्जायै, काष्टदायै, बगलामुख्यै, मृडान्यै, मधुरायै, मूकायै, प्रमत्तायै, बैन्दुवीश्वर्यै, कुमार्यै, कुष्टहायै, काम्यायै, कूवर्यै, नडकूवर्यै, नगेश्वर्यै, नागावासायै, नगपुत्र्यै, नगारिघ्ने, नागकन्यायै, कुहै, कुण्ठ्यै, करुणायै, कृपया-न्वितायै, ककारवर्णरूपाढ्यायै, ह्रियै, लज्जायै, श्रियै, शुभायै, अशुभायै, खेचर्यै, खगपुत्र्यै, खगनेत्रायै, खगेश्वर्यै, खातायै,

खनित्र्यै, खस्थायै, जप्यायै, जप्तायै, जरांत्मिकायै, जगतोजन्मदायै, जम्भ्यै, जम्बुवृक्षतलस्थितायै, जाम्बूनदप्रियायै, सत्यायै, सात्त्विक्यै, सत्त्वसंस्थितायै, सर्वमात्रे, समालोकायै, लोकाख्यांत्यै, लयात्मिकायै, लूतायै, लतारतये, लाजाभ्यः, वाजिगायै वारुणीप्रियायै, कुटिलायै, कुत्सितायै, ब्राह्म्यै, तेजोसि ॐ ब्रह्माण्यैस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐ ब्रह्मदायिन्यै स्वाहा, व्रतेष्टायै, वाजिन्यै, वस्त्यै, वामनेत्रायै, वशङ्क्यै, शाङ्क्यै, शङ्करेष्टायै, शशाङ्ककृतशेखरायै, कुम्भेश्वर्यै, कुरुघ्न्यै, पाण्डवेष्टायै, परात्परायै, महिषासुरसंहर्त्र्यै, माननीयायै, मनुप्रियायै, दक्षिणायै, दक्षजायै, दक्षायै, द्राक्षायै, दूत्यै, धराद्युतये, धर्मदायै, धर्मराजेष्टायै, धर्मस्थायै, धर्मपालिन्यै, धनदायै, धनिकायै, धर्म्यायै, पताकायै, पार्वत्यै, प्रजायै, प्रजावत्यै, पुर्यै, प्रज्ञायै, पुरे, पुत्र्यै, पत्रिवाहिन्यै, पत्रिहस्तायै, मातंग्यै, पुत्रिकायै, पतिव्रतायै, पुष्ट्यै, पुक्षायै, श्मशानस्थायै, देव्यै, धनदसेवितायै, दयावत्यै, दयापूरायै, गयानिकटवासिन्यै, नर्मदायै, शर्मदायै,नन्दायै, नाकिन्यै, नाकिसेवितायै, नासायै, सङ्क्रान्त्यै, ईड्यायै, भैरव्यै, छिन्नमस्तकायै, श्यामायै, श्यामाम्बरायै, पीतायै, पीतवस्त्रायै, कलावत्यै, कुन्तक्यै, कौतुकाचारायै, कुलधर्मप्रकाशिन्यै, शाम्भव्यै, गारुडीविद्यायै, गरुडासनसंस्थितायै, विनतायै, वैनतेयेष्टायै, वैष्णव्यै, विष्णुपूजितायै, वार्तायै, वालुकायै, वेत्र्यै, वेत्रहस्तायै, वराङ्गनायै, विवेकलोचनायै, लुप्तायै, नावे, नारायणपूजितायै, नारायण्यै, सुमुख्यै, दुर्जयायै, दुःखहारिण्यै, दुर्भाग्यहायै, दुराचारायै, दुष्टहर्त्र्यै, द्वेषिण्यै, वा-

ह्रग्व्यै, भारत्यै, भाषायै, मष्यै, लेखकपूजितायै, लेखपत्र्यै, लोलाक्ष्यै, तेजोऽसि ॥ ॐ लास्यायै स्वाहा ॥ ध्यानम् ॥ ॐ हास्यायै स्वाहा, प्रियङ्कर्यै, प्रमदायै, प्रणयज्ञायै, प्रमाणप्रत्ययाङ्कितायै, वाराह्यै, कुब्जिकाकारायै, कारावन्धनमोक्षदायै, उग्रायै, उग्रतरायै, उग्रेष्टायै, नृमान्यायै, नारसिंहिकायै, नरनारायणस्तुत्यायै, नरवाहनपूजितायै, नृमुण्डायै, नूपुराढ्यायै, नृमात्रे, त्रिपुरीश्वर्यै, दिव्यायुधायै, उग्रतारायै, त्र्यक्षायै, त्रिपुरमालिन्यै, त्रिनेत्रायै, कोटराक्ष्यै, षट्चक्रस्थायै, क्रमेश्वर्यै, क्रिमिकायै, क्रिमियोनये, कलायै, चन्द्रकलायै, चम्वै, चर्माम्बरायै, चार्वङ्ग्यै, चञ्चलाक्ष्यै, भद्रदायै, भद्रकाल्यै, सुभद्रायै, भद्राङ्ग्यै, प्रेतवाहिन्यै, सुषमायै, स्त्रीप्रियायै, कान्तायै, कौलिन्यै, कुटिलालकायै, कुशब्दायै, कुगतये, मेध्यायै, मध्यमायै, ज्यायै, काश्यप्यै, दक्षिणाकालिकायै, काल्यै, कालभैरवपूजितायै, क्लींकायै, कुमत्यै, वाण्यै, बाणासुरनिसूदिन्यै, निर्मदायै, निर्मसेष्टायै, नरयोनये, निराश्रयायै, निर्विकारायै, निरीक्ष्यायै, निलयायै, नृपपुत्रिण्यै, नृपसेव्यायै, विरिञ्चेष्टायै, विशिष्टायै, विश्वमातृकायै, मातृकार्णविलिप्ताङ्ग्यै, मधुस्नातायै, मधुस्रवायै, शुक्रेष्टायै, शुक्रसन्तुष्टायै, शुक्रस्नातायै, कृशोदर्यै, वृषायै, वृष्ट्यै, अनावृष्ट्यै, लुब्धायै, लोभविवर्जितायै, लुब्ध्यै, ललनायै, लक्ष्यायै, लक्ष्म्यै, रामायै, रमायै, नुतये, रेवायै, रम्भायै, उर्वश्यै, वश्यायै, वासुकिप्रियकारिण्यै, शेषायै, शेषरतायै, श्रेष्ठायै, शेषशायिनमस्कृतायै, शिष्यायै, तेजोऽसि ॐ शर्वप्रियायै स्वाहा, । ध्यानम् ॥ ॐ शस्तायैस्वाहा, प्रशस्तायै, शम्भुसेवितायै, आशुशुक्षणिनेत्रायै, श-

णदायै, क्षणसेवितायै, क्षुरिकायै, कर्णिकासंस्थायै, साचारायै, आचाररूपिण्यै, चरित्र्यै, धरित्रीश्यै, देवदैत्येन्द्रपूजितायै, गुणिन्यै, गुणरूपायै, त्रिगुणायै, निर्गुणायै, घृणायै, घोषायै, गजाननेष्टायै, गजाकारायै, गजप्रियायै, गीतायै, गीतप्रियायै, तथ्यायै, पथ्यायै, त्रिपुरसुन्दर्यै, पीनस्तन्यै, रमण्यै, रमणेष्टायै, मैथिल्यै, पद्मायै, पद्मधरायै, वत्सायै, धेन्वै, मेरुधरायै, मघायै, मालत्यै, मधुरालापायै, मातृंजायै, मासिन्यै, वैश्वानरप्रियायै, वैद्यायै, चिकित्सायै, वैद्यपूजितायै, वेदिकायै, वारपुत्र्यै, वयस्यायै, वाग्भव्यै, प्रस्वै, क्रीतायै, पद्मासनायै, सिद्धायै, सिद्धलक्ष्म्यै, सरस्वत्यै, सत्वश्रेष्टायै, सत्त्वसंस्थायै, सामान्यायै, सामवायिकायै, साधकेष्टायै, सत्पत्न्यै, सत्पुत्र्यै, सत्कुलाश्रयायै, समदायै, प्रमदायै, प्रान्तायै, परलोकगतिप्रदायै, घोररूपायै, घोररावायै, मुक्तकेश्यै, मुक्तिदायै, मोक्षदायै, बलदायै, मुक्तये, भुक्तये, बलिप्रियायै, बलायै, तिलप्रसूननासायै, प्रसूनायै, कुलशीर्षिण्यै, परद्रोहकर्यै, पथे, पारावारसुतायै, भगायै, भगप्रियायै, भर्गरतायै, होलायै, हैमवत्यै, ईश्वर्यै, हेरुकेष्टायै, वटुस्थायै, वटुमात्रे, वटेश्वर्यै, नटिन्यै, त्रोटिन्यै, त्रात्रे, स्वस्रे, सारवत्यै, सभायै, तेजोसि ॐ सौभाग्यभाग्यदायै स्वाहा ॥ ध्यानम् ॥ ॐ भाग्यायै स्वाहा, भोगदायै, भुवे, प्रभावत्यै, चन्द्रिकायै, कालहर्त्र्यै, ज्योत्स्नायै, उल्कायै, अशनये, आह्निकायै, ऐहिक्यै, आमुष्मिक्यै, उष्मायै, ग्रीष्मार्कद्युतिरूपिण्यै, ग्रीवायै, ग्रीष्मायै, नागकन्यायै, कैलासाचलवासिन्यै, मह्यै, मार्तण्डरूपायै, मानहर्त्र्यै, मनोरमायै, मानिन्यै, मानकर्त्र्यै, मानस्यै, तापसी-

श्वर्यै, पयःस्थायै, परंब्रह्मस्तुतायै, स्तोत्रप्रियायै, तँन्वै, तन्व्यै, तनुतरायै, सूक्ष्मायै, स्थूलायै, शूरप्रियायै, अधमायै, उत्तमायै, मणिभूषाढ्यायै, मणिमण्डपसंस्थितायै, भार्यायै, तीक्ष्णायै, त्रपायै, चिन्तायै, चण्डिकायै, चर्चिकायै, चलायै, चण्ड्यै, चुल्ल्यै, चमत्कारकर्त्र्यै, हरिहरेश्वर्यै, हरिसैन्यायै, कपिश्रेष्ठायै, चर्चितायै, चारुरूपिण्यै, चण्डेश्वर्यै, चण्डरूपायै, मुण्डहस्तायै, मनोगतये, पूतायै, प्रोतायै, पवित्रायै, मज्जायै, मेध्यायै, सुगन्धिन्यै, सुगन्धायै, पुष्पिण्यै, पुष्पायै, प्रेरितायै, पवनेश्वर्यै, प्रेतायै, क्रोधाकुलायै, न्यस्तायै, न्यक्काराम्बरवाहिन्यै, स्रोतस्वत्यै, मधुमत्यै, वेदमात्रे, सुरायै, सुधायै, मत्स्यायै मत्स्येन्द्रपीठस्थायै, वीरपानमदातुरायै, पृथिव्यै, तैजस्यै, तृष्यै, मूलाधारायै, प्रभायै, पृथवे, नागपाशधरायै, अनन्तायै, पाशहस्तंप्रबोधिन्यै, प्रसाधनायै, कलिङ्गाख्यायै, मदनाशायै, मदद्रवायै, मधुवीरायै, मदान्धायै, पावन्यै, वेदनायै, स्मृत्यै तेजोसि ॐ बोधिकायैस्वाहा ॥

ध्यानं ॥ ओंबोधिन्यैस्वाहा, पुष्ट्यै, काश्यै, वाराणस्यै, गयायै, कौशिक्यै, उज्जयिन्यै, धारायै, काश्मीर्यै, कुंकुमालयायै, भूम्यै, सिन्ध्वै, प्रभासायै, गङ्गायै, गौर्यै, शुभाश्रयायै, नानाविद्यामय्यै, वेत्रवत्यै, गोदावरीनद्यै, गदहंत्र्यै, गजारूढायै, इन्द्राण्यै, कुरुकौलिन्यै, कुलाचारायै, कुरूपायै, सुरूपायै, रूपवर्जितायै, चन्द्रभागायै, यमुनायै, याँम्यै, यमक्षयङ्कर्यै, काम्भोज्यै, सरय्वै, चित्रायै, वितस्तायै, ऐरावत्यै, झषायै, चषकायै, मथिकायै, तँत्र्यै, वीणायै, वेणुप्रियङ्कर्यै, कुण्डलिन्यै, निर्विकारायै, गायत्र्यै, नरकान्तकायै, कृष्णायै, सरस्वत्यै, ताप्यै,

पयोष्ण्यै, शतरुद्रिकायै, कावेर्यै, शतपत्राभायै, शतबाहवे, शतह्रदायै, रेवत्यै, रोहिण्यै, क्षिप्यायै, क्षीणायै, क्षोण्यै, क्षमायै, क्षयायै, क्षान्त्यै, भ्रान्त्यै, गुरवे, गुर्व्यै, गरिष्ठायै, गोकुलालयायै, नादिन्यै, कृषिण्यै, कृष्टायै, सत्कुट्यै, भूमिकायै, भ्रमायै, विभ्राजमानायै, तीर्थायै, तीर्थातीर्थफलप्रदायै, तरुण्यै, तापस्यै, पाशायै, विपाशायै, पाशधारिण्यै, पशूपहारसन्तुष्टायै, कुक्कुट्यै, हंसवाहनायै, मदनायै, विपुलायै, काण्ड्यै, वेदकाण्ड्यै, विचित्रिण्यै, स्वप्नावत्यै, सरिते, सीताधारिण्यै, मत्सर्यै, चमते, शतद्रवे, भारत्यै कद्रवे, अनन्तानन्तशायिन्यै तेजोसि ॥ ॐ वेदनायैस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐ वासव्यैस्वाहा, वेश्यायै, पूतनायै, पुष्पहासिन्यै, त्रिशक्तये, शक्तिरूपायै, क्षुरमात्रे, क्षुर्यै, क्षुधायै, मन्दायै, मन्दाकिन्यै, मुद्रायै, भूताभूतपतिव्रतायै, भूतेष्टायै, पञ्चभूतघ्न्यै, स्वक्षायै, कोमलहासिन्यै, वासिन्यै, कुहिकायै, लम्बायै, लम्बकेश्यै, सुकेशिन्यै, ऊर्ध्वकेश्यै, विशालाक्ष्यै, घोरायै, पुण्यपतिव्रतायै, पांसुलायै, पात्रहस्तायै, खर्पर्यै खर्परायुधायै, केकर्यै, काकिन्यै कुम्भ्यै, सफलायै, केकराकृतये, विफलायै विजयायै, श्रीदायै, श्रीदसेव्यायै, शुभङ्कर्यै, शैत्यायै, शीतालयायै, शीधुपात्रहस्तायै, कृपावत्यै, कारुण्यविश्वसारायै, करुणायै, करुणाकुलायै, प्रज्ञायै, अज्ञानायै, षड्वर्गायै, षडास्यायै, षण्मुखप्रियायै, क्रौञ्च्यै, क्रौञ्चाद्रिदलिन्यै, दान्तायै, दारिद्र्यहारिण्यै, सुशीलभास्वरायै, साध्यायै, साधनीयायै, सामगायै, सप्तस्वरायै, सप्तिवाहायै, सप्तसप्तिविलोचनायै, स्थितये, क्षेमङ्कर्यै, स्वाहायै, वाचाल्यै,

विधिभास्वरायै, कालकण्ठ्यै, घोषधरायै, सुग्रीवायै, स्कन्दसं-रुचये, शुचिस्मितायै, समुद्रेष्टायै, शशिन्यै, वशिन्यै, सुदृशे, सर्वज्ञायै, सर्वदायै, शांर्यै, सुनासायै, सुरकन्यकायै, मीनायै, मीनासुतायै, भृङ्ग्यै, भृङ्गिन्यै, हाटकेश्वर्यै, होटिकायै, हा-रिण्यै, लिङ्गायै, भगलिङ्गस्वरूपिण्यै, भगमात्रे, लिङ्गाख्यायै, लिङ्गप्रीतायै, कलिङ्गजायै, कुमार्यै, युवत्यै, प्रोढायै, नवोढायै, तेजोसि ॐ प्रौढरूपिण्यैस्वाहा ॥ ८०० ध्यानम् ॥ ॐ रम्यायैस्वाहा, रजोवत्यै, रज्वे, राजोल्यै, राजस्यै, घट्यै, कैवर्त्यै, राक्षस्यै, रात्र्यै, रात्रिंश्वरक्षयङ्कर्यै, महोग्रायै, मुदितायै, भिहृयै, भल्ल-हस्तायै, भयङ्कर्यै, नीलाभायै, द्वारिकायै, द्वाःस्थायै, द्वारिका-मध्यदेशगायै, चित्रलेखायै, वसुमत्यै, सुन्दराङ्ग्यै, वसुंधरायै, देवतायै, पर्वतस्थायै, स्वयम्भुवे, परमाकृतये, परमेशमुण्डमा-लायै, नागयज्ञोपवीतिन्यै, श्मशानकालिकायै, श्मश्रवे, प्रल-यात्मप्रलोपिन्यै, प्रस्थस्थायै, प्रस्थिन्यै, प्रस्थायै, धूम्रार्चिषे, धूम्रधूमिन्यै, धूम्राङ्ग्यै, धूम्रकेशायै, कपिलायै, कालनाशिन्यै, कङ्काल्यै, कालरूपायै, कालमात्रे, मलिम्लुच्यै, शर्वाण्यै, रुद्र-पत्न्यै, रूक्षायै, रुद्रस्वरूपिण्यै, सन्ध्यायै, त्रिसन्ध्यायै, संपूज्यायै, सर्वैश्वर्यप्रदायिन्यै, कुलजायै, सत्यलोकेशायै, सत्यवाचे, सत्य-वादिन्यै, सप्तस्वरायै, सत्यमय्यै, हरिद्वारायै, हरिन्मय्यै, हरि-द्रत्नमय्यै, राज्यै, ग्रहतारायै, तिथ्यै, तम्यै, तुम्बुरवे, त्रुटिकायै, त्रोट्यै, भुवनेश्यै, भयापहायै, राज्यै, राज्यप्रदायै, योग्यायै, योगिन्यै, भुवनेश्वर्यै, तुरीयायै, तमस्पारायै, व्रीडायै, भर्ग्यै, भयानकायै, कालरात्र्यै, महारात्र्यै, महाविद्यायै, शिवा-

लयायै, शिवसज्ञायै, शिवस्थायै, समाध्यै, अग्निवाहनायै, अंग्नीश्वर्यै, सदाव्याप्त्यै, बलाकायै, बालरूपिण्यै, वट्टकेश्यै, वामरूपायै, सते, असते, पुरभैरव्यै, विघ्नहायै, तेजोसि ॐ खलहायै स्वाँहाँ ॥ ध्यानम् ॥ गाथायै, कथायै, कन्थायै, शुभाम्बरायै, ऋतुजायै, क्रतुहायै, क्रान्तायै, माधवेशायै, अमरावत्यै, अरुणांक्ष्यै, विशालाक्ष्यै, पुण्यशीलायै, विलासिन्यै, स्वमात्रे, स्कन्दमात्रे, कृत्तिकायै, भरण्यै, वलयै, जिनेश्वर्यै, सुंकुशलायै, गोप्यै, गोपतिपूजितायै, गुप्तायै, गोप्यतरायै, ख्यातायै, प्रकटायै, गोपितात्मिकायै, कुलाम्नायवत्यै, कीलायै, पूर्णायै, स्वर्णाङ्गदायै, उत्सुकायै, उत्कण्ठायै, कालकण्ठायै, रक्तपायै, पानपायै, अमलायै, सम्पूर्णचन्द्रवदनायै, यशोदायै, यशस्विन्यै, आनन्दायै, सुन्दर्यै, सर्वानन्दायै, नन्दात्मजायै, आलयायै, विद्युते, खद्योतरूपायै, सादरायै, जविकायै, जंन्यै मन्त्रदायै, मानदायै, मान्यायै, सर्वपूज्यायै, सुरेश्वर्यै, जनिकर्त्र्यै, जगद्रूपायै, जगद्वन्द्यायै, प्रियङ्कर्यै, मुग्धास्यायै, मुग्धनेत्रायै, लोकेश्यै, मनोरमायै, वरदायै, शौर्यदायै, मुग्धायै, प्रेतस्थायै, वह्निलोचनायै, अग्निमुख्यै, महांदीप्त्यै, रौद्रायै, संहारकारिण्यै, बृहन्नेत्रायै, कृशाङ्ग्यै, घोरायै, घोरतरायै, शिवायै, देवेन्द्रसेवितायै, नित्यायै, भाग्यदायै, सर्वमङ्गलायै, सौख्यदायै, शुभकर्त्र्यै, भक्तानांहितकारिण्यै, जनन्यै जनिहर्त्र्यै, जम्बारिवरदायै, जनवे, जीर्णायै, जीमूतलंक्ष्यायै, जयिन्यै, जयवर्धिन्यै, जलस्थायै, जयन्त्यै, जम्बारिप्रियकारिण्यै, सहस्रनामसम्पूर्णायै ज्वालामुखीश्वरीदेव्यै, महादेव्यै, महेशान्यै, तेजोसि ॐ महात्रिपुरसुन्दर्यैस्वाँहाँ ॥ इति

नाम्नां सहस्रं तु ज्वालामुख्याः शिवोदितम् । चतुर्वर्गप्रदं नित्यं बीजत्रयप्रकाशितम् । मुक्त्यैकहेतुममलं भुक्तिमुक्तिप्रदं नृणाम् ॥ स्तुत्यं च साधनीयं च सर्वस्वं सारमुत्तमम् । महामन्त्रमयं विद्यामयं विद्याप्रदं परम् । परब्रह्मस्वरूपं च साक्षादमृतरूपिणम् । अद्वैतरूपिणं नाम्नां सहस्रं भैरवोदितम् । यः पठेत्पाठयेद्वापि शृणोति श्रावयेदपि । भक्त्या भक्तो महादेवि स भवेद्भैरवोपमः । शिवरात्र्यां च सङ्क्रान्तौ ग्रहणे जन्मवासरे । भैरवस्य बलिं दत्त्वा मूलमन्त्रेण मान्त्रिकः । पठेत्सहस्रनामेदं ज्वालामुख्याः सुदुर्लभम् । अनन्तफलदं गोप्यं त्रिसन्ध्यं यः पठेत्सुधीः । अणिमादिविभूतीनामीश्वरो मान्त्रिको भवेत् । अर्धरात्रे समुत्थाय शून्ये गेहे पठेदिदम् । नाम्नां सहस्रकं देवि त्रिवारं साधकोत्तमः । कर्मणा मनसा वाचा ज्वालामुख्याः सुतो भवेत् । मध्याह्ने प्रत्यहं गत्वा प्रेतभूमिं विधानवित् । नरमांसं बलिं दत्त्वा पठेन्नामसहस्रकम् । दिव्यदेहधरो भूत्वा विचरेद्भुवनत्रयम् । शनिवारे कुजेऽष्टम्यां पठेन्नामसहस्रकम् । दत्त्वा क्षीरबलिं तस्य करस्थाः सर्वसिद्धयः । विना नैवेद्यमात्रेण न रक्ष्यं साधकोत्तमैः । कुजवारे सदा देवि दत्त्वा बलिविधिं नरः । पठेत्साधक एवाशु लभेद्दर्शनमुत्तमम् । शनिवारे सदा विद्यां जप्त्वा दद्याद्बलिं प्रिये । कपोतस्य महेशानि पठेन्नामसहस्रकम् । तद्गृहे वर्धते लक्ष्मीर्गोकर्णमिव नित्यदा । शतावर्तं पठेद्रात्रौ साधको दर्शनं लभेत् । वन्ध्या वा काकवन्ध्या वा कुङ्कुमेन लिखेदिदम् । मस्तकेन च शुक्रेण भूर्जे नामसहस्रकम् । गले वा वामबाहौ वा धारयेत्प्रत्यहं प्रिये । वन्ध्या च लभते पुत्रान्छ

रान्विद्याधरोपमान् । इदं बध्वा सव्यबाहौ गत्वा रणधरां प्रति । निर्जित्य शत्रुसङ्घांस्तान्प्रत्यायाति सुखी गृहम् । वारत्रयं पठेन्नित्यं शत्रुनाशाय पार्वति । वारद्वयं पठेल्लक्ष्म्यै मुक्त्यै च शतधा पठेत् । वश्यार्थी दशधा नित्यं मारणार्थे च विंशति । स्तम्भनार्थे पठेन्मन्त्री सप्तधा मान्त्रिकोत्तमः । भूम्यर्थे त्रिंशधा देवि पठेन्नामसहस्रकम् । प्रत्यहमेकवारं तु मृतो मोक्षमवाप्नुयात् । अप्रकाश्यमदातव्यमवक्तव्यमभक्तिषु । असक्तायाऽकुलीनाय कुपुत्राय दुरात्मने । गुरुभक्तिविहीनाय दीक्षाहीनाय पार्वति । दत्त्वा कुष्ठी भवेल्लोके परत्र नरकं व्रजेत् । श्रद्धायुक्ताय भक्ताय साधकाय महात्मने । साचाराय सुशीलाय दत्त्वा मोक्षमवाप्नुयात् । यो धारयति पुण्यात्मा सोपि पुण्यवतां वरः ॥ इति श्रीरुद्रयामले तन्त्रे दशविद्यारहस्ये ज्वालामुखीसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

ॐ श्रीशारिकासहस्रनामस्तोत्रम् नामावली च ॥

श्रीभैरवी । या सा देवी पुरा ख्याता शारिकारूपधारिणी । जालन्धरराक्षसघ्नी प्रद्युम्नशिखरे स्थिता । तस्या नामसहस्रं मे मन्त्रगर्भं जयावहम् । कथयस्व महादेव यद्यस्ति मयि ते दया । श्रीभैरवः । या देवदेवी भद्राख्या त्रिकोटिदेवसंयुता । महासुरविनाशाय शारिकारूपधारिणी । कूटं सुमेरोः चञ्च्वग्रे समादायागताम्बिका । त्रयस्त्रिंशतिकोट्यश्च देवानां वै समागताः । तस्या नामसहस्रं ते मन्त्रगर्भं जयावहम् । कथयामि परां विद्यां सहस्राख्याभिधां शिवे । शिलायाः शारिकाख्यायाः परां

सर्वस्वरूपिणीम् । विना नित्यक्रियां देवि विना न्यासं विनार्चनम् । विना पुरस्क्रियां देवि होमार्चादि विना परम् । विना श्मशानगमनं विना समयपूजनम् । यया लभेत्फलं सर्वं तां विद्यां शृणु पार्वति । या देवी चेतना लोके शिलारूपास्ति शारिका । सृजत्यवति सा विश्वं संहरिष्यति तामसी । रजोगुणेन सृजति सत्त्वेनावति संस्कृतिम् । तमसा संहरेत्सैव त्रिब्रह्मरूपधारिणी । सैव संसारिणां देवी परमैश्वर्यदायिनी । परं पदं प्रदास्यन्ती महाविद्यात्मिका शिला । तस्या नामसहस्रं ते वर्णयामि सहस्रकम् । रहस्यं मम सर्वस्वं सकलाचारवल्लभम् । यो जपेत्परमां विद्यां पठेन्नामसहस्रकम् । धारयेत्कवचं दिव्यं पठेत्स्तोत्रेश्वरं परम् । किं तस्य दुर्लभं लोके नाप्नुयाद्यदीश्वरि ॥

॥ अस्य श्रीशारिकाभगवतीनामसहस्रस्य, महादेव ऋषिः, त्रिष्टुप्छन्दः, श्रीशारिकाभगवतीदेवता, शांबीजं, श्रींशक्तिः, फ्रां कीलकं, आत्मनो वाङ्मनः०—श्रीशारिकादेवीप्रसादसिद्ध्यर्थं पाठे होमे वा विनियोगः ॥ श्रां श्रीं श्रूं श्रैं श्रौं श्रः इतिन्यासः प्राणायामः ॥ ध्यानं ॥ बालार्ककोटिद्युतिमिन्दुचूडां वरासिचक्राभयबाहुमाद्याम् । सिंहाधिरूढां शिववामदेहलीनां भजे चेतसि शारिकेशीम् ॥ मूलं । ॐह्रींश्रींहूंफ्रांआंशांशारिकायैनमः ॥ शारिकायै विद्महे, पञ्चदशाक्षर्यै धीमहि, तन्नः शारी प्रचोदयात् ३ ॥ ॐह्रींश्रीं हूंफ्रांआंशांश्रीशारिका श्यामसुन्दरी । शिला शारी शुकी शान्ता शान्तमानसगोचरा । शान्तिस्था शान्तिदा शान्तिः श्यामा श्यामपयोधरा । देवी शशाङ्कबिम्बाढ्या शशाङ्ककृतशेखरा । शशाङ्कशोभिलावण्या शशाङ्कमध्यवासिनी । शार्दूलवाहा देवेशी शार्दूलचर्मवासंसी । गौरी पद्मावती पीना

पीनवक्षोजकुड्मला । पीताम्बरा रक्तदन्ता दाडिमीकुसुमप्रभा ।
स्फुरद्रत्नांशुखचिता रत्नमण्डलविग्रहा । रक्ताम्बरधरा क्षीबा
रत्नमालाविभूषणा । रत्नसंमूर्च्छिताभाऽढ्या दीप्ता दीप्तशिखा
दया । दयावती कल्पलता कल्पान्तदहनोपमा । भैरवी भीम-
नादा च भयानकमुखी भगा । कारा कारुण्यरूपा च भगमा-
लाविभूषणा । भगेश्वरी भगस्था च कुरुकुल्या कृशोदरी ।
कादम्बरी कचोत्कृष्टा परमा परमेश्वरी । सती सरस्वती स-
त्याऽसत्या सत्यस्वरूपिणी । परम्परा पटाकारा पाटला पाटल-
प्रभा । पद्मिनी पद्मवदना पद्मा पद्मकरा शिवा । शिवाश्रया
शरच्छान्ता शची रम्भा विभावरी । द्युमणिः प्रस्तरा पाठा
पीठेशी पीवराकृतिः । अचिन्त्या मुसलाधारा मातङ्गी मधुर-
स्वना । वीणा गीतप्रिया गाथा गारुडी गरुडध्वजा । अती-
वसुन्दराकारा सुन्दरी सुन्दरालका । अलका नाकमध्यस्था
नाकिनी नाकपूजिता । पातालेश्वरसंपूज्या पातालतल-
चारिणी । अनन्ताऽनन्तरूपा च स्वज्ञाता ज्ञानवर्धिनी ।
अमेया चाप्रमेया च ह्यनन्तादित्यरूपिणी । द्वादशादित्यसं-
पूज्या शमी श्यामाकबीजिनी । विभासा भास्वराऽवर्णा सम-
स्तासुरघातिनी । सुधामयी सुधामूर्तिः सुधा सर्वप्रियङ्करी ।
सुखदा च सुरेशानी कृशानुवल्लभा हविः । स्वाहा स्वाहेश-
नेत्रा च वह्निवक्त्राग्नितर्पिता । सूर्याग्निसोमनेत्रा च भूर्भुवःस्वः-
स्वरूपिणी । भूमिर्भूदेवसंपूज्या स्वयम्भूः स्वात्मपूजका ।
स्वयम्भूपुष्पमालाढ्या स्वयम्भूपुष्पवल्लभा । आनन्दकन्दली
कन्दा स्कन्दमाता शिवालया । शिलारूपा शिलेशानी शिला-

पूजनहर्षिता । चेतना चिद्धवाकारा भवपत्नी भयापहा । विघ्नेश्वरी गणेशानी गणमाता गणप्रसूः । गणेशमुख्यसम्पूज्या विघ्नविध्वंसिनी निशा । वश्या वश्यजनस्तुत्या स्तुतिः श्रुतिधरा श्रुतिः । श्रुतिशास्त्रविधानज्ञा शास्त्रार्थकोविदा रमा । वेद्या विद्यामयी विद्या विधातृवरदा वधूः । वधूरूपा वधूपूज्या वधूपानप्रतर्पिता । वधूपूजनसन्तुष्टा वधूमालाविभूषणा । वामा वामेश्वरी वाम्या वामाचारप्रियङ्करी । वामाचारा वामदेवपूज्या वामस्थिताऽर्थदा । वामदेवेश्वरी देवी कुलाकुलविचारिणी । वितर्कतर्कनिलया प्रलयानलसन्निभा । यज्ञेश्वरी यज्ञमुखा यज्ञाङ्गी यज्ञवर्धिनी । याजकाऽयाजकाऽराध्या यजना यानपात्रका । यक्षेश्वरी यक्षदात्री यक्षनायकपूजिता । पर्वतस्था पर्वतजा पार्वती पर्वताश्रया । पिलम्पिला पदस्थाना पददा नरकान्तका । नारी नर्मप्रिया श्रीदा श्रीदश्रीदा शतायुधा । कामेश्वरी रतिर्हूतिराहुतिर्हव्यवाहना । हरेश्वरी हरवधूर्हाटकाङ्गदमण्डिता । पुरुष्या स्वर्गतिर्वैद्या सुमुखा च महौषधिः । सर्वरोगहरा माध्वी मधुपानपरायणा । मधुस्थिता मधुमयी मददानविशारदा । मधुतृप्ता मधुरूपा मधूककुसुमप्रभा । माधवी माधवीवल्ली मधुमत्ता मदालसा । मारप्रिया मारपूज्या मारदेवप्रियङ्करी । मारेशी च मृत्युहरा हरकान्ता मनोन्मना । महावैद्यप्रिया वैद्या वैद्याचारा सुरार्चिता । सुरेशी सुरसंपूज्या सुरमान्या सुरेश्वरी । सुरापानरता साध्वी पात्रसिद्धिप्रदायिनी सामन्ता पीनवपुषी गुटी गुर्वी गरीयसी । कालान्तका कालमुखी कठोरा करुणामयी । नीला नाडी च वागीशी दूर्वा

ख्याता सरस्वती। अपारपारगा गम्या गतिः प्रीतिः पयोधरा। पयोदसदृशच्छाया पारदाऽकृतिरालसा। सरोजनिलया नीतिः कीर्तिः कीर्तिकरी कथा। काशी काम्या कपर्दाऽर्शा काश-पुष्पोपमा रमा। रामा रामप्रिया रामभद्रा देवसमर्चिता। रामसम्पूजिता रामसिद्धिदा रामकार्यदा। रामभद्रार्चिता रेवा देवकी देववत्सला। देवपूज्या देववन्द्या देवदानवचर्चिता। द्रुतिर्द्रुतगतिर्दम्भा दामिनी विजया जया। अशेषसुरसम्पूज्या निःशेषासुरसूदिनी। वटिनी वटमूलस्था लास्यहास्यैकवल्लभा। अरूपा निर्गुणा सत्या सदासन्तोषवर्धिनी। सौम्या यजुर्वहा याम्या यमुना यामिनी यमी। क्षमा दक्षा वराम्बोधिर्दाल्भ्य-सेव्या दरी पुरी। पौरन्दरी पुलोमेशी पौलोमी पुलकाङ्कुरा। पुरस्था वनभूर्वन्या वानरी वनचारिणी। समस्तवर्णनिलया समस्तवर्णपूजिता। समस्तवर्णवर्णाढ्या समस्तगुरुवत्सला। समस्तमुण्डमालाढ्या मालिनी मधुपस्वना। कोशप्रदा कोशवासा चमत्कृतिरलम्बुसा। हास्यदा सदसद्रूपा सर्ववर्णमयी स्मृतिः। सर्वाक्षरमयीविद्या मूलविद्याविदीश्वरी। अकारा षोडशाकारा का-रावन्धविमोचिनी। ककारव्यञ्जनाक्रान्ता सर्वमन्त्राऽक्षरालया। अमाऽणुरूपा विमला त्रैगुण्या चापराजिता। अम्बिकाऽम्बा-लिकाचाऽम्बाप्यनन्तगुणमेखला। अपर्णा पर्णशाला च सा-ट्टहासा हसन्तिका। हसन्ती च हस्तिमुखा हस्तिपादा मनो-रमा। अद्रिकन्याऽट्टहासा च त्वजरास्याप्यरुन्धती। अब्जाक्षी त्वब्जिनीदेवी चाम्बुजासनसंस्थिता। अब्जहस्ताऽब्जपादा च त्वब्जपूजनतोषिता। अकारमातृकादेवी सर्वानन्दकरी कला।

आनन्दसुन्दरी चार्या चाघूर्णारुणलोचना। आंदिदेवाऽन्तकक्रूरा चादित्यकुलभूषणा। आंबीजमण्डलादेवी त्वाकारमातृकावलिः। इन्द्रस्तुतेन्दुबिम्बास्या त्विनकोटिसमप्रभा। इन्दिरा मन्दिरा शांला चेतिहासकथा मतिः। इलेक्षुरसदाऽस्वादा त्विकाराक्षरभूषिता। इन्द्रस्तुतेन्द्रसंपूज्या त्विनभद्रा त्विनेश्वरी। इभस्थितिरिभांगीना चेकाराक्षरमातृका। ईश्वरी वैभवख्याता चेशानीश्वरवल्लभा। ईशा कामकला चैन्द्री त्वीकाराक्षरमातृका। उग्रप्रभोग्रचिन्तोग्रवामाङ्गवासिनी त्वुषा। उग्रा वैष्णवसंपूज्या चोग्रतारोल्मुकानना। उंमेश्वरी गुणश्रेष्ठोस्रोदेश्वर्युदकप्रिया। उदकाच्छोदकदात्री चोकारोद्भवमातृका। ऊष्मोषा चोर्वंणा सीता दितिराऽदित्यसुप्रभा। ऋणहर्त्री ह्यृणर्णेशी ऋलृवर्णा लृवर्णभाक्। लृकारा भ्रूंकुटिर्बाला बालादित्यसमप्रभा। एनाङ्कमुकुटेहात्मा चैकाराक्षरबीजिता। एनाग्रैयेनाङ्कमध्यस्थितैनमध्यवासिनी। एनेद्रवत्सला चैनी चैकारोद्भासमातृका। ओंकारशेखराभासा त्वौचित्या मदमण्डिता। अम्भोजनिलया स्वस्था अःस्वरूपा चिदात्मिका। षोडशस्वररूपा च षोडशस्वरगांयनी। षोडशी षोडशाकारा कमला कमलोद्भवा। कामेश्वरी कलाभिज्ञा कुमारी कुटिलालका। कुटिला कुटिलांकारा कुटुम्बिनी कृतिः शिवा। कुलाकुलोपदेशानी कुलेशी कुब्जिका कला। कामा कामप्रिया कीरां कमनीया कपालिनी। कालिका भद्रकाली च काला कामान्तकारिणी। कपर्दिनी कपालेशी कर्पूरचयचर्चिता। कादम्बरी कोमलाङ्गी काश्मीरी कुङ्कुमद्युतिः। कुन्ता कूर्चाऽद्यबी-

जाड्या कमनीया कुलाकुला । करालास्या करा[१]लाक्षी कामिनी
कामपालिनी । कन्थाधरा कृपाकर्त्री ककाराक्षरमातृका । ख-
ड्गहस्ता खर्परेशी खेचरी खगगामिनी । खेचरीमु[२]द्रयायुक्ता
खेचरत्वप्रदायिनी । खगासना खलोलाक्षी खेटेशी खलना-
शिनी । खेटकायुधहस्ता च खरांशुद्युतिसन्निभा । खाता ख-
वीजनिलया खकारोल्ला[३]संमातृका । वैखरी बीजनिलया खस्था
खेचरवल्लभा । गुण्या गजास्यजननी गणेशवरदा गया । गो-
दावरी [४]गदाहस्ता गदाधरप्रिया गतिः । गीता गोवाहनेशानी
गरलाशनविग्रहा । गाम्भीर्यभूषणा गङ्गा गायत्री गजवाहना ।
घो[५]ना घोनाकरस्तुत्या घुर्घुरा घोरनादिनी । घटस्था घटजसेव्या
घटपूजनलोलुपा । घटामयरसप्रीता घनरूपा घनेश्वरी । घन-
वाहनसे[६]व्या च घकाराक्षरमातृका । ङान्ता ङवर्णनिलया ङा-
नुरूपा ङनालया । ङेज्ञानिनी ङनाजाप्या ङवर्णाक्षरमातृका ।
चामीकररुचि[७]श्चान्द्री चन्द्रिका चन्द्ररागिणी । चला चेला
चञ्चला च चञ्चरीकालकप्रभा । चञ्चरीकस्वरालापा चमत्कार-
स्वरूपिणी । चटुला चार्टुकी चार्वी चम्पा चम्पकसन्निभा ।
चीनांशुकधरा चित्रा चकाराक्षरमातृका । छत्री छत्रधराच्छन्ना
छिन्नमस्ता च्छुर[८]च्छविः । छायासुतप्रिया छाया छवर्णामल-
मातृका । जगदम्बा जगज्ज्योतिर्ज्योतीरूपा जटाधरा । जयदा
जयकर्त्री च [९]जयस्था जयहासिनी । जयेशी जयधर्त्री च जग-
त्कर्त्री जगत्प्रिया । जगत्पूज्या जगद्धासा जगद्रक्षा जरातुरा ।
ज्व[१]रघ्नी जम्भदमनी जगत्प्राणा जयावहा । जैत्रा जम्भारिवरदा
जीवना जीववाक्प्रदा । जागृतिश्च जगन्निद्रा ज[२]गद्योनिर्जल-

न्धरा । जालन्धरजया जाया जकाराक्षरमातृका । झम्पा झिञ्झेश्वरी झान्ता झकाराक्षरमातृका । ञानुरूपा ञिनाँवासा ञकारेशी ञणायुधा । ञवर्णबीजभूषाढ्या ञकाराक्षरमातृका । टङ्कायुधा टकाराढ्या टोटाक्षी टसुकुन्तला । टङ्काश्रया टलीरूपाँ टकाराक्षरमातृका । ठकुरा ठकुरेशानी ठकारत्रितयेश्वरी । ठस्वरूपा ठवर्णाढ्या ठकाराक्षरमातृका । डक्का डकेश्वरी डिम्बाँ डवर्णाक्षरमातृका । ढिणी ढेया ढिल्लहस्ता ढकाराक्षरमातृका । णेशा णान्ता णवर्णात्मा णकाराक्षरभूषणा । तुँरी तुर्या तुलारूपा त्रिपुरा तामसप्रिया । तोतुला तारिणी तारासप्तविंशतिरूपिणी । त्रिस्वरा त्रिगुणिध्येया त्र्यम्बकेशी त्रिलोकधृत् । त्रिवर्गेशा त्रयी त्र्यक्षा त्रिपदा त्रेतरूपिणी । त्रिलोकजननी त्रेता त्रिपुरेश्वरपूजिता । त्रिकोणस्थाँ त्रिकोणेशी त्रिकोणान्तर्निवासिनी । त्रिकोणपूजनतुष्टा त्रिकोणपूजनप्रिया । वसुकोणस्थिता वश्या वसुकोणार्थवादिनी । वसुकोणासनेसंस्था षट्चक्रक्रमपूजिता । नागपत्रस्थिता शारी त्रिवृत्तपूजनार्थदा । चतुर्द्वाराग्रगा चक्रबाह्यान्तरनिवासिनी । तामसी तुम्बुरुस्तुत्या तोमरायुधमण्डिता । तुलाकोटिस्वना तापी तपसःफलदायिनी । तरिस्तरणिरूपा च तारकासुरघातिनी । तरलाक्षी तमोहन्त्री तकाराक्षरमातृका । स्थली स्थविररूपा च स्थूला स्थाली स्थलाब्जिनी । स्थविरेशी स्थूलमुखी थकाराक्षरमातृका । दूतिका शिवदूती च दण्डायुधधरा द्युतिः । दीपा दीनानुकम्पा च दम्भोलिधरवल्लभा । देशानुचारिणी द्रेक्का द्राविडेशी दवीयसी । दाक्षायणी द्रुमलता देवमाताऽदिदेवता । दधिजाँ दुर्लभादेवी

देवता परमाक्षरा । दामोदरसुपूज्या च दामोदरवरप्रदा । दण्डहस्ता दण्डिपूज्या दकारक्षरमातृका । धर्म्या च धर्ममूर्[४०]धन्या धनदा धनवर्धिनी । धृतिर्धूर्ता धन्यवधूर्धकाराक्षरमातृका । नलिनी नलिनहस्ता नाराचायुधधारिणी । नीपोपव[५०]न-मध्यस्था नगरेशी नरोत्तमा । नरेश्वरी नृपाराध्या नृपपूज्या नृपार्थदा । नृपसेव्या नृपवन्द्या नरनारायणप्रसूः । न[६०]र्तकी नीरजाक्षी च नवर्णाक्षरभूषणा । पद्मेश्वरी पद्ममुखी पत्रियाना परापरा । पारावतसुता पेया परवर्गविमार्दिनी । त्रि[७०]पुरारिवधूः पम्पा पत्री पत्रीशवाहना । पीवरांसा पतिप्राणा पीतलाक्षी पतिप्रिया । पाठा पीठस्थिता पीतवस्त्रालङ्का[८०]रभूषणा । पुरूरवस्तुता पात्री पुत्रिका पुत्रदा प्रजा । पुष्पोत्तमा पुष्पवती पुष्पमालाविभूषिता । पुष्पमालाधिशोभाढ्या पकाराक्षरमा[९०]तृका । फलदा स्फीतवस्त्रा च फेरुरावविभूषणा । फल्गुनी फल्गुतीर्थस्था फवर्गाकृतमण्डना । बलदा बालखिल्या च बाला[१००]लरिपुप्रिया । बाल्यावस्था बन्धरेशी बकाराकृतिमातृका । भद्रिका भीमपत्नी च भीमा भर्गशिखाऽभया । भयघ्नी भीमना[१०]दा च भयानकमुखेक्षणा । भिल्लेश्वरी भीतिहरा भद्रदा भाग्यवर्धिनी । भगमाला भगावासा भवानी भवतारिणी । भर्ग[२०]योनिर्भगाकारा भगस्था भगरूपिणी । भगलिङ्गामृतप्रीता भकाराक्षरमातृका । मान्या मानप्रदा मीना मीनकेतनलालसा । मदोद्धू[३०]ता मनोतीता मेना मैनाकवत्सला । मांसाहारा मांसप्रीता मत्स्यघाता महत्तरा । मेरुश्रृङ्गाग्रतुङ्गस्था मोदकाहारपूजिता । मा[४०]तङ्गिनी मदोन्मत्ता मधुमत्ता मठेश्वरी । मज्जा मुग्धानना मुग्धा मकाराक्षरभूषणा ।

यशस्विनी यतीशानी यत्नकर्त्री यजुःप्रिया । यज्ञदात्री यज्ञफला यजुर्वेदफला यतिः । यशोदा यतिसेव्या च यात्रा यात्रिकवत्सला ! योगीश्वरी योगगम्या योगीन्द्रजनवत्सला । यदुपुत्री यमघ्नी च यकाराक्षरमातृका । रत्नेश्वरी रमानाथसेव्या रथ्या रजस्वला । राज्यदा राजराजेशी रोगहर्त्री रजोवती । रत्नाकरसुता रम्या रात्री रात्रीपतिप्रभा । रक्षोघ्नी राक्षसेशानी रक्षोनाथसमर्चिता । रतिप्रिया रतिसुखा रकारकृतशेखरा । लम्बोदरी ललज्जिह्वा लास्यतत्परमानसा । लूतातन्तुवितानास्था लक्ष्मीर्लज्जालयाऽलिनी । लोकेश्वरी लोकदात्री लाटस्था लक्ष्मणाकृतिः । लम्बा लम्बकचोल्लासा लकाराक्षरवर्धिनी । लिङ्गप्रीता कलिङ्गेशी लिङ्गस्था लिङ्गलिङ्गिनी । लक्ष्मीरूपा रसोल्लासा रामा रेवा रजोवती । लयदा लक्ष्मणा लोला लकाराक्षरमातृका । वाराही वरदात्री च वीरसूर्वरदायिनी । वीरेश्वरी वीरजन्या वरचर्वणचर्चिता । वरायुधा वराका च वामना वामनाकृतिः । वधूता वधकावध्या वध्यभूर्वणिजप्रिया । वसन्तलक्ष्मीर्वटुकी वटुका वटुकेश्वरी । वटुप्रिया वामनेत्रा वामाचारैकलालसा । वात्या वाम्या वरारोहा वेदमाता वसुन्धरा । वयोयाना वयस्या च वकाराक्षरमातृका । शम्भुप्रिया शरच्चर्चा शाद्वला शशिवत्सला । शीतद्युतिः शीतरसा शोणोष्ठी शीकरप्रभा । श्रीवत्सलाञ्छना शर्वा शर्ववामाङ्गवासिनी । शशाङ्कामलशोभाढ्या शार्दूलतनुरद्रिजा । शेषहर्त्री शमीमूला शकारकृतशेखरा । षोडशाक्षरमन्त्रेशी षाढा षोढा षडानना । षट्कूटा षड्रसास्वादा षडशीतिमुखाम्बुजा । षडास्यजननी षष्ठा षत्वर्णा-

क्षरमातृका। सरस्वतीश्रसूः सर्वा सर्वगा सर्वतोमुखा। समा सीमा सतीमाता सागराभयदायिनी। समस्तपापशमनी सालभञ्जी सुदक्षिणा। सुषुप्तिः सरसा साध्वी सामगा सामवेदजा। सत्यप्रिया सोममुखी सूत्रस्था सूतवल्लभा। सनकेशी सुनन्दा च सवर्णा स्वास्थ्यदायिनी हाहाहूहूस्वरूपा च हलदात्री हलिप्रिया। हंक्षःस्वरूपानुगता सर्वमातृकपूजिता। हरिदीश्वरपूज्यात्मा हविष्याहुतिवल्लभा। ॐऐंसौःह्रींमहाविद्या आंशांह्रांहूंस्वरूपिणी १००० ॥ इति सहस्रनामस्तुतिः ॥ अथ सहस्रनामावली ॥

ॐ ह्रींश्रींहूंफ्रांआंशांश्रीशारिकायैस्वाहा, श्यामसुन्दर्यै, शिलायै, शार्यै, शुक्यै, शान्तायै, शान्तमानसगोचरायै, शान्तिस्थायै, शान्तिदायै, शान्त्यै, श्यामायै, श्यामपयोधरायै, देव्यै, शशाङ्कबिम्बाढ्यायै, शशाङ्ककृतशेखरायै, शशाङ्कशोभिलावण्यायै, शशाङ्कमध्यवासिन्यै, शार्दूलवाहायै, देवेश्यै, शार्दूलचर्मवासस्यै, गौर्यै, पद्मावत्यै, पीनायै, पीनवक्षोजकुड्मलायै, पीताम्बरायै, रक्तदन्तायै, दाडिमीकुसुमप्रभायै, स्फुरद्रत्नांशुखचितायै, रत्नमण्डलविग्रहायै, रक्ताम्बरधरायै, क्षीवायै, रत्नमालाविभूषणायै, रत्नसंमूर्छिताभायै, आद्यायै, दीप्तायै, दीप्तशिखायै, दयायै, दयावत्यै, कल्पलतायै, कल्पान्तदहनोपमायै, भैरव्यै, भीमनादायै, भयानकमुख्यै, भगायै, कारायै, कारुण्यरूपायै, भगमालाविभूषणायै, भगेश्वर्यै, भगस्थायै, कुरुकुल्यायै, कृशोदर्यै, कादम्बर्यै, कचोत्कृष्टायै, परमायै, परमेश्वर्यै, सत्यै, सरस्वत्यै, सत्यायै, असत्यायै, सत्यस्वरूपिण्यै, परम्परायै, पटाकारायै, पाटलायै, पाटलप्रभायै, पद्मिन्यै, पद्मवदनायै, पद्मायै, पद्मकरायै, शिवायै,

शिवाश्रयायै, शरच्छान्तायै, शच्यै, रम्भायै, विभावर्यै, द्युमणये, प्रस्तरायै, पाठायै, पीठेश्यै, पीवराकृतये, अचिन्त्यायै, मुसलाधारायै, मातङ्ग्यै, मधुरस्वनायै, वीणायै, गीतप्रियायै, गाथायै, गारुड्यै, गरुडध्वजायै, अतीवसुन्दराकारायै, सुन्दर्यै, सुन्दरालकायै, अलकायै, नाकमध्यस्थायै, नाकिन्यै, नाकपूजितायै, पातालेश्वरसंपूज्यायै, पातालतलचारिण्यै, अनन्तायै, अनन्तरूपायै, तेजोसि स्वज्ञातायै, ध्यानं। ॐज्ञानवर्धिन्यैस्वाहा, अमेयायै, अप्रमेयायै, अनन्तादित्यरूपिण्यै, द्वादशादित्यसंपूज्यायै, शम्यै, शामाकबीजिन्यै, विभासायै, भास्वरायै, अंवर्णायै, समस्तासुरघातिन्यै, सुधामय्यै, सुधामूर्तये, सुधायै, सर्वप्रियङ्कर्यै, सुखदायै, सुरेशान्यै, कृशानुवल्लभायै, हविषे, स्वाहायै, स्वाहेशनेत्रायै, वह्निवक्त्रायै, अग्नितर्पितायै, सूर्याग्निसोमनेत्रायै, भूर्भुवःस्वःस्वरूपिण्यै, भूम्यै, भूदेवसंपूज्यायै, स्वयम्भुवे, स्वात्मपूजकायै, स्वयम्भूपुष्पमालाढ्यायै, स्वयम्भूपुष्पवल्लभायै, आनन्दकन्दल्यै, कन्दायै, स्कन्दमात्रे, शिवालयायै, शिलारूपायै, शिलेशान्यै, शिलापूजनहर्षितायै, चेतनायै, चिद्भवाकारायै, भवपत्न्यै, भयापहायै, विघ्नेश्वर्यै, गणेशान्यै, गणमात्रे, गणप्रस्वै, गणेशमुख्यसम्पूज्यायै, विघ्नविध्वंसिन्यै, निशायै, वश्यायै, वश्यजनस्तुत्यायै, स्तुतये, श्रुतिधरायै, श्रुतये, श्रुतिशास्त्रविधानज्ञायै, शास्त्रार्थकोविदायै, रमायै, वेद्यायै, विद्यामय्यै, विद्यायै, विधातृवरदायै, वध्वै, वधूरूपायै, वधूपूज्यायै, वधूपानप्रतर्पितायै, वधूपूजनसन्तुष्टायै, वधूमालाविभूषणायै, वामायै, वामेश्वर्यै, वाम्यायै, वामाचारप्रियङ्कर्यै, वामाचारायै, वामदेवपूज्यायै, वामस्थितायै, अर्थदायै, वाम-

देवेश्वरीदेव्यै, कुलाकुलविचारिण्यै, वितर्कतर्कनिलयायै, प्रलयानलसन्निभायै, यज्ञेश्वर्यै, यज्ञमुखायै, यज्ञाङ्ग्यै, यज्ञवर्धिन्यै, याजकायै, अयाजकायै, आराध्यायै, यजनायै, यानपात्रकायै, यक्षेश्वर्यै, यक्षदात्र्यै, यक्षनायकपूजितायै, पर्वतस्थायै, पर्वतजायै, पार्वत्यै, पर्वताश्रयायै, पिलम्पिलायै, पदस्थानायै, पददायै, नरकान्तकायै, तेजोसि ॐनायैस्वाहा ध्यानं नर्मप्रियायै, श्रीदायै, श्रीदश्रीदायै, शतायुधायै, कामेश्वर्यै, रत्यै, हूत्यै, आहुत्यै, हव्यवाहनायै, हरेश्वर्यै, हरवध्वै, हाटकाङ्गदमण्डितायै, पुरुष्यायै, स्वर्गतये, वैद्यायै, सुमुखायै, महौषधये, सर्वरोगहरायै, माध्व्यै, मधुपानपरायणायै, मधुस्थितायै, मधुमय्यै, मददानविशारदायै, मधुतृप्तायै, मधुरूपायै, मधूककुसुमप्रभायै, माधव्यै, माधवीवल्ल्यै, मधुमत्तायै, मदालसायै, मारप्रियायै, मारपूज्यायै, मारदेवप्रियङ्कर्यै, मारेश्यै, मृत्युहरायै, हरकान्तायै, मनोन्मनायै, महावैद्यप्रियायै, वैद्यायै, वैद्याचार्यायै, सुरार्चितायै, सुरेश्यै, सुरसंपूज्यायै, सुरमान्यायै, सुरेश्वर्यै, सुरापानरतायै, साध्व्यै, पात्रसिद्धिप्रदायिन्यै, सामन्तायै, पीनवपुष्यै, गुर्व्यै, गुर्व्यै, गरीयस्यै, कालान्तकायै, कालमुख्यै, कठोरायै, करुणामय्यै, नीलायै, नाड्यै, वागीश्यै, दूर्वाख्यातायै, सरस्वत्यै, अपारपारगायै, गम्यायै, गतये, प्रीत्यै, पयोधरायै, पयोदसदृशच्छायायै, पारदायै, आकृत्यै, आलसायै, सरोजनिलयायै, नीत्यै, कीर्त्यै, कीर्तिकर्यै, कथायै, काश्यै, काम्यायै, कपर्द्यायै, आशायै, काशपुष्पोपमायै, रमायै, रामायै, रामप्रियायै, रामभद्रायै, देवसमर्चितायै, रामसम्पूजितायै, रामसिद्धिदायै, राम-

कार्यदायै, रामभद्रार्चितायै, रेवायै, देवक्यै, देववत्सलायै, देव-पूज्यायै, देववन्द्यायै, देवदानवचार्चितायै, द्रुतये, द्रुतगतये, द-म्भायै, "तेजोसि" दमन्यै ३०० ॥ ध्यानं ॥ ॐविजयायैस्वाहा, ज-यायै, अशेषसुरसम्पूज्यायै, निःशेषासुरसूदिन्यै, वटिन्यै, वटमूल-स्थायै, लास्यहास्यैकवल्लभायै, अरूपायै, निर्गुणायै, सत्यायै, स-दासन्तोषवर्धिन्यै, सौम्यायै, यजुर्वहायै, याम्यायै, यमुनायै, या-मिन्यै, यम्यै, क्षमायै, दक्षायै, वराम्भोधये, दाल्भ्यसेव्यायै, दर्यै, पुर्यै, पौरन्दर्यै, पुलोमेश्यै, पौलोम्यै, पुलकाङ्कुरायै, पुरस्थायै, वनभुवे, वन्यायै, वानर्यै, वनचारिण्यै, समस्तवर्णनिलयायै, समस्तवर्णपूजितायै, समस्तवर्णवर्णाढ्यायै, समस्तगुरुवत्सलायै, समस्तमुण्डमालाढ्यायै, मालिन्यै, मधुपस्वनायै, कोशप्रदायै, कोशवासायै, चमत्कृत्यै, अलम्बुसायै, हास्यदायै, सदसद्रूपायै, सर्ववर्णमय्यै, स्मृत्यै, सर्वाक्षरमयीविद्यायै, मूलविद्यायै, विश्वेश्वर्यै, अकारायै, षोडशाकारायै, कारावन्धविमोचिन्यै, ककारव्यञ्ज-नाक्रान्तायै, सर्वमन्त्रायै, अक्षरालयायै, अमायै, अणुरूपायै, विमलायै, त्रैगुण्यायै, अपराजितायै, अम्बिकायै, अम्बालिकायै, अम्बायै, अनन्तगुणमेखलायै, अपर्णायै, पर्णशालायै, साट्टहा-सायै, हसन्तिकायै, हँसन्त्यै, हस्तिमुखायै, हस्तिपादायै, मनो-रमायै, अद्रिकन्यायै, अट्टहासायै, अजरास्यायै, अरुन्धत्यै, अब्जाक्ष्यै, अब्जिनीदेव्यै, अम्बुजासनसंस्थितायै, अब्जहस्तायै, अब्जपादायै, अब्जपूजनतोषितायै, अकारमातृकादेव्यै, सर्वा-नन्दकर्यै, कलायै, आनन्दसुन्दर्यै, आर्यायै, आघूर्णारुणलोचनायै, आंदिदेवायै, अन्तकक्रूरायै, आदित्यकुलभूषणायै, आंबीज-

मण्डलादेव्यै, आकारमातृकावलये, इन्द्रस्तुतायै, इन्दुबिम्बास्यायै, इनकोटिसमप्रभायै, इन्दिरायै मन्दिरायै, "तेजोसि" ॐ शालायैस्वाहा॥ ध्यानं ॥ ॐइतिहासकथायैस्वाहा, मत्यै, इलायै, इक्षुरसदायै, आस्वादायै, इकाराक्षरभूषितायै, इन्द्रस्तुतायै, इन्द्रसंपूज्यायै, इनभद्रायै, इनेश्वर्यै, इभस्थितये, इभांगीनायै, इकाराक्षरमातृकायै, ईश्वर्यै, वैभवख्यातायै, ईशान्यै, ईश्वरवल्लभायै, ईशायै, कामकलायै, ऐन्द्र्यै, ईकाराक्षरमातृकायै, उग्रप्रभायै, उग्रचिन्तायै, उग्रवामाङ्गवासिन्यै, उषायै, उग्रायै, वैष्णवपूज्यायै, उग्रतारायै, उल्मुकाननायै, उमेश्वर्यै, गुणश्रेष्ठायै, उस्रायै, उदेश्वर्यै, उदकप्रियायै, उदकाच्छायै, उदकदात्र्यै, उकारोद्भवमातृकायै, ऊष्मायै, ऊषायै, ऊषणायै, सीतायै, दित्यै, आदित्यसुप्रभायै, ऋणहर्त्र्यै, ऋणायै, ऋणेश्यै, ऋलवर्णायै, लृवर्णभाजे, लृकारायै, भ्रूकुटये, बालायै, बालादित्यसमप्रभायै, एनाङ्गमुकुटायै, ईहात्मने, एकाराक्षरबीजितायै, एनप्रियायै, एनाङ्कमध्यस्थितायै, एनमध्यवासिन्यै, एनेन्द्रवत्सलायै, ऐन्यै, एकारोद्भासमातृकायै, ओकारशेखराभासायै, औचित्यायै, मदमण्डितायै, अम्भोजनिलयायै, स्वस्थायै, अःस्वरूपायै, चिदात्मिकायै, षोडशस्वररूपायै, षोडशस्वरगायन्यै, षोडश्यै, षोडशाकारायै, कमलायै, कमलोद्भवायै, कामेश्वर्यै, कलाभिज्ञायै, कुमार्यै, कुटिलालकायै, कुटिलायै, कुटिलाकारायै, कुटुम्बिन्यै, कृत्यै, शिवायै, कुलाकुलोपदेशान्यै, कुलेश्यै, कुब्जिकायै, कलायै, कामायै, कामप्रियायै, कीरायै, कमनीयायै, कपालिन्यै, कालिकायै, भद्रकाल्यै, कालायै, कामान्तकारिण्यै, कपर्दिन्यै, कपा-

लेश्यै, कर्पूरचयचर्चितायै, तेजोसि ॐकादम्ब्यैस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ कोमलाङ्ग्यै, काश्मीर्यै, कुंकुमद्युतये, कुन्तायै, कूर्चायै, आद्यबीजाढ्यायै, कमनीयायै, कुलाकुलायै, करालास्यायै, करालाक्ष्यै, कामिन्यै, कामपालिन्यै, कन्थाधरायै, कृपाकर्त्र्यै, ककाराक्षरमातृकायै, खड्गहस्तायै, खर्परेश्यै, खेचर्यै, खगगामिन्यै, खेचरीमुद्रयायुक्तायै, खेचरत्वप्रदायिन्यै, खगासनायै, खलोलाक्ष्यै, खेटेश्यै, खलनाशिन्यै, खेटकायुधहस्तायै, खरांशुद्युतिसन्निभायै, खातायै, खबीजनिलयायै, खकारोल्लासमातृकायै, वैखर्यै, बीजनिलयायै, खस्थायै, खेचरवल्लभायै, गुण्यायै, गजास्यजनन्यै, गणेशवरदायै, गयायै, गोदावर्यै, गदाहस्तायै, गदाधरप्रियायै, गत्यै, गीतायै, गोवाहनेशान्यै, गरलाशनविग्रहायै, गाम्भीर्यभूषणायै, गङ्गायै, गायत्र्यै, गजवाहनायै, घोनायै, घोनाकरस्तुत्यायै, घुर्घुरायै, घोरनादिन्यै, घटस्थायै, घटजसेव्यायै, घटपूजनलोलुपायै, घटामयरसप्रीतायै, घनरूपायै, घनेश्वर्यै, घनवाहनसेव्यायै, घकाराक्षरमातृकायै, ङान्तायै, ङवर्णनिलयायै, ङानुरूपायै, ङनालयायै, ङेज्ञानिन्यै, ङनाजाप्यायै, ङवर्णाक्षरमातृकायै, चामीकररुचये, चान्द्र्यै, चन्द्रकायै, चन्द्ररागिण्यै, चलायै, चेलायै, चञ्चलायै, चञ्चरीकालकप्रभायै, चञ्चरीकस्वरालापायै, चमत्कारस्वरूपिण्यै, चटुलायै, चाटुक्यै, चार्व्यै, चम्पायै, चम्पकसन्निभायै, चीनांशुकधरायै, चित्रायै, चकाराक्षरमातृकायै, छत्र्यै, छत्रधराच्छन्नायै, च्छिन्नमस्तायै, च्छुरच्छव्यै, छायासुतप्रियायै, च्छायायै, च्छवर्णामलमातृकायै, जगदम्बायै, जगज्ज्योतिषे, ज्यो-

तीरूपायै, जटाधरायै, जयदायै, जयकर्त्र्यै, तेजोसि ॐजयस्थायैस्वाँहाँ ॥ ध्यानं ॥ जयहासिन्यै, जयेश्यै, जयधर्त्र्यै, जगत्कर्त्र्यै, जगत्प्रियायै, जगत्पूज्यायै, जगद्भासायै, जगद्रक्षायै, जरातुरायै, ज्वरघ्न्यै, जम्भदमन्यै, जगत्प्राणायै, जयावहायै, जैत्रायै, जम्भारिवरदायै, जीवनायै जीववाक्प्रदायै, जाग्रत्यै, जगन्निद्रायै, जगद्योनये, जलन्धरायै, जालन्धरजयायै, जायायै, जकाराक्षरमातृकायै, झम्पायै, झिञ्झेश्वर्यै, झान्तायै, झकाराक्षरमातृकायै, ञानुरूपायै, ञिंनावासायै, ञकारेश्यै, ञणायुधायै, ञवर्णबीजभूषाढ्यायै, ञकाराक्षरमातृकायै, टङ्कायुधायै, टकाराढ्यायै, टोटाक्ष्यै, टसुकुन्तलायै, टङ्काश्रयायै, टलीरूपायै, टकाराक्षरमातृकायै, ठकुरायै, ठकुरेशान्यै, ठकारत्रितयेश्वर्यै, ठःस्वरूपायै, ठवर्णाढ्यायै, ठकाराक्षरमातृकायै, डकायै, डकेश्वर्यै, डिम्बायै, डवर्णाक्षरमातृकायै, ढिण्यै, ढेयायै, ढिल्लहस्तायै, ढकाराक्षरमातृकायै, णेशायै, णान्तायै, णवर्णात्मने, णवर्णाक्षरभूषणायै, तुर्यै, तुर्यायै, तुलारूपायै, त्रिपुरायै, तामसप्रियायै, तोतुलायै, तारिण्यै, तारासप्तविंशतिरूपिण्यै, त्रिसुरायै, त्रिगुणिध्येयायै, त्र्यम्बकेश्यै, त्रिलोकधृते, त्रिवर्गेशायै, त्रय्यै, त्र्यक्षायै, त्रिपदायै, त्रेतरूपिण्यै, त्रिलोकजनन्यै, त्रेतायै, त्रिपुरेश्वरपूजितायै, त्रिकोणस्थायै, त्रिकोणेश्यै, त्रिकोणान्तर्निवासिन्यै, त्रिकोणपूजनतुष्टायै, त्रिकोणपूजनप्रियायै, वसुकोणस्थितायै, वश्यायै, वसुकोणार्थवादिन्यै, वसुकोणासनेसंस्थायै, षट्चक्रक्रमपूजितायै, नागपत्रस्थितायै, शार्यै, त्रिवृत्तपूजनार्थदायै, चतुर्द्वाराग्रगायै, च-

ऋबाह्यान्तरनिवासिन्यै, तामस्यै, तुम्बुरुस्तुत्यायै, तोमरायुधमण्डितायै, तुलाकोटिस्वनायै, ताप्यै, तेजोसि ॐतपसः फलदायिन्यै[१०००]स्वाहा ध्यानम् ॥ तयै, तरणिरूपायै, तारकासुरघातिन्यै, तरलाक्ष्यै, तमोहर्त्र्यै, तकाराक्षरमातृकायै, स्थल्यै, स्थविररूपायै, स्थूलायै, [१०]स्थाल्यै, स्थलाब्जिन्यै, स्थविरेश्यै, स्थूलमुख्यै, थकाराक्षरमातृकायै, दूतिकायै, शिवदूत्यै, दण्डायुधधरायै, द्युतये, दीपायै, दीनानुकम्पा[२०]यै, दम्भोलिधरवल्लभायै, देशानुचारिण्यै, द्रेक्कायै, द्राविडेश्यै, दवीयस्यै, दाक्षायण्यै, द्रुमलतायै, देवमात्रे, आदिदेवतायै, दधि[३०]जायै, दुर्लभादेव्यै, देवतायै, परमाक्षरायै, दामोदरसुपूज्यायै, दामोदरवरप्रदायै, दण्डहस्तायै, दण्डिपूज्यायै, दकाराक्षरमातृकायै, धर्म्यायै, धर्ममूर्धन्या[४०]यै, धनदायै, धनवर्धिन्यै, धृतये, धूर्तायै, धन्यवध्वै, धकाराक्षरमातृकायै, नलिन्यै, नलिनहस्तायै, नाराचायुधधारिण्यै, नीपोपवनमध्यस्था[५०]यै, नगरेश्यै, नरोत्तमायै, नरेश्वर्यै, नृपाराध्यायै, नृपपूज्यायै, नृपार्थदायै, नृपसेव्यायै, नृपवन्द्यायै, नरनारायणप्रस्वै, न[६०]र्तक्यै, नीरजाक्ष्यै, नवर्णाक्षरभूषणायै, पद्मेश्वर्यै, पद्ममुख्यै, पत्रियानायै, परापरायै, पारावतसुतायै, पेयायै, परवर्गविमर्दिन्यै, त्रिपुरारि[७०]वध्वै, पम्पायै, पत्र्यै, पत्रीशवाहनायै, पीवरांसायै, पतिप्राणायै, पीतलाक्ष्यै, पतिप्रियायै, पाठायै, पीठस्थितायै, पीतवस्त्रालङ्कार[८०]भूषणायै, पुरूरवस्तुतायै, पात्र्यै, पुत्रिकायै, पुत्रदायै, प्रजायै, पुष्पोत्तमायै, पुष्पवत्यै, पुष्पमालाविभूषितायै, पुष्पमालाधिशोभाढ्यायै, पकाराक्ष[९०]रमातृकायै, फलदायै, स्फीतवस्त्रायै, फेरुरावविभूषणायै, फल्गुन्यै,

फल्गुतीर्थस्थायै, फवर्गकृतमण्डनायै, बलदायै, बालखिल्यायै, बालायै, तेजोसि बलरिपुप्रियायै ८०० ॥ ध्यानम् ॥ बाल्यावस्थायै, बन्धरेश्यै, बकाराकृतिमातृकायै, भद्रिकायै, भीमपत्न्यै, भीमायै, भर्गशिखायै, अभयायै, भयघ्न्यै, भीमनादायै, भयानकमुखेक्षणायै, भिल्लीश्वर्यै, भीतिहरायै, भद्रदायै, भाग्यवर्धिन्यै, भगमालायै, भगावासायै, भवान्यै, भवतारिण्यै, भगयोनये, भगाकारायै, भगस्थायै, भगरूपिण्यै, भगलिङ्गामृतप्रीतायै, भकाराक्षरमातृकायै, मान्यायै, मानप्रदायै, मीनायै, मीनकेतनलालसायै, मदोद्धतायै, मनोतीतायै, मेनायै, मैनाकवत्सलायै, मांसाहारायै, मांसप्रीतायै, मत्स्यघातायै, महत्तरायै, मेरुशृङ्गाग्रतुङ्गस्थायै, मोदकाहारपूजितायै, मातङ्गिन्यै, मदोन्मत्तायै, मदमत्ता मठेश्वर्यै, मज्ञायै, मुग्धाननायै, मुग्धायै, मकाराक्षरभूषणायै, यशस्विन्यै, यतीशान्यै, यतकर्त्र्यै, यजुःप्रियायै, यज्ञदात्र्यै, यज्ञफलायै, यजुर्वेदफलायै, यतये, यशोदायै, यतिसेव्यायै, यात्रायै, यात्रिकवत्सलायै, योगीश्वर्यै, योगगम्यायै, योगीन्द्रजनवत्सलायै, यदुपुत्र्यै, यमघ्न्यै, यकाराक्षरमातृकायै, रतेश्वर्यै, रमानाथसेव्यायै, रथ्यायै, रजस्वलायै, राज्यदायै, राजराजेश्यै, रोगहर्त्र्यै, रजोवत्यै, रत्नाकरसुतायै, रम्यायै, रात्र्यै, रात्रीपतिप्रभायै, रक्षोघ्न्यै, राक्षसेशान्यै, रक्षोनाथसमर्चितायै, रतिप्रियायै, रतिसुखायै, रकारक्तशेखरायै, लम्बोदर्यै, ललज्जिह्वायै, लास्यतत्परमानसायै, लूतातन्तुवितानास्यायै, लक्ष्म्यै, लज्जालयायै, अलिन्यै, लोकेश्वर्यै, लोकदात्र्यै, लाटस्थायै, लक्ष्मणाकृतये, लम्बायै, लम्बकुचोल्लासायै, लकाराक्षरवर्धिन्यै, लिङ्गप्रीतायै, कलिङ्गेश्यै,

तेजोसि ॐलिङ्गस्थायैस्वाहा ध्यानम् ॥ लिङ्गलिङ्गिन्यै, लक्ष्मीरूपायै, रसोल्लासायै, रामायै, रेवायै, रजोवत्यै, लयदात्र्यै, लक्ष्मणायै, लोलायै, लकाराक्षरमातृकायै, वाराह्यै, वरदात्र्यै, वीरस्वै, वरदायिन्यै, वीरेश्वर्यै, वीरजन्यायै, वरचर्वणचर्चितायै, वरायुधायै, वराकायै, वामनायै, वासनाकृतये, वधूतायै, वधकावध्यायै, वध्यभुवे, वणिजप्रियायै, वसन्तलक्ष्म्यै, वटुक्यै, वटुकायै, वटुकेश्वर्यै, वटुप्रियायै, वामनेत्रायै, वामाचारकलालसायै, वात्यायै, वाम्यायै, वरारोहायै, वेदमात्रे, वसुन्धरायै, वयोयानायै, वयस्यायै, वकाराक्षरमातृकायै, शम्भुप्रियायै, शरच्चर्चायै, शाद्वलायै, शशिवत्सलायै, शीतद्युतये, शीतरसायै, शोणोष्ठ्यै, शीकरप्रभायै, श्रीवत्सलाञ्छनायै, शर्वायै, शर्ववामाङ्गवासिन्यै, शशाङ्कामलशोभाढ्यायै, शार्दूलतनवे, अद्रिजायै, शेषहर्त्र्यै, शमीमूलायै, शकारकृतशेखरायै, षोडशाक्षरमन्त्रेश्यै, षाढायै, षोडायै, षडाननायै, षट्कूटायै, षड्रसास्वादायै, षडशीतिमुखाम्बुजायै, षडास्यजनन्यै, षण्ठायै, षवर्णाक्षरमातृकायै, सरस्वतीप्रस्वै, सर्वायै, सर्वगायै, सर्वतोमुखायै, समायै, सीमायै, सतीमात्रे, सागराभयदायिन्यै, समस्तपापशमन्यै, सालभञ्ज्यै, सुदक्षिणायै, सुषुम्ण्यै, संरसायै, साध्व्यै, सामगायै, सामवेदजायै, सत्यप्रियायै, सोममुख्यै, सूत्रस्थायै, सूतवल्लभायै, सनकेश्यै, सुनन्दायै, संवर्णायै, स्वास्थ्यदायिन्यै, हाहाहूहूस्वरूपायै, हलदात्र्यै, हलिप्रियायै, हंक्षःस्वरूपानुगतायै, सर्वमातृकपूजितायै, हरिदीश्वरपूज्यात्मने, हविष्याहुतिवल्लभायै, ॐ ऐंसौःह्रींमहाविद्यायै, तेजोसि आंशां-

ह्रांह्रूंस्वरूपिण्यैस्वाँह्रीं ।। पुण्यं पुण्यजनस्तुत्यं नुत्यं वैष्णवसंमितम् । इदं यः पठते देवि श्रावयेद्वा शृणोति च । स एव भगवान्देवः सत्यं सत्यं महेश्वरि । एककालं द्विकालं वा त्रिकालं पठते नरः । वामाचारपरो देवि तस्य पुण्यफलं शृणु । मूकत्वं बधिरत्वं च कुष्टं हन्याच्च श्वित्रिकाम् । वातपित्तकफान् गुल्मान्रक्तस्रावं विषूचिकाम् । सद्यः शमयते देवी श्रद्धया यः पठेन्निशि । अपस्मारं कर्णपीडां शूलं रौद्रभगन्दरम् । मासमात्रं पठेद्यस्तु स रोगैर्मुच्यते ध्रुवम् । भौमे शनिदिने वापि चक्रमध्ये पठेद्यदि । सद्यस्तस्य महेशानी शारिका वरदा भवेत् । चतुष्पथे पठेद्यस्तु त्रिरात्रं रात्रिवृत्तये । दत्त्वा बलिं सुरां क्षौद्रं समत्स्यमांसभक्तकम् । वर्ब्रोलत्वग्रसाकीर्णं शारी प्रादुर्भविष्यति । यः पठेद्देवि लोलायां चितायां शवसन्निधौ । पाठमात्रं त्रिवारं तु तस्य पुण्यफलं शृणु । ब्रह्महत्यां गुरोर्हत्यां सुरापानं तु गोवधम् । महापातकसङ्घातं पातकं चोपपातकम् । स्तेयं च हेमहारित्वोद्भवं पापं हि नाशयेत् । स एव हि रमापुत्रो यशस्वी लोकपूजितः । वरदानक्षमो देवि वीरेशो भूतवत्सलः । चक्रार्चने पठेद्यस्तु साधकः शक्तिसन्निधौ । त्रिकालं श्रद्धया युक्तः स भवेद्भैरवेश्वरः । किं किं न लभते देवि साधको धीरसाधकः । पुत्रवान्धनवांल्लोके सत्याचारपरः शिवः । शक्तिं सम्पूज्य देवेशि पठेत्स्तोत्रवरं शुभम् । इहलोके सुखीभूत्वा परत्र च दिवं व्रजेत् । इति नामसहस्रं तु शारिकाया मनोरमम् । गोप्यं गुह्यतमं लोके गोपनीयं स्वयोनिवत् ।। इति श्रीशारिकादेव्याः सहस्रनामस्तोत्रम् ।।

સંપૂર્ણ શ્રીશારિકા સહસ્રનામ સ્તોત્ર સમાપ્ત
શ્રીશારિકાદેવી સ્તોત્રમાળા ભગવતી સંપૂર્ણ

ॐ श्रीगणेशसहस्रनामावली ॥

भैरवः ॥ देवः पूर्वं पुरारातिः पुरत्रयजयोद्यमे । अनर्चनाद्गणेशस्य जातो विघ्नगणाकुलः । मनसा स विनिर्धाय ततस्तु विघ्नकारकम् । महागणपतिं भक्त्या समभ्यर्च्य यथाविधि । विघ्नप्रशमनोपायं पप्रच्छ च परिश्रमम् । सन्तर्प्य पूजया शम्भोर्महागणपतिः स्वयम् । सर्वविघ्नप्रशमनं सर्वाश्रमफलप्रदम् । नमस्तस्मै स्वनाम्नैव सहस्रमिदमब्रवीत् ॥ अस्य श्रीमहागणपतिसहस्रनामस्तोत्रमन्त्रस्य, महागणपतिर्ऋषिः, गणेशो देवता, नानाविधानि छन्दांसि, हुमितिबीजं, ॐमितिशक्तिः, स्वाहा इति कीलकं, आत्मनो०–श्रीमहागणपतिप्रसादसिद्ध्यर्थे सर्वविघ्ननिवारणार्थं पाठे होमे वा विनियोगः ॥ गां, गीं, गूं, गैं, गौं, गः, इतिन्यासः । प्राणायामः ॥ ध्यानं ॥ जेतुं यस्त्रिपुरं हरेण हरिणा व्याजाद्बलेर्बन्धने स्रष्टुं वारिरुहोद्भवेन विधिना शेषेण धर्तुं धराम् । पार्वत्या महिषासुरप्रमथने सिद्धाधिपैर्मुक्तये ध्यातः पञ्चशरेण लोकविजये पायान्स नागाननः ॥ ॐ गं तत्पुरुषायविद्महे, वक्रतुण्डाय धीमहि, तन्नो दन्ती प्रचोदयात् ३ ॥ श्रीगणेशः ॥ ॐ गणेश्वराय स्वाहा, गणक्रीडाय, गणनाथाय, गणाधिपाय, एकदन्ताय, वक्रतुण्डाय, गजवक्त्राय, महोदराय, लम्बोदराय, धूम्रवर्णाय, विकटाय, विघ्ननाशकाय, सुमुखाय, दुर्मुखाय, बुद्धाय, विघ्नेशाय, अघविनाशनाय, भीमाय, प्रमोदाय, आनन्दाय, सुरानन्दाय, मदोत्कटाय, हेरम्बाय, शम्बराय, शम्भवे, लम्बकर्णाय, महाबलाय, नन्दनाय, लुम्पटाय, भीममेघनादाय, धनञ्जयाय, विनायकाय, विरूपाक्षाय, वीराय, शूरवरप्रदाय, महागण-

पतये, बुद्धिप्रियाय, क्षिप्रप्रसादनाय, रुद्रप्रियाय, गणाध्यक्षाय, उमापुत्राय, गजाननाय, कुमारगुरवे, ईशानपुत्राय, मूषकवाहनाय, सिद्धिप्रदाय, सिद्धपतये, सिद्धाय, सिद्धिविनायकाय, अविघ्नतुम्बुरवे, सिंहवाहनाय, मोहिनीप्रियाय, कटङ्कटाय, राजपुत्राय, सालङ्कटाय, सिताय, अमिताय, कूष्माण्डाय, सामसम्भूताय, दुर्जयाय, धूर्जयाय, नयाय, भूपतये, भुवनेशानाय, भूतानांपतये, अव्ययाय, विश्वकर्त्रे, विश्वमुखाय, विश्वरूपाय, अतिनिर्गुणाय, कवये, कवीनामृषभाय, ब्राह्मणाय, ब्रह्मवित्पतये, ज्येष्ठराजाय, श्रीनिधये, श्रीपतये, निधिप्रियाय, हिरण्मयपुरान्तःस्थाय, सूर्यमण्डलमध्यगाय, कराहतिध्वस्तसिन्धुसलिलाय, पुष्पदन्तभिदे, उमाङ्केलिसम्भूताय, मुक्तिदाय, फलदायकाय, किरीटिने, कुण्डलिने, हारिणे, वनमालिने, मनोमयाय, वैमुख्यहतदैत्यश्रिये, पादगत्याजितक्षितये, सद्योजाताय, स्वर्णकुञ्जमेखलिने, दुर्निमित्तहृते, दुःस्वप्नहृते, प्रहसनाय, गुणिने, नादप्रतिष्ठिताय, तेजोसि ॐ स्वरूपायस्वाहा । ध्यानं ॥ ॐ सर्वरत्नाढ्यविलसन्नूपुराय, यूने, पीताम्बराय, खड्गधराय, खण्डवैशाखसंस्थिताय, चित्राङ्गाय, श्यामदशनाय, भालचन्द्राय, हविर्भुजाय, योगाधिपाय, तारकस्थाय, [illegible]भाय, गजकर्णकाय, गणाधिराजाय, विजयस्थिराय, गज[illegible]ने, ध्वजिने, देवदेवाय, स्मरत्राणदीपकाय, वायुकीलकाय, [illegible]श्चिद्वरदाय, नादाय, नादभिन्नमहारवाय, वराहवदनाय, [illegible]काय, व्याघ्राजिनाम्बराय, इच्छाशक्तिभवाय, देवत्रात्रे, [illegible]र्दनाय, शम्भुवक्त्रोद्भवाय, शम्भुकोपजाय, शम्भु-

हास्यभुवे, शम्भुतेजसे, शिवाशोकहारिणे, गौरीसुखावहाय, उमाङ्गमलजाय, गौरीतेजोभुवे, स्वर्धुनीभवाय, मर्त्यकायाय, महानादायँ, गिरिवर्ष्मणे, शुभाननाय, सर्वात्मने, सर्वदेवात्मने, ब्रह्ममूर्ध्ने, ककुत्पतये, ब्रह्माण्डकुम्भजिते, व्योमभालाय, सत्यशिरोरुहाय, जगज्जन्मलयोन्मेषनिमेषाय, अग्न्यर्कसोमदृशे, गिरीन्द्रवदनाय, धर्माय, धर्मिष्ठाय, सामबृंहिताय, ग्रहर्क्षदर्शनाय, वाणीजिह्वाय, वासुकिनासिकाय, भ्रूमध्यसंस्थितब्रह्मणे, ब्रह्मविद्यांमदोदकाय, कुलाचलांसाय, सोमार्कघण्टाय, रुद्रशिरोधराय, नदीनदभुजाय, सर्पाङ्गुलीकाय, तारकैर्नखाय, निम्ननाभये, श्रीहृदयाय, मेरुपृष्ठाय, अर्णवोदरांय, कुक्षिस्थयक्षगन्धर्वरक्षःकिन्नरमानुषाय, पृथ्वीकटये, सृष्टिलिङ्गाय, शैलोरवे, ह्रस्वजानुकाय, पातालजङ्घाय, मुनिपादे, कालाङ्गुष्ठाय, त्रयीतनवे, ज्योतिर्मण्डलर्लांङ्गूलाय, हृदयालाननिश्चलाय, हृत्पद्मकर्णिकस्थाय, वियत्केलिसरोवराय, सद्भक्तध्याननिगडाय, पूजावारिनिवारिताय, प्रतापिने, कश्यपाय, यताय, गणकाय, मन्दरांय, बलिने, यशस्विने, धार्मिकाय, नेत्रे, प्रमथाय, प्रमथेश्वराय, चिन्तामणिस्थलपतये, कल्पद्रुमवनालयाय, रत्नमण्डपमध्यस्थाय, तेजोसि ॐ रत्नसिंहासनाश्रयायस्वाँहाँ ॥ ध्यानं ॥ तीव्राशिरोद्धृतपदाय, ज्वालिनीमौलिलालिताय, नादनन्दितपीठश्रिये, भोगदाय, भूषिताननाय, प्रकामदा[illegible]नांपीठाय, स्फुरदुग्रासनाश्रयाय, तेजोवतांशिरोरत्नाय, स[illegible]नित्यावतंसिताय, सर्वविघ्नविनाशाय, सर्वशक्त्यम्बुजाल[illegible] रक्तपद्मासनाधाराय, वह्निधामत्रयालयाय, उन्नतप्रपदाय,

गुल्फाय, संवृत्तपार्ष्णिकाय, पीनजङ्घाय, श्लिष्टजानवे, स्थूलोरवे, प्रोन्नमत्कटये, निम्ननाभये, स्थूलकुक्षये, पीनवक्षसे, बृहद्भुजाय, पीनग्रीवाय, कम्बुकण्ठाय, लम्बोष्ठाय, लम्बनासिकाय, भग्नवामरदाय, तुङ्गसव्यदन्ताय, महाहनवे, ह्रस्वनेत्रत्रयाय, शूर्पकर्णाय, निबिडमस्तकाय, स्तवकाकारपाणये, रत्नमौलये, निरङ्कुशाय, सर्पहारकटिसूत्राय, सर्पयज्ञोपवीतभृते, सर्पकोटीरकटकाय, सर्पग्रैवेयकाङ्गदाय, सर्पकक्ष्योदरबन्धाय, सर्पराजोत्तरच्छदाय, रक्ताय, रक्ताम्बरधराय, रक्तमाल्यविभूषणाय, रक्तेक्षणाय, रक्तकराय, नित्यरक्तोष्ठपल्लवाय, श्वेताय, श्वेताम्बरधराय, श्वेतमाल्यविभूषणाय, श्वेतातपत्ररुचिराय, श्वेतचामरवीजिताय, सर्वावयवसम्पूर्णाय, सर्वलक्षणलक्षिताय, सर्वभूषणभूषाढ्याय, सर्वशोभासमन्विताय, सर्वमङ्गलमङ्गल्याय, सर्वकारणकारणाय, सर्वदेवकराय, शार्ङ्गिणे, बीजपूरिणे, गदाधराय, शुभाङ्गाय, लोकशुभदाय, सुतन्तवे, तन्तुवर्धनाय, इक्षुचापधराय, शूलिने, चक्रपाणये, सरोजभृते, पाशिने, धृतोत्पलभराय, मञ्जरीभृते, सुदन्तभृते, कल्पवल्लीधराय, विश्वाभयदैककराय, वशिने, अक्षमालाधराय, ज्ञानमुद्रावते, मुद्गरायुधाय, पूर्णपात्रिणे, कम्बुधराय, विधृतालसमोदकाय, करस्थाम्रफलाय, चूतकलिकाभृते, कुठारभृते, पुष्करस्थस्वर्णघटाय, पूर्णरत्नाभिवर्षकाय, भारतीसुन्दरीनाथाय, विनायकरतिप्रियाय, महालक्ष्मीप्रियतमाय, सिद्धलक्ष्मीमनोरमाय, रमारमेशपूर्वाङ्गाय, उमोमेश्वरदक्षिणाय, महीवराहवामाङ्गाय, रतिकन्दर्पपश्चिमाय, आमोदमोदजननाय, तेजोसि ॐ सम्प्रमो-

दप्रमोदनाय स्वाहा ॥ ध्यानं ॥ समर्द्धितसमृद्धिश्रिये, ऋद्धिसिद्धिप्रवर्धनाय, दन्तसौमुख्यसुमुखाय, कान्तिकन्दलिताश्रयाय, मदनोपाश्रिताङ्घ्रये, कृतसौमुख्यदुर्मुखाय, विघ्नसोपप्लवोपघ्नाय, सर्वोन्नतमदद्रवाय, विघ्नहृते, निम्नचरणाय, द्राविणीशक्तिसत्कृताय, तीव्रप्रसन्नवदनाय, पालिनीपालितैकदशे, मोहिनीमोहिताय, भोगदायिने, कान्तिमण्डिताय, कामिनीकान्तवक्त्रश्रिये, तीक्ष्णदंष्ट्रये, एकदशे, वसुधारामदाय, अनादाय, महाशङ्खनिधिप्रभवे, नमद्वसुमतीमौलिप्रद्वपद्मनिधिप्रभवे, सदासद्गुरुसंसेव्याय, रोचिष्केशहृदाश्रयाय, ईशानमूर्ध्ने, दैत्येन्द्रशिखापवनदंशनाय, प्रत्यग्रनयनाय, दिव्याय, दिव्यास्त्रशतहस्तधृते, ऐरावतादिसर्वाशावारणवारणप्रियाय, वज्राद्यस्त्रपरीवाराय, गणचण्डसमाश्रयाय, जयाजयपरीवाराय, विजयाय, विजयाह्वयाय, विजयार्चितपादाब्जाय, नित्यानित्यावतंसिताय, विलासिनीकृतोल्लासाय, शुण्डिने, सौन्दर्यमण्डिताय, अनन्ताय, अनन्तसुखदाय, सुमङ्गलातिमङ्गलाय, ज्ञानाश्रयाय, क्रियाधाराय, इच्छाशक्तिनिषेविताय, सुभगासंश्रितपदाय, ललिताललिताश्रयाय, कामिनीपालकाय, कामाय, कामिनीकेलिलालिताय, सरस्वत्याश्रिताय, गौरीनन्दनाय, श्रीनिकेतनाय, गुरुगतिप्रदाय, वाचासिंहाय, वागीश्वरीपतये, नलिनीकामुकाय, वामारामाय, ज्येष्ठामनोरमाय, रौद्रीमुद्रितपादाब्जाय, हुंबीजोत्तुङ्गशक्तिकाय, विश्वादिबीजस्वप्राणाय, स्वाहाशक्तिसकीलकाय, अमृताब्धिकृतावासाय, मदाघूर्णितलोचनाय, उच्छिष्टोच्छिष्टगणकाय, गणेशाय, गणनायकाय, सा

कालिकसंसिद्धये, नित्यशोतिदिगम्बराय, अनपायाय, अनन्तदृष्टये, अप्रमेयाय, अजराय, अमराय, अनाविलाय, अप्रतिहताय, अच्युताय, अमर्त्याय, अक्षराय, अप्रतर्क्यजयाय, जाप्याय, अनाधाराय, अनामयाय, अमलाय, अगाधसिद्धये, अद्वैताय, अघोराय, अप्रमिताननाय, अनाकाराय, अधिरूपाय, अग्निबलघ्नाय, अव्यक्तलक्षणाय, आधारपीठाय, आधाराय, आधाराधेयवर्जिताय, आखुकेतनाय, तेजोसि ॐ आशापूरकाय, ॥ ध्यानं ॥ आखुवाद्यवाहनाय, इक्षुसागरमध्यस्थाय, इक्षुभक्षणलालसाय, इन्द्रचापातिरिक्तश्रिये, इक्षुचापनिषेविताय, इन्द्रगोपसमानश्रिये, इन्द्रनीलनिभद्युतये, इन्दीवरदलश्यामाय, इन्दुमण्डलनिर्मलाय, इध्मप्रियाय, इळाधाम्ने, इळावते, इन्दिराप्रदाय, इक्ष्वाकुविघ्नविध्वंसिने, इतिकर्तव्यतारताय, ईशानमौलये, ईशानाय, ईशानप्रियाय, ईतिघ्ने, ईषणात्रयकल्पान्ताय, ईहामात्रविवर्जिताय, उपेन्द्राय, उग्राय, उडुभृन्मौलये, ईरुण्डकाप्रियाय, उन्नताननाय, उत्तुङ्गाय, उदाराय, त्रिदशाग्रण्ये, ऊर्जस्वते, उज्ज्वलात्मीयाय, ऊहापोहदुरासदाय, ऋग्यजुस्सामनयनाय, ऋद्धिसिद्धिसमर्पकाय, ऋजुस्वान्तैकसुलभाय, ऋणत्रयविमोचकाय, स्वभक्तानांलुप्तविघ्नाय, सुरद्विषांलुप्तशक्तये, विमुखार्चनांलुप्तश्रिये, लूताविस्फोटनाशनाय, एकारपीठमध्यस्थाय, एणपादकृतोदराय, एजिताखिलदैत्यश्रिये, एधिताखिलसंश्रयाय, ऐश्वर्यनिधये, ऐहिकामुष्मिकैश्वर्यप्रदाय, ऐरम्मदसमुन्मेषाय, ऐरावतसमाननाय, ओङ्कारवाच्याय, ओङ्काराय, ओजस्वते, औषधीपतये, औदार्यनिधये,

औद्धत्यधुर्याय, औन्नत्यनिःसमाय, सर्वनागानामङ्कुशाय, अङ्कुशाकारसंस्थिताय, असमस्तविसर्गान्तपदेषुपरिनिष्ठिताय, कमण्डलुधराय, कल्पाय, कपर्दिने, कलभाननाय, कर्मसाक्षिणे, कर्मभोक्त्रे, कर्माकर्मफलप्रदाय, कदम्बगोलकाकाराय, कूष्माण्डगणनायकाय, कारुण्यदेहाय, कपिलाय, कथकाय, कटिसूत्रभृते, खर्वाय, खड्गप्रियाय, खड्गिने, खेयान्तःस्थाय, खनिर्मलाय, खट्वाङ्गश्रृङ्गनिलयाय, खट्वाङ्गिने, षड्गुणाश्रयाय, गुणाढ्याय, गहनाय, गेयाय, गद्यपद्यसुधार्णवाय, गद्यगानप्रियाय, गर्जाय, गीतगीर्वाणपूजिताय, गुह्याचाररताय, गुह्याय, गुह्यागमनिरूपिताय, गुह्याशयाय, गुडाब्धिस्थाय, गुरुगम्याय, गुरोर्गुरवे, घण्टाघुर्घुरिकामालिने, घटकुम्भाय, घटोदराय, चण्डाय, चण्डेश्वराध्यक्षाय, चण्डीशाय, तेजोसि ॐचण्डविक्रमायस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐचराचरपित्रेस्वाहा चिन्तामणये, चर्वणलालसाय, छन्दसे, छन्दोभवाय, छन्दोदुर्लक्ष्याय, छन्दविग्रहाय, जगद्योनये, जगत्साक्षिणे, जगदीशाय, जगन्मयाय, जयाजयपराय, अजेय्याय, जितसिंहासनप्रभवे, ज्वलज्ज्वलोल्लसद्दानझाङ्कारिभ्रमराकुलाय, टङ्कारस्फारसंरावाय, टङ्कारमणिनूपुराय, ठद्वयपल्लवान्ताय, सर्वमन्त्रेषुसिद्धिदाय, दिण्डिमुण्डाय, डाकिनीशाय, डामराय, डिण्डिमप्रियाय, ढक्कानिनादमुदिताय, ढङ्काय, ढौण्ढिनायकाय, तत्त्वानांप्रकृतितत्त्वाय, तत्त्वंपदनिरूपिताय, तारकान्तरसंस्थाय, तारकाय, तारकान्तकाय, स्थाणवे, स्थाणुप्रियाङ्गभुवे, स्थावरजङ्गमाधिपाय, दक्षयज्ञप्रमथनाय, दात्रे, दानमदोदयाय, दयावते

दिव्यविभवाय, दण्डभृते, दण्डनायकाय, दन्तप्रभिन्नाभ्रमालाय, दैत्यवारणदारणाय, दंष्ट्रालग्नद्विपघटाय, देवार्थात्तगजाकृतये, धनाय, धनपतिबन्धवे, धनदाय, धरणीधराय, ध्यानैकप्रकटाय, ध्येयाय, ध्यानाय, ध्यानपरायणाय, ध्वनिप्रकृतिचित्काराय, ब्रह्माण्डावलिमेखलाय, नन्दिने, नन्दिप्रियाय, नादाय, नादमध्यप्रतिष्ठिताय, निष्कलाय, निर्मलाय, नित्याय, नित्यानित्याय, निरामयाय, परंव्योम्ने, परंधाम्ने, परमात्मने, परंपदाय, परात्पराय, पशुपतये, पशुपाशविमोचनाय, पूर्णानन्दाय, परानन्दाय, पुराणपुरुषोत्तमाय, पद्मप्रसन्ननयनाय, प्रणताज्ञाननाशनाय, प्रमाणप्रत्ययातीताय, प्रणतार्तिनिवारणाय, फणिहस्ताय, फणिपतिफूत्काराय, फाणितप्रियाय, बाणार्चिताङ्घ्रियुगलाय, बालकेलिकुतूहलाय, ब्रह्मणे, ब्रह्मार्चितपदाय, ब्रह्मचारिणे, बृहस्पतये, बृहत्तमाय, ब्रह्मपराय, ब्राह्मण्याय, ब्रह्मवित्प्रियाय, भ्रूक्षेपदत्तलक्ष्मीकाय, गर्भाय, गर्भभयापहाय, भगवते, भक्तिसुलभाय, भूतिदाय, भूतिभूषणाय, भव्याय, तेजोसि ॐभूतालयायस्वाहा। ॥ ध्यानं ॥ ॐ भोगदात्रे, भ्रूमध्यगोचराय, मन्त्राय, मन्त्रपतये, मन्त्रिणे, मदमत्ताय, मदाननाय, मेखलाधीश्वराय, मन्दगतये, दन्तिनिभेक्षणाय, महाबलाय, महावीर्याय, महाप्राणाय, महाननाय, यज्ञाय, यज्ञपतये, यज्ञगोप्त्रे, यज्ञफलप्रदाय, यज्ञेश्वराय, यज्ञगर्भाय, यागसवे, याजकप्रियाय, रसाय, रसप्रियाय, रस्यरञ्जकाय, रावणार्चिताय, राधारक्षाकराय, रत्नगर्भाय, राज्यसुखप्रदाय, लक्षालक्षप्रदाय, लक्ष्याय, लक्ष्यस्थाय, लड्डुकप्रियाय,

लाभप्रियाय, लास्यपराय, लाभकृते, लोकविश्रुताय, वरेण्याय, वह्निवदनाय, वन्द्याय, वेदान्तगोचराय, विश्वकर्त्रे, विश्वचक्षुषे, विधात्रे, विश्वतोमुखाय, वामदेवाय, विश्वजेत्रे, वज्रिणे, वज्रनिवारणाय, विवस्वद्बन्धनाय, विश्वाधाराय, विश्वेश्वराय, विभवे, शास्त्रे, शाखाग्रनिलयाय, शरण्याय, शम्बरेश्वराय, शब्दब्रह्ममयाय, प्राणाय, शम्भवे, शक्तिगणेश्वराय, षडृतुकुसुमस्रग्विने, षडाधाराय, षडक्षराय, संसारवैद्याय, सर्वज्ञाय, सर्वभेषजभेषजाय, सृष्टिस्थितिलयक्रीडाय, असुरकुञ्जरभेदनाय, सिन्दूरितमहाकुम्भाय, सदसद्व्यक्तिदायकाय, समुद्रमथनेसाक्षिणे, स्वसंवेद्याय, स्वदक्षिणाय, स्वतन्त्राय, सत्यसङ्कल्पाय, सामगानरताय, सुखिने, हंसाय, हस्तिने, पिशाचेशाय, हवनाय, हव्यकव्यभुजे, हव्याय, हुतप्रियाय, हृष्टाय, हृल्लेखमन्त्रमध्यगाय, क्षेत्राधिपाय, क्षमाभर्त्रे, क्षमापारपरायणाय, क्षिप्रक्षेमकराय, क्षेमानन्दाय, क्षोणीसुरद्रुमाय, धर्मप्रदाय, अर्थदाय, कामदात्रे, सौभाग्यवर्धनाय, विद्याप्रदाय, विभवदाय, तेजोसि ॐ भुक्तिमुक्तिफलप्रदायस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ अतिरूपकराय, वीरश्रीप्रदाय, विजयप्रदाय, सर्ववश्यकराय, गर्भदोषघ्ने, पुत्रपौत्रदाय, मेधादाय, कीर्तिदाय, शोकहारिणे, दौर्भाग्यनाशनाय, प्रतिवादिमुखस्तम्भाय, दुष्टचित्तप्रसादनाय, पराभिचारशमनाय, दुःखघ्नाय, बन्धमोक्षदाय, लवत्रुटिकलाकाष्ठानिमेषतत्पराय, क्षणाय, घटीमुहूर्तप्रहराय, दिवानक्ताय, अहर्निशाय, पक्षाय, मासाय, अयनाय, वर्षाय, युगाय, कल्पाय, महाप्रलयाय, राशितारातिथियोगवारार्क्षकरणांशकाय, लग्नहोराकाल-

चक्राय, भैरवे, सप्तर्षिभ्यः, ध्रुवाय, राहवे, मन्दाय, कवये, जीवाय, बुधाय, भौमाय, शशिने, रवये, कालशक्तये, स्थितये, विश्वस्मै, स्थावराय, जङ्गमाय, जगते, भुवे, अद्भ्यः, अग्नये, मरुते, व्योम्ने, अहङ्कृतये, प्रकृतये, पुंसे, ब्रह्मणे, विष्णवे, शिवाय, रुद्राय, ईशाय, शक्तये, सदाशिवाय, त्रिदशेभ्यः, पितृभ्यः, सिद्धेभ्यः, यक्षरक्षोभ्यः, किन्नरेभ्यः, सिद्धविद्याधरेभ्यः, भूतेभ्यः, मनुष्येभ्यः, पशुभ्यः, खगेभ्यः, समुद्रेभ्यः, सरिद्भ्यः, शैलेभ्यः, भूतभव्यभवोद्भवाय, सांख्यपातञ्जलयोगेभ्यः, पुराणश्रुतिस्मृतिभ्यः, वेदाङ्गेभ्यः, समाचाराय, मीमांसान्यायविस्तराय, आयुर्वेदाय, धनुर्वेदाय, गन्धर्वाय, काव्याय, नाटकाय, वैखानसाय, भागवताय, मानुष्याय, पाञ्चरात्रिकाय, शैवाय, पाशुपताय, कालीमुखाय, भैरवशासनाय, शाक्ताय, वैनायकाय, सौरजैनार्हसंहिताय, सते, विराजे, असते, तेजोसि ॐ व्यक्तायैस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐ अव्यक्तायस्वाहा, सचेतनाय, अचेतनाय, बन्धकाय, मोक्षसुखदाय, भोगाय, योगाय, महते, अणवे, स्वस्तिहुंफट्स्वधास्वाहाश्रौषट्वौषट्वषण्मयाय, ज्ञानाय, विज्ञानाय, आनन्दाय, बोधाय, संविदे, समाय, शमाय, एकाय, एकाक्षराधाराय, एकाक्षरपरायणाय, एकाग्रधिये, एकवीराय, एकानेकस्वरूपधृषे, द्विरूपाय, द्विभुजाय, द्व्यक्षाय, द्विरदाय, द्विपरक्षकाय, द्वैमातुराय, द्विवदनाय, द्वन्द्वहीनाय, द्वयातिगाय, त्रिधामात्राकृतस्नेहाय, त्रिवर्गफलदायकाय, त्रिगुणात्मने, त्रिलोकादये, त्रिशक्त्यंशाय, त्रिलोचनाय, चतुर्बाहवे, चतुर्दन्ताय, चतुरात्मने, चतुर्मुखाय, चतुर्वर्गमयोपायाय, चतु-

वर्णाश्रमाश्रयाय, चतुर्वेदवचोवृत्तिपरिवृत्तिप्रवर्तकाय, चतुर्थीपूजनप्रीताय, चतुर्थीतिथिसम्भवाय, पञ्चाक्षराय, पञ्चात्मने, पञ्चास्याय, पञ्चकृत्यकृते, पञ्चधाराय, पञ्चवर्णाय, पञ्चाक्षरपरायणाय, पञ्चतालाय, पञ्चकराय, पञ्चप्रणवभाविताय, पञ्चब्रह्ममयस्फूर्तये, पञ्चावरणवारिताय, पञ्चभक्ष्यप्रियाय, पञ्चबाणाय, पञ्चशिवात्मकाय, षट्कोणपीठाय, षट्चक्रधाम्ने, षड्ग्रन्थिभेदकाय, षडङ्गध्वान्तविध्वंसिने, षडङ्गुलमहाह्रदाय, षण्मुखाय, षण्मुखभ्रात्रे, षड्शक्तिपरिवारिताय, षड्वर्गवैरिविध्वंसिने, षडूर्मिभयभञ्जनाय, षट्कर्मदूराय, षट्कर्मिणे, षाड्गुण्याय, षड्रसाश्रयाय, सप्तपातालचरणाय, सप्तद्वीपोरुमण्डलाय, सप्तस्वर्लोकमुकुटाय, सप्तसप्तिवरप्रदाय, सप्ताङ्गराज्यसुखदाय, सप्तर्षिगणवन्दिताय, सप्तच्छन्दोनिधये, सप्तहोत्रे, सप्तस्वराश्रयाय, सप्ताब्धिकेलिकासाराय, सप्तमातृनिषेविताय, सप्तच्छन्दमहामोदाय, सप्तच्छन्दसुखप्रभवे, अष्टमूर्तये, ध्येयमूर्तये, अष्टप्रकृतिकारणाय, अष्टाङ्गयोगफलभृते, अष्टपत्राम्बुजासनाय, अष्टशक्तिसमानश्रिये, अष्टैश्वर्यप्रदायकाय, अष्टपीठोपपीठश्रिये, अष्टमातृसमावृताय, अष्टभैरवसेव्याय, तेजोसि ॐअष्टवसुवन्द्यायस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐअष्टमूर्तिमतेस्वाहा, अष्टचक्रस्फुरन्मूर्तये, अष्टद्रव्यहविःप्रियाय, अष्टश्रिये, अष्टसामश्रिये, अष्टहृष्टसगीतकाय, नवनागासनाध्येयाय, नवनिविडसेविताय, नवद्वारपुराधाराय, नवाधारनिकेतनाय, नवनारायणस्तुत्याय, नवदुर्गानिषेविताय, नवनाथमहानाथाय, नवनागविभूषणाय, नवरत्नविचित्राङ्गाय, नवशक्तिशिरोधृताय, दशात्मकाय, दशभु-

जाय, दशदिक्पतिवन्दिताय, दशध्येयाय, दशप्राणाय, दशेन्द्रियनियामकाय, दशाक्षरमहामन्त्राय, दशाशाव्यापिविग्रहाय, एकादशरुद्रस्तुत्याय, एकादशाक्षरैर्मनवे, द्वादशोद्दण्डदोर्दण्डाय, द्वादशान्तनिकेतनाय, त्रयोदशविधाभिन्नविश्वेदेवादिदैवताय, चतुर्दशेन्द्रवरदाय, चतुर्दशमनुप्रभवे, चतुर्दशाद्यविद्याढ्याय, चतुर्दशजगत्पतये, पञ्चदशसाम्ने, पञ्चदशशीतांशुनिर्मलाय, षोडशाधारनिलयाय, षोडशाम्बरमातृकाय, षोडशान्तपदावासाय, षोडशेन्दुकलात्मकाय, सप्तदशीकलायै, सप्तदशाक्षराय, अष्टादशद्वीपपतये, अष्टादशपुराकृते, अष्टादशौषधीसृष्टये, अष्टादशविधिप्रभवे, अष्टादशलिपिकृतये, अष्टादशविजातिकृते, एकविंशपुंसे, एकविंशत्यङ्गुलिपल्लवाय, चतुर्विंशतितत्त्वात्मने, पञ्चविंशतिपूरुषाय, सप्तविंशतितारेशाय, सप्तविंशतियोगकृते, द्वात्रिंशद्भैरवाधीशाय, चतुस्त्रिंशन्महाह्रदाय, षड्त्रिंशत्तत्त्वसम्भूतये, अष्टात्रिंशत्कलात्मकाय, नमदेकोनपञ्चाशन्मरुद्वर्गनिरर्गलाय, पञ्चाशदक्षरश्रेणये, पञ्चाशद्रुद्रविग्रहाय, पञ्चाशद्विष्णुशक्तीशाय, पञ्चाशन्मातृकालयाय, द्विपञ्चाशद्वपुश्रेणये, त्रिषष्ठ्यक्षरसंश्रयाय, चतुःषष्टिमहासिद्धयोगिनीवृन्दवन्दिताय, चतुःषष्ठ्यर्णनिर्णेताय, चतुःषष्टिकलानिधये, अष्टषष्टिमहातीर्थक्षेत्रभैरवभावनाय, चतुर्णवतिमन्त्रात्मने, षण्णवत्यधिकप्रभवे, शतानन्दाय, शतधृतये, शतपत्रायतेक्षणाय, शतानेकाय, शतमुखाय, शतधारवरायुधाय, सहस्रपत्रनिलयाय, सहस्रफणिभूषणाय, सहस्रशीर्षायपुरुषाय, सहस्राक्षाय, सहस्रपादे, सहस्रनामसंस्तुत्याय, सहस्राक्षबला-

पहाय, दशसहस्रफणिभृते, फणिराजकृतासनाय, अष्टाशीतिसहस्रौघमहर्षिस्तोत्रपाठिताय, लक्ष्याधारप्रियाधाराय, लक्ष्याधारमनोलयाय, चतुर्लक्षजगत्प्रीताय, चतुर्लक्षप्रकाशकाय, कोटिसूर्यप्रतीकाशाय, कोटिचन्द्रांशुनिर्मलाय, शिवोद्भवाद्यष्टकोटिविनायकधुरन्धराय, सप्तकोटिमहामन्त्रमन्त्रितावयवद्युतये, त्रयस्त्रिंशत्कोटिसुरश्रेणीप्रणतपादुकाय, चतुरशीतिलक्षात्मजीवदेहव्यवस्थितये, अनन्तनाम्ने, अनन्तश्रिये, अनन्ताय, तेजोसि ॐअनन्तसौख्यदायस्वाहा ॥ इति वैनायकस्येदं नाम्नां सहस्रमीरितम् । इदं ब्राह्मे मुहूर्ते यः पठति प्रत्यहं नरः । करस्थं तस्य सकलमैहिकामुष्मिकं सुखम् । आयुरारोग्यमैश्वर्यं धैर्यं शौर्यं बलं यशः । मेधा प्रज्ञा धृतिः कान्तिः सौभाग्यमतिरूपता । सत्यं दया क्षमा शान्तिर्दाक्षिण्यं धर्मशीलता । सभापाण्डित्यमौदार्यं गाम्भीर्यं ब्रह्मवर्चसम् । ओजस्तेजः कुलं शीलं प्रतापं वीर्यमार्यता । ज्ञानं विज्ञानमास्तिक्यं धनं धान्यं भवेद्ध्रुवम् । शाकिनीडाकिनीरक्षोयक्षग्रहापहारकम् । साम्राज्यसुखदं सर्वसपत्नमदमर्दनम् । दुःस्वप्ननाशनं नित्यं स्वामिचित्तप्रसादनम् । सङ्ग्रामरङ्गे सर्वेषामिदमेकं जयप्रदम् । गर्भरक्षाकरं सर्ववन्ध्यादोषनिवारकम् । पठ्यते प्रत्यहं यत्र स्तोत्रं गणपतेरिदम् । देशे तत्र न दुर्भिक्षमीतयो दुरितानि च ॥ मनोरथप्रदं नित्यं सर्वरोगविनाशकम् । महागणपतेर्नाम्नां सहस्रं पठ्यते तु यः । सायं मध्यन्दिने प्रातस्तस्य सिद्धिर्भवेद्ध्रुवम् ।

इति श्रीगणपतिसहस्रनाम सम्पूर्णम् ॥

अनेन श्रीगणपति सहस्रनाम होमेन ...
श्रीगणपतिदेवता सन्तोषणार्थं भगवान् विनाय...

श्रीमहाराज्ञीस्तोत्रम् ।

ॐश्रीभैरव उवाच। अधुना कथयिष्यामि स्तोत्रराजं परात्परम्। मूलमन्त्रमयं दिव्यं तत्त्वभूतं मनोहरम् ॥ राज्ञीप्रियं पापहरं लक्षपूजाफलप्रदम् । जपलक्षसमं स्तोत्रं ध्यानकोटिसमं प्रिये ॥ राज्ञीस्तोत्रस्य देवेशि ब्रह्मा ऋषिरुदाहृतः । गायत्री छन्द इत्युक्तं श्रीराज्ञी देवतेरिता ॥ माया बीजं परा शक्तिः कामः कीलकमीश्वरि । भोगापवर्गसिद्ध्यर्थे विनियोगः प्रकीर्तितः ॥ ॥ अस्य श्रीमहाराज्ञीस्तवराजस्य श्रीब्रह्माऋषिः । गायत्री छन्दः, श्रीमहाराज्ञी भूतेश्वरी देवता, ह्रीं बीजं, सौः शक्तिः, क्लींकीलकं, आत्मनो० श्रीमहाराज्ञीप्रसादद्वारा भोगापवर्गसिद्ध्यर्थे, पाठे विनियोगः ॥ ध्यानम् ॥ उद्यद्दिवाकरसहस्ररुचिं त्रिनेत्रां सिंहासनोपरिगतामुरगोपवीताम्। खड्गाम्बुजाढ्यकलशामृतपात्रहस्तां राज्ञीं भजामि विकसद्वदनारविन्दाम् ॥ ॥ तारमिन्दुकलिकावतंसितं वेदसागरमणिं मनोहरम् । यो जपेदुषसि रत्नमालया राज्यमाशु लभते स साधकः ॥ १ ॥ भूतिमिन्दुनवबिम्बमण्डितां नादबिन्दुललितां जपेत्तु यः । वारमेकमुरुवारणस्थितो जेष्यति समयमयानऽरीन्रणे ॥ २ ॥ रसां जपेद्यो भुवनेशि मन्त्री त्वन्मन्त्रमध्ये मदनोपतप्तः । रम्भां समालिङ्ग्य विमानचारी लीलां भजेन्नन्दनवाटिकायाम् ॥ ३ ॥ वह्निबीजमणिमाद्यसिद्धिदं बिन्दुबिम्बशशिखण्डमण्डितम् । यो जपेन्निशि धनाभिलाषवान् स क्षणाद्भवति वित्तदोपमः ॥ ४ ॥ कामराजममराभिवन्दितं यो जपेत्त्रिभुवनेऽक्षमालया । तस्य यान्ति वशतां सुराङ्गनाः किं पुनर्जगति भूभृदङ्गनाः ॥ ५ ॥ शक्तिं भक्त्या यो जपेच्छक्तिपूजाकाले कालीपादपद्मार्पितान्तः । नक्तं तस्य स्मेरवक्त्रा

घृताची वश्या वेश्या स्वर्गता वा शची च ॥ ६ ॥ भगवत्यै तथा राज्ञ्यै नाममन्त्रमिति स्मरेत् । यो देवि तस्य वश्याः स्युर्भैरवस्याष्टसिद्धयः ॥ ७ ॥ मायां नमोन्ते यदि साधकेन्द्रो जपेन्महेशानि शिवालयस्थः । तत्रैव देवीं परमार्थराज्ञीं पश्येत्स सद्यो वरसिद्धिदात्रीम् ॥ ८ ॥ ठद्वयं यदि जपेन्निशाक्षये क्षीरभुक् स्वतटिनीतटस्थितः । जिष्णुविष्णुकमलासनेश्वरा यान्ति देवि वशतां तदा क्षणात् ॥ ९ ॥ भूगेहवृत्तत्रयनागपत्रषडारयोन्यश्रकबिन्दुबिम्बे । निषेदुषीं राजकुलाधिदेवीं राज्ञीं भजे राजकलावतंसाम् ॥ १० ॥ देवि श्रीभूतधात्रीप्रवरगुणमये निष्कले निर्गुणे मे माये मातः शरण्ये गिरिवरतनये चिन्मये तत्त्वरूपे । दुर्गे चण्डि प्रमाथे त्रिपुरविजयिनि स्मेरवक्त्रे वरेण्ये कारुण्याढ्ये प्रशस्ते सुरदितिजनुते राज्ञि वै त्वं प्रसीद ॥ ११ ॥ इति स्तोत्रं मन्त्रस्फुरणकरुणानन्दनिलयं पठेद्भक्त्या प्रातस्तव गिरिसुते योगनिलयम् । भवेत्सद्यो भूमौ नृपमुकुटनीराजितपदोऽमृतो मुक्तिं चान्ते तव भवनमाप्नोति वरदे ॥ १२ ॥ इति राज्ञ्याः परं तत्त्वं पञ्चाङ्गमखिलं शिवे । सर्वस्वं च रहस्यं च सर्वसारस्वनप्रदम् ॥१३॥ आनन्दवर्धनं गुह्यं परमैश्वर्यकारणम् । भोगापवर्गदं पुण्यं दारिद्र्यभयनाशनम् ॥१४॥ राज्यप्रदं भक्तिकरं सर्वशत्रुनिबर्हणम् । पञ्चाङ्गमखिलं देव्या न वक्तव्यं दुरात्मने ॥ तव भक्त्या मया ख्यातं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ १५ ॥ इति श्रीरुद्रयामले तन्त्रे दशविद्यारहस्ये श्रीमहाराज्ञीस्तवराजः ॥

श्रीराज्ञीस्तुतिः ।

ॐ संसारसागरमहं तरितुं सुनौकां राज्ञीं नमामि शिरसा शिवसुन्दरीं त्वाम् ॥ सर्वेश्वरीं सकललोकसुखप्रदात्रीं त्वामेव

देवि सततं शरणं प्रपद्ये ॥ १ ॥ मातः पयोधरयुगं पिबतु त्वदीयं नागाननर्तुमुखवत्सलपुत्रयुग्मम् ॥ निर्णेजनाम्बुन इह स्पृहयाम्यहं तु त्वत्पादपद्मयुगलस्य भवाग्निशान्त्यै ॥ २ ॥ मातस्त्वदीयपरितोषविशेषलब्धे छत्रे प्रहृष्यतु सदा भगवान्सुरेन्द्रः ॥ पीयूषवर्षणकरात्तव देवि पादच्छत्राद्विना किमपि राज्ञि न नाम याचे ॥ ३ ॥ मोहाटवीविकटसंकटपीडितोऽहं राज्ञी प्रपन्नपरमार्तिहरा त्वमेका ॥ जाज्वल्यतेऽम्ब हृदयार्तिकरो समान्तः पापाग्निरेशि शमयैनममास्वरूपे ॥ ४ ॥ आराटीमि करुणं भवतापतप्तः प्रोल्लालपीमि पतितो भवदुःखसिन्धौ ॥ मोमोर्मि राज्ञि लुठितो भवसर्पदष्टस्त्वामन्तरेण शरणं मम कः शरण्ये ॥ ५ ॥ राज्ञि प्रपन्नवरदे सुकृतादपर्णां त्वामाश्रितोऽस्मि सुचिरात्तु महद्विचित्रम् ॥ किं नास्मि भैरवि ऋणैस्त्रिविधैर्विमुक्तः पाशैरिवोत्कटविषाक्तभुजङ्गमानाम् ॥ ६ ॥ राज्ञि प्रसीद नतसौख्यकरे मृडानि रुद्राणि रोगहरणे चतुरे प्रसीद ॥ शर्वाणि सर्वजनपापहरे प्रसीद गौरि प्रसीद गुणगौरि शिवे प्रसीद ॥ ७ ॥ कल्याणि राज्ञि जगदीश्वरि विश्वमातस्त्वामन्तरेण नहि देवि सुखं जनस्य ॥ पुत्रस्य दुःखहरणे सततोद्यता द्राक् मातैव हि स्तुतकुचा नु भवत्यवश्यम् ॥ ८ ॥ राज्यष्टकमिदं पुण्यं यः पठेद्धर्षपूरितः ॥ सोऽत्र द्राक् प्राप्नुयात्कामान्परलोके च स्वर्गतिम् ॥ ९ ॥ इति श्रीराज्ञीस्तुतिः ॥

श्रीज्वालामुखीस्तोत्रम् ।

ॐ जाज्वल्यमानवपुषा दशदिग्विभागान्सन्दीपयन्त्यभयपद्मगदावराढ्या ॥ सिंहस्थिता शशिकलाभरणा त्रिनेत्रा ज्वालामुखी हरतु मोहतमः सदा नः ॥ १ ॥ आब्रह्मकीटजननीं

महिषीं शिवस्य मुग्धसितां प्रलयकोटिरविप्रकाशाम् ॥ ज्वालामुखीं कनककुण्डलशोभितांसां वन्दे पुनः पुनरपीह सहस्रकृत्वः ॥ २ ॥ देदीप्यमानमुकुटद्युतिभिश्च देवैर्दासैरिव द्विगुणितांघ्रिनखप्रदीप्तिम् ॥ ज्वालामुखीं सकलमङ्गलमङ्गलां तामम्बां नतोऽस्म्यखिलदुःखविपत्तिदग्ध्रीम् ॥ ३ ॥ क्षित्यब्हुताशपवनाम्बरसूर्यचन्द्रयष्ट्राख्यमूर्तिममलानपि पावयन्तीम् ॥ ज्वालामुखीं प्रणतकल्पलतां शिवस्य साम्राज्यशक्तिमतुलां महतीं नमामि ॥ ४ ॥ नौमीश्वरीं त्रिजगतोऽभयदानशौण्डां ज्वालामहार्यभवजालहरां नमामि ॥ मोहान्धकारहरणे विमलेन्दुकान्ति देवीं सदा भगवतीं मनसा स्मरामि ॥ ५ ॥ दुष्कर्मवायुभिरितस्तत एव दीप्तैः पापज्वलज्ज्वलनजातशिखाकलापैः ॥ दग्धं च जीवयतु मां परितो लुठन्तं देवी दयार्द्रहृदयामृतपूर्णदृष्ट्या ॥६॥ ज्वालामुखी ज्वलदनल्पलयाग्निकोटिरोचिष्मती रविशशिप्रतिभानकर्त्री ॥ भक्तस्य भर्गवपुषा भवभञ्जनाय भूयात्सदाभ्युदयदानवदान्यमुख्या ॥ ७ ॥ त्वं चौषधीशमुकुटाऽहमसाध्यरोगस्त्वं चित्प्रदीप्तिरहमत्र भवांध्यमग्नः ॥ त्वं चाम्ब ! कल्पतरुरेवमहं च भिक्षुर्ज्वालामुखि प्रकुरु देवि यथोचितं मे ॥८॥ यद्ध्यानकेसरिसमाक्रमणोत्थभीतेर्मर्त्यथाजनकदुःखशतानि सद्यः ॥ गोमायवन्ति परितो भृशकान्दिशीकानस्मांश्च पालयतु सैव भवाब्धिदुःखात् ॥ ९ ॥ ज्वालामुखि क्षणमपीह विलम्बमम्ब नार्तो ह्यनर्थपतितः सहते विपन्नः ॥ हस्तस्थितामृतकमण्डलुधारिणैव मां मूर्च्छितं झटिति जीवय तापतप्तम् ॥ १० ॥ बाह्यान्ध्यनाशनविधौ रविचन्द्रवह्निज्योतींषि देवि दययाऽजनयः पुरा त्वम् ॥ एतत्तु रूपमखिलान्तरमोहरात्रिध्वान्ता-

न्तकारि तव यत्स्फुरतादतोऽन्तः ॥ ११ ॥ मन्ये त्रिधा-
मनयने नयनत्रयं ते भक्तार्तिनाशननिमित्तविलोकनाय ॥
मातः परं यदपि देवि तथाप्यधन्यस्त्वद्दृष्टिपातरहितोस्म्यहहा
हतोऽस्मि ॥ १२ ॥ सत्यं ब्रवीमि शृणु चित्त मदान्ध मूर्ख मा
गाः कदापि विषयान्विषमान्विषाक्तान् ॥ ईशीमपारकरुणां
भवभीतिभेत्रीमम्बां भजस्व सततं परसौख्यदात्रीम् ॥ १३ ॥
त्वं मे महेशि जननी परमार्तिहर्त्री त्वं मे पिता हिततमस्त्वमहे-
तुबंधुः ॥ त्वं मे भवाब्धितरणे दृढनौस्त्वमेव दुःखामयाधिहरणे
चतुरश्च वैद्यः ॥ १४ ॥ ज्वालां जगज्जननसंहरणस्थितीनां हेतुं
गतिं मुषितलज्जितदुःखितानाम् ॥ उन्मोचनां च भवबंधनदुर्ग-
तीनां त्वां नौमि नौमि शरणं शरणागतानाम् ॥ १५ ॥ ज्वाला-
मुखीस्तवमिमं शृणुयात्पठेद्वा यः श्रद्धया परमया बहुभक्ति-
युक्तः ॥ भूयात्स दग्धबहुजन्मशतार्जिताऽघोऽविज्ञोप्यनेकजन-
नाथितराज्यभूमिः ॥ १६ ॥ इति श्रीज्वालामुखीस्तोत्रं समाप्तम् ।

श्रीशारिकास्तोत्रम् ।

ॐ अष्टादशैरसिगदादियुतैर्भुजैर्या त्रातुं समस्तभुवनानि
विपद्भयेभ्यः ॥ जागर्त्यशेषजनदुःखहरा परा सा श्रीशारिका
दिशतु मङ्गलसन्ततिं नः ॥ १ ॥ उद्यत्सहस्त्ररविभास्करदीप्ति-
दीप्तां सिंहासनां शशिकलाभरणां त्रिनेत्राम् ॥ यां चिन्तयन्ति
बहुभक्तिरसार्द्रचित्ताः श्रीशारिका० ॥ २ ॥ यत्पादयोः सकृ-
दपीह कृतार्चनो ना भक्त्यान्वितो ह्यनुभवत्यमरप्रभुत्वम् ॥
श्रीराजराजसखिसौख्यनिवासभूमिः श्रीशारिका० ॥ ३ ॥
सौदामनीप्रमदमत्तगजेन्द्रकर्णस्थित्या समापि भजते स्थिरतां
विभूतिः ॥ यत्पादपङ्कजयुगाश्रयणात्सदा सा श्रीशारिका०

॥ ४ ॥ यत्कीर्तनश्रवणसंमननोत्थपुण्यं शक्नोति नो गणयितुं बहुधाप्यनन्तः ॥ साऽशेषरोगदलनाय धृतौषधीशा श्रीशारिका० ॥ ५ ॥ श्रीमातृकाभिरुपसेवितपादधूल्या प्रद्युम्नपीठसमवस्थितया ययेश्या ॥ कश्मीरदेशजनता परिपाल्यते सा श्रीशारिका० ॥ ६ ॥ यस्याः प्रदक्षिणपरिक्रमणात्सुभक्त्या पापोऽप्यलंघ्यभवसागरपारमेति ॥ सा शोकमोहपरितापविपत्तिहर्त्री श्रीशारिका० ॥ ७ ॥ मूलालवालमणिपूरकनाभिपद्महृत्कण्ठशिष्टिमतिवाह्य करन्ध्रमेत्य ॥ या मोदते सह शिवेन सहस्रपत्रे श्रीशारिका० ॥ ८ ॥ यस्या अनाहतनिनादसुधारसेन स्नातः परात्परसुखानुभवात्प्रहृष्टः ॥ जीवंश्च मुक्त इव भाति नरोत्तमः सा श्रीशारिका० ॥ ९ ॥ यद्देहसंगतिरसेन सुधापरार्धधिकारकेण विषधारणशक्तियुक्तः ॥ श्रीनीलकण्ठ इति कीर्तिमवाप शंभुः श्रीशारिका दिशतु मंगलसंततिं नः ॥ १० ॥ अमे सुरेशि योगीन्द्रामृतपायनतत्परे ॥ श्रीशारिके नमस्तेऽस्तु पाहि मां शरणागतम् ॥ ११ ॥ कामे कामितकामानां पूरणे पूर्णताप्रदे ॥ श्रीशारिके० ॥ १२ ॥ चार्वङ्गि कोटिकन्दर्पलावण्ये विश्वमोहिनि ॥ श्रीशारिके० ॥ १३ ॥ टङ्कधारिणि शत्रूणां तिलशो देहखण्डिनि ॥ श्रीशारिके० ॥ १४ ॥ तारे निसर्गगम्भीरभवसागरतारिणि ॥ श्रीशारिके० ॥ १५ ॥ पार्वति त्रिजगन्मातर्हिमवद्वंशपावने ॥ श्रीशारिके० ॥ १६ ॥ यक्षिणीष्टाष्टसिद्धीनां दायिनी देवपूजिते ॥ श्रीशारिके० ॥ १७ ॥ सत्त्वादिशबलेऽनन्तब्रह्माण्डजननीश्वरि ॥ श्रीशारिके० ॥ १८ ॥ कलानिधिकलाकान्तकिरीटकुण्डलोज्ज्वले ॥ श्रीशारिके० ॥

इति श्रीशारिकास्तोत्रं समाप्तम् ।

अथ गणेशस्तोत्रम् ॥

श्रीगणेशाय विश्वेशवैभवाद्भुतकेतवे ।
नमो निर्विघ्नमारब्धकार्यनिर्वाहहेतवे ॥

बिभ्रद्दक्षिणहस्तपद्मयुगले दन्ताक्षसूत्रे शुभे वामे मोदकपूर्णपात्रपरशू नागोपवीती त्रिदृक् । श्रीमान्सिंहयुगासनः श्रुतियुगे शङ्खौ वहन्मौलिमान्दिश्यादीश्वरपुत्र एष भगवांल्लम्बोदरः शर्म नः ॥ वन्दे वराभयपिनाककपालशूलखट्वाङ्गहस्तमसुरान्तकरं त्रिनेत्रम् । भीमं जटामुकुटिनं कमलासनस्थं काश्मीरवासमरुणं गजराजवक्त्रम् ॥ सिन्दूरकुङ्कुमहुताशनविद्रुमार्करक्ताब्जदाडिमनिभाय चतुर्भुजाय । हेरम्बभैरवगणेश्वरनायकाय सर्वार्थसिद्धिफलदाय नमः शिवाय ॥ ॥ मुख्यं द्वादशनामानि गणेशस्य महात्मनः । यः पठेत्तु शिवोक्तानि स लभेत्सिद्धिमुत्तमाम् ॥ प्रथमं वक्रतुण्डं तु चैकदन्तं द्वितीयकम् । तृतीयं कृष्णपिङ्गं तु चतुर्थं तु कपर्दिनम् ॥ लम्बोदरं पञ्चमं तु षष्ठं विकटमेव च । सप्तमं विघ्नराजेन्द्रं धूम्रवर्णं तथाष्टमम् ॥ नवमं भालचन्द्रं तु दशमं तु विनायकम् । एकादशं गणपतिं द्वादशं मन्त्रनायकम् ॥ पठते शृणुते यस्तु गणेशस्तवमुत्तमम् । भार्यार्थी लभते भार्यां धनार्थी विपुलं धनम् । पुत्रार्थी लभते पुत्रं मोक्षार्थी परमं पदम् ॥ इच्छाकामं तु कामार्थी धर्मार्थी धर्ममक्षयम् ॥ सुमुखश्चैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः । लम्बोदरश्च विकटो विघ्नराजो गणाधिपः ॥ धूम्रकेतुर्गणाध्यक्षो भालचन्द्रो गजाननः । द्वादशैतानि नामानि गणेशस्य महात्मनः । यः पठेच्छृणुयाद्वापि स लभेत्सिद्धिमुत्त-

माम् । विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा । सङ्ग्रामे संकटे चैव विघ्नस्तस्य न जायते ॥ शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ अभिप्रेतार्थसिद्ध्यर्थं पूजितो यः सुरैरपि । सर्वविघ्नच्छिदे तस्मै गणाधिपतये नमः ॥ चिदचित्पदगम्भीरं गमागमपदोज्झितम् । गहनाकाशसंकाशं वन्दे देवं गणेश्वरम् ॥ श्रीसनत्कुमार उवाच ॥ शङ्कराद्ब्रह्मणा प्राप्तं पद्मयोनेर्मया प्रभो । तदहं कीर्तयिष्यामि स्तोत्रं परमदुर्लभम् ॥ चतुर्थ्यां षष्ठ्यां चाष्टम्यां चतुर्दश्यां विशेषतः । पूजयेत्तु गणाध्यक्षं श्रद्धाभक्तिसमन्वितः ॥ अर्घैः पुष्पैस्तथा धूपैर्दीपैर्माल्यैश्च चामरैः ॥ वस्त्रैः कुण्डलकेयूरैर्मौलिभिश्च वितानकैः । भक्ष्यैर्भोज्यैरपूपैश्च मत्स्यैर्मांसैश्च मोदकैः । पानकैः फलमूलैश्च होमैर्मन्त्रादिभिस्तथा ॥ गङ्गाह्रदे तु गाङ्गेयं[1] श्रीशैले तु गणेश्वरम्[2] । वाराणस्यां गजमुखं[3] गयायां टङ्कधारिणम्[4] ॥ प्रयागे तु गणाध्यक्षं[5] केदारे विकटाननम्[6] । लम्बोदरं[7] कुरुक्षेत्रे नैमिषे च मदोत्कटम्[8] ॥ जम्बकं[9] दण्डकारण्ये लोकेशं[10] हिमवद्गिरौ । विष्वक्सेनं[11] तु विन्ध्याद्रौ मलये हेमकुम्भकम्[12] ॥ नायकं[13] पुष्करद्वीपे विघ्नेशं[14] शाल्मलौ स्थितम् । इलावृते विश्वरूपं[15] हरिवर्षे घटोदरम्[16] ॥ त्रिनेत्रं[17] सिंहलद्वीपे श्वेतद्वीपे च वामनम्[18] । उज्जयिन्यां च लम्बोष्ठं[19] मागधे शूर्पकर्णकम्[20] ॥ सौराष्ट्रे वरदं[21] नित्यं काश्मीरे भीमरूपिणम्[22] । सिन्धुसागरयोर्मध्ये स्थितं मन्त्रविनायकम्[23] ॥ हर्यक्षं[24] यक्षभवने कैलासे परमेश्वरम्[25] । सुमेरुं[26] नागभवने मैनाके पद्मपाणिकम्[27] । महायोगं[28] महेन्द्रे च सह्ये वाराहरूपिणम्[29] । महोदरं[30] च लुम्पायां चम्पायां शिखिवाहनम्[31] ॥

[३२]पाशहस्तं त्रिकूटे च मलये सर्वसिद्धिदम्[३३] ॥ [३४]वलमग्निगुहायां च पाटले [३५]सिंहवाहनम् । पौण्ड्रे [३६]रौद्रमुखं चापि कलापिग्रामके [३७]जयम् ॥ मेरुपृष्ठे [३८]कामरूपं [३९]नन्दनं नन्दने वने । [४०]विजयं वै गन्धवने देववदारुवने [४१]गणम् ॥ [४२]आर्तानां विघ्नहरणं गङ्गासागरसङ्गमे । महापथे [४३]विरूपाक्षं चित्रकूटे [४४]महाननम् ॥ [४५]दुर्जयं यमुनातीरे [४६]स्तम्भनं गन्धमादने । [४७]अम्बरीशं भद्रवटे [४८]मोहनं हस्तिनापुरे ॥ किष्कन्दायाम[४९]मुग्रकेतुं लङ्कायां तु [५०]विभीषणम् । कलिङ्गे [५१]वरुणं चैव गान्धारे [५२]भुजगोत्कटम् ॥ [५३]अमरेशं तु खारेषु चीनेषु [५४]त्रिशिखायुधम् । [५५]वज्रहस्तं कौसलेषु दाक्षिणात्येषु [५६]लोहितम् ॥ [५७]शूलोद्यतकरं चैव मध्यदेशे च संस्थितम् । उत्तरे [५८]चारुवक्त्रं च पूर्वदेशेऽ[५९]पराजितम् ॥ [६०]एकदंष्ट्रं पश्चिमाब्धौ [६१]वरिष्ठं कुरुदेशगम् । [६२]सुवर्णगर्भं विघ्नेशं नदीनां सङ्गमे स्थितम् ॥ गिरिसन्धिषु विज्ञेयं [६३]हिरण्यकवचाभिधम् । [६४]सुमुखं नागरन्ध्रेषु नर्मदायां च [६५]षड्भुजम् ॥ महापुर्यां [६६]महामायं भद्रकर्णह्रदे [६७]शिवम् । गोकर्णे [६८]गजकर्णं च कान्यकुब्जे [६९]वराननम् ॥ [७०]पद्मासनं कामरूपे [७१]श्रीमुखं सर्वतः स्थितम् । वेदवेदाङ्गशास्त्रेषु पूजयेद्ब्रह्म[७२]णस्पतिम् । द्वासप्ततिस्तु स्थानानि नाम्नामद्भुतकर्मणाम् । नित्यं प्रभातकाले तु चिन्तयेद्गणनायकम् । एतत्स्तोत्रं पवित्रं च मङ्गल्यं पापनाशनम् । शस्त्रखर्वोटवेतालयक्षरक्षोभयापहम् । चौरारण्यभयव्याघ्रव्याधिदुर्भिक्षनाशनम् । कृत्यादिमायाशमनं सर्वशत्रुविमर्दनम् । त्रिसन्ध्यं यः पठेन्नित्यं स सर्वसिद्धिभाग्भवेत् । गणेश्वरप्रसादेन लभते शाङ्करं पदम् ॥ इति श्रीगणेशस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

अथ सरस्वतीस्तुतिः ॥

ॐङ्कार आरिप्सितकार्यसिद्धेर्बुद्धेः प्रचाराय परः प्रकारः। निर्धूततत्तद्विषयप्रमादः श्रीशारदाया जयति प्रसादः १ ह्रीतेव यां वीक्ष्य मुखे मुरारेरुरःस्थिता श्रीर्भ्रमते जगत्सु। सरस्वती सा स्वत एव तुष्या विचारहेतोश्चिरमाविरास्ताम् २ ऐश्वर्यबीजं परमेश्वरस्य विश्वैककर्तुस्तमसां विघाति। वाग्दैवतं वाङ्मनसातिगं तत् परं महो मे स्फुरतां पुरस्तात् ३ ह्रीते इवाऽस्तां विभवेन यस्या इच्छाक्रिये नित्यमनुप्रवृत्ते। तत्तत्स्वरूपप्रतिपत्तिहेतुः सा ज्ञानशक्तिर्मयि सन्निधत्ताम् ४ ॐकार एवाभित आत्तशक्तिर्यद्बीजमन्तर्धृतिवद्विभाति। उद्भिद्य चित्ते स्वरसेन सिक्ता सा वाग्लता मे फलतादऽभीष्टम् ५ सर्वः प्रपञ्चस्त्रिजगद्विधातुर्विना यदाभासमऽसन्निवाऽस्ते। सारस्वतं तत्परमं महो मे हृद्व्योमगं सन्तमसं हिनस्तु ६ रक्षातिरूक्षा भ्रमराक्षसेभ्यः शिक्षाधिगन्तुं परमार्थतत्त्वम्। भिक्षापरानन्दमयीह साक्षात्सा ख्यातिमायातु सरस्वती मे ७ स्वच्छीकृते यच्चरणाब्जरेणुविमर्शनैर्हृन्मुकुरे विभाति। सत्सम्मुखीनं खलु सर्वतत्त्वं सरस्वती शाश्वतमाविरास्ताम् ८ तैस्तैरनेकैः कविता सखेलमऽनेलमूकैरपि यत्प्रपद्ये। तद्भवं यत्सुरसस्य सैषा वाग्देवता दर्शयताद्विमर्शान् ९ नश्यन्ति यद्ध्यानवशादविद्या विद्याऽनवद्या प्रतिभाति सद्यः। उद्द्योतयन्ती हृदयं मदीयं सरस्वती शाश्वतमाविरास्ताम् १० मस्तूपमा[1] वस्तुस्वधा किमस्तु सचेतसां चर्वितयद्रसानाम्। सरस्वती सा स्वरसार्पणेन स्वतश्चिरं तर्पयतां गिरं मे ११ ॐकारयुग्मं वृतिवद्धहिस्त-

---

१ मण्डं दधिभवं मस्त्वित्यमरः।

यस्या हि मायाद्वितयं तथान्तः । वाग्देवता सा फलतादभीष्टं संसेविता कल्पलता बुधानाम् १२ सन्मानसाब्जस्थितिरऽक्ष-मालाविद्यासुधाकुम्भविपञ्चिपाणिः । चन्द्रावतंसाऽवतु हंस-याना मूर्ताप्यमूर्ता च सरस्वती नः १३ वाच्यानि साक्षादिह वाचकेषु संकेतयन्तीमभिधानवृत्तिम् । बिभर्ति या पुस्तकसत्स्व-रूपां पुनातु सा वाङ्मयदेवताऽस्मान् १४ प्रयोजनाद्रूढिवशाच्च लोके द्विस्तत्त्वतारा: परिवर्तयन्ती । या लक्षणां धारयतेऽक्षमा-लामिषादहं नौमि सरस्वतीं ताम् १५ पदैरसङ्केतमऽलक्ष्य मेवं संव्यञ्जयन्तीं किमपि स्वरेण । या व्यञ्जनामेव विपञ्चिरूपां बिभर्ति तां नौमि गिरामधीशीम् १६ शतैः श्रुतीनां पथिभि-र्ध्वनन्तीं गीतार्थसारोपनिषद्रहस्यम् । अध्यात्मविद्यामिव वाद-यन्तीं वीणां भवेन्मे शरणाय वाणी १७ या सच्चिदानन्दरसै-कसारं करे सुधाकुम्भनिभाद्वहन्ती । विश्वेश्वरं सिञ्चति सप्रपञ्चं सरस्वती साऽश्वतु मे हृदब्जम् १८ हंसः सदाऽनाहतनाद-रूपादुद्गत्वरो यां वहति स्वपक्षैः । वाग्वादिनी सा निजपाद-पद्मधूलीभरैर्भूषयतां मनो मे १९ ब्रह्मोदयस्थानमनादिसिद्धं पद्मं लसत्केसरसौरभाढ्यम् । यस्या निवासोस्ति सरस्वती सा स्वतःस्रुतैः सिञ्चतु चिद्रसैर्माम् २० मेधादयो यत्परिवारभूता ब्रह्मादिसेव्या निजकार्यसिद्ध्यै । विश्वेश्वरी सा स्वरसप्रवाहैः सर-स्वती सिञ्चतु हृत्सरोजम् २१ सञ्जीवनार्थं जगतां सुधांशुकलां किरीटे कलया बिभर्ति । हृतान्धकारा करुणाकटाक्षैः प्रत्यक्षल-क्ष्याऽस्तु सरस्वती सा २२ इति श्रीमदाराध्यतमराजानकाऽऽनन्द-कृतं सरस्वतीस्तोत्रम् ॥

---

१ दऽसौ पातु सरस्वती नः इत्यपि पाठः ।

अथ राज्ञीकवचम् ॥

ॐश्रीभैरव उवाच ॥ शृणु देवि प्रवक्ष्यामि राज्ञीकवचमुत्तमम् । त्रैलोक्यविजयं नाम दिव्यं भोगापवर्गदम् ॥ मूलमन्त्रमयं साध्यमष्टसिद्धिप्रदायकम् । सर्वैश्वर्यप्रदं लोके सर्वागमविनिश्चितम् ॥ पठनाद्धारणाद्देवि महापातकनाशनम् । महोत्पातप्रशमनं मूलविद्यामनोहरम् ॥ विरूपाक्षः शिवो देवि विष्णुर्नारायणो बली । ब्रह्मा पितामहो लोके जिष्णुर्गीर्वाणनायकः ॥ महोनिधिस्तथा सूर्यस्तारकाधिपतिः शशी । रत्नाकरश्च जलधिः शेषश्चानन्ततां गतः ॥ श्रीराज्ञ्याः कवचस्यास्य पठनाद्धारणात्सदा। बहुनोक्तेन किं देवि कवचस्यास्य धारणात् ॥ मर्त्योऽप्यमर्त्यतां याति राज्ञीपदमवाप्नुयात् ॥ ऋषिरस्य महादेवि ब्रह्मा छन्द उदाहृतम् । गायत्रं देवता राज्ञी माया बीजमुदाहृतम् ॥ शरच्छक्तिः कीलकं च कामराजो महेश्वरि । भोगापवर्गसिद्ध्यर्थे विनियोगः प्रकीर्तितः ॥ अस्य श्रीमहाराज्ञीकवचमंत्रस्य, ब्रह्मा ऋषिः, गायत्रं छन्दः, श्रीमहाराज्ञी देवता, ह्रीं बीजं, सौः शक्तिः क्लीं कीलकं, आत्मनो० महाराज्ञीप्रीत्यर्थं पाठे विनियोगः ॥ ध्यानम् ॥ ॐलक्ष्मीर्मे शिरः पातु ह्रीं ललाटं सरस्वती । श्रीं बाला पातु मे नेत्रे त्र्यश्रं पातु श्रुती मम ॥ रां दुर्गा पातु मे नासां क्लीं मुखं पातु शारिका। सौः कण्ठं वैखरी पातु भं भुजौ पातु मे शिवा ॥ गं हस्तौ पातु मे काली वं वक्षस्त्रिपुराऽवतु । षडश्रं पातु मे मध्यं वृत्तं पार्श्वौ ममावतु ॥ त्यै पृष्ठं पातु मे ब्राह्मी रां नाभिं पातु वैष्णवी । ज्यै गुदं पातु रुद्राणी ह्रीं कटिं मे पराजिता ॥ स्वां कौमारी पातु जानू हां जङ्घेऽवतु चण्डिका ।

स्वाहा गुल्फौ च वाराही ओं पादौ नारसिंहिका ॥ विसारितं च यत्स्थानं यत्स्थानं नामवर्जितम् । तत्सर्वं पातु मे राज्ञी मूलविद्यामयी परा ॥ वासुकिः पूर्वतः पातु नीलनागोऽनलेऽवतु । तक्षको दक्षिणे पातु नैर्ऋते पद्मनायकः ॥ कार्कोटकः पश्चिमेऽव्याद्वायव्यां शंखपालकः । कुलिकश्चोत्तरे पातु शेष ईशानमण्डले । ब्राह्मी ब्राह्मे मुहूर्तेऽव्यादिनादौ वैष्णवी मम । रुद्राणी पातु मध्याह्ने सायं पात्वपराजिता ॥ निशादौ पातु कौमारी निशीथे चण्डिकावतु । निशान्ते पातु वाराही सर्वदा नारसिंहिका ॥ असिताङ्गः क्षितेः पातु पयसो रुरुभैरवः । चण्डो मां पवनात्पातु क्रोधेशः पातु माऽनलात् ॥ उन्मत्तः सोमतः पातु भीषणः सूर्यतोऽवतु । याजकाच्च कपालेशो व्योम्नः संहारकोऽवतु ॥ सदा समन्ततः पातु वपुर्वसुदलं मम । गुरवः पांतु सर्वत्र दिगीशः पातु सर्वतः ॥ वृत्तत्रयं पातु नित्यं धरा गेहं सदाऽवतु । श्रीचक्रं पातु भीतिभ्यो योगिन्यः पान्तु सवदा ॥ ऊर्ध्वं चाधः सदा पातु दिग्भ्यो राज्ञीश्वरः शिवः ॥ सर्वत्र सर्वदा सर्वं वपुर्भूतेश्वरोऽवतात् ॥ पादादिमूर्धपर्यन्तं वपुः सर्वत्र मेऽवतु । शिरसः पादपर्यन्तं राज्ञी पञ्चदशाक्षरी । इत्येवं कवचं राज्ञ्या मन्त्रगर्भं जयावहम् । त्रैलोक्यविजयं नाम दारिद्र्यभयनाशनम् ॥ सर्वरोगहरं साक्षात्सिद्धिदं पापनाशनम् । महाभयहरं देवि मूलविद्यामयं परम् ॥ परमार्थप्रदं नित्यं भोगमोक्षैककारणम् । यः पठेत्कवचं देवि रणे राजभये क्षणात् ॥ सङ्ग्रामेषु रिपुञ्जित्वा विजयी गृहमेष्यति । पठनात्कवचस्यास्य राजकोपः प्रशाम्यति ॥ द्यूते

धनं लभेद्द्युती श्मशाने सिद्धिमाप्नुयात् । त्रिवारं यः पठेद्रात्रौ रेतःस्रावे महेश्वरि ॥ तस्य राज्ञी महाविद्या स्वप्नेऽभीष्टप्रदा भवेत् । स्वयम्भूकुसुमैः शुद्धै रेतःस्तन्योभयाङ्कितैः ॥ रसैर्भूर्जे लिखेद्वर्म रवौ प्रातर्महेश्वरि । चीरतन्तुभिरभ्यक्तं लाक्षया वेष्टितं तथा ॥ सुवर्णगुटिकान्तःस्थं पूजयेद्यन्त्रराजवत् । गुटिकैषा महाविद्या राज्ञीमूर्तिरिवापरा ॥ मूलविद्यामयी देवि कुक्षिस्था भोगदायिनी । पृष्ठस्था बलदा देवि कुक्षिस्था रोगनाशिनी ॥ सर्वार्थसाधनी लोके यथाभीष्टफलप्रदा । गुटिकेयं शुभा राज्या न देया यस्य कस्यचित् ॥ इदं कवचमीशानि मूलविद्यामयं परम् । सारस्वतप्रदं लक्ष्मीपुत्रपौत्रविवर्धनम् ॥ आयुष्करं पुष्टिकरं श्रीकरं च यशस्करम् । चतुःषष्ट्यादितन्त्राणां सारमादाय वर्णितम् ॥ श्मशाने यः पठेत्सायं महाचीनक्रमेश्वरः । स साधको महादेवि राज्ञीपुत्रो भविष्यति ॥ इदं ते मम सर्वस्वं त्रैलोक्यविजयाभिधम् । कवचं मन्त्रगर्भं च गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥ इति श्रीरुद्रयामले तन्त्रे दशविद्यारहस्ये श्रीराज्ञीकवचं ॥

अथादित्यहृदयम् ॥

शतानीक उवाच । कथमादित्यमुद्यन्तमुपतिष्ठेद्द्विजोत्तम । एतन्मे ब्रूहि विप्रेन्द्र प्रपद्ये शरणं तव ॥ सुमन्तुरुवाच ॥ इदमेव पुरा पृष्टः शङ्खचक्रगदाधरः । प्रणम्य शिरसा देवमर्जुनेन महात्मना । कुरुक्षेत्रे पुरा घोरे प्रवृत्ते भारते रणे । देवदेवमुपस्थास्यन्नादित्यं लोकपूजितम् । कृताञ्जलिपुटो भूत्वा पार्थः प्रोवाच केशवम् ॥ अर्जुन उवाच ॥ ज्ञानं तु सर्वशास्त्राणां गुह्याद्गुह्यतरं परम् । मया कृष्ण परिज्ञातं वाङ्मयं सचराच-

रम् ॥ सूर्यस्तुतिमयं ज्ञानं वक्तुमर्हसि मेऽच्युत । भक्त्या पृच्छामि देवेश कथयस्व प्रसादतः । सूर्यभक्तिं कथं कुर्यात्कथं सूर्यस्य पूजनम् । तदहं श्रोतुमिच्छामि त्वत्तः कमललोचन ॥ श्रीभगवानुवाच । इन्द्राद्यैः सकलैर्देवैर्ब्रह्माद्यैः सचराचरैः । सर्वैः प्रणम्यते देव आदित्यो न्यासपूर्वकम् ॥ यदादित्यगतं तेजस्तत्तेजो विद्धि मामकम् ॥ त्रिसन्ध्यं जपमानस्तु पूजयेद्दीप्तदीधितिम् । दारिद्र्यं नेक्षते सूर्यभक्तो जन्मनि जन्मनि ॥ अर्जुन उवाच ॥ सूर्यभक्तिं करिष्यामि कथं सूर्यस्य पूजनम् । तदहं श्रोतुमिच्छामि त्वत्प्रसादेन माधव ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ अशक्तो यत्त्वया पृष्टमेकचित्तो भवार्जुन । तदहं संप्रवक्ष्यामि ह्यादिमध्यावसानकम् ॥ श्रीअर्जुन उवाच ॥ नारायण सुरश्रेष्ठ पृच्छामि त्वां महाशयम् । कथमादित्यमुद्यन्तमुपतिष्ठेत्सनातनम् ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ साधु साधु महाबाहो बुद्धिमानसि पाण्डव । यन्मां पृच्छस्युपस्थानं तत्पवित्रं विभावय । सर्वमङ्गलमाङ्गल्यं सर्वपापप्रणाशनम् । सर्वरोगप्रशमनमायुरारोग्यवर्धनम् । अमित्रदमनं पार्थ संग्रामे जयवर्धनम् । वर्धनं धनपुत्राणामादित्यहृदयं शृणु ॥ यच्छ्रुत्वा सर्वपापेभ्यो मुच्यते नात्र संशयः । त्रिषु लोकेषु विख्यातं निःश्रेयसकरं परम् ॥ देवदेवं नमस्कृत्य प्रातरुत्थाय चार्जुन । विघ्नान्यनेकरूपाणि नश्यन्ति स्मरणादपि । तस्मात्सर्वप्रयत्नेन सूर्यमाराधयेत्सदा । आदित्यहृदयं नित्यं जप्यं तच्छृणु पाण्डव । यच्छ्रुत्वा मुच्यते जन्तुर्दारिद्र्यादाशु दुस्तरात् । लभते च महासिद्धिं कुष्ठव्याधिविनाशिनीम् ॥ अस्मिन्मन्त्रे ऋषिच्छन्दो देवता शक्तिरेव च ।

सर्वमेव महाबाहो कथयामि तवाग्रतः ॥ मया ते गोपितं न्यासं सर्वशास्त्रप्रबोधितम् । तथा ते कथयिष्यामि मन्त्रमुत्तममेव च ॥ अस्य श्रीआदित्यहृदयस्तोत्रमन्त्रस्य, श्रीकृष्ण ऋषिः, अनुष्टुप् छन्दः, श्रीसूर्यरूपो नारायणो देवता, हरितहयरथं दिवाकरमितिबीजं, ॐनमो-भगवते जितवैश्वानरजातवेदस इति शक्तिः, ॐनमो भगवते आदित्याये-तिकीलकं, "घृणिः **सूर्यमादित्यमर्चयन्ति तद्ब्रह्म तप आपो ज्योतीरसोमृतं ब्रह्मभूर्भुवः स्वरों**" इति मूलमंत्रः, आत्मनो वाङ्मनःकायोपार्जितपापनिवारणार्थं, अमुककामनासिद्ध्यर्थे सूर्यात्मनारायणप्रीत्यर्थे पाठे वा जपे विनियोगः ॥ ॥ ॐह्रां अंगुष्ठाभ्यां नमः, ॐह्रीं तर्जनीभ्यां नमः, ॐह्रुं मध्यमाभ्यां नमः, ॐह्रैं अनामिकाभ्यां नमः, ॐह्रौं कनिष्ठिकाभ्यांनमः, ॐह्रः करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः ॥ ॥ ॐह्रां हृदयायनमः, ॐह्रीं शिरसे स्वाहा, ॐह्रूं शिखायै वषट्, ॐह्रैं कवचाय हुं, ॐह्रौं नेत्राभ्यां वौषट्, ॐह्रः अस्त्राय फट् ॥ ॐह्रांह्रींह्रूंह्रैंह्रौंह्रः इति दिग्बंधः । प्राणायामः ॥ ध्यानं ॥ **धवलाम्भोरुहारूढं दाडिमीकुसुमप्रभम् । स्फुरद्रत्नमहातेजोवृत्तमण्डलमध्यगम् । अंसासक्तस्फुरच्छ्वेतसनालाब्जकरद्वयम् ! एकास्यं चिन्तयेद्भानुं द्विभुजं रक्तवाससम् ॥ ध्येयः सदा सवितृमण्डलमध्यवर्ती नारायणः सरसिजासनसन्निविष्टः । केयूरवान्कनककुण्डलवान्किरीटी हारी हिरण्मयवपुर्धृतशङ्खचक्रः ॥ ॥ भास्वद्रत्नाढ्यमौलिः स्फुरदधररुचा रञ्जितश्चारुकेशो भास्वान्यो दिव्यतेजाः करकमलयुतः स्वर्णवर्णः प्रभाभिः । विश्वाकाशावकाशाधरपतिशिखरे भाति यश्चोदयाद्रौ सर्वानन्दप्रदाता हरिहरनमितः पातु मां विश्वचक्षुः ॥** श्रीभगवानुवाच ॥ **पूर्वमष्टदलं पद्मं प्रण-**

वादिश्रतिष्ठितम् । मायाबीजं दलाष्टाग्रे यन्त्रमुद्धारयेदिति ॥ आदित्यं भास्करं भानुं रविं सूर्यं दिवाकरम् । मार्तण्डं तपनं चेति दलेष्वष्टेषु योजयेत् ॥ दीप्ता सूक्ष्मा जया भद्रा विभूतिर्विमला तथा । अमोघा विद्युता चेति मध्ये श्रीः सर्वतोमुखी ॥ सर्वतः सर्वगश्चैव सर्वकारणदेवता । सर्वेशं सर्वहृदयं नमामि सर्वसाक्षिणम् ॥ सर्वात्मा सर्वकर्ता च सृष्टिजीवनपालकः । हितः स्वर्गापवर्गश्च भास्करेश नमोस्तु ते ॥ प्रार्थना ॥ नमो नमस्तेऽस्तु सदा विभावसो सर्वात्मने सप्तहयाय भानवे । अनन्तशक्तिर्मणिभूषणेन ददस्व भुक्तिं मम मुक्तिमव्ययाम् ॥ ॥ अर्कं तु मूर्ध्नि विन्यस्य ललाटे तु रविं न्यसेत् । विन्यसेन्नेत्रयोः सूर्यं कर्णयोश्च दिवाकरम् । नासिकायां न्यसेद्भानुं वदने भास्करं न्यसेत् । पर्जन्यमोष्ठयुगले रसनायां विरोचनम् । सुवर्णरेतसं कण्ठे स्कन्दयोस्तिग्मतेजसम् । बाह्वोश्च पूषणं चैव मित्रं च पृष्ठतो न्यसेत् । अरुणं दक्षिणे हस्ते त्वष्टारं वामतः करे । हस्तावुष्णकरः पातु हृदयं पातु भानुमान् । उदरे तु यमं विन्द्यादादित्यं नाभिमण्डले । कट्यां तु विन्यसेद्धंसं रुद्रमूर्वोस्तु विन्यसेत् । जान्वोस्तु गोपतिं न्यसेत्सवितारं तु जङ्घयोः । पादयोश्च विवस्वन्तं गुल्फयोश्च दिवाकरम् । बाह्यतश्च तमोध्वंसं भगमभ्यन्तरे न्यसेत् । सर्वाङ्गेषु सहस्रांशुं दिग्विदिक्ष्वभयं न्यसेत् ॥ एष आदित्यविन्यासो देवानामपि दुर्लभः । इमं भक्त्या न्यसेद्यस्तु स याति परमां गतिम् । कामक्रोधकृतात्पापान्मुच्यते नात्र संशयः । सर्पादिभ्यो भयं नास्ति संग्रामेषु पथिष्वपि । रिपुसङ्कटकालेषु तथा चोरसमा-

यसे । त्रिसन्ध्यं यो जपेन्नित्यं महापातकनाशनम् । विस्फोटकसमुत्पन्नं तीव्रज्वरसमुद्भवम् । शिरोरुग्नेत्ररोगोत्थं सर्वव्याधिविनाशनम् । कुष्ठरोगं तथा दद्रूरोगं च विविधामयाः । जप्यमानस्य नश्यन्ति भक्त्या शृणु त्वमर्जुन । आदित्यहृदयं पुण्यमादित्यं भुवनेश्वरम् । आदित्यान्नापरो देवो ह्यादित्यो भुवनेश्वरः । आदित्यमर्चते ब्रह्मा शिवोप्यादित्यमर्चयेत् । यदादित्यगतं तेजो मम तेजस्तदर्जुन । आदित्यं ये प्रपश्यन्ति ते मां पश्यन्त्यसंशयम् । त्रिसन्ध्यमर्चयेत्सूर्यं स्मरन्भक्त्या तु यो नरः । न स पश्यति दारिद्र्यं पार्थ जन्मनि जन्मनि । इत्येतत्कथितं पुण्यमादित्यहृदयं मया । यच्छ्रुत्वा मुच्यते पापात्सूर्यलोकं स गच्छति । नमो भगवते तुभ्यमादित्याय विवस्वते । आदित्यः सविता सूर्यः खगः पूषा गभस्तिमान् । सुवर्णः स्फटिको भानुः स्फुरितो विश्वतापनः । रविर्विश्वो महातेजाः सुपर्णः सुप्रबोधकः । हिरण्यगर्भस्त्रिशिरास्तपनो भास्करो रविः । मार्तण्डो गोपतिः श्रीमान् कृतघ्नश्च प्रतापवान् । तमिस्रहा भगो हंसो नासत्यश्च तमोनुदः । शुद्धो विरोचनः केशी सहस्रांशुर्महाप्रभुः । विवस्वान्पूषणो मृत्युर्मिहिरो जामदग्न्यजित् । घर्मरश्मिः पतङ्गश्च शरण्यो मित्रतापहः । दुर्विज्ञेयगतिः शूरस्तेजोराशिर्महाशयः । शम्भुश्चित्राङ्गदो धौम्यो हव्यकव्यफलप्रदः । अंशुमानुत्तमो देव ऋग्यजुः साम एव च । हरिदश्वस्तमस्पारः सप्तसप्तिर्मरीचिमान् । अग्निगर्भोऽदितेः पुत्रः शम्भुस्तिमिरनाशनः । पूषा विश्वम्भरो मित्रः सुपर्णः सुप्रतापवान् । आतपी मण्डली भास्वांस्तपनः सर्वतापनः । कृत-

विश्वो महातेजाः सर्वरत्नमयोऽद्भुतः । अक्षरश्च क्षरश्चैव प्रभाकरविभाकरौ । चन्द्रश्चन्द्राङ्गदः सौम्यो हव्यकव्यफलार्पकः । अङ्गारकोऽङ्गदोऽगस्त्यो रक्ताङ्गश्चाङ्गवर्धनः । बुद्धो बुद्धासनो बुद्धिर्बुद्धात्मा बुद्धिवर्धनः । बृहद्भानुर्बृहद्भासो बृहद्धामा बृहस्पतिः । शुक्लाश्वः शुक्ररेताश्च शुक्राङ्गः शुक्रभूषणः । शनिमान् शनिरूपश्च शनैर्गमनतत्परः । अनादिरादिरादित्यस्तेजोराशिर्महातपः । अनादिरादिरूपस्त्वमादित्यो दिक्पतिर्यमः । भानुमान्भानुरूपस्त्वं स्वर्भानुर्भानुदीप्तिमान् । धूमकेतुर्महाकेतुः सर्वकेतुरनुत्तमः । तिमिराङ्गधरः शम्भुः स्रष्टा मार्तण्ड एवच । नमः पूर्वाय गिरये दक्षिणाय नमो नमः । उदीचे तु नमस्तुभ्यं पश्चिमायै नमो नमः । नमः सहस्रांशुमते ह्यादित्याय नमो नमः । नमः पद्मप्रबोधाय नमस्ते द्वादशात्मने । नमो विश्वप्रबोधाय नमो भ्राजिष्णुजिष्णवे । ज्योतिषे च नमस्तुभ्यं ज्ञानार्काय नमो नमः । प्रदीप्ताय प्रगल्भाय युगान्ताय नमोनमः । नमस्ते होतृपतये पृथिवीपतये नमः । नमोङ्कारवषट्कारसर्वयज्ञात्मने नमः । ऋग्वेदाय यजुर्वेदसामवेदात्मने नमः । नमो हाटकवर्णाय भास्कराय नमोनमः । जयाय जयभद्राय हरिदश्वाय ते नमः । दिव्याय दिव्यरूपाय ग्रहाणां पतये नमः । नमः सन्मूर्तये तुभ्यं नमः कुरुकुलात्मने । नमस्त्रैलोक्यनाथाय भूतानां पतये नमः ॥ नमः कैवल्यनाथाय नमस्ते दिव्यचक्षुषे । नमः कल्मषनाशाय नमस्ते शुचिहेतवे । त्वं ज्योतिस्त्वं द्युतिर्ब्रह्मा त्वं विष्णुस्त्वं प्रजापतिः । त्वमेव रुद्रो रुद्रात्मा वायुरग्निस्त्वमेव च । योजनानां सहस्रे द्वे द्वे शते द्वे

च योजने। एकेन निमिषार्धेन क्रममाण नमोस्तुते। नवतिर्योजनानां च सहस्राणि च सप्ततिः। यावच्च घटिकामात्रं तावच्चलति भास्करः। न्यर्बुदं च द्विकोटिं च द्विलक्षं द्विसहस्रकम्। द्विशतं योजनानां च भानुर्याति दिनेदिने। अग्रतश्च नमस्तुभ्यं पृष्ठतश्च सदा नमः। पार्श्वतश्च नमस्तुभ्यं नमस्ते चास्तु सर्वदा। नमः सुरारिहन्त्रे च सोमसूर्याग्निचक्षुषे। नमो दिव्याय व्योम्ने च सर्वतन्त्रमयाय च। नमो वेदान्तवेद्याय सर्वकर्मादिसाक्षिणे। नमो हरितवर्णाय सर्वमन्त्रमयाय च। अरुणो माघमासे तु सूर्यो वै फाल्गुने तथा। चैत्रमासे तु वेदाङ्गो वैशाखे तपनो रविः। ज्येष्ठमासे तपेदिन्द्र आषाढे तपते रविः। गभस्तिः श्रावणे मासे यमो भाद्रपदे तथा। आश्विने स्वर्णरेतास्तु कार्तिके च दिवाकरः। मार्गशीर्षे तपेन्मित्रः पौषे विष्णुः सनातनः। पुरुषस्त्वधिके मासे मासाधिक्ये तु कल्पयेत्। इत्येते द्वादशादित्याः काश्यपेयाः प्रकीर्तिताः। उग्ररूपा महात्मानस्तपन्ते विश्वरूपिणः। धर्मार्थकाममोक्षाणां प्रस्फुटा हेतवो नृप। सर्वपापहरं चैवमादित्यं संप्रपूजयेत्। एकधा दशधा चैव शतधा च सहस्रधा। तपन्ते विश्वरूपेण सृजन्ति संहरन्ति च। एष विष्णुः शिवश्चैव ब्रह्मा चैव प्रजापतिः। महेन्द्रश्चैव कालश्च यमो वरुण एव च। नक्षत्रग्रहताराणामधिपो विश्वतापनः। वायुरग्निर्धनाध्यक्षो भूतकर्ता स्वयंप्रभुः। एष देवो हि देवानां सर्वमाप्ययते जगत्। एष कर्ता हि देवानां संहर्ता रक्षकस्तथा। एष लोकोनुलोकश्च सप्तद्वीपाः ससागराः। एष पातालसप्तस्थदैत्यदा-

नवराक्षसाः । एष धाता विधाता च बीजं क्षेत्रं परागतिः । एष एव प्रजा नित्यं संवर्धयति रश्मिभिः । एष यज्ञः स्वधा स्वाहा ह्रीः श्रीश्च पुरुषोत्तमः । एष सर्वात्मको देवः सूक्ष्मो व्यक्तः सनातनः । ईश्वरः सर्वभूतानां परमेष्ठी प्रजापतिः । कालात्मा सर्वभूतात्मा विश्वात्मा विश्वतोमुखः । जन्ममृत्युजराव्याधिसंसारभयनाशनः । दारिद्र्यव्यसनध्वंसी श्रीमान्देवो दिवाकरः । गभस्तिहस्तो ब्रह्मण्यः सर्वदेवनमस्कृतः । आयुरारोग्यमैश्वर्यं नरा नार्यश्च मन्दिरे । यस्य प्रसादाद्वर्धन्ते तमादित्यं सदा जपेत् । लोकसाक्षी त्रिलोकेशः कर्ता हर्ता त्वमीश्वरः । तपनः पावनश्चैव शुचिः सप्ताश्ववाहनः । विकर्तनो विवस्वांश्च मार्तण्डो भास्करो रविः । लोकप्रकाशकश्चैव लोकचक्षुर्ग्रहेश्वरः ॥ इत्येतैर्नामभिः प्राज्ञ आदित्यं स्तौति यः सदा । प्रातरुत्थाय कौन्तेय तस्य रोगभयं कुतः । पातकान्मुच्यते पार्थ व्याधिभ्यश्च न संशयः । एकसन्ध्यं द्विसन्ध्यं वा सर्वपापैः प्रमुच्यते । त्रिसन्ध्यं जपमानस्तु गच्छेच्च परमं पदम् । यदह्ना कुरुते पापं तदह्ना प्रतिमुच्यते । यद्रात्र्या कुरुते पापं तद्रात्र्या प्रतिमुच्यते । दद्रूपिटककुष्ठानि मण्डलानि विषूचिका । दुष्टव्याधिमहारोगभूतबाधास्तथैवच । डाकिनी शाकिनी चैव वेताला राक्षसादिजाः । ये चान्ये दुष्टरोगाश्च ज्वरातीसारकादयः । जपमानस्य नश्यन्ति जीवेच्च शरदां शतम् । संवत्सरेण मरणं यदा तस्य ध्रुवं भवेत् । अशीर्षां पश्यति च्छायामहोरात्रं धनञ्जय । यस्त्विदं पठते भक्त्या भानोर्वारे महात्मनः । प्रातः स्नाने कृते पार्थ चैकाग्रीकृतमानसः । सु-

पर्णचक्षुर्भवति नचान्धस्तु प्रजायते । पुत्रवान्धनसम्पन्नो जायते चारुजः सुखी । सर्वसिद्धिमवाप्नोति सर्वत्र विजयी भवेत् । आदित्यहृदयं पुण्यं सूर्यनामविभूषितम् । श्रुत्वा तु निखिलं पार्थ सर्वपापैः प्रमुच्यते । अतःपरतरं नास्ति सिद्धिकामस्य पाण्डव । एतज्जप त्वं कौन्तेय यतः श्रेयो ह्यवाप्स्यसि। आदित्यहृदयं नित्यं यः पठेत्सुसमाहितः । भ्रूणहा मुच्यते पापात्कृतघ्नो ब्रह्मघातकः । गोघ्नः सुरापी दुर्भोजी दुष्प्रतिग्रहकारकः । पातकानि च सर्वाणि दहत्येव न संशयः । य इदं शृणुयान्नित्यं जपेद्वापि समाहितः । सर्वपापविशुद्धात्मा सूर्यलोके महीयते । अपुत्रो लभते पुत्रान्निर्धनो धनमाप्नुयात् । कुरोगी मुच्यते रोगाद्भक्त्या यः पठते सदा । यस्त्वादित्यदिने पार्थ नाभिमात्रजले स्थितः । उदयाचलमारूढं भास्करं प्रणतः स्थितः । जपते मानवो भक्त्या शृणुयाद्वापि भक्तितः । स याति परमं स्थानं यत्र देवो दिवाकरः । अमित्रदमनीं कृत्यां यदा कर्तुं समारभेत् । तदा प्रतिकृतिं कृत्वा शत्रोश्चरणपांसुभिः । आक्रम्य वामपादेन ह्यादित्यहृदयं जपेत् । एतन्मन्त्रं समाहूय सर्वसिद्धिकरं परम् । "ॐह्रींहिमालीढायस्वाहा, ॐह्रीमालीढायस्वाहा, ॐह्रींविलीनालीढायस्वाहा" इतिमन्त्रः ॥ त्रिभिश्च रोगी भवति ज्वरी भवति पञ्चभिः । जपैश्च सप्तभिः पार्थ राक्षसीं तनुमाविशेत् । राक्षसेनाभिभूतस्य विकारान् शृणु पाण्डव । गीयते नृत्यते नग्न आस्फोटयति धावति । शिवारुतं च कुरुते हसते क्रन्दते पुनः । एवं सम्पीड्यते पार्थ यद्यपि स्यान्महेश्वरः । किं पुनर्मानुषः कश्चिच्छौचाचारविव-

जितः । पीडितस्य न सन्देहो ज्वरो भवति दारुणः । यदा चानुग्रहं तस्य कर्तुमिच्छेच्छुभङ्करम् । तदा सलिलमाधाय जपेन्मन्त्रमिमं बुधः । ॐनमो भगवते तुभ्यमादित्याय नमोनमः । जयाय जयभद्राय हरिदश्वाय ते नमः ।" किंपुनः साधको नित्यं जपते विधिपूर्वकम् । स्नापयेत्तेन मन्त्रेण शुभं भवति नान्यथा । अन्यथा च भवेद्दोषो नश्यते नात्र संशयः । स्तवस्ते निखिलः प्रोक्तः पूजां चैव निबोध मे । उपलिप्ते शुचौ देशे नियतो वाग्यतः शुचिः । वृत्तं वा चतुरस्रं वा लिप्तभूमौ लिखेच्छुचिः । अष्टपत्रं लिखेत्पद्मं शिलाचूर्णैः सकर्णिकम् । पूर्वपत्रे लिखेत्सूर्यमाग्नेय्यां तु रविं न्यसेत् । याम्यां दिशि विवस्वन्तं नैर्ऋत्यां तु भगं न्यसेत् । प्रतीच्यां वरुणं विन्द्याद्वायव्यां मित्रमेव च । आदित्यमुत्तरे पत्रे चैशान्यां विष्णुमेव च । मध्ये तु भास्करं विद्यात्क्रमेणैवं समर्चयेत् । अनुष्ठानं भवत्येवं क्रमेणेत्थं प्रपूजयेत् । अतःपरतरं नान्यत्सिद्धिकामस्य किंचन । महातेजः समुद्यन्तं प्रपद्येच्च कृताञ्जलिः । सकेसराणि पद्मानि करवीराणि चार्जुन । तिलतण्डुलयुक्तानि कुशगन्धोदकानि च । रक्तचन्दनमिश्राणि कृत्वा वै ताम्रभाजने । धृत्वा शिरसि तत्पात्रं जानुभ्यां धरणीं स्पृशेत् । मन्त्रपूतं गुडाकेश ह्यर्घ्यं दद्याद्गभस्तये । सायुधं सरथं ध्यात्वा सूर्यमावाहयेद्धिया ॥ "स्वागतो भव, सुप्रतिष्ठितो भव, सन्निधो भव, सन्निहितो भव, संमुखो भव," इतिपञ्चमुद्राः । स्फुटयित्वाऽर्हयन्सूर्यं भुक्तिं मुक्तिं लभेन्नरः । "ॐश्रींअर्घविद्याकिलिकिलि कटकेष्टसर्वार्थसाधनीयाय स्वाहा, ॐह्रांह्रींहुँ सः सूर्यायस्वाहा, ॐह्रींश्रींखंखः

लोकायसूर्यमूर्तयेस्वाहा, ॐह्रांह्रींसः सूर्यायस्वाहा, ॐह्रांह्रींसः सर्वमूर्तये सूर्यायनमः स्वाहा, ॐह्रांह्रींह्रुंह्रैंह्रौंह्रः सूर्यमूर्तयेस्वाहा, ॐह्रांह्रींह्रूंसः स्वर्लोकाय सूर्यमूर्तयेस्वाहा, ॐह्रूंमार्तण्डायस्वाहा॥" नमोऽस्तु सूर्याय सहस्रभानवे नमोस्तु वैश्वानर जातवेदसे । त्वमेव चार्घ्यं परिगृह्ण गृह्ण देवाधिदेवेश नमो नमोस्तु ते॥ नमो भगवते तुभ्यं नमस्ते जातवेदसे । दत्तमर्घ्यं मया भानो त्वं गृहाण नमोस्तु ते॥ एहि सूर्य सहस्रांशो तेजोराशे जगत्पते। अनुकम्पय मां भक्त्या गृहाणार्घ्यं दिवाकर॥ नमो भगवते तुभ्यं नमस्ते विश्वतेजसे । ममेदमर्घ्यं गृह्ण त्वं देवदेव नमोस्तु ते॥ सर्वदेवाधिदेवाय त्वाधिव्याधिविनाशिने ! इदं गृहाण मे चार्घ्यं स्वामिन्! व्याधिर्विनश्यतु॥ नमस्तुर्याय शान्ताय सर्वरोगविनाशिने । ममेप्सितं फलं देहि प्रसीद परमेश्वर॥ ॐनमो भगवते सूर्याय स्वाहा, ॐशिवायस्वाहा, ॐसर्वात्मने सूर्यायनमः स्वाहा, ॐअक्षयतेजसेनमः स्वाहा॥ सर्वसङ्कटदारिद्र्यं शत्रुं नाशय नाशय। सर्वलोकेषु विश्वात्मन्सर्वात्मन्सर्वदर्शक॥ नमस्ते भगवन् सूर्य कुष्ठरोगान्विखण्डय। आयुरारोग्यमैश्वर्यं देहि देव नमोस्तुते॥ नमो भगवते तुभ्यमादित्याय नमो नमः ॐअक्षय्यतेजसे नमः, ॐसूर्यायनमः, ॐविश्वमूर्तयेनमः॥ आदित्यं च शिवं विंद्याच्छिवमादित्यरूपिणम् । उभयोरन्तरं नास्ति त्वादित्यस्य शिवस्य च । अतो वच्मि सदैकत्वं पुरुषे च दिवाकरे । उदये ब्रह्मरूपोयं मध्याह्ने च महेश्वरः । सायाह्ने तु स्वयं विष्णुस्त्रिमूर्तिश्च दिवाकरः । "ॐह्रांह्रींह्रूंह्रैंह्रौंह्रः दिवाकराय नमः ॐह्रींह्रींह्रूंक्रींक्रींघृणिसूर्याय आदित्यायनमः, ॐनमो

भगवते तुभ्यं विष्णवे जातवेदसे । ममार्घ्यं प्रतिगृहाण देवदेव नमोस्तु ते । श्रीसूर्यनारायणाय साङ्गाय सपरिवारायेदमर्घ्यं ददामि नमः " ॥ हिमघ्नाय तमोघ्नाय रक्षोघ्नाय च ते नमः । कृतघ्नघ्नाय सत्याय तस्मै सूर्यात्मने नमः । "ॐऐंश्रींह्रींक्लींहरितहयरथदिवाकरं सप्तसप्तिहरये नमो नमः" । हरितहयरथं दिवाकरं कनकमयाम्बुजरेणुपिञ्जरम् । प्रतिदिनमुदितं नवंनवं शरणमुपैमि हिरण्यरेतसम् ॥ जयोजयश्च विजयो जितप्राणो जिताश्रमः । मनोजवो जितक्रोधो वाजिनः सप्त कीर्तिताः । न शत्रुभ्यो भयं जातु न व्याधिभ्यो भयं भवेत् । न नागेभ्यो भयं चैव नच भूतभयं क्वचित् । अग्नेर्दुष्टाद्भयं नास्ति पार्थिवेभ्यस्तथैव च । दुर्गतिं तरते घोरां पुत्रांश्च लभते पशून् । सिद्धिकामो लभेत्सिद्धिं कन्याकामस्तु कन्यकाम् । एतत्पठ त्वं कौन्तेय भक्तियुक्तेन चेतसा । अश्वमेधसहस्रस्य वाजिपेयशतस्य च । कन्यादानसहस्रस्य यत्फलं तत्समाप्नुयात् । इदमादित्यहृदयं योऽधीते सततं नरः । सर्वपापविशुद्धात्मा सूर्यलोके महीयते । नास्त्यादित्यसमो देवो नास्त्यादित्यसमा गतिः । प्रत्यक्षो भगवान्विष्णुर्येन विश्वं प्रबुध्यते । गवां लक्षसहस्रेण सम्यग्दत्तेन यत्फलम् । तत्फलं लभते नूनं शान्तात्मा स्तौति यो रविम् । योऽधीते सूर्यहृदयं सकलं सफलं भवेत् । अष्टानां ब्राह्मणानां तु लेखयित्वा समर्पयेत् । ब्रह्मलोके ऋषीणां च जायते मानुषोऽपि सः । जातिस्मरत्वमाप्नोति शुद्धात्मा नात्र संशयः । अजाय लोकत्रयपावनाय भूतात्मने गोपतये वृषाय । सूर्याय सर्गप्रलयात्मकाय नमोस्तु ते कारुणिकोत्तमाय ॥ विवस्वते

ज्ञानभृदन्तरात्मने जगत्प्रदीपाय जगद्धितैषिणे । स्वयंभुवे दीप्तसहस्रचक्षुषे सुरोत्तमायामिततेजसे नमः ॥ सुरैरनेकैः परिसेविताय हिरण्यगर्भाय हिरण्मयाय । महात्मने मोक्षपदप्रदाय नमोस्तु ते वासरकारणाय ॥ आदित्यः स्तूयते देवैरादित्यः परमं पदम् । आदित्यो मातृकाभूता आदित्यो ह्यक्षरात्मकः । आदित्यं पश्यते भक्त्या ध्रुवं पश्यति मां नरः । नच पश्यति यो भक्त्या स याति विपदां पदम् ॥ त्रैगुण्यं च त्रिमात्रं च त्रयो लोकास्त्रयोग्नयः । त्रयाणां च त्रिमूर्तिस्त्वं तुरीयाय नमोस्तु ते ॥ नमः सवित्रे जगदेकचक्षुषे जगत्प्रसूतिस्थितिनाशहेतवे । त्रयीमयाय त्रिगुणात्मधारिणे विरिञ्चिनारायणशङ्करात्मने ॥ नमो नमस्ते जगदेकसाक्षिणे भूतादिमन्त्रैर्विनियोगहेतवे । सरोजसम्भूतसरोजशङ्खभृत्पिनाकभृत्पूजितपत्कजाय ते ॥ यस्योदयेनेह जगत्प्रबुध्यते प्रवर्तते चाखिलकर्मसिद्धये । ब्रह्मेन्द्रनारायणरुद्रवन्दितः स नः सदा यच्छतु मङ्गलं रविः ॥ नमोस्तु सूर्याय सहस्ररश्मये सहस्रशाखान्वितसम्भवात्मने । सहस्रयोगोद्भवभूतिभागिने सहस्रसंख्यायुगधारिणे नमः ॥ यन्मण्डलं दीप्तिकरं विशालं रत्नप्रभं तीव्रमनादिरूपम् । दारिद्र्यदुःखक्षयकारणं च पुनातु मां तत्सवितुर्वरेण्यम् ॥ यन्मण्डलं देवगणैः सुपूजितं ब्रह्मर्षिदेवर्षिनृपर्षिभावितम् । तं देवदेवं प्रणमामि सूर्यं पुनातु मां० ॥ यन्मण्डलं ज्ञानघनं त्वगम्यं त्रैलोक्यपूज्यं त्रिगुणात्मरूपम् । समस्ततेजोमयदिव्यरूपं पुनातु मां० ॥ यन्मण्डलं गूढमतिप्रबोधं धर्मस्य वृद्धिं कुरुते जनानाम् । यत्सर्वपापक्षयकारणं च पुनातु० ॥ यन्मण्डलं व्याधिविनाशदक्षं यदृग्यजुःसामसु

संप्रगीतम् । प्रकाशितं येन च भूर्भुवःस्वः पुनातु० ॥ यन्मण्डलं वेदविदो वदन्ति गायन्ति यच्चारणसिद्धसंघाः । यद्योगिनो व्योमरथस्थसिद्धाः पुनातु० ॥ यन्मण्डलं सर्वजनेषु पूजितं ज्योतिश्च कुर्यादिह मर्त्यलोके । यत्कालकालाद्यमनादिरूपं पुनातु० ॥ यन्मण्डलं विष्णुचतुर्मुखाख्यं यदक्षरं पापहरं जनानाम् । यत्कालकल्पक्षयकारणं च पुनातु० ॥ यन्मण्डलं विश्वसृजां प्रसिद्धमुत्पत्तिरक्षाप्रलयप्रगल्भम् । यस्मिञ्जगत्संहरते समग्रं पुनातु० ॥ यन्मण्डलं सर्वगतस्य विष्णोरात्मा परं धाम विशुद्धतत्त्वम् । सूक्ष्मान्तरैर्योगपथानुगम्यं पुनातु० ॥ यन्मण्डलं वेदविदो वदन्ति गायन्ति यत्सिद्धगणा गुहासु । सन्ध्याविधौ ब्रह्मविदः स्मरन्ति पुनातु० ॥ यन्मण्डलं वेदविदोपगीतं यद्योगिभिर्योगपथानुगम्यम् । तं सर्वदेवं प्रणमामि भानुं पुनातु मां तत्सवितुर्वरेण्यम् ॥ ध्येयः सदा सवितृमण्डलमध्यवर्ती नारायणः सरसिजासनसन्निविष्टः । केयूरवान्कनककुण्डलवान्किरीटी हारी हिरण्मयवपुर्धृतशङ्खचक्रः ॥ सशङ्खचक्रं रविमण्डलेस्थितं कुशेशयाक्रान्तमनन्तमव्ययम् । भजामि बुद्ध्या तपनीयमूर्तिं सुरोत्तमं चित्रविभूषणोज्ज्वलम् ॥ एवं ब्रह्मादयो देवा ऋषयश्च तपोधनाः । कीर्तयन्ति सुरश्रेष्ठं देवं नारायणं विभुम् ॥ वेदवेदाङ्गशरीरं दिव्यदीप्तिकरं परम् । रक्षोघ्नं रक्तवर्णं च तं नमामि जगद्गुरुम् ॥ लोकप्रभाकरश्चैव लोकचक्षुर्महेश्वरः । तपनः पावनश्चैव शुचिः सप्ताश्ववाहनः ॥ एकचक्रो रथो यस्य दिव्यः कनकभूषितः । स मे भवतु सुप्रीतः पद्महस्तो दिवाकरः ॥ आदित्यः प्रथमं नाम द्वितीयं तु दिवाकरः । तृतीयं भास्करः प्रोक्तं चतुर्थं तु

प्रभाकरः ॥ पञ्चमं तु सहस्रांशुः षष्ठं चैव त्रिलोचनः । सप्तमं हरिदश्वश्च विभावसुस्तथाष्टमम् । नवमं दिनकृत् प्रोक्तं दशमं द्वादशात्मकः । एकादशं त्रयीमूर्तिर्द्वादशं सूर्यएवच ॥ द्वादशादित्यनामानि प्रातरुत्थाय यः पठेत् । दुःस्वप्नं नश्यते तस्य सर्वदुःखं च नश्यति ॥ दद्रूकुष्ठहरं चैव दारिद्र्यध्वंसकारकम् । सर्वतीर्थकरं चैव सर्वकामफलप्रदम् ॥ यः पठेत्प्रातरुत्थाय भक्त्या स्तोत्रमिदं नरः । सौख्यमायुस्तथारोग्यं लभते मोक्षमेवच ॥ अग्निमीळे नमस्तुभ्यमिषेत्वोर्जेस्वरूपिणे । अग्न आयाहि वीतस्त्वं नमस्ते ज्योतिषां पते ॥ शन्नो देवी नमस्तुभ्यं जगच्चक्षुर्नमोस्तुते । पञ्चमायोपवेदाय नमस्ते जगदात्मने ॥ पद्मासनः पद्मकरः पद्मगर्भसमद्युतिः । सप्ताश्वरथमारूढो द्विभुजः स्यात्सदा रविः ॥ आदित्यस्य नमस्कारं ये कुर्वन्ति दिनेदिने । जन्मान्तरसहस्रेषु दारिद्र्यं नोपजायते ॥ नमो धर्मनिधानाय नमः सुकृतसाक्षिणे । नमः प्रत्यक्षदेवाय भास्कराय नमोनमः ॥ उदयगिरिमुपेतं भास्करं पद्महस्तं सकलभुवननेत्रं रत्नरज्जूपमेयम् । तिमिरकरिमृगेन्द्रं बोधकं पद्मिनीनां सुरवरमभिवन्दे सुन्दरं विश्वदीपम् ॥ अपरः शरणं नास्ति त्वमेव शरणं मम । तस्मात्कारुण्यभावेन रक्ष रक्ष दिवाकर ॥ पौरोहित्यं रजनिचरणं ग्रामणीत्वं नियोगो माठापत्यं वितथवचनं साक्षिवादः परान्नम् । ब्रह्मद्वेषं खलजनरतिः प्राणिषु निर्दयत्वं माभूदेतन्मम दिनपते जन्मजन्मान्तरेऽपि ॥ उदयंस्तु महाभानुस्तेजसा चाभयङ्करः । सहस्ररश्मिदीप्तश्चत्वादित्यः प्रीयतां मम ॥ अनेन मन्त्रपा० ह्रांह्रींसः सूर्यः० प्रीयतां प्रीतोस्तु ।

इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे आदित्यहृदयं समाप्तम् ॥

श्रीमातृभक्तिस्तुतिः ।

ॐ भूमौ धर्मविनाशमीक्ष्य दिविजैः सिद्धैश्चतुर्भिर्मुदा, विज्ञप्ता सनकादिभिर्भगवती दुःखार्तिहन्त्री सताम् । पुत्रीभूय स्वयं च तैरनुदिनं संसेविता या परा, ख्याता साऽवतु नोऽत्र जोनदिदितः[1] श्रीराजराजेश्वरी ॥ १ ॥ दोषैर्दुष्टमऽनेकधा क्षितितलं संवीक्ष्य धर्मध्वजव्याजात्[2] कश्यपधर्मदग्धविमलं[3] तीर्थैश्च संस्कारितम् । श्रीकश्मीरतले सुमेरुसविधे देशं गता या स्वयं, ख्याता सा० ॥ २ ॥ बाल्ये नर्मसु कृष्णगीःषु[4] च यदेतीत्थं[5] भुवि ख्यापने, प्रोद्युक्ता विविधात्तपुण्यसरणिः पाषाणमूर्त्यादिषु । या व्यक्तं शिवविष्णवित्यऽविरतं[6] नामार्चनादिस्तुतेः ख्याता सा० ॥ ३ ॥ पातिव्रत्यविधेरऽतीव[7] च सती लोकेषु ख्यातौ रता, पाठे होमविधावऽतिथियजने श्राद्धे बलौ यक्षसाम् । पत्युश्चाशयतोऽन्वहं विदधती भक्त्या सुवाचाऽपि या, ख्याता० ॥ ४ ॥ गार्हस्थ्यं सफलीविधाय तनुजीभूतैः पुरासिद्धकैः[8], स्तद्द्वारा च स्वयं वनस्थवृषतः[9] स्वायाससाध्यैर्धनैः । सक्ता स्वीयकुटीगतातिथिजने[10] तीर्थाटने[11] या व्रते[12] ख्याता०

१ "ज्योनदिदि" इति नाम्ना ख्याता । २ पाखाण्डमिषेण । ३ कश्यपमुनितपसा भस्मीभूतविविधपापम् । ४ भगवद्गीतासु । ५ यदा यदाहि धर्मस्येति वाक्यार्थख्यापने । ६ हे शिव, हे विष्णो इत्थं नित्यमेव नामभिः । पूजादिनवविधभक्तिमार्गाच्च व्यक्तीकृतविविधधर्ममार्गा । ७ पतिव्रतस्त्रीनियमानां ख्यापनाय । पत्युर्वृत्त्यनुरोधात्पञ्चयज्ञतत्पराऽसीदित्यर्थः । ८ पुरोक्तैः सनकादिभिः पुत्रीभूतैः गार्हस्थ्यफलं पितृऋणमुक्तिं विधाय । ९ वानप्रस्थधर्मतः । १० कुटीचकसंन्यासक्रमेण गृहागतसज्जनसेवायां सक्ता । ११ तीर्थयात्रासु । १२ चातुर्मासादिव्रतानुष्टानक्रमेषु च सक्ताऽभूदित्यर्थः ॥

॥ ५ ॥ येन्दोः कीर्तिमधोकरी[1] यतिजनेष्वाऽगुप्तदानार्पणैः संमानैर्महतां सुपेशलवचोयोगैर्मुदा मानिनाम् । सद्वाक्यैश्च शमादिधर्मविषयैर्युक्तैर्विरक्तात्मनां ख्याता० ॥ ६ ॥ या सूर्यस्य च शक्तिमाप्य[2] हसती कामाद्यरेस्तापनैर्लिङ्गाऽवृत्तिसुशासनैश्च[3] शमितैः स्वीयैर्मनोधर्मभिः । मोहाद्याऽन्ध्यसुवृत्तमानसवतां[4] ज्ञानप्रकाशप्रदा, ख्याता० ॥ ८ ॥ ऐश्वर्यं स्वजनेषु तापमरिषु स्वान्ते शमं नैर्ऋतिं[5] दुष्टेष्वेव समृद्धिमिष्टनिवहे[6] देहात्मबुद्धिं चितौ[7] । सन्त्र्यस्याऽत्मधियां[8] विविक्तमहिमा याऽगाच्च स्वे धामनि[9], ख्याता साऽवतु नोऽत्र जोनदिदितः श्रीराजराजेश्वरी ॥ ८ ॥ धर्मे दाक्ष्यकृतिं मनोमलहृतिं स्वास्थ्यस्थितिं देहके[10], निर्माधुर्यसृतिं[11] गिरोऽतिशयतो भक्तिसृतिं स्वेश्वरे[12] । मात्राकारतयोल्लसत्परचितेर्दद्यात्कृतेयं स्तुतिर्मातुर्भक्तिहृताशयैश्च पडरूश्रीगोविन्दकौलैर्नृणाम् ॥ ९ ॥ मात्रष्टकं पठेद्यस्तु मातृभक्तो जितेन्द्रियः । आयुरारोग्यमैश्वर्यमिहाऽन्ते[13] सोऽप्नुयात्पराम् ॥ १० ॥ इति श्रीमच्छ्रीदत्तात्रेयकुलोत्पन्नपडरू इत्युपहित गोविंदकौलानुज्ञया दैवज्ञकेशवभट्टविरचिता मातृभक्तिस्तुतिः ॥

---

१ तिरस्कुर्वती सर्वथा प्रह्लादकत्वात् । वियोगिनां दाहकत्वाचेन्दोः । २ प्रतापनयुतप्रकाशनशक्ति अस्यास्तु तापत्रयप्रशमनयुतप्रकाशशक्तिवत्त्वात् इति भावः । ३ धर्मिष्ठानां चिह्नैर्नत्वनुष्ठानैरावृत्तिः स्वधर्मावरणं नतु स्वोद्धारकरणं येषां तेषां धर्मव्याख्यानात्मप्रशासनैश्च । ४ कामादिभिरावृत्तान्तःकरणानां प्रकाशदा । ५ अलक्ष्मीं । ६ मित्रवर्गे । ७ स्वरूपे । ८ आत्माऽपरोक्षेण प्राप्ताऽद्वैतस्वरूपवृत्तिः । ९ कैवल्यात्मनि । १० सूक्ष्मे देहे अन्तःकरणदोषनाशं स्थूले स्वास्थ्यं च । ११ निरतिशयतो माधुर्यप्रसृतिं । १२ स्वेष्टदेवे भक्तिमार्गं च । इयं स्तुतिः पाठकानां मनुष्याणाम् । १३ इह लोके भुक्तिं, परलोके च मुक्तिमाप्नुयात् ॥

ॐ राज्ञीस्तोत्रम् ॥

ॐकाररूपेऽखिलवेदसारे वेदान्तविज्ञानचणैः प्रगीते ॥ मूर्ध्ना महाराज्ञि महार्हपीठे वन्दे त्वदीयं चरणारविन्दम् ॥ १ ॥ भूरादिलोके कृतलक्षणेऽजे राज्ञि प्रपन्नार्तिहरे नमस्ते ॥ आक्रन्दमाकर्णय मे शरण्ये भक्तार्तिनाशे ह्यपरः प्रभुः कः ॥ २ ॥ भुवोऽवकाशे रविचन्द्रदीप्तिर्देदीप्यते त्वामनु चित्प्रदीप्तिम् ॥ तमःप्रपञ्चं प्रविलाप्य हार्दं पद्मं ममाबोधय राज्ञि मातः ॥ ३ ॥ स्वःशाखिदर्पं हरतीष्टदानादाशाधिकाद्यत्स्मृतमात्रमेव ॥ मातर्महाराज्ञि तदाननं ते वन्दे शरत्सुन्दरचन्द्ररम्यम् ॥ ४ ॥ तद्वाङ्मनोदूरमचिन्तनीयं रूपं स्वकीयं भवदुःखहारि ॥ पीयूषपीयूषमयूखतुल्यं राज्ञि प्रकाशयाम्ब कदा दयेथाः ॥ ५ ॥ सवितुः शक्तिभूता त्वं सूयसेऽदश्चराचरम् ॥ नमोऽस्तु ते महाराज्ञि पाहि मां शरणागतम् ॥ ६ ॥ वरेण्यं त्वत्पदाभ्यर्चामृतचर्वणमस्तु मे ॥ नमो० ॥ ७ ॥ भर्गो भर्गेऽपि संसारभर्जको यस्तवैव सः ॥ नमो० ॥ ८ ॥ देवस्य त्रिपुरारातेराहोपुरुषिके शिवे ॥ नमो० ॥ ९ ॥ धीमहिम्नापि केनापि यां स्तोतुं न प्रभूयते ॥ नमो० ॥ १० ॥ धियो मे घोरसंसारलंघने सन्तु सज्जिताः ॥ नमो ॥ ११ ॥ योऽर्चति त्वां स देवेशि मघवादिभिरर्च्यते ॥ नमो० ॥ १२ ॥ नस्तितोष्ट्रवदम्बाहं कर्मपाशैः प्रपीडितः ॥ नमो० ॥ १३ ॥ प्रचोदयात्तवेच्छा मां तवैवाङ्घ्रिनिषेवणे ॥ नमो० ॥ १४ ॥ मातुः स्नेहः सर्वपुत्रेषु तुल्यः श्लाघ्याश्लाघ्येष्वम्ब चेत्सत्यमेतत् ॥ दुर्वृत्तस्याप्यात्मजस्यास्ति किं मे त्यागो युक्तोऽयुक्तदोषौघहर्त्रि ॥ १५ ॥ राज्ञीस्तोत्रमिदं पुण्यं यः पठेद्भक्तिसंयुतः ॥ तस्य सिध्यति सर्वेष्टमचिरादेव दुर्लभम् ॥ १६ ॥

इति श्रीराज्ञीस्तोत्रं समाप्तमनाथक्षेमाय भवतु ।

मातृदेवीलीलास्तुतिः ॥

ॐ सदा व्रतैः सतां गतैः सुशास्त्रमार्गवेदितैश्चराचरेषु सत्त्वकेषु वासरं[1] गवेषयन् । स्वचिद्घनं स्वमातृतोऽद्य लब्धवांस्तु यद्यऽहं सुजोनदीदिनामकं नमामि तत्सुभक्तितः ॥ १ ॥ [2]स्वदक्षदोर्गतं रदाऽक्षसूत्रकं सुमूषकासनं च वामदोर्गतं कुठारमोदकं त्रिदृक् । सुदीर्घ[3]कुक्षिशुण्डकं भुजङ्गहारि रक्तभं सुजोनदीदि० ॥ २ ॥ यदेव मुक्तविद्रुमाऽसिताऽ[4]च्छपीतपञ्चकं[5], त्रिलोचनं किरीटचन्द्रशोभितं द्विजैः[6] श्रि[7]तम् । श्रुतिर्क्षिति[8]र्भवार्तिहृत् सुहंसवाहनं श्रुतौ[9] सुजोनदीदिनामकं० ॥ ३ ॥ [10]सुमेरुशृङ्गपीठगं सुरक्तवर्णभं सदा मृगेन्द्रवाहनं भुजङ्गहारि दुष्टदैत्यहृत् । हर्य[11]धिदिग्भुजैश्च भीरु[12]सप्तकेन यद्वृतं, सुजोनदीदि० ॥ ४ ॥ सुकीलपर्वत[13]स्थितं सुकील[14]वृन्दमालितं, चतुर्भुजं किरीटचन्द्रशोभि दुष्टभक्षकम् । त्रिदृक्क यत्सुपूजितं सदाऽन्नपानदैर्जनैः सुजोनदीदि० ॥ ५ ॥ सरोऽन्त[15]रे [16]सुनागगं वि[17]वर्णभृज्जलान्तरे, भुजङ्गहारि पायसप्रियं जयप्रदं नृणाम् ॥ सुरागिणां दुरात्मनां भयप्रदं जटेन्दु यत् सुजोनदीदि० ॥६॥

---

१ प्रत्यहं नित्यादिकर्ममार्गैः स्वस्वरूपानन्दमन्वेषयन् । २ सर्वात्मतां प्रकटयति । ३ लम्बोदरं दीर्घनासं च गणेशाकृति यत् । ४ सितं । ५ मुक्ताविद्रुमहेमनीलधवलच्छायात्मकपञ्चशिरस्कम् । ६ वेदाभिप्रायज्ञैः । ७ महागायत्रीस्वरूपेण स्वीकृतम् । ८ वेदभूः । ९ वेदे च प्रथितं यत् । १० काश्मीरे प्रसिद्धश्रीचक्रेश्वराख्यपर्वतस्थितं । ११ अष्टाधिकदशभुजैः । १२ अमादिदेवीसप्तकेन वृतं शारिकात्म यत् १३ काश्मीरे प्रसिद्धज्वालापर्वतगं । १४ ज्वालादेवीनामकं यत् । १५ सरसां मध्ये कश्मीरे तु "तुलमुल" इति संज्ञके ग्रामेऽनेकनागानां मध्ये प्रसिद्धं । १६ श्रीमहाराज्ञीनागस्थितम् । १७ जलान्तर्विविधरूपप्रकाशकं राज्ञीसंज्ञकं यत् ।

निलिम्पपञ्चमञ्चगं सुनीलभं त्रिलोचनं, त्रिपूर्षु सुन्दरं सुरारि-
घातकं भयापहम् । कदम्बवाटिकागतं सुभक्तभीतिहारि
यत् सुजोनदीदि० ॥ ७ ॥ यदेव वैष्णवैश्चतुर्भुजं च नीलसु-
न्दरं गदाऽरिशङ्खपद्मकौस्तुभोज्वलं हृदा धृतम् । सुपीतवस्त्र-
माभृतं खगासनं स्वचिह्नं सुजोनदीदि० ॥ ८ ॥ नृमुण्डस्रग्युतं
भुजङ्गभूषितं शिवायुतं सुपञ्चकं त्रिलोचनं श्मशानभूमिशायि
यत् । जटेन्दु भुक्तिमुक्तिदं सप्रेतकं वृषासनं सुजोनदीदि०
॥ ९ ॥ अरोगताऽच्छताप्रतापधीस्वधीसुखाऽभयाऽसुबन्धता-
धृतिप्रसन्नताजयात्मशक्तिभिः । इनेन्दुभौमसौम्यजीवभार्गवा-
दिरूपि यत् सुजोनदीदि० ॥ १० ॥ कृपाणखेटशङ्खशूलबाण-
चापतर्जनीरथाङ्गशोभिदोर्वनं सुदूर्वयाऽनुगं रुचा । हयारि-
मूर्ध्नि संस्थितं सुरारिरक्तपं च यत् सुजोनदीदि० ॥ ११ ॥ सिताऽ-
सिताऽर्कभं रमाशिवाश्रुतिप्रसूपति प्रदाकुशत्रुगोसिताङ्गवाहि
चैकशीर्षकम् । शरास्यकं चतुर्मुखं यदेव मागुणक्रमात् सुजोन-
दीदि० ॥ १२ ॥ अनेकशीर्षपाददोःश्रवाक्षिवक्षसास्यकं सह-
स्रवस्त्रवर्णभूषणायुधाकृतिश्रितम् । अनेकपत्रशस्त्रनागसत्त्वकर्म-
भृच्च यत् सुजोनदीदिनामकं नमामि तत्सुभक्तितः ॥ १३ ॥

---

१ ब्रह्मविष्णुरुद्रेश्वरसदाशिवाख्यपञ्चदेवात्मपर्यङ्कस्थितं त्रिपुरसुन्दरीस्वरूपं यत् ।
२ सुदर्शनचक्रम् । ३ लक्ष्मीयुतं विष्णुरूपं यत् । ४ सुपञ्चशिरस्कं शिवात्मकं यत् ।
५ नवग्रहाणां तु । "आरोग्यं तरणिः शशी विमलतां भौमः प्रतापोदयं बुद्धिं शीतकरा-
त्मजः सुरगुरुर्ज्ञानं सुखं भार्गवः । धैर्यं सूर्यसुतश्च राहुरभयं केतुः प्रसादं ध्रुवः शौर्यं
कुम्भसमुद्भवोऽप्यथ जयं दिशन्तु सर्वे ग्रहाः" इत्यात्मकाः चिच्छक्तय एवेत्यर्थः ।
६ ज्ञानं । ७ शौर्यं । ८ एकादशग्रहात्म । ९ भुजाष्टकं । १० महिषोत्तमाङ्गस्थितं ।
११ श्रीदुर्गाख्यं । १२ रक्तवर्णम् । १३ गरुडवृषहंसाधिरूढं । १४ मायायाः
सत्वतमोरजसामुपाधितः विष्णुशिवब्रह्मात्मकं यत् । १५ वाहनं विराडात्मकं यत् ।

पङ्करगोन्दकौलजं हि जोनदीदिभावनं[1] पठेत् हृदीद्धभावनो[2] विधाय तत्पदद्वयम् । मतिं श्रुतौ रमां गृहे यशो जनेषु दीयतेऽन्विहं[3] त्वऽमुत्र तस्य निर्भयं चिदीश्वरी पदम् ॥ १४ ॥ इति श्रीमद्दत्तात्रेयवंशीय पडरू इत्युपहितगोविन्दकौलानुज्ञया दैवज्ञकेशवभट्टविरचिता मातृदेवीलीलास्तुतिः ॥

ॐ अपराजिताविद्या ॥

अस्याः श्रीअपराजिताया महाविद्यायाः, वामदेवबृहस्पतिमार्कण्डेया ऋषयः, गायत्र्युष्णिगनुष्टुब्बृहत्यश्छन्दांसि, लक्ष्मीनृसिंहो देवता, ॐक्लींश्रींह्रींबीजं, हूं शक्तिः, आत्मनो० अमुककामनाप्राप्त्यर्थं पाठे विनियोगः ॥ ध्यानं ॥ ध्येयः सदासवितृ० ॐ नमोनारायणाय ॐ नमोभगवतेवासुदेवाय नमोऽनन्ताय सहस्रशीर्षाय क्षीरोदार्णवशायिने शेषभोगपर्यङ्काय गरुडवाहनाय, अमोघाय अजाय अजिताय पीतवाससे, वासुदेव-सङ्कर्षण-प्रद्युम्नाऽनिरुद्ध-हयग्रीव-वराह-नारसिंह-वामन-त्रिविक्रम-राम-श्रीराम-वरप्रद-वरप्रद नमोस्तुते ३ ॥ असुर-दैत्यदानव-यक्ष-राक्षस-भूत-प्रेत-पिशाच-कुम्भाण्ड-सिद्धयोगिनी डाकिनी शाकिनी स्कन्दपुरोगान्ग्रहान् नक्षत्रग्रहान् चान्यान् हनहन पच २ मथ २ विध्वंसय २ विद्रावय २ शङ्खेन चक्रेण वज्रेण गदया मुसलेन हलेन भस्मीकुरु । सहस्रबाहो महाबाहो सहस्रप्रहरणायुध जय २ विजय २ अपराजित अप्रतिहत सहस्रनेत्र ज्वल २ प्रज्वल २ विश्वरूप-बहुरूप-मधुसूदन-महावराह-महापुरुष-वैकुण्ठ-नारायण-पद्मनाभ-गोविन्द-दामोदरहृषीकेश-केशव-सर्वासुरोत्सादन-सर्वभूतवशङ्कर-सर्वदुःस्वप्नप्रभेदन-

---

१ भक्तिः सर्वात्मकाद्यशक्त्यनुभवविस्फुरणात्मिका, 'बहूनां जन्मनामन्ते' इति गीतासु । २ तीव्रभक्तिमान् । ३ भक्तियुक्तपाठादनन्तरमेव । ४ कैवल्यम् ।

सर्वयन्त्रप्रभञ्जन-सर्वनागमर्दन-सर्वदेवमहेश्वर-सर्वबन्धविमोक्षण-सर्वाहितप्रमर्दन-सर्वज्वरप्रणाशन-सर्वग्रहनिवारण-सर्वपापप्रशमन-जनार्दन नमोस्तुते स्वाहा ॥ विष्णोरियमनुप्रोक्ता सर्वकामफलप्रदा । सर्वसौभाग्यजननी सर्वभीतिविनाशिनी ॥ सर्वेषां पाठतास्सिद्धा विष्णोः परमवल्लभा । नानया सदृशं किञ्चिद्दुष्टानां नाशनं परम् ॥ विद्या रहस्या कथिता वैष्णव्येषाऽपराजिता । पाठनीया प्रशस्ता या साक्षात्सत्त्वगुणाश्रया ॥ ॥ ॐ शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ह्यभयामपराजिताम् । या शक्तिर्मामकी वत्स रजोगुणमयी यतः । सर्वसत्त्वमयी साक्षात्सर्वमन्त्रमयी च या ॥ या स्मृता पूजिता जप्ता न्यस्ता कर्मणि योजिता । सर्वकामदुघा वत्स शृणुष्वैतां ब्रवीमि ते ॥ य इमामपराजितविद्यां परमवैष्णवीमप्रतिहतां पठति सिद्धां स्मृतिसिद्धां महाविद्यां जपति-पठति शृणोति स्मरति धारयति कीर्तयति वा, न तस्य वायुवज्रोपलाशनिभयं न वर्षभयं न समुद्रभयं न ग्रहभयं न चौरभयं न शस्त्रभयं न श्वापदभयं वा भवेत् । क्वचिद्रात्र्यन्धकारस्त्रीराजकुलविद्वेषिविषधरगदवशीकरणविद्वेषणोच्चाटनवधबन्धनभयं वा न भवेत् । एतैर्मन्त्रैरुदाहृतैः सिद्धैः संसिद्धपूजितैः । ॐ नमोस्तुते अभये अनघे अजिते अमिते अमृते अपरे अपराजिते पठतिसिद्धे एकोनाशीतितमे एकाकिनि निश्चेतसि सुद्रुमे सुगन्धे एकानाशीतितमे ध्रुवे अरुन्धति सावित्रि गायत्रि जातवेदसि मानस्तोके सरस्वति धरणि धारणि सौदामिनि अदिति दिति विनते गौरि गान्धारि मातङ्गि कृष्णे यशोदे सत्यवादिनि ब्रह्मवादिनि कालि कापालि नित्ये निद्रे भद्रे सत्योपचयनकारि स्थलगतं

जलगतं अन्तरिक्षगतं वा नित्योपायप्रकाशनि रक्ष रक्ष सर्वोपद्रवेभ्यः स्वाहा ॥ यस्याः प्रणश्यते पुष्पं गर्भो वा पतते यदि । म्रियन्ते बालका यस्याः काकवन्ध्या च या भवेत् ॥ गर्भिणी जीववत्सा स्यात्पुत्रिणी स्यान्न संशयः । भूर्जपत्रे त्विमां विद्यां लिखित्वा गन्धचन्दने । धारयेद्या च दैवात् स्त्री चेतैर्दोषैर्न लिप्यते ॥ धारयेद्य इमां विद्यां नरो भक्तिसमन्वितः । रणे राजकुले द्यूते नित्यं तस्य जयो भवेत् । शस्त्रं धारयते ह्येषा समरे काण्डधारिणी । गुल्मशूलाक्षिरोगानां क्षिप्रं नाशयते व्यथाम् । शिरोरोगज्वराणां च नाशनी सर्वदेहिनाम् । इत्येषा कथिता विद्या ह्यभयाख्यापराजिता । एतस्याः स्मृतिमात्रेण भयं क्वापि न जायते । नोपसर्गा न रोगाश्च न योधा नापि तस्कराः । न राजानो न सर्पाश्च न द्वेष्टारो न शत्रवः ॥ यक्षराक्षसवेताला न शाकिन्यो नवग्रहाः । अग्नेर्भयं न वाताच्च न समुद्रान्न वै विषात् । कार्मणं वा शत्रुकृतं वशीकरणमेव च । उच्चाटनं स्तम्भनं च विद्वेषणमथापि वा । न किञ्चित्प्रभवेत्तत्र यत्रैषा वर्तते भयात् । पटे वा यदि वा चित्रे पुस्तके वा मुखेऽथवा । हृदि वा द्वारदेशे वा वर्तते ह्यभयः पुमान् । हृदये विन्यसेदेतां ध्यायन्देवीं चतुर्भुजाम् । रक्तमाल्याम्बरधरां पद्मरागसमप्रभाम् । पाशाङ्कुशाभयवरैरलङ्कृतसुविग्रहाम् । साधकेभ्यः प्रयच्छन्तीमन्नवर्णामृतान्यपि । नातः परतरं किञ्चिद्वशीकरणमुत्तमम् । रक्षणं पावनं चापि नात्र कार्या विचारणा । प्रातः कुमारिकाः पूज्याः खाद्यैराभरणैरपि । तदियं वाऽर्चनीया स्यात्तत्प्रीत्या प्रीयते तु सा । अथ तां सम्प्रवक्ष्यामि विद्यामपि महाबलाम् । सर्वदुष्टप्रशमनीं सर्वशत्रुक्षयङ्करीम् । दारिद्र्यदुःखशमनीं दौर्भाग्यव्याधिनाशिनीम् । भूतप्रेतपिशाचानां यक्षगन्धर्वरक्षसाम् । डा-

किनीशाकिनीस्कन्दकूष्माण्डानां च नाशिनीम् । महारौद्रीं महाशक्तिं सद्यःप्रत्ययकारिणीम् । गोपनीयां प्रयत्नेन सर्वस्वं पार्वतीपतेः । तामहं ते प्रवक्ष्यामि सावधानमनः शृणु । एकाह्निकं द्व्यह्निकं त्र्यह्निकं च चतुर्थिकं मासिकं द्विमासिकं त्रिमासिकं त्रिदोषकं च ज्वरं मुहूर्तिकं पैत्तिकं सान्निपातिकं शीतज्वरं विषमज्वरं । द्व्यह्निकं त्र्यह्निकं चैव ज्वरमेकाह्निकं तथा । क्षिप्रं नाशयते नित्यं स्मरणादपराजिता । ॐ ह्रींहनहन कालं सरसर गौरि धमधम विद्ये आले ताले माले गन्धे बन्धे पच पच विद्ये नाशय संहर दुःस्वप्नविनाशकनाशनि रजने सन्ध्ये दुन्दुभिनादे मानसवेगे शङ्खिनि चक्रिणि नंदिनि वज्रिणि शूलिनि अपमृत्युविनाशिनि विश्वेश्वरि द्रविणि द्राविणि केशव-दयिते पशुपतिसहिते दुन्दुभिदमने दुर्मददमनि शर्वरि किराति मातङ्गि ॐ ॐ द्रुंद्रुंज्रुंज्रुंक्रुंक्रुं तुरुतुरु ये मां द्विषंति प्रत्यक्षं परोक्षं वा सर्वान्दमदम मर्दय २ तापय २ शोषय २ उत्सादय २ ब्रह्माणि वैष्णवि माहेश्वरि कौमारि वाराहि नारसिंहि ऐन्द्रि चामुण्डे महालक्ष्मीः वैनायकि औपेन्द्रे आग्नेयि चण्डि नैर्ऋति वारुणि वायव्ये सौम्ये ऐशानि ऊर्ध्वमधोरक्ष प्रचण्डविद्ये इन्द्रोपेन्द्रभगिनि ॐ नमो देवि जये विजये शान्ति स्वस्ति पुष्टिविवर्धिनि कामाङ्कुशे कामदुघे सर्वकामवरप्रदे सर्वभूतेषु मां प्रियं कुरुकुरु आकर्षणि आवेशनि ज्वालामालिनि रमणि रामणि धरणि धारणि तपनि तापनि मदनि मादनि शोषणि संमोहनि रक्तपताकी नीलपताकी महानीले महागौरि महाश्रिये महाचन्द्रि महागौरि महामायूरि आदित्यरश्मिजाह्नवि यमघण्टे किणिकिणि चिन्तामणि सुरभे सुरासुरोत्पन्ने सर्वकामदुघे

यद्यथामनीषितं कार्यं तन्मम सिद्ध्यतु स्वाहा ॥ ॐ भूः स्वाहा ॐ भुवः स्वाहा ॐ स्वः स्वाहा ॐ भूर्भुवःस्वः स्वाहा यत एवागतं पापं तत्रैव तत्प्रतिगच्छतु स्वाहेत्योम् ॥ अमोघैषा महाविद्या वैष्णवी चापराजिता । मार्काण्डेयप्रणीता च सिद्धेयं पठतां सदा ॥ एषा महाबलानाम कथिता तेऽपराजिता । नानया सदृशी रक्षा त्रिषु लोकेषु विद्यते । तमोगुणमयी साक्षाद्रौद्री शक्तिरियं मता । कृतान्तोपि यतो भीतः पादमूलं व्यवस्थितः ॥ मूलाधारे न्यसेदेतां रात्रावेनां च संस्मरेत् ॥ नीलजीमूतसङ्काशां तडित्कपिलकौपिकीम् । तद्यथादित्यबिम्बाभां नेत्रत्रयविराजिताम् । शक्तिं त्रिशूलं शङ्खं च पानपात्रं च बिभ्रतीम् । व्याघ्रचर्मपरीधानां किङ्किणीजालमण्डिताम् । धावन्तीं गगनस्यान्तः पादुकाहितपद्धयाम् । दंष्ट्राकरालवदनां व्यालकुण्डलमण्डिताम् । व्यात्तवक्त्रां ललज्जिह्वां भ्रुकुटीकुटिलालकाम् । सुभक्तद्वेषिणां रक्तं पिबन्तीं पानपात्रतः । सप्तधातूञ्छोषयन्तीं कुरु दृष्ट्यावलोकनात् । त्रिशूलेन च तज्जिह्वां कीलयन्तीं मुहुर्मुहुः । पाशेन बद्ध्वा तत्साध्यमानयन्तीं तदन्तिकम् । अर्धरात्रस्य समये देवीं ध्यायेन्महाबलाम् । यस्य यस्य तथावस्थां कुरुते सापि योगिनी । ॐ बले महाबले असिद्धसादनि स्वाहेत्योम् ॥ अमोघां पठति सिद्धां स्मरति सिद्धां श्रीवैष्णवीं श्रीमदपराजितविद्यां ध्यायेत् । दुःस्वप्ने च दुरिष्टे च दुःस्थितेऽपि तथैव च । व्यवहारे भवेत्सिद्धिः पठेद्विघ्नोपशान्तये । रक्षाविधाने भूर्जे च ह्यष्टगन्धयुतेन च । लाक्षारसेन रम्येण लिखेच्च शुभपर्वणि । ततः साध्यस्य नामाऽपि गर्भितं नरसिंहयोः ॥ इति श्रीविष्णोः अपराजिताविद्या समाप्ता ॥

ॐ ह्रां अंगु०। ॐ ह्रीं तर्जनी०। ॐ ह्रूं मध्यमा०। ॐ ह्रैं अनामि०

ह्रां हृदया०। ह्रीं शिरसे०। ह्रूं शिखा०। ह्रैं कवचा०। ह्रौं नेत्रा०

सूर्यसहस्रनामावलिः । ह्रः अस्त्राय फट्

श्रीदेव उवाच । शृणु देवि प्रवक्ष्यामि सूर्यनामसहस्रकम् । यस्य तु पाठमात्रेण सर्वे नश्यन्ति चामयाः ॥ अस्य श्रीसूर्यसहस्रनाममन्त्रस्य, ब्रह्माऋषिः, गायत्रं छन्दः, सूर्यो देवता, ह्रांबीजं, ह्रीं शक्तिः, सःकीलकं आत्मनोवाङ्मनःकायो० होमे विनियोगः ॥ ह्रांहृदयायनमः ॥ ध्यानं ॥ प्रत्यक्षदेवं विशदं सहस्रमरीचिभिः शोभितभूमिदेशम् । सप्ताश्वगं सद्ध्वजहस्तमाद्यं देवं भजेऽहं मिहिरं हृदब्जे ॥ भास्कराय विद्महे सहस्ररश्मये धीमहि । तन्नः सूर्यः प्रचोदयात् ॥ ३ ॥ ॐ ह्रांह्रींसः सूर्यायस्वाहा ॥ ॐ भगवते, सर्वलोकेशाय, भूतेशाय भूतभावनाय, भूतात्मने सृष्टिकर्त्रे सृष्टिहर्त्रे जगत्पतये, आदित्याय वरप्रदाय, वीराय वीरलाय विश्वदीप्ताय विश्वकृते विश्वहृते भक्ताय भोक्त्रे भीमाय, भयापहाय विश्वात्मने पुरुषाय साक्षिणे परंब्रह्मणे परमात्मने प्रतापवते विश्वयोनये विश्वेशाय विश्वतोमुखाय कामिने योगिने महाबुद्धये महसे मनवे अव्ययाय प्रजापतये विश्ववन्द्याय वन्दिताय भुवनेश्वराय, भूतभव्यभविष्यात्मने तत्त्वात्मने ज्ञानवते गुणिने सात्त्विकाय राजसाय तामसाय तपस्विने करुणानिधये सहस्रकिरणाय भास्वते भार्गवाय भृगवे ईश्वराय निर्गुणाय निर्दयाय नित्याय नित्यानन्दाय, निराश्रयाय, तपस्विने कालकृते कालाय कामनीयतनवे कृशाय दुर्दर्शाय सुदर्शनाय दाशार्हाय दीनबन्धवे दयाकराय द्विभुजाय अष्टभुजाय धीराय दशबाहवे दशातिगाय दशांशफलदाय, विष्णवे जिगीषवे, जयविजयिने जटिलाय निर्भयाय, भानवे पद्महस्ताय कुशीर-

काय समाहितगतये धात्रे विधात्रे कृतमङ्गलाय मार्तण्डाय लोकभृते त्रात्रे रुद्राय भद्रप्रदाय प्रभवे अरातिशमनाय शान्ताय शङ्कराय कमलासनाय अचिन्त्यवपुषे श्रेष्ठाय महाचीनक्रमेश्वराय महार्तिदमनाय 'तेजोऽसि ।'' ॐदान्तायस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐमहामोहहराय हरये नियतात्मने कालेशाय दिनेशाय भक्तवत्सलाय कल्याणकारिणे कामदाय कर्कशाय कामवल्लभाय सामगाय पञ्चमाय द्रव्याय ध्रुवाय दीनजनप्रियाय त्रिजटाय रक्तवाससे रक्तवाहनाय रतिप्रियाय कालयोगिने महानादाय निश्चलाय अदृश्यरूपधृते गम्भीरघोषाय निर्घोषाय घटहस्ताय महामायाय रक्ताम्बरधराय रक्ताय रक्तमाल्याय अनुलेपनाय सहस्रहस्ताय विजयाय हरिगामिने हरीश्वराय मुण्डाय कुण्डिने भुजङ्गेशाय रथिने सुरथपूजिताय न्यग्रोधवासिने न्यग्रोधाय वृक्षकर्णाय ऊरून्धराय शिखिने दण्डिने जटिने ज्वालिने ज्वालाय तेजोमयाय विभवे हेमाय हेमकराय हारिणे हरिद्रतासनस्थिताय हरिदश्वाय जगद्वासिने जगतांपतये इङ्गलाय विरोचनाय विलासिने विरूपाक्षाय विकर्तनाय, विनायकाय विभासाय भासाय भासांपतये पतये मतिमते रतिमते शोभनाक्षाय विशालाक्षाय विशांपतये बालरूपाय गिरिचराय गीर्पतये गोमतीपतये गङ्गाधराय गणाध्यक्षाय गणसेव्याय गणेश्वराय गिरीशतनयावासिने सर्ववासिने सतीप्रियाय सत्यात्मकाय सत्यधराय सत्यसन्धाय सहस्रगवे अपारमहिम्ने मुक्ताय मुक्तिदाय मोक्षदायकाय अमूर्तिमते दुर्दराय मूर्ताय तुटिरूपाय लवात्मकाय

प्राणेशाय "तेजोसि" ॐव्यानाय स्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐअपानाय स्वाहा, समानाय उदानरूपचते पक्षाय मासाय ऋतवे वर्षाय दिनकालेश्वरेश्वराय अयनाय युगरूपाय कृतिने त्रेतायुगाय त्रिपादे द्वापराय कलियुगाय कालाय कालात्मने कलिनाशनाय मन्वन्तरात्मकाय देवाय चक्राय त्रिभुवनेश्वराय वासवाय अग्नये यमाय रक्षसे वरुणाय यादसांपतये वायवे वैश्रवणाय शैवाय गिरिशाय जलजासनाय अनन्ताय अनन्तमहिम्ने परमेष्ठिने गतज्वराय कल्पान्तकालाग्नये क्रूराय कालाय दावाग्नये कालसूदनाय महाप्रलयकृतिने कृत्याय कृत्याशिने युगवर्तनाय कालवर्तनाय युगधराय युगादये शर्वरीश्वराय आकाशनिधिरूपाय सर्वकालप्रवर्तकाय अचिन्त्याय सुबलाय बालिकाचह्लभाय वराय वरदाय वीर्यदाय वाग्मिने वाक्पतये वाग्विलासकाय साङ्ख्येश्वराय वेदरम्याय मन्त्रेशाय तन्त्रनायकाय कुलाचारपराय नुत्याय स्तुतितुष्टाय नतिप्रियाय आलसाय तुलसीसेव्याय तुष्टाय रोगनिवर्हणाय प्रस्कन्दनाय विभागाय नीरगाय दशदिक्पतये वैराग्याय विमानस्थाय रक्तकुम्भधराय आयुधाय महापादाय महाहस्ताय महाकायाय महाशयाय ऋग्यजुषे सामरूपाय त्वष्ट्रे अथर्वधामशाखिलाय सहस्रशाखिने सदऽसते व्यक्ताय महाकल्पप्रियाय पुंसे कलावृक्षाय मन्दिराय मन्दराचलशोभनाय मेरवे हिमालयाय "तेजोसि" ॐमालिने स्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐमलयायस्वाहा मालयद्रुमाय सन्तानाय कुसुमच्छिन्नाय सन्तानफलदाय विराजे क्षीराम्भोधये घृताम्भोधये जलधये क्लेशनाशनाय रत्नाकराय महामान्याय वेणवे वीणाधराय

वणिजे वसन्ताय सरसामऽन्ताय ग्रीष्माय कल्मषनाशनाय वर्षाकालाय वर्षपतये शरदम्भोजवल्लभाय हेमन्ताय हेमकेयूराय, शिशिराय शिशुवीर्यदाय सुमतये सुगतये साधवे विष्णवे सस्वराय अम्बिकासुताय सारग्रीवाय महाराजाय सानन्दाय नन्दिसेविताय सुमेरुशिखरवासिने सप्तपातालगोचराय आकाशचारिणे नित्यात्मने विभवे विजयप्रदाय कुलकान्ताय कुलाद्रीशाय विनयाय विजयिने नियताय विश्वम्भराय वियच्चारिणे वियद्रूपाय वियद्रथाय सुरथाय सुगतये स्तुत्याय वेणुवादनतत्पराय गोपालाय गोपतये गोप्त्रे प्रतिष्ठायै प्रजापतये आवेदनीयाय वेदाक्षाय महादिव्यवपुषे सुराजे निर्जीवाय जीवनाय मन्त्रिणे महार्णवाय निनादभृते वासनायै आवर्तनाय नित्याय सर्वनाम्ने प्रभवे स्वधिये न्यायनिर्वापणाय शूलिने कपालिने पद्ममध्यगाय त्रिकोणनिलयाय देवदेवाय बिन्दुमण्डलमध्यगाय बहुमालाय महामालाय दिव्यमालाधराय अजपाय जपाकुसुमसङ्काशाय जपपूजाफलप्रदाय सहस्रमूर्ध्ने देवेन्द्राय सहस्रनयनाय रवये सर्वतत्त्वाश्रयाय ब्रध्नाय वीरवन्द्याय विभावसवे विश्वावसवे वसुपतये वसुनाथाय "तेजोसि" ॐविसर्गवतेस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐआदयेस्वाहा आदित्यलोकेशाय सर्वगामिने कलाश्रयाय भोगीन्द्रशय्याय देवदेवेन्द्राय नरेन्द्राय हव्यवाहनाय विद्याधराय विद्येशाय यक्षेशाय रक्षणाय गुरवे रक्षायै कुब्जैकवरदाय गन्धर्वकुलपूजिताय अप्सरोवन्दिताय जयाय जेत्रे दैत्यनिवर्हणाय गुह्यकेशाय पिशाचाय किन्नरपूजिताय कुलजाय सिद्धसेव्याय समाम्नायाय साधुसेव्याय सरित्पतये ललाटाक्षाय

विश्वदेवाय नियमाय नियमेन्द्रियाय अर्काय अर्ककान्ताय रत्नेशाय अनन्तबाहवे लेपकाय अलिपात्रधराय अङ्गनाय अम्बरेशाय अम्बरेशयाय अकाराय मातृकानाथाय आदिदेवनाम्ने देवानामादये आकृतिने आरोग्यकारिणे आनन्दविग्रहाय ग्रहाय आलोककृते आदित्याय वीराय अदितिप्राणाधिकाय आकाशरूपाय स्वाकाराय इन्द्रादिस्वरपूजिताय इन्दिरापूजिताय इन्दवे इन्द्राय लोकत्रयाश्रयाय इनाय ईशानाय चन्द्राय ईशाय ईशानवल्लभाय उन्नतास्याय उन्नतवपुषे उन्नताङ्घ्रिचराय गुरवे उत्पलाय उच्चलत्केशवते उच्चैर्हयाय गतये सुखिने उकाराय अकारसुखिताय ऊष्माय निधिभूषणाय अनूरुसारथिने उष्णभानवे ऊकारवल्लभाय ऋणहस्ताय ऋलिहस्ताय ऋऋभूषणाय भूषिताय लृप्ताङ्गाय लृआसनस्थाय, लॄलृगण्डयुगोज्ज्वलाय एणाङ्काय अमृतदाय चीनपट्टभृते बहुशश्वराय एकचक्ररथाय एकाय अनेकचक्षुषे एकदेवाय एकबीजरमणाय एऐओष्ठाय अमृताकराय "तेजोसि" ॐवैकर्तनायस्वाहा ॥ ध्यानं॥ ॐकारकारणायस्वाहा, ब्रह्मणे औकारौचित्यमण्डनाय ओऔदन्तालिरञ्जिताय महते महतांपतये अविद्याभूषणाय भूष्याय लक्ष्मीशाय बीजरूपवते अप्स्वरूपाय स्वरमयाय सर्वस्वरपरात्मकाय अंअःस्वरूपमन्त्राङ्गाय कलिकालनिवर्तकाय कर्मणे एकवरदाय कर्मसाक्षिणे कल्मषनाशनाय कंचध्वंसिने कपिलाय कनकाचलचारकाय कान्ताय कामाय कपये क्रूराय कीर्णाय केशिनिषूदनाय कृष्णाय कपालिने कपालमोचकाय काशाय कश्मीरघनसारभृते कूजत्किन्नरगीतेष्टाय कुलराजाय कुलन्धराय कुलवासिने कुल-

कौलेशाय कक्काराक्षरमण्डनाय खंवासिने खेटकेशाय खण्ड-मुण्डधराय खगाय खगेश्वराय खेचराय खेचरीगणसेविताय खरांशवे खेटकधराय खलहस्ताय खवर्णायं गन्त्रे गीतप्रियाय गेयाय गयावासिने गुणाश्रयाय गुणातीताय गोलोकगतये गुच्छलाय गुणसेविताय गदाधरायँ पद्मधराय गाङ्गेयवरप्रदाय प्रयोगिने गिङ्गिलाय गटिलाय गान्ताय गकाराक्षरभास्कराय घृणिमते घुर्घुरारावाय घण्टाहस्तायँ घटाक्षराय घनच्छिन्नाय घनगतये घनवाहनतर्पिताय ङान्ताय ङेशाय ङकाराङ्गाय चन्द्रधराय अच्युताय चम्पकसन्निभायं चामीकररुचये चण्डभानवे चण्डीवल्लभाय चञ्चाय चकोरकोष्टाय चपलाय चपलाश्रयाय चलत्पताकाय चण्डांशवे चीवरैकधरायँ चराय वर्णभृते छत्रभृते हलहृते छञ्छाय च्छुरिकाच्छिन्नविग्रहाय जाम्बूनदाङ्गदाय जिनेन्द्राय जिनैकवल्लभाय "तेजोसि" ॐजम्भारयेस्वाहां ॥ ध्यानं ॥ ॐजङ्गिलाय स्वाहा,जङ्गिने जनोलोकतमोपहाय जयकारिणे जयहर्त्रे जरामृत्युविनाशकाय जगत्त्रात्रे जगद्ध्येयाय जगन्निधये जंगत्साक्षिणे जगच्चक्षुषे जगन्नाथाय जिताय जकाराकारमुचे झञ्झाच्छन्नाकृतये झिल्लेश्वराय झकारेशाय झजाङ्गुलिकराय अम्बुजाय झजाक्षराश्रितायँ झङ्काराय टिटिभासनसंस्थिताय टङ्काराय टङ्कधारिणे ठःस्वरूपाय ठधाधिपाय डामरवे डुमरवे डिङ्गाय डामरीशायँ डाकिनीसेविताय डाढ्याय डढगुल्फाङ्गुलिप्रभाय वेशप्रियाय णवलेशाय णकारपदपङ्कजाय ताराधिपेश्वराय तथ्याय तन्त्रीवादनतत्पराय त्रिपुरीशायँ त्रिनेत्रेशाय त्रयीतनवे अधोक्षजाय तामसाय तामसप्रेष्ठाय तमोहर्त्रे तमःकर्त्रे तन्त्राकर्त्रे तमोरूपाय

तपसःफलदायकायँ तज्ज्ञादिकलनाय कान्ताय तकाराक्षरभूषणाय स्थाणवे स्थूलस्थिताय नित्यस्थविराय स्थण्डिलाय स्थूलाय थकारजानवे अध्यात्मने देवनायकाय दुर्जयाय दुःखघ्ने दात्रे दरिद्रच्छेदनाय धामिने दौर्भाग्यहर्त्रे देवेन्द्राय द्वादशमुखाय अब्जमध्यगायँ द्वादशान्तकवचमते दूराय दुरतिक्रमाय दुर्ज्ञेयाय दुष्टवंशघ्नाय दयानाथाय दयाकुलाय दामोदराय दीधितिमते दकाराक्षरमातृकायँ धर्मबन्धवे धर्मनिधये धर्मराजाय धनप्रदाय धनदेष्टाय धनाध्यक्षाय धरादर्शनाय धुरन्धराय धूर्जटिने क्षणवासिने धर्मक्षेत्राय धराधिपाय धराधाराय धुरीणाय धर्मात्मजाय धर्मवत्सलाय धराभृद्वल्लभाय धर्मिणे धकाराक्षरभूषणाय "तेजोसि" ॐनर्मप्रियायस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐनन्दिरुद्रायस्वाहा नेत्रे नीतिप्रदाय नलिनाय नलिनीवल्लभाय नुन्नाय नाट्यकृते नाट्यवर्धनाय नरनाथाय नृपस्तुत्यायँ नभोगामिने नभःप्रियाय नभोनन्ताय नमितारातये नरनारायणाय नारायणाय नीलरुचे नम्राङ्गाय नीललोहिताय नादरूपिणे नादमयाय नादविन्दुस्वरूपकाय नाथाय नागपतये नागाय नागराजाश्रिताय नाकस्थिताय अनेकवपुषे नकाराक्षरमातृकाय पद्माशयायँ परस्मैज्योतिषे पीवरास्याय परेश्वराय प्रीतिप्रियाय प्रेमकराय प्रणतार्तिभयापहाय परित्रात्रे परध्वंसिने परारये पुरसंस्थितायँ पूर्णानन्दमयाय पूर्णतेजसे पूर्णेश्वरेश्वराय पाटलवर्णाय पटिम्ने पाटलेशाय परात्मवते परमेशवपुषे प्रांशवे प्रमत्तायँ प्रणतेष्टदाय अपारपारदाय पीनाय पीताम्बरप्रियाय पावकाय पचनाय पिचुलाय पुष्टाय प्रेमदाय जनसौख्यदायँ

प्रमोदिने प्रतिपक्षघ्नाय फकाराक्षरमातृकाय फलाय भोगापवर्गसुफलिनीशाय फलात्मकाय फुल्लदम्भोजमध्यस्थाय फुल्लदम्भोजधाराय स्फुटद्युतये स्फुटाकाराय स्फुटिकाचलचारकाय स्फूर्जत्किरणमालिने फकाराक्षरपार्श्वकाय बालाय बालप्रियाय बान्ताय बालध्वान्तहराय बलिने बलादये बर्बरध्वंसिने बर्बरामृतपानकाय बुधाय बृहस्पतये बृक्षाय बृहदश्वाय बृहद्गतये बृहत्पृष्ठाय भीमरूपाय भयापहाय भिदुरप्रियाय भर्गाय भृगवे भृगुस्थायिने भार्गवाय कवये शेखराय भाग्यदाय भानवे दीक्षाज्ञाय "तेजोसि" ॐभनाभयेस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐ स्वाहाभमातृकाय महाकालाय महाध्यक्षाय महानादाय महामतये महोज्वलाय मनोहारिणे मनोगामिने मनोभवाय मानदाय मल्लघ्ने मल्लाय मेरुमन्दिरमन्दाराय मन्दारमालाभरणाय माननीयाय मनोभयाय मोदिताय सवित्रे मार्तण्डाय मुण्डमण्डिताय महावराहाय मीनेशाय मेषगाय मिथुनेष्टदाय मदालसाय अमरस्तुत्याय मुरारये वरदाय माधवाय मेदिनीशाय मधुकैटभनाशनाय माल्यवते मेधनाय माराय मेधाविने मुसलायुधाय मुकुन्दाय मुरारिघ्ने सराशिफलदाय मदाय मदनाय मोदकाहाराय मकाराक्षरमातृकाय यज्वने यज्ञेश्वराय यन्ताय योगिनांहृदयस्थिताय यात्रिकाय यज्ञफलदाय यज्ञिने यमलनायकाय योगनिद्राप्रियाय योगकारणाय योगवत्सलाय यष्टिधारिणे यन्त्रेशाय व्योममण्डलमध्यगाय युयुत्सवे जयदाय योगाय योगधर्मानुवर्तकाय योगिनीचक्रमध्यगाय योगीश्वरपूजिताय यान्ताय यक्षैकतिलकाय यक्षराक्षसभूषणाय रामाय रमणशीलाय रत्नभानवे रु-

प्रियायैं रत्नमौलये रत्नतुङ्गाय रत्नपीठान्तरस्थाय रत्नांशुमाल्याय रत्नाढ्याय रत्नकङ्कणनूपुराढ्याय रत्नाङ्गदलसद्बाहवे रत्नपादुकमण्डिताय रोहिण्याश्रयाय रक्षाकरायैं रात्रिज्वरान्तकाय रकाराक्षररूपाय लज्जाबीजाश्रिताय लवाय लक्ष्मीभानवे लतावासिने लसत्कान्तये लोकभृते लोकातङ्कहराय लासावल्लभायैं लोमशाय अलिगाय लिङ्गेश्वराय लिङ्गनादाय लीलाकारिणे ललम्भसाय लक्ष्मीवते लोकविध्वंसिने लकाराक्षरभूषणाय "तेजोऽसि" ॐवामनाय स्वाहां ॥ध्यानं॥ वीरवीरेन्द्राय वाचालाय वाक्पतिप्रियाय वाचामगोचराय वार्ताय वीणायै वेणुधराय वराय वाग्भवाय वालिशध्वंसिने विद्यानकाय कनकाय वकारमातृकामौलये शाम्भवेष्टप्रदाय शुकाय शशिने शोभकराय शान्ताय शान्तिकृते शमनप्रियायैं शुभङ्कराय शुक्लवस्त्राय श्रीपतये श्रीयुताय श्रुताय श्रुतगम्याय शरद्बीजमण्डिताय शिष्टसेविताय शिष्टाचाराय शुभाचारायैं शेषाय शेवालताडनाय शिपिविष्टाय शिवाय शुक्लाय सेव्याय शाक्षरमातृकाय षडाननाय षड्कारकाय षोडशसुरभूपितायैं षट्पदस्वनतोषिणे षडाम्नायप्रवर्तकाय षड्रसास्वादसन्तुष्टाय षकाराक्षरमातृकाय सूर्यबिन्दवे सुखाकराय समस्तसाधकेशाय समस्तकुलशेखराय सुरसूर्याय स्वधासूर्यायैं स्वसूर्याय साक्षरेशाय हरित्सूर्याय हरिद्भानवे हव्यैकभुजे हव्यवाहनाय हालासूर्याय सोमसूर्याय हुतसूर्याय हरिसूर्यायैं ह्रांसूर्यबीजाय ह्रींसूर्याय हकाराक्षरमातृकाय लंबीजमण्डिताय सूर्याय क्षोणीसूर्याय क्षमापतये क्षुत्सूर्याय क्षान्तसूर्याय लक्ष्यसूर्यायैं सदाशिवाय अकार-

सूर्याय क्षःसूर्याय सर्वसूर्याय कृपानिधये भूःसूर्याय भुवःसूर्याय स्वःसूर्याय सूर्यनायकाय ग्रहसूर्याय ऋक्षसूर्याय लग्नसूर्याय महेश्वराय राशिसूर्याय योगसूर्याय मन्त्रसूर्याय अनुत्तमाय तत्वसूर्याय परासूर्याय विष्णुसूर्याय प्रतापवते रुद्रसूर्याय ब्रह्मसूर्याय वीरसूर्याय वरोत्तमाय धर्मसूर्याय कर्मसूर्याय विश्वसूर्याय विनायकाय त्रिलोचनाय "तेजोसि" ॐभुक्तिमुक्तिलक्ष्मीसुखदायस्वाहा १००० इति सूर्यसहस्रनामावली समाप्ता ॥

अथ शिवसहस्रनामावली:।

ॐउपमन्युरुवाच ॥ यतो लोकाः सम्भवन्ति न भवन्ति यतः पुनः । सर्वभूतात्मभूतस्य हरस्यामिततेजसः । अष्टोत्तरस[illegible] तु नाम्नां शर्वस्य मे शृणु । यच्छ्रुत्वा मनुजश्रेष्ठः सर्वान्कामानवाप्स्यति ॥ अस्य श्रीशिवसहस्रनामस्तवराजस्य तुण्डिर्ऋषिः, अनुष्टुप्च्छन्दः, श्रीशिवःपरमात्मादेवता आत्मनो० होमे विनियोगः ॥ ॐहृद,-न-शिर,-मः-शिखा,-शि-कव,-वा-नेत्र, य-अस्त्रायफट् । ॐअङ्गुनतर्ज़-,मः मध्य, शिअना,-वाकनि,-यकरत.॥ प्राणायामः । ध्यानं, देवं सदा कलशसोमकरं त्रिनेत्रं पद्मासनं च वरदाभयदं सुशुभ्रम् । शङ्खाभयाब्जवरभूषितया च देव्या वामेङ्कितं शमनभङ्गहरं नमामि ॥ तत्पुरुषाय वि ३ ॥ ॐस्थिरायस्वाहा स्थाणवे प्रभवे भानवे प्रभवाय वरदाय वराय सर्वात्मने सर्वविख्याताय सर्वस्मै सर्वाकरोद्भवाय जटिने चर्मिणे शिखण्डिने सर्वाङ्गाय सर्वभावनाय हराय हरिणाक्षाय सर्वभूतहराय वि[illegible]भवे प्रवृत्तये२० निवृत्तये नियताय शाश्वताय ध्रुवाय [illegible]चारिणे भगवते खचराय गोचरोद्भवाय अभिवाद्याय [illegible]

र्मणे तपस्विने भूतभावनाय उन्मत्तवेशप्रच्छन्नाय सर्वलोक-
पितामहाय महारूपाय महाकायाय वृषरूपाय महायशसे महा-
त्मने सर्वभूतात्मने४० विश्वरूपाय महाहनवे लोकपालाय अन्त-
र्हितात्मने प्रसादाय हयगर्दभये पवित्राय महते नियमाय
नियमाश्रयायँ सर्वकर्मणे स्वयम्भूताय आदये आदिकराय
निधये सहस्राक्षाय विशालाक्षाय सोमाय नक्षत्रसाधकाय
चन्द्रायँ सूर्याय शनये केतवे ग्रहाय ग्रहपतये वराय अत्रये
अत्र्यानमस्कर्त्रे मृगबाणार्पणाय अनघायँ महातपसे घोरतपसे
अदीनाय दीनसाधकाय संवत्सरकराय मन्त्रिणे प्रमाणाय पर-
मतपसे योगिने याज्यायँ महाबीजाय महारेतसे महाबलाय
स्वर्णरेतसे सर्वज्ञाय सुबीजाय बीजवाहनाय दशबाहवे अनि-
मिषाय नीलकण्ठायँ उमापतये विश्वरूपाय स्वयंश्रेष्ठाय बलवी-
राय अबलाय गणाय गणकर्त्रे गणपतये दिग्वाससे "तेजोसि"
ॐकामायस्वाँहाँ ॥ ध्यानं ॥ ॐमन्त्रविद्स्वाहा परमाय मन्त्राय
सर्वभावकराय हराय कमण्डलुधराय धन्विने बाणहस्ताय क-
पालवते अशनिने शतघ्निने७० खड्गिने पट्टिसिने आयुधिने बृहते
स्रुवहस्ताय स्वरूपाय तेजसे तेजस्कराय निधये उँष्णीषिणे
सुवक्त्राय उदग्राय विनताय दीर्घाय हरिनेत्राय सुतीक्ष्णाय
कृष्णाय सृगालरूपाय सिद्धार्थाय मुण्डायँ सर्वशुभङ्कराय
[illegible]जाय बहुरूपाय गन्धधारिणे कपर्दिने ऊर्ध्वरेतसे ऊर्ध्वलि-
ङ्गाय ऊर्ध्वशायिने नभस्तलाय त्रिँजटिने चीरवाससे रुद्राय
[illegible]पतये खगाय अहश्चराय नक्तश्चराय तिग्ममन्यवे सुवर्चसाय
[illegible] दैत्यघ्ने८० कालाय लोकधात्रे गुणाकराय सिंहशार्दूलरूपाय

आर्द्रचर्माम्बरावृताय कालयोगिने महानादाय सर्वकामाय चतुष्पथाय निशाचराय६० प्रेतचारिणे भूतचारिणे महेश्वराय बहुरूपाय बहुधराय स्वर्भानवे अमिताय गतये नृत्यप्रियाय नृत्यतृप्ताय७० नर्तकाय सर्वलासकाय घोराय महातपसे पाशाय नित्याय गिरिरुहाय नभसे सहस्रहस्ताय विजयाय८० व्यवसायाय अतन्द्रिताय अमर्षणाय धर्षणात्मने यज्ञघ्ने कामनाशकाय दक्ष-यज्ञापहारिणे सुवर्णाय मध्यमाय तेजोपहारिणे९० बलिघ्ने मुदिताय अर्थाय अजिताय अवराय गम्भीरघोषाय गम्भीराय गम्भीरबलवाहनाय न्यग्रोधरूपाय "तेजोसि" ॐन्यग्रोधायस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐवृक्षकर्णस्थितयेस्वाहा स्रग्रुवे सुतीक्ष्णदशनाय महाकायाय महाननाय विष्वक्सेनाय हरये यज्ञाय संयुगापीड-वाहनाय तीक्ष्णतपसे१० हर्यश्वाय सहायाय कर्मकालविदे विष्णु-प्रसादिताय यज्वने समुद्राय वडवामुखाय हुताशनसहायाय प्रशान्तात्मने हुताशनाय२० उग्रतेजसे महातेजसे जयाय विजयाय कालविदे ज्योतिषामयनाय सिद्धये सर्वविग्रहाय शिखिने मुण्डिने३० जटिने ज्वालिने मूर्तिजाय दुर्बलाय बलिने वैणविने पणविने तालिने खलिने कालकटंकटाय४० नक्षत्रविग्रहमतये गुणबुद्धिल-याय अगमाय प्रजापतये विश्वबाहवे विभागाय सर्वतोमुखाय विमोचनाय सर्वगणाय हिरण्यकवचोद्भवाय५० मेढ्रजाय बल-चारिणे महीचारिणे स्रुताय सर्वतूर्यनिनादिने सर्वतोद्यपरि-ग्रहाय व्यालरूपाय गुहावासिने हंसमालिने तुरङ्ग६०विदे त्रिदशाय त्रिपदीभूमये सर्वबन्धविमोचकाय असुरेन्द्राणांबन्धनाय युधि शत्रुविनाशनाय सांख्यप्रसादाय दुर्वाससे सर्वसाधुनिषेविताय

प्रस्कन्दनाय विभागज्ञायँ अतुल्याय यज्ञभागविदे सर्वावासाय सर्वचारिणे सुवाससे वासवोपमाय हैमाय हेमकराय अज्ञाय सर्वाधारिणे धरोत्तमाय लोहिताक्षाय महाक्षाय विजयाक्षाय विशारदाय सङ्ग्रहाय निग्रहाय कर्त्रे मृगचर्मनिवासनाय मुख्यायँ मुकुन्ददेहाय काहलये सर्वकामदाय सर्वकामप्रसादाय सुबलाय बलरूपधृषे सर्वकामवराय वरदाय सर्वतोमुखाय "तेजोसि" ॐआकाशनिर्विरूपायस्वाँहा ॥ ध्यानं ॥ ॐनिपातिनेस्वाहा अवशाय खसुवे रौद्ररूपाय अंशुभ्यः आदित्याय बहुरश्मये स्ववर्चसिने वसुवेगाय महावेगायँ मनोवेगाय निशाचराय सर्ववासिने श्रियोवासिने उपदेशकराय हरये मुनये आत्मने निरालोकाय सम्भग्नायँ सहस्रदाय पक्षिणे पक्षिरूपाय अतिदीप्ताय विशांपतये उन्मादाय मदनाय कामाय अश्वत्थाय अर्थकरायँ यशसे वामदेवाय वामाय प्राग्दक्षिणाय वामनाय सिद्धयोगिने महर्षये सिद्धार्थाय सिद्धसाधकाय भिक्षवे भिक्षुरूपाय विपणाय मृदवे अक्षयाय महासेनाय विशाखाय षष्टिभागाय गवाम्पतये वज्रहस्ताय प्रतिस्तंम्भिने सैन्यस्तम्भनाय गीतनृत्यकराय तालाय मधवे मधुकलोचनाय वाचस्पत्याय वाजसनाय नित्यमाश्रमपूजिताय ब्रह्मचारिणे लोकचाँरिणे सर्वचारिणे विचारविदे ईशानाय ईश्वराय कालाय निशाचारिणे पिनाकधृषे–निमित्तस्थाय निमित्ताय शम्भँवे नन्दिकराय हरये नन्दीश्वराय नन्दिने नन्दनाय नन्दिवर्धनाय भगहारिणे हन्त्रे कालाय ब्रह्मविदांवरायँ चतुर्मुखाय महालिङ्गाय चारुलिङ्गाय लिङ्गाध्यक्षाय सुराध्यक्षाय लोकाध्यक्षाय युगावहाय

वीजाध्यक्षाय वीजकर्त्रे अध्यात्मानुगतये वलाय इतिहासकराय
कल्पाय गौतमाय निशाकराय दम्भाय अदम्भाय वैदम्भाय
वश्याय "तेजोसि" ॐवश्यकरायस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐकलयेस्वाहा
लोककर्त्रे पशुपतये महाकर्त्रे अनौषधाय परमाक्षरमूर्तये वलवते
शक्राय नीत्यै अनीत्यै शुद्धात्मने शुद्ध्यमानाय मनोगतये
वहुप्रसादाय सुस्वप्नाय धर्षणाय अमित्रजिते वेदकाराय मन्त्र-
काराय विदुषे समरमर्दनाय महामेघनिवासिने महाघोराय
वशीकराय अग्निज्वालिने महाज्वालिने हुतिधूम्राय हुताय
हविषे वृषणाय शङ्कराय नित्यंवर्चस्विने धूमकेतनाय नीलाय
सर्वाङ्गलुब्धाय शोभनाय निरवग्रहाय स्वस्तिदाय स्वस्तिभोगाय
भागिने ४० भागकराय लघवे उत्सङ्गाय महाङ्गाय महागर्भपरा-
यणाय कृष्णवर्णाय सुवर्णाय सर्वदेहिनामिन्द्रियाय महापादाय
महाहस्ताय महाकायाय महायशसे महामूर्ध्ने महामात्राय महा-
नेत्राय महालयाय महादन्ताय महाकर्णाय महामेढ्राय महा-
हनवे ६० महासेनाय महाकम्बवे महाग्रीवाय श्मशानधृते महा-
वक्षसे महोरस्काय अन्तरात्मने मृगालयाय महाकोटये महा-
न्तकाय महौष्ठाय महानासाय लम्बनाय लम्बितौष्ठाय महा-
मायाय पयोनिधये महाङ्गाय महादंष्ट्राय महाजिह्वाय महामु-
खाय महानखाय महारोम्णे महाकेशाय महाजटाय असपत्नाय
प्रसादाय प्रत्ययाय गिरिसादनाय स्नेहनाय अस्नेहनाय अजि-
ताय महामुनये वृक्षाकाराय वृक्षहेतवे अनलाय वायुवाहनाय
मण्डलिने मेरुधाम्ने वेदवेदाङ्गदर्पघ्ने "तेजोसि" ॐअथर्वशी-
र्ष्णेस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐसामास्यायस्वाहा ऋक्सहस्रामितेक्षणाय

यजुःपादभुजाय गुह्याय प्रकाशाय जङ्गमाय अमोघार्थाय अ-
भिगम्याय सुदर्शनाय उपहारप्रियाय सर्वकनकाय काञ्चन-
च्छवये नन्दिने नन्दिकराय भव्याय पुष्करस्थाय वृषास्थराय
द्वापरत्रासनाय आद्याय यज्ञाय यज्ञसमाहिताय नक्तञ्चराय
कालाय मकराय कालपूजिताय सुगणाय गणकार्याय भूतवा-
हनसारथये भस्मशायिने भस्मगोप्त्रे भस्मरूपाय तरवे गणाय
लोकपालाय अलोकाय महात्मने सर्वपूजिताय शुक्लाय त्रिशु-
क्लाय सम्पन्नाय शुचये भूतनिषेविताय आश्रमस्थाय कपोत-
स्थाय विश्वकर्मपतये वराय विशालशाखाय ताम्रौष्ठाय अम्बु-
जाक्षाय सुनिश्चलाय कपिलाय कपिलकेशाय आयुषे परात्प-
राय गन्धर्वाय अदितये तार्क्ष्याय सुविज्ञेयाय सुशारदाय पर-
श्वधायुधाय देवाय अर्थकारिणे सुबान्धवाय तुम्बवीणाय
महाकोपाय ऊर्ध्वरेतसे जलेशयाय उग्रवंशकराय वंशाय वंश-
नादाय अनिन्दिताय सर्वाङ्गरूपिणे मायाविने सुहृदाय अनि-
लाय अनलाय बन्धनाय बन्धकर्त्रे सुबन्धनविमोचनाय सय-
ज्ञारये सकामारये महादंष्ट्रोद्धृतरिपवे बहुधानिन्दिताय सर्वाय
शंकराय शम्बराय अधनाय अमरेशाय महादेवाय विश्वरूपाय
सुशारिम्ने अहिर्बुध्न्याय अनिलाभाय चिकितानाय हविषे अज-
सपादे कापालिने त्रिशंकुवे अजिताय "तेजोसि" ॐशिवाय-
नमः ॥ ध्यानं ॥ ॐधान्वन्तरयेस्वाहा धूमकेतवे स्कन्दाय वैश्र-
वणाय धात्रे शक्राय विष्णवे मित्राय त्वष्ट्रे ध्रुवाय वसवे
प्रभवाय सर्वगाय वायवे अर्यम्णे सवित्रे रवये उषङ्गाय
विधात्रे सन्धात्रे भूतभावनाय अतितीक्ष्णाय हराय वाग्मिने

सर्वकामगुणावहाय पद्मवक्त्राय महावक्त्राय चन्द्रवक्त्राय मनोरमाय बलवते ॐ उपशान्ताय पुराणाय पुण्यचञ्चवे कुरुकर्त्रे कुलावासिने कुरुभूताय गुणौषधाय सर्वाशयाय दर्भशायिने सर्वेषांप्राणिनांपतये देवदेवाय सुखासक्ताय सदसते सर्वरत्नविदे कैलासशिखरावासिने हिमवद्गिरिसंश्रयाय कुलहारिणे कुलकर्त्रे बहुविद्यायै बहुप्रदाय वाणिज्याय वर्धकिने वृक्षाय बकुलाय चन्दनच्छदाय सारग्रीवाय महाजत्रवे अलोलाय महौषधये सिद्धार्थकारिणे सिद्धार्थाय छन्दोव्याकरणान्तगाय सिंहनादाय सिंहदंष्ट्राय सिंहगाय सिंहवाहनाय प्रभावात्मने जगत्कालाय तालिने लोकहिताय तरवे सारङ्गाय नवचक्राङ्गाय केतुमालिने सुभावनाय भूतालयाय भूतपतये अहोरात्रमनिन्दिताय, सर्वभूतानांवाहित्रे, सर्वभूतानांनिलयाय, करसुवे भवाय अमोघाय संयुताय अश्वाय, भोजनाय, प्राणधारणाय, धृतिमते मतिमते दक्षाय सत्कृताय युगाधिपाय गोपालाय गोपतये ग्रामाय गोचर्मवसनाय हरये हिरण्यबाहवे "तेजोसि" ॐगुहापालायस्वाहा । ध्यानं ॥ ॐप्रवेशिनांत्रात्रेस्वाहा, प्रकृष्टारये, महाहर्षाय, जितकामाय जितेन्द्रियाय गान्धाराय सुवाससे तपसे कर्मरतये नरायै महागीताय महानृत्याय अप्सरोगणसेविताय महाकेतवे धनुषे धातवे नैकसानुचराय चलाय आवेदनीयाय आदेशायै सर्वगन्धसुखावहाय तोरणाय तारणाय वाताय परिधिपतये खेचराय संयोगवर्धनाय वृद्धाय महावृद्धाय गुणाधिपायै नित्यंधर्मसहायी देवासुरपतये रतये युक्ताय युक्तबाहवे त्रिदशाय सुपर्वणाय

आषाढाय सुषाढाय ध्रुवायँ हरिणाय हराय वपुषे आवर्तनायं नित्याय वसुश्रेष्ठाय महारथाय शिरोहारिणे विमर्षिणे सर्वलक्षणलक्षितायँ अक्षराय क्षराय योगिने सर्वयोगिने महाबलाय समाम्नायाय असमाम्नायाय तीर्थदेवाय महाद्युतये निर्जीवायँ जीवनाय मन्त्राय अनिन्दिताय बहुकर्कशाय रत्नप्रभूताय रक्ताङ्गाय महार्णवनिनादभृते मूलाय विशालाय अमृतायँ व्यक्ताव्यक्ताय तपोनिधये आरोहणाय अधिरोहाय शीलधारिणे महातपसे सेनाकल्पाय महाकल्पाय योगाय युगकरायँ गतये युगरूपाय महारूपाय पवनाय गहनाय अवधाय न्यायनिर्वापणाय पादाय पण्डिताय अचलोपमायँ बहुमालाय महामालाय सुमालाय बहुलोचनाय विस्ताराय लवणाय कूराय कुसुमाय सुफलोदयाय "तेजोसि" ॐवृषभायस्वाहां ॥ ध्यानं ॥ ॐवृषभाङ्गायस्वाहा, मणिविद्धाय जटाधराय इन्द्राय विसर्गाय सुमुखाय शराय सर्वायुधाय सहसे निवेदनायँ सुधन्वने सुगन्धाढ्याय महाधनुषे गन्धमालिने भाग्यवते सर्वकर्मणामुत्थानाय मन्थानाय बहुलाय बाहवे सकलायँ सर्वलोचनाय नराय तालाय करस्थालिने ऊर्ध्वसंहननाय वहाय छत्रपतये सुविख्याताय लोकाय सर्वाश्रयायँ क्रमाय मुण्डाय विरूपाय विकृताय दण्डिने कुण्डिने विकुर्वाणाय हर्यक्षाय ककुभाय वज्रिणे शतजिह्वाय सहस्रपादे, सहस्रमूर्ध्ने देवेन्द्राय सर्वभूतमयाय गुरवे सहस्रबाहवे सर्वाङ्गाय शरण्याय सर्वलोककृते विपन्नाशाय मधवे मन्त्राय कनिष्ठाय कृष्णपिङ्गलाय ब्रह्मदण्डविनिर्मात्रे शतघ्नीशतपाशभृते पद्मगर्भाय महागर्भाय ब्रह्मगर्भायँ जलोद्भवाय गभस्तिने ब्रह्मकृते ब्रह्मणे ब्रह्मविदे ब्राह्मणाय गतये अनन्तरूपाय अनेका-

त्मने तिग्मांशवे आत्मसम्भवाय ऊर्ध्वगात्मने पशुपतये वात-
रंहसे मनोजवाय चन्दनाय पद्ममालाग्र्याय अगण्याय अन्तरं-
गाय अन्तराय कर्णिकारमहास्रग्विणे नीलमौलये पिनाकधृगे
उमापतये उमाकान्ताय जाह्नवीभृते अनम्बराय वराय वराहाय
वरदाय वरेशाय सुमहास्तनाय महाप्रसादाय दमनाय शत्रुघ्ने
श्वेतपिङ्गलाय प्रीतात्मने परमात्मने प्रयतात्मने "तेजोसि" ॐप्र-
धानभृतेस्वाहा ॥ ध्यानं ॥ ॐसर्वपार्श्वसुतायस्वाहा, ताक्षार्य धर्म-
साधारणाय अचलाय चराचरात्मने सूक्ष्माय अमृताय गोवृषे-
श्वराय साध्यर्षये कृपये आदित्याय विवस्वते सवित्रे अमृताय
व्यासाय सर्वस्यसंक्षेपाय सर्वस्यविस्ताराय पर्ययाय अनराय
ऋतुभ्यः संवत्सराय मासेभ्यः पक्षाभ्यां सांख्यसमापनाय
कलाभ्यः काष्ठाभ्यः लवेभ्यः मात्राभ्यः मुहूर्ताय अह्ने क्षणदायै
क्षणेभ्यः विश्वक्षेत्राय प्रजाबीजाय लिङ्गाय आद्याय निर्गमाय
सते असते व्यक्ताय अव्यक्ताय पित्रे मात्रे पितामहाय स्वर्ग-
द्वाराय प्रजाद्वाराय मोक्षद्वाराय त्रिविष्टपाय निर्वाणाय ह्लाद-
नाय ब्रह्मलोकाय परागतये देवासुरविनिर्मात्रे देवासुरपराय-
णाय देवासुरगुरवे देवाय देवासुरनमस्कृताय देवासुरमहामा-
त्राय देवासुरमहाश्रयाय देवासुरमहाध्यक्षाय देवासुरगणा-
ग्रण्ये देवातिदेवाय देवर्षये देवासुरसुपूजिताय देवासुरेश्वराय
विश्वस्मै देवासुरमहेश्वराय सर्वदेवमयाय अचिन्त्याय देवा-
त्मने अर्थसाधकाय उद्भिदे त्रिविक्रमाय वैद्याय विरजसे
विरजोम्बराय ईड्याय हस्तीश्वराय व्याघ्राय देवसिंहाय नरर्ष-
भाय विबुधाग्रचरश्रेष्ठाय सर्वदेवोत्तमोत्तमाय गुहाकान्ताय
अतिनिसर्गाय स्वनाम्नासर्वपावनाय भृङ्गिणे भृङ्गिप्रियाय बभ्रवे

राजराजातिपूजिताय अभिरामाय सुरगणातिरामाय सर्वसाधनाय ललाटाक्षाय विश्वदेवाय सर्वाधिब्रह्मवर्चस्विने स्थावराणांपतये नियतेन्द्रियवर्धनाय सिद्धार्थाय सर्वभूतार्थाय १००० नियतव्रतसंस्थिताय व्रतादये परंब्रह्मणे भक्तानांपरमागतये सुशान्तदीप्ततेजस्विने श्रीमते श्रीवर्धनाय ॥"तेजोसि"। ॐजगते-१००८ स्वाहा ॥ उपमन्युरुवाच। अष्टोत्तर-सहस्रेण जप्यमानस्य शङ्करः। यथाभीष्टं ददात्याशु प्रयतस्य न संशयः ॥ इति महाभारते शान्तिपर्वणि शिवसहस्रनामस्तुतिः ॥

अथ नरकोत्तारणस्तोत्रम् ॥

ॐ नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमम्। देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥ नारायणं जगद्बीजं पुराणं पुरुषोत्तमम्। परिपृच्छति धर्मात्मा पाण्डुपुत्रो युधिष्ठिरः ॥ श्रीयुधिष्ठिर उवाच ॥ किं जपन्पुरुषो मुच्येद्यमलोकैकशासनात्। तन्मे कथय तत्त्वेन भक्तस्य तव केशव ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ शृणु राजन्महाबाहो धर्मात्मन्पाण्डुनन्दन। अहं ते कथयिष्यामि नरकोत्तारणं महत् ॥ ॐकारात्मन्नमस्तेऽस्तु ऋग्यजुःसामरूपिणे। यज्ञात्मने नमस्तेस्तु सर्वशास्त्रात्मने नमः ॥ भूतभव्यजगन्नाथ सर्वभूत जगत्पते। नमस्ते सर्वलोकेश महापुरुष पूर्वज। नमोमत्स्याय कूर्माय मूलप्रकृतये नमः। नमो यज्ञवराहाय नरसिंहाय वै नमः। त्रिविक्रमाय रामाय वैकुण्ठाय नराय च। नमस्तेऽश्वमुखायापि कूटस्थायाक्षराय च। अनन्तायाच्युतायापि जामदग्न्याय वै नमः। मधुकैटभनाशाय शङ्कराय नमोनमः। रामाय विश्वरूपाय वासुदेवाय वै नमः। पीताम्बराय देवाय शुभवर्णाय वै नमः ॥ स्थित्युत्पत्तिविनाशानां हेतुरूपाय वै

नमः । ब्रह्मणे वायुरूपाय रुद्ररूपाय वै नमः । धनदेशस्वरूपाय मोक्षरूपाय वै नमः । सोमाय सूर्यरूपाय हविर्गन्धाय वै नमः । परमेश्वररूपाय नमः श्रीवत्सधारिणे । बिभ्रत्सरस्वतीं वक्त्रे सर्वज्ञोसि नमोस्तु ते । लक्ष्मीप्रियाय देवाय ह्यतसीश्यामरूपिणे । प्रसीद मम दीनस्य भक्तियुक्तस्य माधव ॥ रौरवान्नरकाद्घोरात्पाहि मां गरुडध्वज । असिपत्रवनात्पाहि शङ्खचक्रगदाधर । कुम्भीपाकान्महादेव पाहि मां शरणागतम् । अवीचेः कालसूत्राच्च पाहि मां दुःखनाशन । सूच्यागारादम्बरीषात्पाहि मां मधुसूदन । असृक्केशास्थिवाहिन्या वैतरण्याश्चतुर्भुज । पाहि मां कर्मसाक्षी त्वं शरणागतवत्सल । इक्षुपीडनकैर्यन्त्रैः पीड्यन्ते यत्र मानवाः । देशात्तस्माज्जगन्नाथ पाहि मां भक्तवत्सल । तप्तवालुकदेशश्च शल्मल्यायामवल्लितः । तद्देशात्पुण्डरीकाक्ष पाहि मां करुणानिधे । क्रकचैर्यत्र पाट्यन्ते मानुषा देवदारुवत् । तेभ्योपि रक्ष मां हंस शरणागतवत्सल । सारमेयैश्च खाद्यन्ते यामे वर्त्मनि मानवाः । महाभयात्प्रभो तस्मात्केशव क्लेशनाशन । अन्ये च नरका घोरा यमलोके प्रतिष्ठिताः । तेभ्योपि रक्ष मां हंस नमस्तेऽस्तु सहस्रशः । तिर्यग्योनिगतस्यापि भक्तिर्मे तव केशव । अचला स्याद्यथा कृष्ण तथा कुरु वरप्रद । बहुबाहूरुपादस्त्वं बहुकर्णाक्षिशीर्षवान् । सर्वतो रक्ष मां हंस सर्वात्मन् सर्वतोमुख । नमस्ते देवदेवेश यथा पास्यऽखिलं जगत् । स्थितौ तथा समस्तेभ्यो दोषेभ्यो मां समुद्धर । कृष्णाच्युत हृषीकेश सर्वभूतेश केशव । महात्मन् पाहि मां भक्तं वासुदेव नमोस्तुते । इति स्तवन्नरो राजन्सदा नारायणं प्रभुम् । यमलोकं न पश्येच्च नरकं च कुतः पुनः । स्मरन्नपि सदा मर्त्यः शृण्वन्नपि

युधिष्ठिर । महापातकजैर्घोरैर्मुच्यते सर्वकिल्बिषैः । आयुरारोग्यमैश्वर्यं श्रियं मेधां तथा बलम् । प्राप्नोति च पठन्नित्यं तद्विष्णोः परमं पदम् । भयकान्तारदुर्गेषु तथा संसारसागरात् । सत्यं संतरते मर्त्यः स्तवस्याप्यनुकीर्तनात् । अन्ते सायुज्यमाप्नोति तद्विष्णोः परमं पदम् ॥ इति श्रीनरकोत्तारणस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

अथ नारायणकवचम् ॥

श्रीराजोवाच ॥ यया गुप्तः सहस्राक्षः सवाहान्रिपुसैनिकान् । क्रीडन्निव विनिर्जित्य त्रैलोक्या बुभुजे श्रियम् ॥ १ ॥ भगवंस्तत्समाख्याहि वर्म नारायणात्मकम् । यथाऽऽततायिनः शत्रून्येन गुप्तोऽजयन्मृधे ॥ २ ॥ श्रीशुकउवाच ॥ वृतः पुरोहितस्त्वाष्ट्रो महेन्द्रायाऽनुपृच्छते । नारायणाख्यं वर्माऽह तदिहैकमनाः शृणु ॥ ३ ॥ विश्वरूप उवाच ॥ धौताङ्घ्रिपाणिराचम्य सपवित्र उदङ्मुखः । कृतस्वाङ्गकरन्यासो मन्त्राभ्यां वाग्यतः शुचिः ॥ ४ ॥ नारायणमयं वर्म संनह्येद्भय आगते । पादयोर्जानुनोरूर्वोरुदरे हृद्यऽथोरसि ॥ ५ ॥ मुखे शिरस्यानुपूर्वादोङ्कारादीनि विन्यसेत् ॥ ॐनमोनारायणायेति विपर्ययमऽथापिवा ॥ ६ ॥ करन्यासं ततः कुर्याद्द्वादशाक्षरविद्यया । प्रणवादियकारान्तमऽङ्गुल्यङ्गुष्ठपर्वसु ॥ ७ ॥ न्यसेद्धृदय ओङ्कारं विकारमनु मूर्धनि । षकारं तु भ्रुवोर्मध्ये णकारं शिखयाऽदिशेत् ॥ ८ ॥ वेकारं नेत्रयोर्युञ्ज्यान्नकारं सर्वसन्धिषु । मकारमस्त्रमुद्दिश्य मन्त्रमूर्तिर्भवेन्नरः ॥ ९ ॥ सविसर्गं फडन्तं तत्सर्वदिक्षु विनिर्दिशेत् । "ॐविष्णवेनमः" इति ॥ १० ॥ आत्मानं

परमं ध्यायेद्ध्येयं षड्शक्तिभिर्युतम्[1] । विद्यातेजस्तपोमूर्तिमिमं मन्त्रमुदाहरेत् ॥ ११ ॥ ॐअस्यश्रीनारायणकवचमन्त्रस्य, श्रीविश्वरूपऋषिः, गायत्रं छन्दः, श्रीपरमात्मानारायणो देवता, ॐनमोनारायणायेति बीजं, ॐनमो भगवते वासुदेवायेति शक्तिः, ॐविष्णवेनमः इतिकीलकं, आत्मनो वाङ्मनःकायोपार्जितपापनिवारणार्थं श्रीविष्णुप्रीत्यर्थे पाठे विनियोगः ॥ ॥ **विश्वरूपऋषयेनमः** शिरसि, **गायत्रंच्छन्दसेनमः** मुखे, **श्रीपरमात्मा नारायणोदेवतायैनमः** हृदि, **ॐनमोनारायणायेतिबीजायनमः** गुह्ये, **ॐनमोभगवतेवासुदेवायेतिशक्तये नमः** नाभौ, **ॐविष्णवेनमइतिकीलकायनमः** पादयोः, **पाठेविनियोगायनमः** सर्वाङ्गेषु ॥ ॐ**ॐनमः** पादयोः, **ॐननमः** जानुनोः, **ॐमोनमः** ऊर्वोः, **ॐनानमः** उदरे, **ॐरानमः** हृदि, **ॐयनमः** उरसि, **ॐणानमः** मुखे, **ॐयनमः** शिरसि ॥ ॐ**ॐनमः** दक्षिणहस्ततर्जन्यैनमः, **ॐननमः** दक्षिणमध्यमायैनमः, **ॐमोनमः** दक्षिणानामिकायैनमः, **ॐभनमः** दक्षिणकनिष्ठिकायैनमः, **ॐगनमः** वामकनिष्ठिकायैनमः, **ॐवनमः** वामानामिकायैनमः, **ॐतेनमः** वाममध्यमायैनमः, **ॐवानमः** वामतर्जन्यैनमः, **ॐसुनमः** वामाङ्गुष्ठाद्यपर्वणेनमः, **ॐदेनमः** वामाङ्गुष्ठान्त्यपर्वणेनमः, **ॐवानमः** दक्षिणाङ्गुष्ठाद्यपर्वणेनमः, **ॐयनमः** दक्षिणाङ्गुष्ठान्त्यपर्वणेनमः ॥ ॥ ॐ**ॐनमः** हृदयायनमः, **ॐविनमः** शिरसेस्वाहा, **ॐषनमः** भ्रुवोर्मध्ये, **ॐणनमः** शिखायैवषट्, **ॐवेनमः** नेत्राभ्यांवौषट्, **ॐननमः** सर्वसन्धिषु, **ॐमःनमः** अस्त्रायफट् दिग्बन्धेविनिर्दिशेत् ॥ **ध्येयः सदा सवितृमण्डलमध्यवर्ती नारायणः सरसिजासनसन्निविष्टः । केयूरवान्कनककुण्डलवा-**

---

1 ईश्वररूपं 2 ऐश्वर्यादिभिर्भगशब्दवाचिभिः ।

न्किरीटी हारी हिरण्मयवपुर्धृतशङ्खचक्रः ॥ ॐनमो नारायणाय
पुरुषाय महात्मने । विशुद्धसत्त्वधिष्ण्याय महाहंसाय धीमहि ॥ ३ ॥
ॐहरिर्विदध्यान्मम सर्वरक्षां न्यस्ताङ्घ्रिपद्मः पतगेन्द्रपृष्ठे ।
दराऽरिचर्मासिगदेषुचापपाशान्दधानोऽष्टगुणोऽष्टबाहुः ॥ १ ॥
जलेषु मा रक्षतु मत्स्यमूर्तिर्यादोगणेभ्यो वरुणस्य पाशात् ।
स्थलेषु मायावटुवामनोऽव्यात्त्रिविक्रमः खेऽवतु विश्वरूपः ॥२॥
दुर्गेष्वऽटव्याजि[2]मुखादिषु प्रभुः पायान्नृसिंहोऽसुरयूथपारिः ।
विमुञ्चतो यस्य महाट्टहासं दिशो विनेदुर्न्यपतंश्च गर्भाः ॥ ३ ॥
रक्षत्वऽसौ माऽध्वनि यज्ञकल्पः[4] स्वदंष्ट्रयोन्नीतधरो[5]वराहः । रामो[6]-
ऽद्रिकूटेष्व[7]ऽथ विप्रवासे सलक्ष्मणोऽव्याद्भरताग्रजोऽस्मान् ॥४॥
मामुग्रधर्माद[8]ऽखिलात्प्रमादान्नारायणः पातु नरश्च हांसात्[9] । दत्त[10]-
स्त्वऽयोगाद[11]थ योगनाथः पायाद्गुणेशः कपिलः कर्मब-
न्धात् ॥ ५ ॥ सनत्कुमारोऽवतु कामदेवाद्धयशीर्षा मां पथि[12]
देवहेलनात् । देवर्षिवर्यः[13] पुरुषान्तरार्चनात्[14] कूर्मो हरिर्मां
निरयादशेषात् ॥ ६ ॥ धान्वन्तरिर्भगवान्पात्वऽपथ्याद्द्वन्द्वाद्भ
याहृषभो निर्जितात्मा । यज्ञश्च लोकाद[15]ऽवताज्जनान्ताद्[16]बलो
गणात्[17]क्रोधवशादहीन्द्रः ॥ ७ ॥ द्वैपायनो भगवानऽप्रबोधाद्बु-

---

२ संग्रामोपक्रमादिषु। ४ यज्ञैरवयवरूपैः कल्प्यन्ते निरूप्यन्ते। ५ उद्धृतभूः। ६ जामदग्न्यः। ७ गिरिशिखरेषु। ८ अभिचारादिलक्षणात्। ९ गर्वात्। १० दत्तात्रेयः। ११ योगभ्रंशात्। १२ पथि यद्देवानां हेलनं नमस्कारादिमकृत्वा गमनं तस्मात्। १३ नारदः। १४ भेदबुद्ध्याऽन्यदेवपूजनात्॥ पुरुषार्चनान्तरादिति पाठे तु पुरुषार्चनस्यान्तरात् देवपूजाच्छिद्राद्द्वात्रिंशदऽपराधरूपात्। १५ जनापवादात्। १६ जननिमित्तो योऽन्त उपघातस्तस्मात्। बलभद्रः कृतान्तादिति पाठे तु कालात्। १७ क्रोधवशात्सर्पाणां गणात्। शेषनागः।

धस्तु पाषाण्डगणात्प्रमादात् । कल्किः कलेः कालमलात्[18]प्रपातु
[19]धर्मावनायोरुकृतावतारः ॥ ८ ॥ मां केशवो गदया प्रातरव्या-
द्गोविन्द आसङ्गव[20]माऽऽत्तवेणुः । नारायणः प्राह्ण उदात्तशक्ति-
र्मध्यन्दिने विष्णुररीन्द्रपाणिः ॥ ९ ॥ देवोऽपराह्णे मधुहोग्र-
धन्वा सायं त्रिधामा[21]ऽवतु माधवो माम् । दोषे[22] हृषीकेश
उतार्धरात्रे[23] निशान्त एकोऽवतु पद्मनाभः ॥ १० ॥ श्रीवत्स-
धामाऽपररात्र ईशः प्रत्यूषकालेऽसिधरो जनार्दनः । दामोदरो-
ऽव्यादऽनुसन्ध्यं प्रभाते विश्वेश्वरो भगवान् कालमूर्तिः ॥११॥
चक्रं युगान्ता[24]नलतिग्मनेमि भ्रमत्समन्ताद्भगवत्प्रयुक्तम् ।
दन्दग्धि[25] दन्दग्ध्यऽरिसैन्यमाऽशु कक्षं यथा वातसखो हुताशः
॥ १२ ॥ गदेऽशनि[26]स्पर्शनविस्फुलिङ्गे ! निष्पिण्ढि निष्पिण्ढ्य-
ऽजितप्रियाऽसि । कूष्माण्डवैनायकयक्षरक्षोभूतग्रहांश्चूर्णय चूर्ण-
याऽरीन् ॥ १३ ॥ त्वं यातुधानप्रमथप्रेतमातृपिशाचविप्रग्रहान्[27] घो-
रदृष्टीन् । दरेन्द्र[28] विद्रावय कृष्णपूरितो भीमस्वनोऽरेर्हृदयानि
कम्पय ॥ १४ ॥ त्वं तिग्मधारा[29]ऽसिवराऽरिसैन्यमीशप्रयुक्तो

---

१८ कालमलभूतात् । १९ धर्मरक्षणाय महान्कृतोऽवतारो येन । २० अहोरात्र-
क्षणानऽभिव्याप्य । २१ ब्रह्मादित्रिमूर्तिः । २२ प्रदोषे । २३ अर्धरात्रपर्यन्ते
निशान्ते चैक एव पद्मनाभः । २४ युगान्तानलवत्तिग्मा तीक्ष्णा नेमिर्यस्यतच्चक्रं
भगवता प्रयुक्तं सदऽरिसैन्यं । २५ अतिशयेन दहति । तस्यायं स्वभाव एव, नतु
प्रार्थनीयमित्यर्थः । २६ अशनिवत्स्पर्शो येषां ते विस्फुलिङ्गा यस्यास्तस्याः
सम्बोधनं । हे गदे ! त्वमजितस्य प्रियाऽसि अहमऽच्युतस्य दासः, अतः कूष्माण्डा-
दीन्निष्पिण्ढि २ संचूर्णय २ । सर्वत्र वीप्साऽतिशीघ्रत्वाय । २७ विप्रग्रहा
ब्रह्मराक्षसा चान्ये घोरदृष्टयस्तान् । २८ हे पाञ्चजन्य ! २९ तिग्मा धारा यस्य ।
हे तिग्मधार ! खड्गश्रेष्ठ ।

मम छिन्दिछिन्धि । चक्षूंषि चर्मन्! शतचन्द्र[30] छादय द्विषा-
मघोनां[31] हर पापचक्षुषाम्[32] ॥ १५ ॥ यन्नो[33] भयं ग्रहेभ्योऽभूत्के-
तुभ्यो नृभ्य एवच । सरीसृपेभ्यो दंष्ट्रिभ्यो भूतेभ्योऽघेभ्य[34]
एव वा ॥ १६ ॥ सर्वाण्येतानि भगवन्नामरूपास्त्रकीर्तनात् ।
प्रयान्तु संक्षयं सद्यो ये नः श्रेयःप्रतीपकाः[35] ॥ १७ ॥ गरुडो
भगवान् स्तोत्र[36]स्तोभच्छन्दोमयः[37] प्रभुः । रक्षत्वऽशेषकृच्छ्रेभ्यो
विष्वकसेनः स्वनामभिः ॥१८॥ सर्वापद्भ्यो हरेर्नामरूपयाना-
युधानि नः[38] । बुद्धीन्द्रियमनःप्राणान्पान्तु पार्षदभूषणाः[39]
॥ १९ ॥ यथाहि भगवानेव वस्तुतः सदसच्च यत् । सत्येना-
नेन नः सर्वे यान्तु नाशमुपद्रवाः ॥ २० ॥ यथैकात्म्यानु-
भावानां विकल्परहितः स्वयम् । भूषणायुधलिङ्गाख्या धत्ते
शक्तीः स्वमायया ॥ २१ ॥ तेनैव सत्यमानेन[40] सर्वज्ञो भग-
वान् हरिः । पातु सर्वैः स्वरूपैर्नः सदा सर्वत्र सर्वगः ॥ २२ ॥
विदिक्षु दिक्षूर्ध्वमधः समन्तादऽन्तर्बहिर्भगवान्नारसिंहः ।
प्रहापयंल्लोकभयं स्वनेन स्वतेजसा ग्रस्तसमस्ततेजाः[41] ॥ २३ ॥
मघवन्निदमाख्यातं वर्म नारायणात्मकम् । विजेष्यस्यऽञ्जसा
येन दंशितोऽसुरयूथपान् ॥ १ ॥ एतद्धारयमाणस्तु यंयं
पश्यति चक्षुषा । पदा वा संस्पृशेत्सद्यः साध्वसात्स विमु-
च्यते ॥ २ ॥ न कुतश्चिद्भयं तस्य विद्यां धारयतो भवेत् । राज-

---

३० शतचन्द्राकाराणि मण्डलानि यस्मिन् हे शतचन्द्रचर्मन् । ३१ अघवतां द्विषां । ३२ उग्रदृष्टीनां चक्षूंषि हर । ३३ येभ्यो भयं । ३४ पापेभ्यः । ३५ इष्टविघातकाः । ३६ स्तोत्राणि बृहद्रथन्तरादि सामानि तैः स्तोभ्यते संस्तूयते इतिस्तोत्रस्तोभः ॥ ३७ वेदमूर्तिः । ३८ यथार्थं चेत् । ३९ पार्षदान्भूषयतीति । ४० सत्यभूतेन प्रमाणेन । ४१ ग्रस्तानि समस्तानि दिग्गजविषशस्त्रजलवाय्वऽग्न्यादीनां तेजांसि प्रभावा येन सः ।

दस्युग्रहादिभ्यो व्याघ्रादिभ्य... ...येत् ॥ ३ ॥ इमां
पुरा कश्चित्कौशिको धार... ...। योगधारणया स्व
जहौ स मरुधन्वनि ॥ ४ ॥ ...रि विमानेन गन्धर्वप
रेकधा । ययौ चित्ररथः ...वृतो यत्र द्विजक्षयः ॥ ५
गगनान्न्यपतत्सद्यः सवि... ह्यऽवाक्शिराः । स वाल
ल्यवचनादऽस्थीन्याधाय विस्मितः ॥ ६ ॥ प्रास्य प्राचीस
रस्वत्यां स्नात्वा धाम स्वमऽन्वगात् ॥ श्रीशुकः ॥ य इदं श्रृ
यात्काले यो धारयति चादृतः । तं नमस्यन्ति भूतानि मुच्य
सर्वतोभयात् ॥ ७ ॥ एतां विद्यामधिगतो विश्वरूपाच्छत
क्रतुः । त्रैलोक्यलक्ष्मीं बुभुजे विनिर्जित्य मृधेऽसुरान् ॥ ८
इतिश्रीभागवते षष्ठस्कन्धे नारायणवर्मनामाऽष्टमोऽध्यायः ॥ ॥

अथ पञ्चमुखहनुमत्कवचम्

अथ श्रीपञ्चवदनायाञ्जनेयायनमः । ॐअस्य श्रीपञ्चमुखहनुम
त्कवचमन्त्रस्य, ब्रह्माऋषिः, गायत्रं च्छन्दः, पञ्चमुखविराट्हनुमान् देवता
ह्रींबीजं, श्रींशक्तिः क्रौंकीलकं क्रूंकवचं, क्रैं अस्त्रायफट् पाठे विनियोगः ॥
इति दिग्बन्धः ॥ श्रीगरुड उवाच ॥ अथ ध्यानं प्रवक्ष्यामि श्रृणु
सर्वाङ्गसुन्दरि । यत्कृतं देवदेवेन ध्यानं हनुमतः प्रियम् ॥
पञ्चवक्त्रं महाभीमं त्रिपञ्चनयनैर्युतम् । बाहुभिर्दशभिर्युक्तं
सर्वकामार्थसिद्धिदम् । २ । पूर्वं तु वारुणं वक्त्रं कोटिसूर्यसम-
प्रभम् । ...करालवदनं भृकुटीकुटिलेक्षणम् । ३ । अस्यैव दक्षिणं
वक्त्रं नार... ...द्भुतम् । अत्युग्रतेजोवपुषं भीषणं भयना-
शनम् । ४ । पश्चिमं गारुडं वक्त्रं वक्रतुण्डं महाबलम् । सर्व-
नागप्रशमनं विषभूतादिकृन्तनम् । ५ । उत्तरं सौकरं वक्त्रं
कृष्णं दीप्तं नभोपमम् । पातालसिंहवेतालज्वररोगादिकृन्त-

...। ६ । ऊर्ध्वं ... दानवान्तकरं परम् । येन
...कण विप्रेन्द्र तारका... । ७ । जघान शरणं
...स्यात्सर्वशत्रुहरं परम् । ... पञ्चमुखं रूढं हनुमन्तं दया-
...धिम् । ८ । खड्गं त्रिशूलं ... पाशमङ्कुशपर्वतम् । मुष्टिं
...मोदकीं वृक्षं धारयन्तं कम... ९ । भिन्दिपालं ज्ञान-
...मुद्रां दशभिर्हरिपुङ्गवम् । एतान्यायुधजालानि धारयन्तं
...ब्रजाम्यहम् । १० । प्रेतासनोपविष्टं तं सर्वाभरणभूषितम् ।
...यदिव्यमाल्याम्बरधरं दिव्यगन्धानुलेपनम् । ११ । सर्वाश्च-
...र्यमयं देवं हनुमद्विश्वतोमुखम् । पञ्चास्यमच्युतमनेकविचित्र-
...वर्णं वक्त्रे शशाङ्कशिखरं कपिराजवर्यम् ॥ पीताम्बरादिमुकुटै-
...रूपशोभिताङ्गं पिङ्गाक्षमाद्यमनिशं मनसा स्मरामि । १२ ।
मर्कटेशं महोत्साहं सर्वशत्रुहरं परम् । शत्रुं संहर मां रक्ष श्रीम-
...न्नापदमुद्धर । १३ । ॐहरिमर्कट मर्कट मंत्रमिदं परिलिख्यति
...लिख्यति वामतले । यदि नश्यति नश्यति शत्रुकुलं यदि
...मुञ्चति मुञ्चति वामलता । १४ । ॐहरिमर्कटाय स्वाहा ।
ॐनमो भगवते पञ्चवदनाय पूर्वकपिमुखाय सकलशत्रुसंहर-
णाय स्वाहा । ॐनमो भगवते पञ्चवदनाय दक्षिणमुखाय करा-
लवदनाय नरसिंहाय सकलभूतप्रमथनाय स्वाहा । ॐनमो
भगवते पञ्चवदनाय पश्चिममुखाय गरुडाननाय सकलविषह-
राय स्वाहा । ॐनमो भगवते पञ्चवदनायोत्तरमुखा... वरा-
हाय सकलसम्पत्कराय स्वाहा । ॐनमो भगवते ...नायोर्ध्व-
मुखाय हयग्रीवाय सकलजीववशंकराय स्वाहा ॥ ...स्य श्रीपञ्चमु-
खहनुमन्मन्त्रस्य श्रीरामचन्द्र ऋषिः, अनुष्टुप्छन्दः पञ्चमुख वीरहनुमान्
देवता, हनुमानितिबीजं, वायुपुत्र इति शक्तिः, अञ्जनीसुत इति

कीलकं, श्रीरामदूतहनुमत्प्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥ ऋष्यादिकं विन्यस्य" । ॐअञ्जनीसुताय अङ्गुष्ठाभ्यांनमः । ॐरुद्रमूर्तये तर्जनीभ्यांनमः । ॐवायुपुत्राय मध्यमाभ्यांनमः । ॐअग्निगर्भाय अनामिकाभ्यांनमः । ॐरामदूताय कनिष्ठिकाभ्यांनमः । ॐपञ्चमुखहनुमते करतलकरपृष्ठाभ्यांनमः । (इतिकरन्यासः) ॐअञ्जनीसुताय हृदयायनमः । ॐरुद्रमूर्तये शिरसेस्वाहा । ॐवायुपुत्राय शिखायै वषट् । ॐअग्निगर्भाय कवचाय हुं । ॐराम नेत्रत्रयायवौषट् । ॐपञ्चमुखहनुमते अस्त्रायफट् ॥ "पञ्चमु मते स्वाहा" इतिदिग्बन्धः ॥ अथ ध्यानं ॥ वन्दे वानरनार खगराट्क्रोडाश्ववक्त्रान्वितं दिव्यालङ्करणं त्रिपञ्चनयनं दे मानं रुचा । हस्ताब्जैरसिखेटपुस्तकसुधाकुम्भाङ्कुशाद्रिं खट्वाङ्गं फणिभूरुहं दशभुजं सर्वारिवीरापहम् । १ ॥ अथ श्रीरामदूतायाञ्जनेयाय वायुपुत्राय महाबलपराक्रमाय दुःखनिवारणाय लङ्कादहनकारणाय महाबलप्रचण्डाय नसखाय कोलाहलसकलब्रह्माण्डविश्वरूपाय सप्तसमुद्रनिर्लङ्घनाय पिङ्गलनयनायामितविक्रमाय सूर्यबिम्बफलसेवनाय दुष्टनिवारणाय दृष्टिनिरालंकृताय सञ्जीवनीसञ्जीविताङ्गदलक्ष्मणमहाकपिसैन्यप्राणदाय दशकण्ठविध्वंसनाय रामेष्टाय महाफाल्गुनसखाय सीतासहितरामवरप्रदाय षट् प्रयोगागमपञ्चमुखवीरहनुमन्मन्त्रजपे विनियोगः ॥ ॐहरिमर्कटमर्कटाय वंवंवंवंवं वौषट्स्वाहा । ॐहरिमर्कटमर्कटाय फंफंफंफंफंफट् स्वाहा । ॐहरिमर्कटमर्कटाय खेंखेंखेंखेंखें मारणायस्वाहा । ॐहरिमर्कटमर्कटाय लुंलुंलुंलुंलुं आकर्षितसकलसम्पत्कराय स्वाहा । ॐहरिमर्कटमर्कटाय धंधंधंधंधं शत्रुस्तम्भनायस्वाहा । ॐहरिमर्कट-

[illegible]

